

tetszetek az iskolán kívüli programok is. Rengeteget kirándultunk. A piarista atyák az egész embert akarták nevelni, nem csak a tudásunkat növelni.

Az érettségi évében kezdtem újra komolyan gondolkodni azon, hogy pap legyek, de most már egyértelműen éreztem, hogy ha pap leszek, akkor piarista pap. Nem volt könnyű döntés, mert a házasság is erősen vonzott. Úgy láttam, hogy a között választok, hogy a feleségemmel vagy Istennel lesz nagyon bensőséges kapcsolatom. Vívódásaimról Havas József tanár úrral, Jelenits tanár úrral és a szüleimmel beszélgettem időnként. Nehéz időszak volt. Életem első nagy döntéséről volt szó. Kétségeim úgy megviseltek, hogy volt, hogy este sírtam az ágyamban. Szórakozottá is váltam. Emiatt egy alkalommal jelentenem kellett biológiaórán, hogy az egész felszerelésemet otthon hagytam. Aztán egyszer csak néhány nap alatt elmúltak a kétségeim, teljesen megnyugodtam abban, hogy jelentkezem a piarista rendbe. Keresztapám, Himfy Ferenc egyházmegyes pap volt. Vele is beszéltem. Ő is megerősített abban, hogy ezt a váratlan megnyugvást Isten útmutatásának tekinthetem. Azóta sem jöttek vissza a kétségeim hivatásomat illetően. A rendbe való jelentkezésem után elvittek sorkatonai szolgálatra. Ott sok idegen, többnyire nem hívó ember előtt derült ki, hogy én pap szeretnék lenni. Ahogy mások előtt vállaltam, úgy magam is egyre jobban megerősödtem hivatásomban.

A noviciátusi évem lényegének az imádkozni tanulást látom. A legfontosabb, amit ott megtanultam, hogy amikor imához kezdek, először valamilyen módon gondoljak, figyeljek arra, hogy Isten most itt jelen van. Ezt azóta is a legfontosabbnak látom az imával kapcsolatban. A noviciátus első felében nagyon sok jó élményem volt az imával, elmélkedéssel kapcsolatban. Leginkább arra emlékszem vissza, hogy még cseresznyeszedés közben is átéltem, hogy Isten velem van.

Az év második felétől kezdve lelki szárazságot tapasztaltam. Lelkivezetőm Havas József tanár úr volt. Tőle hallottam először, hogy a lelki szárazság előkészít egy Istennel való mélyebb, közvetlenebb kapcsolatra. Megtisztulást is hozhat magával: már nem a jó érzések miatt imádkozom, amelyeket Isten ajándékoz nekem, hanem a szárazságban is kitartó imában én ajándékozom magam Istennek. Volt, hogy lázadozva zsörtölődtem Isten előtt a szárazság miatt. Amikor a végén elhallgattam, úgy éreztem, azt mondja, hogy Ő így is szeret engem.

A tanulmányi években nehezebb lett időt szentelni Istennek a sok tanulnivaló miatt, pedig nagyon vágytam rá. Egyszer, amikor meglátogatott az egyik testvérem, és ezt elmondtam neki, könnyek gyűltek a szemembe. A szaktárgyaimra lelkesen készültem, és igyekeztem magamat sokoldalúan képezni, hogy minél többet adhassak majd a diákoknak. Megtanultam vitorlázni, valamennyire sízni, és amikor már lehetett, beléptem a cserkészetbe is.

Örökfogadalom előtt elvonultam egy hónapra csendben elmélkedni, lelkigyakorlatozni. Rendtársam, Sóczó Ferenc tanár úr javaslatára magammal vittem Loyolai Szent Ignác lelkigyakorlatos könyvét is, amit akkor még nem ismertem. Az első nap beleolvasva elhatároztam, hogy az egész hónapot Szent Ignác harmincnapos lelkigyakorlatának elvégzésére fogom fordítani. A könyv szerint haladva végeztem az ott leírt elmélkedéseket, és kétnaponta beszámoltam tapasztalataimról a Szociális Testvérek Társaságából való Wagner Viktória nővérnek, aki a közelben lakott. A Szent Ignác-i lelkigyakorlat része a választás: milyen módon szolgáljam Istent? Én akkor kész voltam arra, hogy még egyszer megvizsgáljam: Isten piaristának hív-e? Volt bennem félelem is attól, hogy ha kiderül, hogy más a hivatásom, akkor kényelmetlen lesz ezt néhány héttel az örökfogadalom előtt felvállalni. Mégis igyekeztem teljesen nyitottam belemenni a Szent Ignác által javasolt választási

folyamatba. Nagyon örülök annak, hogy ezt meg mertem tenni, mert így még nagyobb bizonyossággal dönthettem a piaristaság mellett.

1990-ben lettem pap, és ekkor kezdtem tanítani is. A tanári magyarázatok logikus felépítése jól ment, de a fegyelmezéssel sok gondom volt. A diákokkal való személyes kapcsolat is felemás volt. Volt sok örömöm is, de sokszor nem találtam meg velük a megfelelő hangot. A pedagógiai kudarcok nagy lelki terhet jelentettek. Kezdő tanárként nagyon lefoglalta a figyelmem, hogy megfelelően felkészüljek az órákra, így volt idő, amikor az ima szinte teljesen elmaradt. Gyóntatóim szelíd korholása azért is fájt, mert éreztem, hogy igazuk van, de nincs erőm a változásra. Egy idő után éreztem, hogy távolodom Istentől. Rossz hangulatomat látva egyik rendtársam javasolta, hogy keressem fel egy barátját, aki pszichológus. El is mentem hozzá, aki a beszélgetéseink alapján megállapította, hogy szubdepresszióban (a depresszió enyhébb változata) szenvedek. Egyik, diákokkal kapcsolatos kudarcom után nagyon szomorúan mentem a szobámba, lefeküdtem az ágyamra, és azt kérdeztem Jézustól, hogy miért hívott ide, amikor én ezt nem tudom jól csinálni. Abban biztos maradtam ugyanis, hogy Ő hívott ide.

Sok évvel később végeztem egy imagyakorlatot, amelynek az volt a lényege, hogy életem egy nagyon fontos, jelentős eseményét idézzem fel. Csodálkozásomra spontán ez a pillanat jutott eszembe, amikor az ágyon fekvéskor nagyon magam alatt voltam. Az imában rájöttem, hogy ez valóban nagyon fontos pillanat volt, mert ekkor vált világossá előttem, hogy a magam erejéből nem megy, sokkal jobban Istenre kell támaszkodnom. A döntő fordulat tényleg itt következett be. Barsi Balázs atyával való beszélgetésem után elhatároztam, hogy mindennap a rendházi vacsora előtt egy fél órát a kápolnában fogok imádkozni a Szentírás segítségével. Ezt sikerült mindennél

előbbre valónak tartani. Lassan kezdtem érezni, hogy újra közeledek Istenhez.

Fél év múlva igényt éreztem arra, hogy ezekben a félórákban ne csak megértsem, hogy Isten mit akar nekem mondani, ne csak a szavával találkozzam, hanem közvetlenebbül Ővele magával. Egyszerűbben kezdtem imádkozni, például csak néztem az örökmécsest, vagy csak azt mondogattam hosszasan, hogy „Isten”, vagy azt, hogy „Te”. Ekkortájt fedeztem fel egy könyvesboltban Jálícs Ferenc *Szemlélődő lelkigyakorlatok* című könyvét. Beleolvasva láttam, hogy pont olyan imára vágyom, amilyenről ő ír. A következő nyáron (1996-ban) bekéredzkedtem a ferencesek szécsényi kolostorába, és egyedül elvégeztem a könyvben leírt tíznapos lelkigyakorlatot. A lelkigyakorlat lényege: rávezető gyakorlatokon keresztül egyre közelebb kerülni ahhoz, hogy gondolatok és képek nélkül éber figyelemmel egyszerűen jelen legyek Isten előtt. Ez a lelkigyakorlat életem eddigi legnagyobb pozitív változását eredményezte. Rögtön utána egy kerékpártúrát vezettem diákjaimnak a Felvidékre. A túra végén azt mondták a fiúk, hogy ez volt eddig a legjobb túra. Számomra világos volt, hogy miért: nyitottabbá váltam a személyes kapcsolatokra, jobban megtaláltam a saját hangomat, és készebb vagyok minden váratlan helyzet készséggel való fogadására. Bizonyos szempontból szerencsés egybeesés volt, hogy pont ezen a nyáron kerültem Budapestről Vácra. Új közösségben, új iskolában könnyebb volt új életet kezdeni. Itteni diákjaimmal örömtelibb lett a kapcsolatom. A szubdepresszió is teljesen elmúlt. A csendes jelenlét imájának gyógyító erejét tapasztaltam meg.

Vácra azért helyezett az akkori tartományfőnök, hogy a novíciusmester segédjeként kapcsolódjam be a novíciusok nevelésébe. Mivel a noviciátusban a legfontosabb, hogy a fiatalok imádkozni tanuljanak és elmélyüljenek a lelki életben, számomra ez a feladat erős ösztönzés volt, hogy még

komolyabban vegyem a lelkiéletet, és képezsem is magam ezen a területen. Részt vettem Nemes Ödön jezsuita atya lelkivezető-képzőjén, és megtanultam tőle, hogyan kell személyesen vezetett lelkigyakorlatokat adni. Ezt nagyon jól tudtam alkalmazni a novíciusokkal való foglalkozásban. Sokat jelentettek a novíciusok visszajelzései a hibáimról. Ezekkel nem volt könnyű szembenézni, de így jobban tudtam belsőleg növekedni.

Fontos volt számomra a Magyar Katolikus Karizmatikus Megújulás lelkiségével való találkozás. Először diákjaim szülei között talákoztam olyan édesanyával, akiben különös erőt, bátorságot, tüzes hitet éreztem. Valami olyasmit, ami bennem nem volt meg ilyen mértékben. A vele való beszélgetésben aztán kiderült, hogy a karizmatikus mozgalom keretében személyes pünkösdi tapasztalatot élt át. A mozgalomhoz tartozó más emberek is pozitív benyomásokat keltettek bennem. Egyre nagyobb lett bennem a hiányérzet, és a vágy a Szentlélekben való megújulásra. 2000 őszén elvégeztem én is egy Szentlélek-szemináriumot. Ez felkészülést jelentett a pünkösdi tapasztalat személyes befogadására. A lényegnek nem azt éreztem, hogy én megkapjam a Szentlelket, hanem hogy a Szentlélek megkapjon engem. Őszintén ki tudtam mondani, hogy az Ő rendelkezésére akarok állni, vezessen oda, ahova akar, elfogadom azokat az adományait, amelyeket adni akar. Ezután nemsokára tapasztaltam, hogy új lendületet kaptam az Ő szolgálatában: a szeretetben és az imában.

Mostanában úgy érzem, Jézus arra hív, hogy a jelen pillanatra figyeljek, és abban önmagammal, Istennel és embertársaimmal találkozzam. Mindent, ami történik, az Ő ajándékaként fogadjak. Ezzel szemben hajlamos vagyok az álmodozásra,

tervezgetésekre, időnként magamban a zsörtölődésre. Ezek elvisznek a jelen pillanat örömétől, és így az Istennel való kontaktustól is. Sokszor nagyon gyengének, szinte tehetetlennek érzem magam ezekkel szemben. A törekvést mégsem adom fel,

és érzem, hogy Ő is erre biztat. Gyarlóságom ellenére mégis sokszor váratlan gyümölcsökkel áldja meg az életemet.

1. SZOLGÁLAT

A Piarista Rendhez tartozom, azon belül a váci közösséghez. Jelenlegi szolgálataim: novíciusmagiszter (sajnos idén nincsenek novíciusok), házfőnök, gimnáziumi tanár, az iskola lelkiigazgatója, az iskola vezetői csapatának tagja.

2. KARIZMA

Az egész emberré nevelésre való törekvés karizmáját: jelenleg sokféle módon van módom képezni a diákokat. Én taníthatom a kémia fakultációt az iskolában, amelyben a tudomány szépségét mutathatom meg. Ugyanakkor 5. és 6. osztályban barkácsolásra taníthatom a fiúkat, vagyis a gyakorlati életre is nevelhetek. Ezenkívül a lelki nevelésből is kivehetem a részem a lelkigyakorlatok vezetésével, bér málkozásra készülő felkészítésével, hittan tanításával, egyéni lelki beszélgetésekkel.

3. ÖRÖM

Az ezüstmisémen együtt ünnepelhettem azokkal a keresztény testvérekkel, akiknek körében megélhetem a piarista szerzetespapi szolgálatot. Ezen a szentmisén elmondtam azt a gondolatomat, hogy a papszentelés alkalmával nemcsak a pap köteleződik el az Isten és az egyház iránt, hanem a hívek is elköteleződnek a pap iránt. Ha ugyanis valaki például szentgyónást szeretne végezni, a környezetében levő pappá szentelt személyek közül kell valakit választania ehhez. Ha szeretne részesülni a szentmiseáldozatban, el kell fogadnia, hogy az adott pap vezeti a liturgiát. Ahogyan a házasságkötéskor a menyasszony és a vőlegény kölcsönösen köteleződnek el egymás

mellett, úgy a papszenteléskor a pap és az egyház tagjai is kölcsönösen köteleződnek el. Ezt az elköteleződést sokszor átélem. Érzem, hogy a papi mivoltom úgy köt össze másokkal, hogy egy nagy családot alkotunk. Jézus köt össze minket. Azért hívtam össze az ezüstmisére a testvéreket, hogy ennek együtt örülhessünk.

4. IRGALOM

Isten irgalmának megtapasztalásáról az jut az eszembe, hogy 2006-ban másodszor is elvégeztem a Szent Ignác-i harmincnapos lelkigyakorlatot, immár szakavatott vezetővel. Az elmélkedésekben többször is tapasztaltam, hogy Jézus rámutatott valamilyen hibámra. Ilyenkor eleinte tiltakoztam, nem láttam be, hogy igaza van. Majd amikor „meggyőzött”, és kértem, hogy segítsen megváltozni, akkor nagyon erősem megérezte velem, hogy szeret.

Egy másik ember irgalmát talán akkor érzem leginkább, amikor meggyónok egy paptestvérnél. A hétköznapiakban szokott feszültség lenni közöttünk, de a gyónás alkalmával nem a neheztelést, hanem az elfogadást, biztatást tapasztalom.

A saját szívemben megnyilvánuló irgalom megtapasztalása is elsősorban a gyónáshoz köthető. Amikor találkozom egy nálam gyónó ember töredelmével, tiszteletet, szeretetet érzek iránta.

5. TEREMTETT VILÁG

Először az jut az eszembe, hogy szelektíven gyűjtjük a szemetet a rendházban. Másodszor pedig az, hogy amikor alkalmam van, a diákoknak is felhívom a figyelmét erre a problémára, például kémiaórán. A technika- és életvitelórák egyikén az egész osztállyal ki szoktunk menni szemetet szedni a Duna-partra.

6. JELMONDAT

Igen, Jézusnak egy hasonlata: „Én vagyok a szőlőtő, ti pedig a szőlővesszők” (Jn 15,1–5). Ez a kedvenc szentírási részletem a noviciátusom óta. Elsősorban azt jelenti számomra, hogy nem kell foglalkoznom azzal, hogy elég gyümölcsöző-e az életem, hanem arra kell figyelnem, hogy benne maradjak a szőlőtőben, mert akkor biztosan gyümölcsöző lesz.

7. EUCHARISZTIA

Amikor kimondom a szentmisében az átváltoztatás szavait, többnyire odafigyelek arra, hogy most Jézus nevében mondok valamit: „Ez az én testem, mely értetek adatik... Ez az én vérem, mely értetek kiontatik”. Ilyenkor kérem a Szentlelket, hogy segítsen jól közvetíteni Jézust: az ő lelkülete legyen érzékelhető a hangomon keresztül. És ne csak eljártsszam őt jó színészként, hanem belül is alakuljak hozzá: megújuljon a szándékom arra, hogy testem és vérem adjam másokért.

A szentáldozás után fontos számomra a néhány perces szent csend. Ilyenkor gyakran gondolok arra, hogy eggyé válok Jézussal: az én lábam az Ő lába, az én kezem az Ő keze, az én arcom az Ő arca. Felindítom magamban azt a szándékot, hogy a mise után minden tevékenységemben Őt akarom megmutatni a saját testemen keresztül.

Mindennap törekszem egy órát az Oltáriszentség előtt tölteni. Többnyire nem „beszélgetek” vele, hanem csak igyekszem lélekben is jelen lenni a számára. Hiszem, és néha tapasztalom is, hogy ezek a találkozások erősítik a kapcsolatot a szőlőtő és a szőlővessző között.

Mi, piarista szerzetesek papi szolgálatunkkal elsősorban a gyerekek és fiatalok felé fordulunk. Szentmisét legszívesebben az ő körükben mutatunk be, szentségimádási alkalmakat leginkább nekik teremtünk. Igyekszünk ezeket olyan módon

tenni, ami megkönnyíti nekik a találkozást Jézussal, akinek ez a szava cseng a fülünkben: „*Engedjétek hozzám a gyermekeket!*”.

Magda Gabriella Petra

ferences kislány

Kazincbarcikán születtem 1970-ben. Tizenhat éves koromig Izsófalván laktam a családommal, majd 1986 tavaszán Miskolcra költöztünk. Gyermekkori nyaralásaim alkalmával anyai nagymamámmal lefekvés előtt együtt imádkoztunk, és vasárnaponként görögkatolikus szentmisén vettünk részt.

Kilenc-tíz éves koromban voltam elsőáldozó, de visszatekintve arra az időre, úgy látom, hogy korai volt. Tizenöt éves koromig esténként rendszeresen imádkoztam a Miatyámk, Hiszek egy, Ó édes Istenem kezdetű imádságokat, és a végén hozzátettem, hogy „Istenem, ezeket az imákat az összes élő és halott emberért, az összes élő és halott állatért imádkoztam.” A közbenjáró imáról akkor még semmit sem hallottam, mégis, mintha lelkem mélyén éreztem volna, hogy nem elegendő csak a családomért, magamért imádkozni, hanem mindenkiért kell. Tettem mindezt úgy, hogy közben nem voltam engedelmes gyermeke a szüleimnek, és általános iskolásként gyakran verekedtem fiú osztálytársaimmal – küzdve az általam vélt igazságért.

Tizenhárom évesen bér málkoztam, és azt követően nem jártam szentmisére („kibér málkoztam”) – igaz, addig is csak édesanyám unszolására. Szüleimtől nem láttam jó példát a vallásos életre vonatkozóan. Édesanyám nagyon ritkán, édesapám egyáltalán nem járt templomba. Anyai nagymamámon kívül más személy a rokonságból nem (vagy csak nagyon ritkán) vett részt szentmisén, bár nagyanyám sem mély hitbeli meggyőződésből gyakorolta vallását, hanem mert beleszületett.

Tizenöt éves voltam, amikor édesanyám fél évre bekerült a pszichiátriára, skizofréniát állapítottak meg nála. Ekkor következett az istentagadó korszakom. Felfoghatatlan volt számomra, hogy ha Isten létezik, akkor hogyan engedhette meg azt, hogy anyukámat ilyen betegség érje. Hárman vagyunk testvérek. A húgom ekkor még csak kilencéves volt. Észrevétlenül átvettem az anya szerepet a családban, majd később az irányítást is. Tizenhat évesen egy kereskedelmi cégnél helyezkedtem el. Főállású munkaviszony mellett érettségiztem le, és végeztem el a kereskedelmi főiskolát – igaz, szakmai nyelvvizsga hiányában diplomám még nincs. Bár a munkahelyemen megbecsülésben volt részem (húszévesen kiváló dolgozói kitüntetést kaptam, a cég fizette a főiskolai tanulmányaimmal kapcsolatos mindennemű költséget, jutalomnyaralásban volt részem Görögországban, Spanyolországban, Horvátországban és Olaszországban), mégis mindig úgy éreztem, nem azt csinálom, amiért erre a világra születtem, mindez nem tett boldoggá.

1992-ben egyik nagynéném unszolására – hogy neki örömet szerezzek – őskeresztény gyülekezetbe kezdtem járni. Eleinte nagy volt bennem az ellenállás, de a gyülekezet vezetőjének bűnbánatra vezető tanításai által hamar megtört a jég. Körülbelül egy hónapon keresztül esténként – hosszas imádságban – könnyek között vallottam meg Istennek a bűneimet, és kértem, bocsásson meg nekem. 1994-ben azzal az elhatározással merítkeztem be (a csecsemőkori keresztelesem ellen mindig is lázadoztam amiatt, hogy az nem az én döntésem volt) a gyülekezetben, hogy ezentúl Isten akarata szerint kívánok élni. A víz alatt csodálatos volt, majd a vízből kiemelkedve úgy éreztem, hogy már nem az vagyok, aki voltam, Jézus lemosta bűneimet. Ez az érzés sajnos nem volt tartós (körlbelül egy hónap). Többen nem értették a gyülekezetben, hogy miért nem úrvacsoráztam, ha már bemerítkeztem. Hiányzott számomra a

gyónás. Kakukktójásnak éreztem magam. Nagynénémrel kiléptünk a gyülekezetből. Vissza akartam térni a katolikus egyházba, de gyónásom alkalmával a pap azt mondta: „...egy időre megbocsáttattak a bűneid”. Ekkor már rendszeresen olvastam a Szentírást, és abból úgy tudtam, hogy *„Ha megvalljuk bűneinket, akkor mivel jó és igazságos, megbocsátja bűneinket, és minden igazságtalanságtól megtisztít minket”* (1 Jn1,9). Éppen ezért nem értettem, hogyan mondhatott ilyet az a pap, és annyira megbántva éreztem magam, hogy 1996 nyaráig – amíg ő szolgált a lakóhelyemen – nem mentem templomba.

1998 tavaszán Szentlélek-szemináriumon vettem részt, ahol az idős nénik mondogatták: „XY most lép be Szent Ferenc Kisnővérnek, lépj be te is!” Mosolyogtam rajtuk, de nem idegenkedtem a gondolatától. Egyszerűen csak lehetetlennek tartottam ezt az utat a bűneim miatt. A szeminárium küldetési miséjén a pap azt mondta: „Menj, és add át a kicsinyeknek azt a szeretetet és békét, ami benned van.” Érthetetlen volt számomra az, amit mondott, mivel akkor éppen nagyon szorongtam, tele voltam feszültséggel, és majd szétrobbantam az indulattól. Mondtam is Istennek, hogy milyen hülyeséget beszél ez az ember, nem látja, hogy szétrobbanok... Milyen szeretetről, békéről beszél?

1998 karácsonya döntő fordulat volt az életemben. Gyónás után először éreztem igazán azt, hogy a nagy teher, amit évek óta cipeltem, lehullott a vállamról. Ezzel együtt született meg a mély vágy a szívemben, hogy Jézus jegyese legyek.

1999 júniusában hivatástisztázó lelkigyakorlaton vettem részt. Ez és a további lelkigyakorlatok segítettek abban, hogy Isten kegyelméből jobban megismerjem magam, és tisztuljon a kép a hivatásomat illetően. 2000 februárjában tisztasági fogadalmat tettem. A fogadalommal hoztam összefüggésbe, hogy nyitottabbá váltam, és javult a kapcsolatteremtő képességem is. Egyre gyakrabban jártam Szent Ferenc

Kishővéreinek miskolci rendházába. Az ott töltött idő alatt mindig olyan érzésem volt, mintha mindig is köztük éltem volna. Ugyanakkor minél inkább vágytam arra, hogy szerzetesként szolgáljam Istent és embertársaimat, annál több félelem, kifogás merült fel bennem. Miután ezeket Isten elrendezte bennem, jött a kérdés, hogy melyik közösség az, ahová Jézus hív. A Szent Ferenc Kishővérei közösséghez való vonzódást azzal magyaráztam, hogy csak őket ismerem. Mivel nem hiszek az első látásra szerelemben, ezért tanulmányoztam Puskely Mária szerzetesrendekről szóló könyvét. Több szerzetesrend is felmerült, ahová el tudtam magam képzelni. A tisztánlátás reményében és nyitott szívvel mentem 2001 augusztusában Neszmélyre, egy háromnapos személyesen kísért lelkigyakorlatra, ahol megfogalmazásra került életem célja is: Krisztusból nap mint nap erőt merítve, szeretetben szolgálni embertársaimat; vigasztalást nyújtani a betegeknek, szegényeknek; tanítani, Istenhez vezetni az embereket. Bár sok ajándékot kaptam az Úrtól ezen a lelkigyakorlaton, de arra nem kaptam választ, hogy „merre tovább, Uram?”. Ezért azt mondtam az Úrnak: „Uram, egy ideig most nem foglalkozom azzal, hogy vajon melyik közösségbe hívsz. Ha a Szent Ferenc Kishővérei rendben van a helyem, akkor majd keresnek a nővérek.” Így is lett. 2001 decemberében az előljáró nővér keresett telefonon, de csak később tudatosult bennem, hogy ez jel lehet az Úrtól. Ez az, amit vártam. 2002 márciusában kértem a felvételem, és augusztusban beköltöztem a közösségbe.

Belépésem óta – alapvetően – a helyemen érzem magam ebben a rendben, mely állapotból az utóbbi években történt jelentős változások sem billentettek ki, hanem inkább megerősítettek, mivel hiszem és tapasztalom, hogy „Az Istent szeretőknek minden a javára válik.” Már jelöltként megfogalmazódott bennem, hogy jó lenne örökfogadalomig minden házban lakni, mert szerintem a helyezések megélése, a

változásokhoz való viszonyulásom is rámutat arra, hogy kiben, miben van a biztonságom. Valóban Isten-e az életem alapja, vagy személyhez, helyhez, szolgálathoz kötött a biztonságérzetem?

Novíciaként sokat dolgoztam azon, hogy a családommal való kapcsolat tisztuljon, a láthatatlan köldökzsinór elszakadjon, és azt Isten szeretetköteléke váltsa fel. Ehhez levél útján kértem családtagjaim segítségét is. Isten kegyelméből az egészséges elszakadás megvalósult. Azért tartottam ezt fontosnak, hogy a családban történő események ne tudjanak kibillenteni hivatásomból, hanem egyedül Isten legyen az, aki a szeretetkötelékével vonz magához, hogy *„...éljek, de ne én, hanem Krisztus éljen bennem.”*

A közösségben eddig eltöltött idő alatt megerősödött bennem, hogy Isten hívott meg a szerzetesi életre, hogy a szerzetesi fogadalmak megtartásával teljesen átadjam neki magam. 2008-ban csalódottan vettem tudomásul, hogy nem tehettem örökfogadalmat. Attól féltem, hogy nem vagyok elég jó a közösségnek. Isten volt az, aki kizökkentett ebből a helytelen felfogásból, hiszen Ő már teremtetésemkor igent mondott rám. Kezdetől fogva az örökfogadalom lebegett szemem előtt, de elfogadtam, hogy az előírt lépcsőfokokon juthatok csak el a végleges elköteleződésig, mert ezek is a növekedésem, tisztulásomat szolgálják. Rájöttem, nem az a fontos, hogy mikor teszek fogadalmat, hanem, hogy már előtte is úgy éljek, mint ha már örökfogadalmat tettem volna – *„szüntelenül Isten és a felebarát felé fordulva”* (Reg.).

2010. nagyszombati szertartáskor – a mindenszentek litániája alatt – azt éreztem, Isten arra hív, hogy végérvényesen döntsek mellette. Akkor gondolatban kifejeztem az Úrnak iránta való elköteleződésemet. Ezzel kapcsolatban az fogalmazódott meg bennem, hogy az örökfogadalomban a közösségre kimondott igenem ebből az Istennek kimondott igenből kell, hogy megszülessen, mert csak az Úrban gyökerezve – a „Sziklára”

építve életemet – tudok megmaradni a közösségben és a küldetésemben egyaránt, bármilyen nehézségek érjenek is. Nem a magam erejében, hanem Isten szeretetében és hűségében bízva tettem örökfogadalmat 2010. október 2-án.

Megtérésem után hosszú ideig igényeltem, hogy érzések szintjén is tapasztaljam életemben Isten jelenlétét, és ha ez nem volt meg, akkor feltételeztem, hogy valamit biztosan rosszul teszek. Évek múltával eljutottam oda, hogy nem számít, mit érzek, mert „Bármi történik, létezik Isten és az ő dicsősége” (P. Eloi Leclerc: *Egy szegény ember bölcsessége*). Az Úr szüntelenül jelen van, akkor is, ha nem érzékelem, mert érzéseimtől független az Ő jelenléte. Úgy vélem, ajándék a lelki szárazság, mellyel az Úr megpróbál, mint aranyat a kohóban, hogy mindattól, ami szenny, megtisztítson, és mint értékes gyöngyszem kerüljek ki a megpróbáltatás tűzéből. Az imaéletemben hosszabb időszakokra megélt szárazság arra ösztönöz, hogy mind jobban az Úrba kapaszkodjak, hiszen „*nincs más javam rajta kívül*” (Zsolt 15,2).

Alapvetően jól érzem magam a hivatásomban. Hálás vagyok Istennek azért, hogy meghívott az Ő követésére, és hívására – kegyelméből – válaszolni tudtam.

Egyik erősségem, hogy szeretek dolgozni, de ebből fakad alapvető gyengeségem is, hogy nem tisztellem a fizikai határait, és ez olykor kimerültséghez vezet. Ha pedig kimerült vagyok, akkor ingerülten, bántóan viselkedek, megsebezve ezzel rendtársaimat. Gyengeségem a kritikus, robbanékony magatartás. Amikor újra és újra ezekkel szembesülök, elkeseredem, hogy 14 év szerzetesség után még mindig itt tartok. „*Ó én szerencsétlen ember! Ki szabadít meg e halálnak testétől?*” (Róm 7,24). Ilyenkor vigasztalást jelent számomra az előző kérdésre adott válasz: „*Isten kegyelme, Jézus Krisztus, a mi Urunk által*” (Róm 7,25); továbbá Isten felszólítása:

„Ne félj, mert megváltottalak!” (Iz 43,1). Istennek hála, hogy ha hibáztam, tudok bocsánatot kérni.

Törekszem arra, hogy az engem ért sérelmeket ne hordozzam magamban sokáig, hanem szeretettel jelezzem vissza annak, aki azokat kiváltotta bennem. Megjegyzem, hogy nem mindig sikerül ezt szeretettel tenni, de ha mégis, akkor annak gyógyító hatását is tapasztalom. Egy lelkigyakorlatomon mélyen átéltem, hogy teremtettségemnél fogva (létemben) vagyok értékes, ennek ellenére még van mit növekednem ezen a területen is.

Egy ember vagyok, aki szerzetes lett, de aki szerzetesként is küzd a gyarlóságaival. Mindezekkel együtt a szerzetesi élet számomra másokért élt élet. Így *„Az élet legmélyebb értelme az, hogy az ember feleméssze magát igazságban és szeretetben Istenért, miként a gyertya is fénybe és hőbe alakul át”* (Romano Guardini).

1. SZOLGÁLAT

Az 1989-ben alakult Szent Ferenc Kisnővérei közösség tagja vagyok immár közel 14 éve. 2006 januárjától heti két alkalommal Miskolcon, a Hospiceban önkéntesként tevékenykedem. Ezen belül a feladataim: személyes beszélgetés a betegekkel és hozzátartozóikkal; betegek mosdatása, pelenkázása, etetése, mozgatása (tornáztatás, járókerettel vagy tolókocsival való közlekedésükhöz segítségnyújtás), a feltétel nélküli szeretet gyakorlásával a kötetlen beszélgetést felváltó hitmélyítő párbeszéd, közös imádság, alkalmanként áldoztatás, csendes jelenlét a haldoklás végső pillanataiban, alkalmanként egy-egy ápolóval mély beszélgetés.

Kifejezetten ferences karizmának tartom, mivel Szent Ferenc megtérése után a leprások körében szolgált; a mai kor leprájának pedig a daganatos betegséget tekintem. Regulánk 21. pontjának egy része (*„örülniük kell, amikor... betegek, bélpoklosok... közt forgolódhatnak”*) is megerősít abban, hogy rátaláltam a személyes

karizmámra. Ebben a szolgálatban tanulhatok a haldoklóktól, hiszen akkor látjuk az életet a legtisztábban, amikor a végső határára kerülünk. A tapasztalatok megosztásával a haldoklók sokat tanítanak nekem magának az életnek az értékességéről.

Egy másik Miskolchoz kötődő szolgálatom a Martin-kertvárosban nyílt (a református egyházközség által működtetett) idősek otthonában van. Itt segítő és hitmélyítésre irányuló beszélgetéseket folytatok, hetente igeliturgiát tartok áldoztatással egybekötve, havonta szentmisét szervezek; továbbá megszervezem a katolikus lakók karácsony és húsvét előtti gyóntatását, évenként betegek szentségében való részesítését.

Évente többször részt veszek gyógyító (közbenjáró) imaszolgálatban is. E szolgálat előtt mindig böjtöt tartok azokért az emberekért, akikért imádkozni fogok, és kérem Istent, hogy hatékony eszköz tudjak lenni az Ő kezében. Bár szeretem ezeket a szolgálataimat, mégis úgy gondolom – és ezzel azonosulok Teréz anyával –, hogy *„Nem az a fontos, mi mindent teszünk, hanem az, hogy tetteinkben mennyi a szeretet.”*

2. KARIZMA

Közösségünk karizmája „a szemlélődésből és a testvériség megéléséből fakadó evangelizáció”. Azt gondolom, hogy ebből nem lehet mit kiemelni, mivel egymásra épülnek. Istent szemlélve az Eucharishtiában és a Szentíráson keresztül törekszem Jézus lelkülete szerint élni, és az imában Istennel egyesülni.

3. ÖRÖM

Jézus azt mondta: *„...annak örüljetek, hogy nevetek fel van írva a mennyekben”* (Lk 10,20), mégis nap mint nap megajándékoz egyéb örömökkal is. Májusban a református kórházlelkész

megkért, hogy a miskolci és környéki kórházakban és más szociális intézményben szolgáló lelkészeknek, lelkésznőknak, diakonisszáknak beszéljek a Hospice-ban végzett munkámról. Az osztozásomban azt is említettem, hogy ehhez a tevékenységemhez semmilyen végzettségem nincsen, a lélekre hagyatkozva cselekszem. Ezek után a szolgálatra felkért kórházlelkész azt mondta, hogy lehet, hogy nincs lelkigondozói végzettségem, mégis azt kell, hogy mondja, hogy amit ő most tanul a Semmelweis Egyetemen, én azt már évek óta végzem a gyakorlatban. *„A lélek ott fúj, ahol akar...”*

4. IRGALOM

Az irgalom az, amit nap mint nap velem, gyarló emberrel szemben tanúsít Isten, újabb és újabb esélyt adva arra, hogy mind jobban magamra öltsem Krisztus lelkületét.

Isten irgalmát látom abban, hogy édesapám nem a szívműtétjekor halt meg a műtőasztalon (amikor még novícia voltam), hanem három és fél év múlva, amikor már lelkileg megerősödve halálát úgy tudtam fogadni, hogy *„Az Úr adta s az Úr elvette, amint az Úrnak tetszett, úgy lett, legyen áldott az Úr neve!”* (Jób 1,21).

A másik ember irgalmát különösen akkor tapasztaltam meg, amikor a munkahelyemen bejelentettem, hogy eljövök a cégtől, mert Isten szerzetesi életre hív. A tanulmányi szerződés szerint vissza kellett volna fizetnem közel egymillió forintot, de a főnökaszonyom azt mondta, hogy amíg ő abban a vezetői székben ül, addig nekem egy vasat sem kell visszafizetnem, és ezt megbeszéli a vezérigazgatóval is. Egyetértettek ebben, így elengedték adósságomat.

A saját szívemben megnyilvánuló irgalom megmutatkozik testi és lelki cselekedetekben egyaránt a betegek és idősek körében való szolgálatkor, hajléktalanokkal, a társadalom

peremére szorultakkal való találkozáskor, közösségen belüli kapcsolataimban. Mindezek ellenére még növekednem kell az irgalmasság terén (is).

5. TEREMTETT VILÁG

Ez a kérdés önvizsgálatra indított. Szomorúan szembesültem azzal a ténnyel, hogy magam is oka vagyok a globális éghajlat- és környezetváltozásnak. Hol kényelemből (bár nem tudatosan), hol pedig tájékozatlanság miatt nem tettem meg minden tőlem telhetőt azért, hogy Isten műve – a teremtett világ – az eljövendő generációk számára is jó életfeltételeket nyújthasson. Dolgoznom kell ökológiai megtérésemen is! Ugyanakkor az is igaz, hogy évek óta teszek lépéseket ez irányba. Gondolok itt arra, hogy szelektíven gyűjtjük rendházunkban a hulladékot; a veszélyes hulladékot (hűtő, mosógép) az arra kijelölt helyre szállítottam; figyelek, és rendtársaim figyelmét is felhívom a villamosenergiával, vízzel való takarékoskodásra; személygépkocsit megfontoltan, környezettudatosan törekszem/törekszünk használni. Az ökológiai megtérésemet segítik a közelmúltban megjelent írások, mint például Ferenc pápa *Laudato si'* (Áldott légy!) című enciklikája, valamint a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia körlevele a teremtett világ védelméről.

6. JELMONDAT

„Istenem vagy nekem, nincs más javam rajtad kívül.” (Zsolt 15,2)

7. EUCHARISZTIA

Ha egy szóval akarnám kifejezni, akkor az eucharisztia számomra az életet jelenti. Az eucharishtiában Jézus önmagát

ajándékozza, hogy általa életem legyen. Ő a legfontosabb táplálék, Akit nap mint nap lehetőségem van magamhoz venni.

Még nem voltam szerzetes, amikor az első személyesen kísért lelkigyakorlatomon az eucharishtiát választottam szimbólumként, mivel erős hívást éreztem arra, hogy éljek, de ne én, hanem Krisztus éljen bennem – az Ő lelkülete szerint éljek.

Beöltözésemkor a szerzetesi nevemhez egy titkot is kaptam. Így lettem Isten Bárányáról nevezett Petra nővér. Ezért az eucharisztia számomra életprogramot is jelent, amely összecseng az első lelkigyakorlatomon érzett hívással. Minden szentmisében a konszekrálás után elhangzik, hogy *„Íme, az Isten Báránya...”* Ez nyomtatékosan emlékezetembe vési, hogy életemmel is jelenvalóvá kell tennem Krisztust.

Közösségi életünk alapja az eucharisztia, mivel mindennap szentmisén veszünk részt és szentáldozáshoz járulunk; továbbá naponta egy órát egyéni szentségimádással töltünk.

Boldvai Márton Bertalan

premontrei szerzetes pap

Alapvetően vallásos családban születtem Budapesten, nálunk hála Istennek természetes dolog volt az esténkénti közös imádság és a vasárnapi, valamint az elsőpénteki szentmise. Ami kicsit különleges volt nálunk, hogy mivel családom anyai ágon református (nagyapám presbiter volt az újjalotai gyülekezetben, nagymamám a kórusban énekelt), az ökumené mondhatnám számunkra teljesen természetes volt. Édesanyám minden vasárnap jött velünk a szentmisére, keddenként pedig bibliaórára járt a református gyülekezetben. Ha pedig úgy adódott, mi mentünk el közösen a református istentiszteletre a katolikus szentmise után. Azt hiszem, ez az élmény szinte tudattalanul testvéreimnek és nekem is természetessé vált – az, hogy különféleképpen gondolkodunk dolgokról, nem választhat el bennünket a mindennapokban. Felnőtt(ebb) fejjel visszagondolva, azt hiszem, hogy ez a tapasztalat valahol az Isten nagylelkűségéről beszél még ma is számomra.

Gyerekkorom és fiatalkorom így tulajdonképpen soha nem volt független a hittől és egyháztól: a Szent Gellért Katolikus Iskolába jártam, ministráltam a krisztinavárosi templomban, cserkészkedtem – része voltam a plébánia életének, és nagyon jól éreztem magam. Akkori barátaim azóta is barátaim, többeket azóta én eskettem, gyermekeiket én kereszteltem. Az igazat megvallva nagyon nagy öröm volt nekem, hogy akikkel együtt nőttünk fel, barátok vagyunk majd' húsz éve, Istent meghívják és beengedik felnőtt fejjel is az életükbe – és én ennek részese lehetek, mint barátjuk.

Gimnáziumba a piaristákhoz jártam, ahol szintén maradandó élményeket szereztem, talán egyfajta férfias

vallásosságról. Az a fajta hit, amit ez a szerzetesközösség közvetített felénk, nekem nagyon szimpatikus volt. Arról az Istenről tettek tanúságot, aki nemcsak „megsimogatja az ember fejét”, hanem akivel férfiasan kezét is lehet fogni, aki az ember mesterévé tud válni. A piaristákban az Istennek ezt a mestermivoltát ismerhettük meg, akinek az ember valóban a követésére szegődik. Aki az ember előtt jár, aki kihívásokat is támaszt, ugyanakkor el is fogadja az embert. A másik nagy élményem a piaristákról, hogy itt láttam először „élőben” szerzeteseket – olyan egyéniségeket, akik nem a hagyományos papi módon szentelték az életüket Istennek, hanem valami más, különleges odaszenteltségben. Nekem ez a közeg, mint gimnazistának, nagyon imponáló volt.

Egy emlék még most is nagyon erősen él bennem: mi általában a piaristákat tanár úrnak szólítottuk, ezért is volt kellemesen furcsa számomra, amikor egyikőjük a folyosón így szólt a rendtársa után: „Te, Jóska!” Valahogy nehezen tudja az ember így elképzelni a tanárait, hogy XY tanár úr, akire felnéz, akit tisztel, valaki számára „csak” a Jóska. Azt hiszem ezzel a félmondattal segített Isten abban, hogy megérezzem a vágyat egy szerzetesi közösséghez való tartozásra. Igen, Isten néha ilyen banális és hétköznapi „lejóskázásokon” keresztül alakítja az életünket – legalábbis az enyémet.

Mindig is szívesen hallgattam mások hivatástörténetét, de az igazat megvallva nehezen tudtam beleélni magamat. Azt hiszem, hogy az ember hivatása (legyen az papi, szerzetesi vagy esetleg családosi) annyira személyre szóló, hogy nem nagyon lehet elmagyarázni a másiknak. Talán ugyanarra a titokra ismerhetünk a másik beszámolójában – de a titok, titok marad. Így a saját hivatásom számomra is titok. Én sem tudom megmagyarázni, de 17 éves korom környékén valahogy evidenssé vált számomra, hogy Isten papnak hív. Halvány emlékként egy prédikáció maradt meg bennem, amelyben

csupán arról volt szó, hogy Isten ma is hív embereket papnak. De nem mondanám azt, hogy ez lett volna a kiinduló ok – inkább egy volt a sok közül.

Miután ez valahogy nyilvánvalóvá vált számomra, az igazán nagy útkeresés vagy krízis az életemben az volt, hogy melyik közösséget szánta nekem a Jóisten. Férfiasan bevallom, nem volt könnyű időszak. Egyfajta bizonytalanság, alkudozás korszaka következett. Kicsit úgy éreztem magam, mint Ábrahám, akit Isten arra kért, hogy áldozza fel mindenét. Azt hiszem ebben az időszakban nekem is le kellett mondanom mindenről, azért hogy felismerhessem Isten akaratát. Végül egy csendes, bérmlás előtti lelkigyakorlaton a ciszterci nővéreknél sikerült ezt „meglépnem”, amikor ezt a szentírási szakaszt kaptuk elmélkedésre: *„Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy”* (Iz 43,1). Ez volt az a pillanat, amikor ki tudtam mondani: Megadom magam, legyen, ahogy akard!

Nem sokkal ezután vezetett el engem Isten Csornára, a premontreiek közé. Mi, premontreiek Szent Ágoston reguláját követjük, amely a nyugati kereszténység legrégebbi életszabálya, ezért talán jobban magunkénak valljuk az ő gondolkodásmódját. Ő írja egy helyen: *„Isten közelebb van hozzánk, mint mi saját magunkhoz.”* Azt kell, hogy mondjam, hogy ezt az igazságot napról napra egyre jobban megtapasztalom, mióta beléptem a Csornai Premontrei Apátságba. Amikor 18 évesen beadtam a felvételi kérelmemet Ödön apát úrnak, igazából nem túl sokat tudtam a premontreiekről; inkább azt éreztem, hogy az Isten ide hív engem, ebbe a közösségbe. Ahogy az évek során egyre jobban megismertem a premontrei lelkiséget, fokról fokra fedeztem fel, hogy mennyire nekem találták ki. Sőt azt hiszem, hogy minden szerzetesi hivatás ilyen – Isten úgy rakott össze bennünket, hogy egy adott közösségben találjuk meg azt az utat felé, ami leginkább a miénk, ami a legközelebb áll hozzánk. Ezt

fogalmazta meg frappánsan a pár éve elhunyt Bánhegyi Miksa bencés atya: Egészséges rendi sovinizmus nélkül nincs üdvösség.

Így számomra is nagy élmény volt felfedezni azt a lelkeségi környezetet, amelybe szép lassan belenőttem. Talán első helyen említeném a közösség fontosságát, sőt elsődlegességét. Regulánk első mondata így hangzik: „Először is azért gyűltetek össze, hogy egyetértésben lakjatok a monostorban, és egy szív és egy lélek legyetek Istenben.” Ahogy jelenlegi generális apátunk megfogalmazta: elsődleges lelkipásztori munkánk az, hogy közösségé legyünk. Ezt mi, premontreiek kanonoki hagyományaikból fakadóan megpecsételjük a *stabilis loci* fogadalmával – elköteleződésünket egy templomra és az azt szolgáló közösségre tesszük le. Magyarán mondva, mi nem vándorolunk rendházzról rendházra, alapvetően abban a közösségben éljük le az egész életünket, ahová Isten meghívott bennünket. Talán, mint egy család: ahogy az ember nem váltogatja sűrűn a testvéreit, atyját (jelen esetben a közösség vezetőjét, az apátot), lakását, úgy mi is ugyanabban a szerzetesi családban éljük le egész premontrei életünket – ez teszi lehetővé azt az egységet, amit Szent Ágoston megálmodott, és talán azt az egységet, amit már otthon is a házon belüli ökumené keretében megtapasztaltam: hogy nem meggyőzőnöm, legyőzőnöm kell a másikat, hanem szeretnem, és teret adni Isten kegyelme működésének – szintén Szent Ágoston nyomán.

Amiért nagyon hálás vagyok még lelki családomnak, a premontrei rendnek, az a liturgia fontossága és szeretete, mindig összefüggésben a lelkipásztorkodással. Hiszem, hogy rendi karizmánk egyik része talán az is, hogy a liturgia valóban forrás legyen az életünkben. Sokszor szíven üt a kifejezés a szentmisével kapcsolatban: misét hallgat, misét ünnepel. Mintha egy kicsit kiveszett volna a hétköznapi ember tudatából, hogy a szentmisére elsősorban közösen imádkozni megyünk; hogy a

zsolozsma sem elsősorban kötelesség, hanem imádság. Egy francia premontrei püspök szavait idézve: ha a domonkos szerzeteseknek a rózsafüzér a sajátos imamódjuk, a jezsuitáknak a lelkigyakorlatok, akkor a premontreieknek a szentmise. Ez a lelkiségünk fő forrása: alapítónk, Szent Norbert volt a napi szentmise egyik fő pártfogója.

Talán ebből is következik, hogy a premontrei rend lelkiségében mindig is nagyon erősen jelen volt az eucharisztia tisztelete. Szent Norbertet az Oltáriszentség apostolának szokták nevezni, kezében egy monstranciával szokták ábrázolni. És azt hiszem, hogy ez az eucharisztikus-liturgikus lelkület áthatja egész világlátásunkat. Mostanában többször elgondolkodtam magamban, hogy Jézus miért pont az eucharisztikus jelenlétét hagyta itt nekünk magából. A legkézzelfoghatóbb módon Jézus jelenlétét itt tapasztalhatjuk meg az életünkben – ez Jézus „lelkipásztori modellje”, a jelenlét. Mi, premontreiek pedig valahogy ezt próbáljuk megvalósítani: jelen lenni az emberek számára, bármi is történik. Stabilitási fogadalmunk pedig ebben segít bennünket, és ez különböztet meg minket más lelkipásztorkodó szerzetesrendektől. Apátságunkat legalább négyszer felégették, lerombolták, elpusztították, de a premontreiek több mint 830 éve mindig visszatértek Csornára, hogy erről a közöttünk jelen lévő Jézusról tegyenek tanúság, akihez bármikor lehet fordulni.

A premontreiekre mindig lehet számítani. Ezért mindig nagy öröm számomra, hogy Isten ebbe a közösségbe hívott meg engem, hogy ebben a közösségben, Szent Norbert nyomdokain az Ő megbocsájtó és feltámadt jelenlétének hírnöke lehetek.

1. SZOLGÁLAT

A Csornai Premontrei Apátság szerzetese vagyok, jelenleg sajátos helyzetben. Két évvel a papszentelésem után Márton apát

úr Rómába küldött tanulni, így idén Rómában szerzek licenciát szerzetességtanulmányból a bencések egyetemén, ezután térek vissza Csornára, az apátságba. Az itt, Rómában lakó közösség teljes mértékben nemzetközi – a rendházban tanulók közül egyedül vagyok európai. Jelenleg a premontrei rend központi házában lakom, a rend vezetői testületével együtt. Így számomra is nagy élmény ilyen közlelől látni a rend „szívét”, valamint megtapasztalni rendünk és az egyház sokszínűségét. A tanulás pedig tulajdonképpen csak hab a tortán – mivel, hála Istennek, olyan dolgot tanulhatok itt, amely valóban érdekel, és talán a jövőben hasznos lesz közösségem számára.

2. KARIZMA

Már az első premontrei szerzetesek ezekkel a szavakkal tettek fogadalmat 1121-ben: „Felajánlva átadom magamat...” Ha jól tudom, a mienk az egyetlen olyan szerzetesrend az egyházban, amely ezekkel a szavakkal köteleződik el Isten felé – tulajdonképpen ajándékká válunk. Itt, Rómában talán egyre jobban igyekszem ezt az ajándéklétemet megélni, hogy mások mindig ajándékként éljék meg a jelenlétemet, és én is Isten számára ajándéknak tudjam felfogni az itteni nehézségeket és örömöket is.

Mi úgy tartjuk, hogy 1120-as alapítási dátummal a premontrei rend volt a világon az első lelkipásztorkodó szerzetesrend, amelyben a szerzeteskanonoki/monasztikus életet alapjaiban egyesítette Szent Norbert a lelkipásztori életmóddal. Bár én most az aktív lelkipásztori tevékenységet kevésbé gyakorlom itt, Rómában, jó dolog megtapasztalni, hogy elsősorban a szentségimádáson keresztül egy lehetek az otthoniakkal; az oltáriszentségi jelenlétben találkozhatom velük, és bármikor imádkozhatom is értük.

3. Öröm

Az elmúlt évben annyi öröm ért, hogy el kellett kezdenem legalább részlegesen naplót vezetni. De talán az egyik legnagyobb öröm testvérem esküvője volt, akit én adhattam össze a feleségével. Ilyen esetekben jut mindig eszembe XVI. Benedek pápa könyvének címe a papság lényegéről: *Örömötök szolgálói*. Egyre inkább én is mások krisztusi örömének szolgájának érzem magam, és ez nagyon jó érzés.

4. Irgalom

Alapvetően két dolog jutott eszembe: két évig voltam káplán Csornán; az óvodásoktól az idősek otthonáig minden életkorral találkoztam. Hála Istennek maradt időm a gyóntatásra is, ami nagyon nagy örömet adott nekem mindig is. Szent Norbert egyik korabeli ragadványneve volt a „béke apostola”. A szentgyónásban (akár az enyémben, akár másokéban) mindig nagyon erősen megtapasztaltam Isten irgalmasságát, és hogy én ennek lehetek a szolgája. Megint csak Benedek pápa könyve jut eszembe –*Örömötök szolgálói*. Az irgalmasság az, ami örömet fakaszt mind a két félben. Hálát adok Istennek, hogy ennek sokszor lehettem eszköze. Különösen jó dolog látni itt, Rómában, hogy gyóntató atyák bevallása szerint is jóval többen járulnak a bűnbocsánat szentségéhez, mint előtte. Külön „állandó kísértőket” kellett hívniuk a pápai bazilikák állandó gyóntatóinak (minden bazilikában nagyjából tizenöten vannak „hivatásos gyóntatók”), mert nem győzték a gyónók sokaságát. Jó ezt testközelből látni – így működik Ferenc pápa akaratán keresztül Isten.

A másik dolog egy rövid Fodor Ákos-vers, az egyik kedvencem: *„ki nem vigasztal meg, mikor megbántottad, nem is szeret”*. Ez az irgalom.

5. TEREMTETT VILÁG

Azt hiszem, hogy minden szerzetesi élet alapjaiban organikus kell, hogy legyen – egységben a teremtettséggel. Ez elkerülhetetlen. Szerintem ebből az organikus életszemléletből következik az, hogy egyre egyszerűbben szeretnénk élni, egyre természetesebben. Talán a teremtett világ megbecsülése ott kezdődik, ahogy David Steindl-Rast OSB mondta, hogy rácsodálkozunk arra, hogy a csapból folyik a víz, és ez milyen jó. Ha tudunk ilyen csodálkozással élni, azt hiszem az egyszerűség felé haladunk. Minél egyszerűbben élünk, hiszem, hogy annál jobban tudjuk becsülni Isten teremtését is.

6. JELMONDAT

Kettőt mondanék, egy szentírást és egyet Szent Ágostontól. A szentírási az első János levélből származik, újmisés idézetem is ez volt: *„Megismertük a Szeretetet, és hittünk benne”* (1Jn 4,16). A másik pedig Szent Ágostontól, kommentár János evangéliumának prologusához: *„Ubi humiltas, ibi caritas”* – *„Ahol alázat, ott szeretet”*.

7. EUCHARISZTIA

Egy darabka örökkévalóságot jelent nekem. Nagyon megmaradt bennem a hasonlat, ami az *Utolsó hegycsúcs* című filmben szerepel. A film egy fiatalon elhunyt papról szól, akinek a testvére nyilatkozik így, nem sokkal bátyja halála után: *„Már csak egy dolog választ el bennünket egymástól, a Szentostya vékony pereme.”* Az Oltáriszentség számomra ezért egy darabka mennyország, ahol nemcsak Isten személyével találkozunk valóságosan, hanem Isten egész valóságával – mindazzal a valósággal, amit Isten jelent. Pont ebből kifolyólag ez egy nagyon bensőséges élmény, amit nehéz szavakba önteni, és nehéz

megfogalmazni, hiszen az isteni valósággal való találkozás az ember egész valójára hatással van. Természetesen mint premontrei szerzetesnek nekem is napom kiemelkedő pontja a szentmise, a szentmisében mégiscsak a találkozás Istennel és testvéreimmel jelenti számomra az eucharisztia lényegét.

Barbai Kornélia

Jézus kistestvére

1958-ban születtem egy Veszprém megyei kis faluban, hagyományosan keresztény családban. Természetes volt számomra, hogy vasárnap szentmisére és litániára mentünk, és nagy örömmel készültem az első szentáldozásra nyolcéves koromban. Premontrei nővérek éltek a faluban, természetesen civilben, az ő kisugárzásuk, jelenlétük, nagyban hozzájárult ahhoz, hogy több hivatás indult az egyházközségből. Én akkor még nem gondoltam, hogy szerzetes leszek, hittanra is csak alsó tagozatban jártam. Otthonról kollégiumba kerülve már csak néha mentem szentmisére, a mozgalmi élet és barátok vonzóbbak voltak számomra. Mondhatni, langyos keresztény lettem. Sikertelen egyetemi felvételi után egy „sötét alagútba” jutottam: Hogyan tovább, mi lesz belőlem?

Fényt jelentett nagyapai néném hívása, hogy menjek dolgozni a pannonhalmi Szociális Otthonba segédnővérek. Ő maga nyugdíjas szerzetesként élt a gondozottak között. Dolgoztam, és készülhettem az újabb felvételi vizsgára. Közben megismerkedtem egy fiúval, és terveztük a jövőt...

Munkám során sokat tanultam a betegápolásról, az emberről, és láttam az idősek életpéldáját, és élveztem szeretetüket... Kerestem további életem értelmét, és egyszer csak egy szentmisén Szent János apostol első levelét olvasták – 1 Jn 4,16: *„Az Isten szeretet, és aki kitart a szeretetben, az az Istenben marad, s az Isten is benne marad.”* Ezt az ígét hallva hihetetlen nagy öröm és boldogság töltött el, valóságosan megtapasztaltam Isten szeretetét. Ettől a perctől kezdve minden megváltozott az életemben, új értelmet, fényt kaptam. Lelkivezetőt kerestem, aki segített kibogozni, mi Isten akarata velem. Tudtam, hogy erre a

szeretetre rá tudom tenni az életemet, és azt is, hogy ehhez közösséget kell keresnem. Ez 1978-ban történt. Ekkor csak egy női szerzetesközösség létezett, a tanítás pedig nem az én karizmám.

Budapestre kerültem, és ápolóként kezdtem el dolgozni, közben iskolába jártam, és kerestem tovább... A betegek között felfigyeltem egy fiatal hölgyre, aki mindig mosolygott, és nagyon szimpatikus volt, ahogyan betegségét viselte. Beszélgetésünkől barátság lett, és egyszer meghívott magukhoz egy XIII. kerületi lakásba, mely a Jézus Kistestvérei Szerzetesközösség testvérisége volt. Persze hivatalosan nem létezhetek, „barátnők” voltak. Ez a nap meghatározó volt számomra. Jézus rejtett názáreti életét élték az emberek között, lakásukban a Szentségi Jézus jelenlétében. Hamarosan turistaként meglátogathattam Rómában, Tre Fontanéban a központi testvériséget is, ahol sok örömteli kistestvért láttam. Mindezek segítettek, hogy egyre világosabb legyen számomra: ez az én utam, melyen Isten hív. Hazatérve folytattam munkámat, így telt a noviciátus ideje, és egyre jobban megismertem karizmánkat: jelen lenni úgy az emberek között, mint kovász a tésztában, és ehhez a jelenléthez a mindennapos szentségimádásból kapni erőt a testvéri közösségben.

Számomra nehéz volt, hogy kifelé egy független fiatal lány voltam, aki albérletben lakik, befelé pedig egy közösség elkötelezett tagja... A családom sem értett meg az elején. Közben bennem egyre erősebb lett a kérdés, hogyan tudok szolidáris lenni a „szegényekkel”. Valóban mindent oda tudok adni „Jézusért és evangéliumáért?” Ekkor részt vettem egy lelkigyakorlaton, melyet Jean Vanier, a Bárka közösség alapítója tartott Kecskeméten. Ő azt mondta, hogy Jézus a ranglétrán nem fölfelé ment, hanem mindig lejjebb és lejjebb, ahogy a Filippi levélben (2,5-11) olvassuk, és amikor a tanítványok versengtek, hogy „...ki a nagyobb, aki az asztalnál ül, vagy aki felszolgál?” Jézus

azt válaszolta: " Én mégis úgy vagyok köztetek, mintha a szolgátok volnék" (Lk 22,27).

Ezt az ígét szó szerint vettem, otthagytam a kórházat, és elmentem egy önkiszolgáló étterembe leszedőnek és mosogatónak. Az első naptól kezdve világos lett előttem, hogy itt megfordult a „rend”, a munkatársaim kell, hogy befogadjanak engem. 1988-at írtunk ekkor. Ez volt a privatizáció időszaka. Az egyik étterem bezárt, áthelyeztek minket egy másikba, végül egy nagy konyhára kerültem konyhalánynak, ahol 2500 főre főztünk. Örültem, hogy ezt a destabilizáló időszakot együtt élhettem át munkatársaimmal. Megtapasztaltam a szolidaritást, de kritikus meglátásaikat is az egyházat illetően. Meghívtuk őket a testvériségbe, mindnyájan eljöttek, és van, akivel a barátság a mai napig tart. Közben megérkezett a rendszerváltás ideje, 1989. Alig hittünk a szemünknek, fülünknek. Nyíltan mondhatjuk, kik vagyunk, és lehet a keresztet is viselni?! Mi úgy döntöttünk, hogy megmaradunk az egyszerű kék színű ruha viselésénél és hordjuk a keresztet, melyet a világon minden kistestvér visel.

Kinyíltak az országhatárok is, és be tudtunk kapcsolódni a nemzetközi testvériség vérkeringésébe. 1992-ben, a képzési időszak új állomására, Lyonba mentem, hogy ott, egy nemzetközi közösségben tanulmányokat végezzek a hit elmélyítésére. Először hagytam el az országot és a családomat két évre, és a francia nyelvet sem beszéltem megfelelő szinten. Tudtam, hogy „kicsiként” segítséget kell kérnem másoktól, hogy gyümölcsöző legyen ez az időszak. Ez az alapmagatartás nagyon összekovácsolt bennünket; mondhatom, életre szóló barátságok születtek közöttünk a testvériségben, mely máig megtartó erő. „Amint én szerettelek benneteket, úgy szeressétek ti is egymást” (Jn 13,34). Ezen két év alatt sok testvériséget látogattam meg, és mély benyomást tett rám Marseille-ben és Párizsban a kistestvérek barátaival való találkozás, akik az utcalányok közül kerültek ki, és többen AIDS-betegek voltak. Hamar hangot találtunk, és

életük, szenvedéseik az imaéletem központjába kerültek. Szerettem volna velük maradni...

1996 a végleges elköteleződésem ideje. Nagy ajándék volt, hogy kilenc hónapot együtt tölthettünk ebben az életszakaszban lévő kistestvérekkel a világ minden tájáról. Újra átnéztük Charles de Foucauld és Magdeleine kistestvér által ránk hagyott karizmánkat, és megosztottuk tapasztalatainkat. Isten hívására válaszul Rómában, az egyház szívében készültünk együtt, amely egy szertartással zárult, mint mikor Jézus szétküldte tanítványait... Engem az örökfogadalom után egy évre Párizsba küldött az általános felelősnök.

De visszatérek az örökfogadalmamra: Budapesten, a Regnum Marianum-templomban kistestvéreim, családom és barátaim előtt nagy örömmel és hálával mondtam ki Jézusnak az igent, hogy az Ő kegyelmével, válaszul az Ő hívására mindörökké neki szentelem magma, és az embertársaim szolgálatára. Külön belevehettem a fogadalom szövegébe, hogy életemet felajánlom a prostitúció áldozataiért és az AIDS-ben szenvedőkért.

De hogyan váltódik ez aprópénzre? *„Senki sem szeret jobban, mint az, aki életét adja barátaiért”* (Jn 15,13). A Párizsban töltött idő alatt láttam, hogy a kistestvérek, akik 27 éve jelen vannak ebben a miliőben, hogyan közelednek barátaikhoz, és a kölcsönös barátság által hogyan alakul át életük. Sok türelemre és a másik tiszteletben tartására van szükség, hogy egy kapcsolat elinduljon. Sokat tanultam, és megtapasztaltam a közös küldetés és osztozás örömét is. Mély megtapasztalás lett bennem, hogy Isten jelen van ott is, ahol azt nem gondolnánk. Hogyan tudom én ezt folytatni hazatérve is? Hisz kevesen vagyunk, és nem mindenkinek ez a karizmája.

„Tudja a ti Atyátok, mire van szükségetek, mielőtt még kérnétek” (Mt 6,8). Emlékeztem arra, hogy a Szent László Kórházban ápolják a HIV-fertőzött és az AIDS-betegeket. Azt gondoltuk,

hogy ez egy ajtó lehet, amin be tudok lépni küldetésem folytatására. Elindultam az ápolási igazgatásra, és ott örömmel fogadtak. 1998 óta dolgozom itt mint ápoló. Kettős küldetést élek meg, a szolidaritást a munkatársaimmal és szeretetteljes jelenlétet a betegek között. Fontos, hogy szakmailag képzetek legyünk – számomra ugyanolyan fontos, hogy kapcsolatban legyünk, mely kölcsönösen alakít minket. Sokat tanulok a betegektől, megbocsátást, emberséget, küzdeni tudást, kitartást. Sokuknál tapasztalom, hogy a betegség pozitív irányban változtatta meg az életüket. Ők Isten irgalmas szívében vannak, annak ellenére, hogy a társadalom megbélyegzi és a perifériára űzi őket. Örülök, hogy az egyház nevében jelen lehetek ezen a helyen. *„...nektek is meg kell mosnotok egymás lábát. Példát adtam, hogy amit én tettem, ti is tegyétek meg” (Jn 13,15).*

Közösségi életem és küldetésem mellett idős beteg szüleimhez is rendszeresen hazajárok, igaz, most már csak édesanyámhoz. Nagy ajándék, hogy Magdeleine kistestvér a szabályzatunkban figyelmeztet, hogy ne hagyjuk magukra szüleinket, akiktől az életet kaptuk...

Hálát adok Istennek, hogy hívott és hogy vezet a názáreti lelkeség útján, és szava, kegyelme velem volt és utat mutatott életemben.

1. SZOLGÁLAT

A Jézus Kistestvérei Női Szerzetesközösség tagja vagyok. Küldetésem, hogy Isten irgalmas szeretetéről tegyek tanúságot a HIV-fertőzött és az AIDS-betegek között.

2. KARIZMA

Jelen életszakaszomban sokat jelent a szemlélődő imaélet, a testvéri közösség és a barátság mindazokkal, akiket az Úr utamba hoz (munkahely, család, szomszédok, plébánia stb.).

3. ÖRÖM

Az elmúlt évben nagy öröm volt számomra, hogy régiókban egy ortodox miliőben lévő testvériséget nem kellett bezárni, hanem új közösséggel folytatódhat a testvériség jelenléte.

4. IRGALOM

Az irgalomról a 62. zsoltár egy verse jut eszembe: *„Mert irgalmad többet ér, mint az élet, hadd magasztaljon ezért ajkam!”* A saját életemben sokszor megtapasztaltam Isten és a közösség irgalmát, például egy olyan helyzetben, amikor a párbeszéd megakadt – az első lépés megtétele után befogadásra találtam. Azóta is hetvenszer hétszer megtapasztalom, és ez éltet.

5. TEREMTETT VILÁG

Nagyon fontosnak tartom a teremtett világ védelmét, megőrzését, gondozását. Minden a Teremtőre utal benne, és testi-lelki egyensúlyom, harmóniám függ tőle. Elsősorban megpróbálom saját szükségleteimet csökkenteni, egyszerűen élni. Közösségem is segít, hogy ne legyek rabja a fogyasztói társadalomnak, a vízzel gazdaságosan bánjak, a szelektív szemétgyűjtést betartsam, stb. Rendalapítónk a „szép” szegénységre, egyszerűségre tanított minket.

6. JELMONDAT

1996. december 1-én lesz száz éve, hogy Boldog Charles de Foucaud-t, lelkeségünk alapítóját az algériai Tamanrassetben megölték. Tőle választottam mottómat: *„Nem abban a mértékben teszünk jót, hogy mit mondunk, és mit teszünk, hanem abban a mértékben, akik vagyunk, a cselekedeteinket kísérő kegyelem mértékében, abban a mértékben, ahogy Jézus él bennünk.”*

7. EUCHARISZTIA

A testvériségben naponta legalább egy órát adorálunk, és minden csütörtök éjszaka is szentségimádást végzünk. Amikor kinyitom a tabernákulumot, ez az ige jut rögtön az eszembe: „*A kenyér, amelyet adok, a testem a világ életéért*” (Jn 6,51). Jézusnak ebbe az imájába kapcsolódom bele az életfelajánlásom által. A gyermek bizalmával vagyok előtte, és kérem, hogy akarata bennem és minden teremtményében beteljesüljön. Nemcsak az embereket, de az egész teremtett világot is Isten elé viszem, és kérem őt, hogy alakítson ki bennem egy szemlélődő tekintetet, mely az Ő szemével enged látni. Magamtól erre képtelen vagyok. Adom a jelenlétemet, hűségemet és gyengeségeimet... Számomra az ima lényegében élet. Közbenjáróként így vagyok jelen az Úr előtt.

Lelkiségi alapítónk, Szent Charles de Foucauld hivatásának három fő pontja: Jézus názáreti rejtett életét élni, imádni az Oltáriszentséget, a legelhagyatottabbak között szolgálni, sorsközösséget vállalva velük.

Magdeleine kistestvér 1939-ben Algériában alapítja meg testvériségünket, létrehozva ezzel a szerzetesi élet új formáját: a világban megélt szemlélődő életet. Ezt írja nekünk: „*Az eucharisztiaiban Jézus jelenléte elválaszthatatlan a testvéreiben, különösen a legkisebbekben való jelenléttől. Ez a felismerés, amely mélyen felforgatta Charles testvér életét, mélységesen meghatározza a kistestvérek életét is. Az eucharisztikus áldozatban való részvétel és az eucharisztiaiban jelen levő Jézus imádása küldetésük alappillérei. Ezek az Úrral való találkozások szemlélődő tekintetet alakítanak ki bennük, amely lassan képessé teszi őket arra, hogy úgy szeressenek, mint ahogyan Jézus szeret*”(Szabályzat).

Krisztus Szent Sebeiről nevezett Johanna Andrea

sarutlan kármelita nővér

A hit szempontjából kivételes családi környezetben nőhettem föl, mert a szentmise családi házunkban (Budapesten) volt mindennap. Nagynéném ugyanis egy csökkentlátó papot gondozott, aki külön engedéllyel otthon mutathatta be a szentmisét. Nagynéném irgalmas nővér szeretett volna lenni, de éppen 1950-ben, a szerzetesrendek kezdődő szétszórásának idején jelentkezett, így belépésére már nem kerülhetett sor. Ugyanakkor egész életét ennek a hivatásnak szellemében élte, amelynek áldását egész családuknak élvezte. A papi jelenlét természetessé tette, hogy járunk hittanra, annak ellenére, hogy abban az időben (1970-es években) a társadalom vezetése nem vette jó néven. Gyermekként karácsonyra készülve, a jócselekedeteket gyűjtögetve ébredtem rá, hogy jó jót tenni és jó jónak lenni: a szív csöndes békéjét és örömét tapasztalhattam meg Isten kegyelméből.

Nyolcéves koromtól tizenhat éves koromig versenyszerűen asztaliteniszeztem, amely minden időmet és energiámat lekötötte. A tanulást is hanyagoltam, ezért abba kellett hagynom a sportot, és ezzel több időm lett. Ferenc atyánál keresgettem a könyvespolcon, és megtetszett egy könyv a külseje miatt: ezüstszínű borítóján rejtélyes középkori bástyafal volt. A címe: *Avilai Teréz*. Sok idézetet olvashattam benne magától Nagy Szent Teréztől. Több évig nálam volt ez a könyv, és mintegy imakönyvként használtam kedvelt szentem gondolatait. Szent Terézia anyánk tanított meg imádkozni, személyes kapcsolatba lépni az élő Istennel, aki előbb szeretett. Egy idő múlva már naponta járultam szentáldozáshoz, egyre erőteljesebben vonzott

az Úr. Meglepődve láttam, hogy olyan lelkesedéssel, belső tűzzel indulok a templomba, mint amikor valaki szerelmes, és várja a találkozást kedvesével. Isten pedig egyre mélyebben járt át szeretetének tűzével. Tizenennyolc évesen senki és semmi nem hiányzott, egészen betöltött Isten szeretete, amit akkor nem tudtam megfogalmazni, csak annyit fogtam föl: Isten velem, bennem van, és én Ővele, Őbenne vagyok.

Ekkor merült föl szívemben a szerzetesi hivatás gondolata. Megosztottam nagynénémmel, aki egyáltalán nem bátorított, sőt arra törekedett, hogy ráébresszen a hivatás komoly súlyára, amely nem lehet pusztán érzelem, hanem megfontolt döntést kíván. Mivel ő apostoli hivatást kapott, nem értette, miért emlegetem a kontemplatív szerzetesi életet. „Egy irgalmas nővérnek is szemlélődőnek kell lennie, és milyen szemlélődő, aki nem irgalmas?” – felelte. „Másfelől az Úr azt mondja: *»nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket«* (Jn 15,16). Lehet, hogy csak te gondolod, hivatásod van, Isten viszont esetleg mást gondol felőled” – folytatta.

Ettől kezdve kétségek gyötörtek, és konkrét jelet kértem az Úrtól, de Ő két évig hallgatott. A belső imában velem volt, és megmutatta szeretetét, de hallgatott. Gyötrelmeim erősen kínoztak még az imában is, mert amint tapasztaltam Isten szeretetét a szívemben, rögtön elkeseredtem: „Mi lesz, ha mégsem akar hivatást adni?” Két évig tartott ez az állapot, amely javamra vált, mert megtanultam Istenre figyelni, és kívánni azt az időt, amikor Ő elérkezettnek látja, hogy megmutassa, merre menjek tovább.

Közben haladtam a belső úton, és folyamatosan olvastam Nagy Szent Teréz írásait: *A tökéletesség útját*, *A belső várkastélyt* és az *Önéletrajzot*. Teréz pedig mindig válaszolt. Fölmerült bennem egy kérdés például: hogyan lehet, hogy nagynéném semmit sem ért lelki utamból, és nem érti kontemplatív hivatásomat? Kinyitottam Terézt, és ő válaszolt: akit Isten nem ezen az úton

vezet, nem érti, és nem is kell erőltetni, hogy megértse. Rendszeresen járultam szentgyónáshoz, de a lelkivezetőm Avilai Nagy Szent Teréz volt. Megtanított a zászlóvivő feladatára: magasra tartva a kereszt zászlaját, menni előre az úton, ami többnyire csatamező, és lankadatlanul küzdeni. Szent Terézia anyánk a szemlélődőre ezt a hasonlatot használja: viszi a csatában a zászlót, miközben magát nem tudja védeni, ugyanakkor fontos feladata van, mert akié a zászló, azé a győzelem.

Végre eljött a várva várt nap, amikor egyértelműen megmutatta az Úr, mit akar. 1987-ben, Mária-évben május vasárnapjain az egyetemi templomban az esti szentmisék keretében konferenciabeszédeket tartott egy bencés szerzetes. Május első vasárnapján a Szűzanya mindkori szüzességéről beszélve ezt mondta: „Akit Isten szeretete megérint, ott másnak helye nincs.” Sarkos megfogalmazás, de nekem éppen erre volt szükségem. Afelől ugyanis semmi kétségem nem volt, hogy Isten szeretete megérintett. Attól a pillanattól fogva tudtam: Isten a vele való osztatlan szeretetkapcsolatra hív, ami számomra azt jelentette, hogy szerzetes leszek. Más ember lépett ki a templomból, mint aki bement. A korábbi belső gyötrelmeknek vége szakadt, és kimondhatatlan öröm töltött el.

A megpróbáltatások azonban nem értek véget, most jött a java. Hova menjek? Kármelita nővérközösség még nem volt hazánkban. Éppen akkor olvastam a katolikus sajtóban, hogy megalapították a Magyarok Nagyasszonya Társulatot, és várják a fiatalokat. Ekkor húszéves voltam. Imádkoztam, olvastam a Szentírást, és az Úr válaszolt: Nem azért jöttem, hogy a magam akaratát tegyem, hanem azért, aki küldött engem (vö. Jn 6,38), és azt kívánta: maradjak a nagynénémmel, és segítsék Ferenc atya ápolásában. Számomra vége volt a világnak. Belső szenvedésem újrakezdődött, és tehetetlen voltam magammal szemben: menni akartam, mégpedig azonnal egy szerzetes közösségbe. Az Úr

pedig mást akart. Míg a legtöbben azért szenvednek, mert nehéz elhagyniuk szeretteiket, megszokott környezetüket, paradox módon én azért szenvedtem, mert nem tehettem meg. Az egyház szolgálatában dolgoztam, otthon segítettem nagynénémnek, és vártam. Vártam, és nem tudtam, mindez meddig fog tartani, csak egyet tudtam: kármelita leszek. De vajon mikor?

Néhány év múlva sírva olvastam a katolikus sajtóban, hogy hazánkban újraindult a sarutlan kármelita nővérek rendje. Újra meg újra megkérdeztem magamtól a világban: „Mit keresek itt?” Tizenhét évig tartott ez a keresztre feszítettség a világban élve, ahol ugyanakkor mindig megtaláltam a szolgálatban az örömet, de olyan voltam, mint a partra vetett hal. Ferenc atya közben ágyban fekvő beteg let; a kórházban tüdőgyulladást kapott, hazavittük, és otthon ápoltuk. A betegágyban is misézett egy étkező asztalon. Békével viselte a gyöngeséget, mi pedig Krisztust ápoltuk benne. Azután „*barátunk, Lázár, elaludt*” (Jn 11,11). Láttam egy papot meghalni. Krisztus áldozatával egygyé vált. Szép volt a halál. A halott Krisztust mosdathattam. Nagy ünnepélyesség volt körülötte. Olyan egyszerű volt átmenete az üdvösségbe, mint amilyen természetes közvetlenséggel élt földi életében közöttünk.

Szüntelenül ostromoltam az Urat, engedje végre, hogy a Kármel ajtaján kopogtathassak. 2003 Jó Pásztor vasárnapján belső indíttatásra följánlottam magam a papokért, látva, hogy sokszor mennyire kiszolgáltatott helyzetben végzik szolgálatukat. Annak tudatában tettem, hogy ennek egész életemre nézve végzetes következménye lehet, ami érzékenyen érintette a Kármelre irányuló kitartó vágyamat. Számoltam ugyanis akár egy súlyos, hosszan tartó betegség lehetőségével is. Ezzel a felajánlással tehát kockára tettem a Kármelbe való lépésemet, hiszen testi-lelki egészség nélkül nem lehet a rendbe lépni. Segítségül hívtam Szent Terézia Benediktát (Edit Steint) és Lisieux-i Szent Terézt, akihez 2004 januárjában kilencedet

végeztem belépésem szándékára. Rövidesen meg is kaptam a belső jelet, amely már csak egyszerű bizonyossággént jelentkezett: eljött az idő. Le kellett tehát mondanom a Kármelről, hogy beléphessek.

2004. április 18-án részt vettem Magyarorszácon a kolostorszentelésen. 2004 őszén egy hónapot a klauzúrában töltöttem érdeklődőként a rend szokása szerint, és december 14-én, Keresztes Szent János ünnepén beléptem a Kármelbe. Nem tudtam, mi van ott, csak azt tudtam, ez kell nekem, mert kármelita hivatást kaptam. Semmilyen elképzelésem nem volt a Kármelről, számomra a Kármel egyet jelentett: az Istennel való állandó személyes kapcsolatot, a vele való közösséget testvéri életben. Imádkozni az egyházért, a papokért és minden emberért, *„hogymindenki üdvözljön és eljusson az igazság ismeretére”* (1Tim 2,4). Belépésemkor nagy ürességet éreztem, egyáltalán nem volt bennem kitörő öröm. A tizenhét év alatt azonban megtanított az Úr, hogy a szeretet nemcsak érzelem, hanem kemény küzdelem és mindennapos feladat.

A Kármel egyszerűsége alakító erő. A Kármelben nincs más, csak Krisztus – aki nem Őt keresi, előbb-utóbb elmegy. Az egymással való érintkezésben a kármelhegyi remeték érdes stílusa, egyenessége érződik. Megmondják, ha valamit másképpen kell tenni. Ez nem volt új, mert nagynénémnél remek *„kiképzést”* kaptam ezen a téren is. A testvéri közösség segít a helyes önismeretben: nem az vagyok, akinek gondolom magamat. Rászorulok Isten irgalmára és nővéreim irgalmára. Az emberi gyöngeség, a hiba nem szégyen, hanem segít az igazságban járni, segít az alázat völgyébe eljutni. *„Amikor gyöngye vagyok, akkor vagyok erős”* (2Kor 12,10). Először fájnak a hibáim, mert mások is látják; azután fájnak a hibáim, mert úgy látom, azokkal Istent és felebarátaimat megbántom; végül már egészen természetes, hogy vannak hibáim, mert ezeken keresztül tapasztalhatom meg Isten irgalmát, jóságos szeretetét.

Magamhoz ölelem hibáimat, miközben küzdök ellenük. „A szeretet lényege nem az, hogy mi szeretjük Istent, hanem hogy ő előbb szeretett” (vö. 1Jn 4,9). Még akkor életét adta értem, amikor nem szerettem Őt. Előbb szeretett, és mindenek ellenére szeret. „Isten nem a hibáink ellenére szeret, hanem éppen azért” (P. Tilmann Beller).

A Kármel pillére a napi két óra belső ima, amelyben megtanulok hallgatni, odahallgatni Istenre, befelé figyelni, ahol Ő lakik. A Kármelben minden a szívben történik: a jó és a rossz harca, amelyben hordozunk másokat, sokakat, akik a világban küzdenek. Megtanulni szeretni – ez történik nap mint nap, amikor megállapítom: szerethettem volna még jobban.

A nővérekkel egy testet alkotunk. „Amikor szenved az egyik tag, vele szenved a többi is, amikor örül az egyik tag, vele örül valamennyi” (vö. 1Kor 12,26). A nővérem a tükröm, aki megmutatja, ki vagyok én valójában. Szembesít valódi önmagammal. A szerzetesi élet tartóoszlopa az engedelmesség, amelyhez a legnagyobb hit szükséges. Hinnem kell, hogy az előjárót – hibái ellenére – a Szentlélek vezeti, hiszen Krisztust képviseli a közösségben. Hinnem kell, hogy bármit is dönt felőlem, Isten akaratát közvetíti, aki mindig a legjobbat akarja nekem. „Az istenszeretőknek (*ugyanis*) minden a javukra válik” (Róm 8,28).

A szerzetesi élet ezért a hit próbája. Amikor Isten mélyebbre kíván vinni a vele való kapcsolatban, a legtöbbször törésként élem meg, mert hozzászoktam valamihez, és Ő most mást akar adni. Keresztes Szent János ezt a lélek sötét éjszakájának nevezi. Ha számomra érthetetlen történés előtt állok, el kell fogadnom, hogy Isten tart a kezében, a gondviselő Isten, „akinek tudta nélkül egy hajszál sem vész el a fejemről” (vö. Lk 21,18). Egy-egy új lelki szakaszt a legtöbb esetben fájdalmas törés jelez. Az imában nem úgy vagyok Istennel, ahogy eddig megszoktam, és ez fáj. A hit sötétsége azonban a legnagyobb világosság.

A régiek az illúzióban való éleést tartották az egyik legnagyobb rossznak, amikor elszakadok a valóságtól, és egy magam által fölépített belső világban élek, ahol öntudatlanul én magam vagyok a középpontban – ettől óv meg a testvéri közösség. Szent Terézia anyánk a belső imában kapott kegyelmek valódiságának mércéjét a testvéri szeretetben való növekedésben látja. Ha növekszem a felebaráti szeretetben, akkor hiteles az imam – ugyanígy, ha növekszem az alázatban, vagyis tudom, hol a helyem mint teremtménynek, és Krisztussal együtt mosom testvéreim lábát, akkor hiteles az imám, nem kell félnem az illúziótól.

A küzdelem része az életemnek; hol belső, hol külső harcokat kell megvívnom a szeretetért. A küzdelem az emberi természet része. Kihívás az egész élet: tudok-e Krisztussal együtt harcolni minden egyes emberért? Isten mindent odaadott értem, *„mert úgy szeretette a világot, hogy egyszülött Fiát adta érte”* (vö. Jn 3,16). Mim van, amit nem kaptam? Minden az Övé, és Ő az enyém. Nincs miért megtartanom magamnak bármit is. *„Annak, akié Isten, semmi sem hiányzik, egyedül Isten elég”* – mondja Szent Terézia anyánk. Minden, ami történt, történik és történni fog velem, Isten tervének a része, amellyel véghezviszi művét bennem, és tevékeny a szeretetben, szüntelenül munkálkodik (vö. Jn 5,17). Éppen olyan régi, mint örökkön új Szépség – ahogy Szent Ágoston írja.

Nem volt egyetlen unalmas percem sem azóta, hogy rátaláltam Istenre a bensőmben. Kívül kerestelek, és te belül voltál (Szent Ágoston). Két évvel ezelőtt édesanyámmal voltam a kórházban, és mellette egy idősödő hölgy haldoklott. Éjjeli szekrényében számtalan színes folyóirat lapult. A hölgy sovány volt, nyári ruhát viselt, és hatalmas fülbevalókat. Így feküdt kórházi ágyán, miközben fuldoklott a köhögéstől; tüdőrákban szenvedett, az utolsó stádiumban volt. Már nem tudott enni, és mosolyogva, végtelenül kedves szavakkal osztogatta ételét a

betegápolóknak. Rám is mosolygott, és megkérdezte, milyen vallású vagyok. Elmondta: ő baptista, és köszönte, hogy imádkozom érte. „Józanul” gondolkodva talán mondhatnánk: legalább a halálos ágyon szabaduljon meg a fölösleges koloncoktól (fülbevaló, bulvárlap, színes ruha). Mégsem ez jutott eszembe, mert megláttam, hogy Isten úgy szereti őt, ahogyan van: hatalmas fülbevalóival, vállpántos ruhájával – úgy, ahogy van, szereti őt. Mintha ezt mondta volna kedves teremtményének: „Ha neked ezek fontosak, akkor nekem is.” Mert ez a szeretet. A hölgy pedig jóságában, mosolyával, amelyet kínjai közepette is adott a környezetének, visszatükrözte Istent. Ki tud mosolyogni, miközben kínlódik és gyötrődik? Isten mosolyát ajándékozta nekem ez az idősödő, haldokló nő.

Isten másképpen lát minket, mint ahogy mi látjuk egymást és magunkat. Ő fiának szerető tekintetében lát bennünket, és úgy szeret, ahogy vagyunk, így fogad be az üdvösségbe. Krisztus tekintetével nézni a másikat – ezt szeretném tanulni egész életemen át.

1. SZOLGÁLAT

A Sarutlan Kármelita Nővérek Kis Szent Teréz Kolostorához tartozom, amely Erdélyben, Marosszentgyörgyön van. A magyarszéki Mindenszentek Kármel alapította. 2014 júniusában jöttem az erdélyi magyar Kármelbe Magyarországról, amikor a generális atya vikáriának nevezett ki, és tavaly szeptemberben, kánoni alapításunkat követően a közösség perjelnöjévé választott.

Tíz éve élnek itt magyar kármelita nővérek. Jelenleg két anyaországi és hét erdélyi magyar nővér lakja a Kis Szent Teréz Kármelt. Kontemplatív, klauzúrák életet élünk: életterünk a kolostor meghatározott területe. Konstitúciónk kizárja az apostolkodás minden konkrét formáját, egyedüli apostoli

tevékenységünk az ima. Az apostoli dimenzió ugyanakkor lényegi része életünknek. Kiemelten imádkozunk az egyházért, a papokért, hogy a hit tisztaságát védjék, és a misszióban szolgálatot teljesítőkért, hogy küldetésüket Isten erejében végezzék. A Kármel vendégrészébe fogadunk elcsöndesedni vágyókat, akik szeretnének megmerítkezni az imában. A Kármel imájába, liturgiájába bekapcsolódhatnak, és ha igénylik, egy nővérral beszélgethetnek.

2. KARIZMA

A szív csöndes békéjében szemlélni a szerető Szentháromságot, és belé vonzani az egész világot; fölemésztődni a szeretetben a mindennapok kisebb és nagyobb áldozatában – a Kármel legfontosabb karizmája.

Avilai Szent Terézia anyánk három dolgot kér tőlünk: elszakadást minden földi dologtól, hogy belső szabadsággal szolgálhassunk az Úrnak; alázatot, hogy az alázatos szívű Krisztus nyomában járhassunk; és felebaráti szeretetet, hogy a testvérben szolgáljuk az Urat.

Gyakran említi az eltökélt elhatározást, amely nélkülözhetetlen a belső ima útján. *„Meghalni meghalhatunk, de hogy földadjuk, arról szó sem lehet”* – írja *A tökéletesség útja* című könyvében. A bátorságot jelöli meg a legfontosabb erénynek, annak számára, aki rálép erre az ösvényre. Jelenlegi szolgálatomban is ezek segítenek.

3. ÖRÖM

Szent Benedek apát regulája fontos volt számomra a lelkiélet útján. Központi gondolata a szerzetesi élet alapja: *„Krisztusnak elébe semmit ne tegyenek.”* Krisztus pedig a testvérben van jelen, sokszor abban, akit nehéznek tűnik elfogadnom. *„Amit legkisebb*

testvéreim közül eggyel tettetek vagy nem tettetek, velem tettétek vagy nem tettétek” (vö. Mt 25,40.45).

Az elmúlt évben csodálatos ajándékot kaptunk a Jóistentől: a kolostor alapkövetétele után tíz évvel kánoni alapítást nyert a Kis Szent Teréz Kármelita Kolostor, ami azt jelenti, hogy ezentúl önállóan működünk, magunk vállalhatunk felelősséget életünkért. A kánoni alapítás a szülőföldön való megmaradás záloga az itt élőknek. Novemberben Jozefa nővérünk, aki az erdélyi magyar Kármelben elsőként töltötte noviciátusát, örökfogadalmat tett; Paula nővérünk pedig decemberben beöltözött, megkapta a szent ruhát.

Kimondhatatlan öröm misszióban lenni Kis Terézzel Erdély földjén – ugyanakkor egészen otthon érzem magam, hiszen magyarok által lakott területen vagyunk. Az elszakított területen élő magyarsággal mindig együttéreztem. Egyek vagyunk, eggyé tesz bennünket a Szent István-i örökség. Erősíteni az itt élő magyar testvéreink hitét, imáinkkal áldozatban eggyé válni velük, akik küzdenek a megmaradásért. Isten ajándéka, hogy részt vehetek ebben a munkában. Nagyon szeretik a magyar Kármelt.

Sokan jönnek hozzánk imaszándékaikkal, vagy ők maguk térdelnek be a kápolnába imádkozni. Kármelhegyi Boldogasszony ünnepén igazi zarándokhellyé válik a kolostor: Erdély minden részéből érkeznek ide, még protestáns testvéreink is részt vesznek a szentmisén. Marosvásárhely mellett vagyunk, ahol a reptér segítségével negyvenöt perces légi úton Budapestről Erdélybe lehet utazni. Így például Jozefa nővérünk örökfogadalmára sokan eljöttek, illetve pihenni, elcsöndesedni is utaznak hozzánk az anyaországból. Elemi erővel tapasztalom ezen a földön, hogy a kereszténység és a magyarság egy.

4. IRGALOM

Keresztelő Szent János a védőszentem. Szerzetesi nevem jelentése: Jahve, az Úr megkönyörült. Az igazságosság és az irgalmasság egységben látása időnként súlyos küzdelemmel jár. Jézus szavaiba kapaszkodom döntéseim során: „*irgalmasságot akarok, nem áldozatot*” (Mt 9,13). Sajnálatos lenne, ha mindig minden sikerülne, mert így soha nem tapasztalhatnám meg Isten irgalmát. Csak akkor tudok irgalmas lenni, ha egzisztenciális tapasztalatom van az irgalomról. Korunk embere büszke, nagy akar lenni, és hatalomra tör; szégyenletes számára a gyöngeség, az elesettség, pedig gyöngeségeimben hajol le hozzám az Úr az Ő mérhetetlen irgalmával.

Az irgalom a szeretet teljessége. A testvéri közösség irgalmas szeretetét mindennap tapasztalom, ahogyan hordozzuk egymást gyöngeségeinkben. Kölcsönösen rászorulunk egymás irgalmára, ami nélkül nincs szeretet, és nincs béke a közösségben.

5. TEREMTETT VILÁG

2014 őszén áttértünk a fával való fűtésre, mert a gáz költségeit nem tudtuk kifizetni. Ugyanakkor tavaly közel nyolcszáz darab gyorsan növekvő fapalántát ültettünk, melyet – reményeink szerint néhány év múltán – tűzifa-utánpótlásra használhatunk. Önellátásra törekszünk, és idén kis léptékben elkezdjük a gazdálkodást: földművelést, állattenyésztést. Az anyafölddel való kapcsolat közelebb visz a Teremtőhöz. Környezetünknek példát szeretnénk adni, hogy ne csak vágjuk a fákat, hanem ültessünk is. Az emberek ne megszabaduljanak földjüktől, hanem – amennyire lehet – termesszék meg a család élelmiszerszükségletét. Biogazdálkodást szeretnénk folytatni, kímélve a talajt, környezetünket és önmagunkat is. A bibliai parancs – „*Hajtsátok uralmatok alá a földet*” (vö. Ter 1,28) – számunkra ezt jelenti.

6. JELMONDAT

„Krisztus is szerette az Egyházat! Önmagát adta érte...” (Ef 5,25).

7. EUCHARISZTIA

Szent Terézia anyánk kiemeli, hogy Jézus Krisztus szent embersége olyan kapocs Isten és ember között, amelyben szabad utunk van az egy Lélekben az Atyához. Az eucharisztia Jézus szeretetének legnagyobb jele. Vételével megvalósul az az egység, amely a Mester és tanítvány között elengedhetetlen. Az Élet pedig csak Őbenne lehetséges, hiszen Ő maga az Élet, aki azért jött, hogy megmentse, ami elveszett. Mindennap olyan kicsinnyé lesz, hogy a kezembe adja Magát: megfoghatom és tapinthatom, s a hit fényében boldogabb vagyok, mint Tamás, mert *„Boldogok, akik nem látnak, mégis hisznek”*. Őbenne megláthatom valódi önmagam, akinek az Atya akar látni.

„Ti adjatok nekik enni!” Látszólag lehetetlent kér tőlem Jézus, de Ő gondoskodik a Táplálékról: Ő táplál engem, és ha kiosztom magam a lelki éhezőknek, akkor nem vész kárba semmi sem a maradékból. Magamból adok enni, amikor rejtetten teszem a jót úgy, hogy nem tudja a bal kezem, mit cselekszik a jobb; amikor szívesen viselem a nap terhét-hevét a szőlőmunka első órájától fogva, hogy mindenki megérkezessen napnyugta előtt a Gazda szőlőjébe. A Táplálék által a szőlővessző egybenő a Szőlőtővel, Aki a maga idejében majd megtermi gyümölcsét benne.

Szpisják Péter Pál

kapucinus szerzetes

Örömteli számomra visszatekinteni az eddigi életemre, hiszen mostanában, 2020-ban ünnepeltem szerzetesi életem huszonötödik jubileumát. A Viharsarok egy kis falujában nőttem fel, Szabadkígyóson. Családomban nem élt már a vallás gyakorlata. Apai nagyszüleim kérésére azért megkereszteltek bennünket, testvéreimmal. Szerencsésnek tartom magam, amiért vidéken, a kastélypark és a szikes puszták környezetében nőhettem fel. Az általános iskolában leginkább a történelem fogott meg, azon gondolkodtam, hogy ilyen irányban szeretnék majd egyszer továbbtanulni is. Azt hiszem harmadikos koromban szüleim megkérdezték tőlem, szeretnék-e elsőáldozásra felkészülni, amire én azt válaszoltam, hogy nem. Talán valami olyasmit mondtam, hogy „eddig sem hiányzott, ezután sem fog”. Felsőskoromban részt vettem egy történelem tanulmányi versenyen, ahová helytörténeti tanulmányt kellett készíteni. Ekkor találkoztam Robi atyával, falunk szeretett és megbecsült idős plébánosával. Segítőkészsége rám is pozitív benyomást tett, de akkor még semmi több nem történt. Hetedikéskoromban olvastam egy könyvet a világunkban jelen lévő megmagyarázhatatlan dolgokról, mint az ufók, a maják stb. Még mindig messzebb keresgéltem, de itt már feltettem magamnak kérdéseket a világról, amiben éltem.

1989-ben Békéscsabára, gimnáziumba iratkoztam be, hogy majd történész vagy régész leszek. Számomra nagyon különleges hangulatú év volt. Az előbb említett pályaorientáció miatt beiratkoztam hittanra is, hiszen, ahogyan magamban gondoltam, „hogyan lehet Magyarországon történelmet művelni keresztény alapismeretek nélkül?”. Emlékszem, becsőppelve a

békéscsabai belvárosi plébánia életébe, az az élmény volt bennem erős, hogy az itt látott élet és az eddigi életem között micsoda különbség van, „ég és föld”. Illetve az ott megismert keresztények élete nagyon más volt, mint amit addig tapasztaltam, és vonzó volt számomra. Akkor került oda egy fiatal káplán, aki nagyon szépen foglalkozott velünk, és szép példát élt elénk. Ahogy mondtam, a '89-es év különleges hangulatot hordozott számomra, fiú osztálytársaimmal ministrálni jártunk, és beiratkoztunk a cserkészetbe. A hittanoktatóim is mély benyomást tettek rám, előbb egy idős néni, aztán pedig Imelda nővér a domonkos nővérek közül, aki akkor még nem tudott beköltözni a rendházukba. Két év után átiratkoztam Orosházára, az ottani gimnáziumba. Rögtön megtaláltam Beáta nővért, egy másik rendházon kívül élő domonkos nővért, akinek gyakran voltam vendége az esti szentmisék után, ahová nekem minden esti kijárási engedélyem volt a kollégiumból, és ahol szinte minden este ministráltam. Időközben elkezdtem vasárnap a falum templomában ministrálni, s aztán kezdtem segíteni a templomot takarító és díszítő néniknek is. Egyetlen fiatalként nagyon becsültek és szerettek.

Előbb a megtérés pillanata jött el. Emlékszem, hogy a hétvégéket, már amikor orosházi kollégista voltam is, jórészt a békéscsabai plébánián töltöttem: hittan, ifjúsági, cserkész, ministrálás. Édesanyám megkérdezte, hogy nem-e akarok otthon is lenni, miért járok még hittanra, mire azt válaszoltam, hogy „Mert hiszek!”. Egy esti imádságom alatt történt, hogy bár még járatlan voltam a Szentírásban, belső késztetést éreztem, hogy olvassam el Jeremiás próféta könyvéből az első fejezet 5–10 verseket. Amikor olvastam, hogy *„Így szólt hozzám az Úr: »Mielőtt megalkottalak anyád méhében, már ismertelek; mielőtt megszülettél volna, fölszenteltelek, és prófétául rendelvelek a nemzetek javára.»* Erre azt mondtam: *»Jaj, Uram Isten! Nézd, nem tudok én beszélni, hiszen*

még ifjú vagyok.» De az Úr így válaszolt: »Ne mondd azt, hogy ifjú vagyok, hanem menj el azokhoz, akikhez küldelek, és mondd el nekik mind, amit parancsolok. Ne félj tőlük, mert veled vagyok, és megoltalmazlak – az Úr mondja ezt neked.« Akkor az Úr kinyújtotta kezét, megérintette ajkamat, és így szólt hozzám: »Nézd, ajkadra adom szavaimat, ma nemzetek és országok fölé állítalak, hogy gyomlálj és rombolj, pusztíts és szétszórj, építs és ültess.«” Úgy éreztem, hogy válaszút előtt állok, előbb el kellett döntenem, hogy ez csak úgy véletlenül történt-e, vagy ha van Isten, akkor Ő cselekedhet is az életemben, aztán pedig, hogy mit is válaszolok. Hallgattam az Isten szavára, és azt gondoltam, követem.

Még Békéscsabán történt, talán a gimnázium második évében, hogy művészettörténet-órán megnéztük Zeffirelli *Napfívér, Holdnővér* című filmjét. Erről a filmről egy barátommal úgy jöttünk ki, hogy mi barátok leszünk, ferencesek. A *Ferences források* sorozatot megvásárolva Assisi Szent Ferenc írásai és életrajza is sokat segített nekem a ferences lelkiség még alaposabb megismerésében. Ami személy szerint megérintett engem, az a harmónia, amit Szent Ferenc életében és műveiben láttam, harmónia önmagával, előbb az Istennel, aztán az emberekkel, a teremtéssel, a betegséggel és az emberi gyengeséggel. Beszereztem Puskely Mária *Szerzetesek* című könyvét, és abban kerestem, milyen ferences rendek vannak.

Aztán szerelmes lettem. Ebből a szerelemből egy bibliás idézeteket tartalmazó kosárból húzott ígés lap után léptem ki; igazából Antoine de Saint-Exupéry egy mondata volt ráírva: „A szeretet egy áldozattal kezdődik”. De aztán, ahogyan egyszer fogalmaztam, ismét „áldott állapotban” találtam magam, egy újabb szerelem lépett az életembe. Ebből nehezebb volt visszatérnem utamra, a Jóisten segítségével nélkül nem is ment volna.

Az orosházi gimnáziumban egy biológia-tanárnőmmel rendszeresen találkoztam szentmiséken. Tőle kaptam

ballagásomra Mécs László premontrei szerzetes verseit, s abban bejelölve a *Csak ennyi az egész* című verset, ami nagyon mély hatást gyakorolt rám.

*Igen, lehettem volna én is boldog,
az én utam is éppen arra vitt.
A kert elébe értem, mely reám várt.
Szerelem. Rózsák édes mámore.
Gyümölcsfák. Csend. Családi tűzhely.
Szántás-vetés humuszban, szerelemben,
Irtás-oltás fákban, gyerek-szívekben.
A nagyvilág villámait fogó,
vihar-szordínós villámhárítók.
A nagyvilág lármáját átszűrő,
dallammá szűrő zűrzavar-szűrők.
Leány-hajszálon függött az aranykulcs.
De megfordultam, nem tudom miért.
Én nem vagyok hős, nem vagyok erős.
Nem tudtam, hogy mit rejt a másik út,
hogy mi a cél és mi a harc a célért,
hogy mit keressek itt a másik úton.
Csak megfordultam. Ennyi az egész.
Csak annyit tudtam, Valaki szeret.
Valaki nagyobb minden boldogságnál,
minden csendnél és minden szerelemnél,
nagyobb a Földnél és nagyobb az égnél.
Tudtam, szeret. És ennyi az egész.
Hagytam magam szeretni, mint a gyermek,
a Jézus Krisztus ember-ideálja.
Hagytam magam vezetni, mint a gyermek.
A gyermekben nincs cél, nincs hősiesség,
csak megy, ha küldik, s nem tudja miért.
És küldtek. Mentem. Ennyi az egész....
Nem tudtam, hogy ez így lesz, nem kívántam.
De nem siratom vissza azt a kertet!*

*Valaki engem végtelen szeret,
nagyobb a Földnél és nagyobb az égnél,
hagynom magam szeretni, mint a gyermek:
a csak ennyi, ennyi, ennyi az egész.*

Egy békéscsabai káplánnal néhányan fiúk ellátogattunk a szegedi szemináriumba, aztán az ottani ferences rendházba. A döntő élményt mégis az jelentette, amikor 2003 szilveszterét a máriabesnyői kapucinus rendházban tölthettem, egy barátom hívására. Hazatérésem után megírtam a jelentkezésemet, amire februárban megkaptam a választ, hogy tartsam a kapcsolatot a rendházzal. 2004 júliusában költöztem be a kolostorba.

Hogy miért éppen a kapucinusok? Rendünk a ferences lelki családban egy visszavonultabb életformát képvisel. Ezt Assisi Szent Ferenc életpéldájából merítjük, aki az adventi és nagyböjti időn kívül még tartott egy úgy nevezett „áldott böjtöt” vízkeresztől hamvazószerdáig, illetve egyet Nagyboldogasszony és egyet Szent Mihály tiszteletére. Ez körülbelül ötször negyven nap minden évben. 1528-ban ismertek el bennünket – amit sokan nem tudnak – a remeteéletet élő kisebb testvérek rendje névvel. A „kapucinus” nevet a kamalduli remetektől átvett kapucnink miatt ragasztotta ránk a nép. Olaszországban bennünket is „a nép barátainak” neveznek. Azonban a mi életünk kevert életforma, szemlélődésből születő cselekvés. Hogy nincs tiszta remete életünk, azt az is jól mutatja, hogy Magyarországra a török elleni háború idején kerültünk, mint a keresztény seregek tábori lelkészei. Az első kapucinusok Esztergom ostromakor veszítették életüket, később ott voltunk Brindisi Szent Lőrinc és négy rendtársa személyében a csókakői csatánál 1601-ben, és végül Buda visszafoglalásakor, 1686-ban, Boldog Avianói Márk személyében. A történelem során az előbb a települések közelében, de azon kívül épült rendházainkat körülkarolta a település, és templomaink plébániatemplomokká lettek.

Teológiai tanulmányaimat a noviciátus után Olaszországban végeztem 1995-től. Ott készültem fel egy úgynevezett lelkigyakorlatos év során az örökfogadalmamra 1998-ban. Karitatív szolgálatunkat Assisiben töltöttük, a földrengés utáni időkben a lakosságot látogatva és sokféleképpen segítve; lelkigyakorlatunkon egy kamalduli remetével találkoztunk és beszélgettünk; lelkipásztori gyakorlatunk egy népmisszió volt egy kisvárosban, ahol szó szerint házról házra megkerestünk mindenkit, és különböző csoportokban találkoztunk az emberekkel. A teológiát befejezve 2002-ben tértem haza. 2003-ban diakónussá, 2004-ben pedig pappá szenteltek.

A számomra legkedvesebb misztérium a színeváltozás, amelynek ábrázolásait, különösen ikonjait nagyon szeretem – és az erről való gondolkodást, imádságot, beszédet mindig összeboronálom, összekapcsolom Assisi Szent Ferencnek *A fölséges Isten dicsérete* című imájával, hiszen abban látom meg talán leginkább, hogy milyen tartalommal mutatkozott meg az Isten Szent Ferencnek, és esetleg mutatkozhat meg nekem is.

*1 Szent vagy, egyetlen Úristen,
ki csodákat művelsz.*

*2 Erős vagy, nagy vagy, fölséges vagy,
te vagy a mindenható király,
Szentséges Atya, ég és föld királya.*

*3 Hármass és egy Úr vagy, istenek Istene,
te vagy a jó, minden jó, a legfőbb jó,
az Úr, az élő és igaz Isten.*

*4 Te vagy a szerelem, a szeretet;
te vagy a bölcsesség,
te vagy az alázat,
te vagy a türelem.
te vagy a szépség,
te vagy a kedvesség,
te vagy a biztonság,*

*te vagy a megnyugvás,
te vagy az öröm,
te vagy reményünk és vígasságunk,
te vagy az igazságosság,
te vagy a mértékletesség,
te vagy a minket egészen betöltő gazdagság.
5 Te vagy a szépség,
te vagy a kedvesség,
te vagy védelmezőnk,
őrállónk és oltalmazónk[23];
te vagy az erősség, te vagy az enyhülés.
6 Te vagy a reményünk,
te vagy a hitünk,
te vagy a szeretetünk,
te vagy minden édességünk,
te vagy a mi örök életünk:
Nagy és csodálatos Úr,
mindenható Isten, irgalmas Üdvözítő.*

1. SZOLGÁLAT

Jelenleg a móri kapucinus rendházban élek, másik négy testvéremmel. Itt a rendházfőnöki és a templomigazgatói szolgálat van rám bízva. Két ferences világi rendi közösségnek is asszisztense vagyok, a máriabesnyői Parzhami Szent Konrád és a magyaralmási Gyermek Jézusról nevezett közösségeknek. Móri rendházunk nem plébánia, a móri Szent Kereszt-plébániát ma az egyházmegye látja el. Szolgálatomban templomi közösségünk tagjaival és a ferences lelki családunk világi rendi tagjaival találkozom nap mint nap. Leginkább felnőtt és idős vagy akár fiatal felnőtt hívekkel szentmisék és szentgyónások során találkozom.

2. KARIZMA

Az imaélet elsősége, különösen a szemlélődő élet elsősége olyan irány, amelyet a rend kezdetétől fogva erős elszántsággal védelmezett. A remetehajlam azonban nem felelt meg teljesen Szent Ferenc eredeti szándékának, ezért korrigálták az 1536-os konstitúcióink, amelyben végül is elérjük azt a csodálatos egyensúlyt a szemlélődő élet és az apostoli tevékenység között, amit Szent Ferenc megálmodott. Ott van a meggyőződés a rendben, hogy komoly szemlélődő élet nélkül nem lehetséges gyümölcsöző lelkipásztori szolgálat. Sokak által közösen osztozott meggyőződés, hogy a rend apostoli munkáját a remete-szemlélődő élet előzte meg. Magány és szemlélődés, hiteles és radikális szegénység, bűnbánatra felszólító prédikáció sikeres lelki keveréket alkot.

A kapucinusok így lehettek teljesen ferences módon az imádság apostolai. Ahol az imádság annyit tesz, mint Istennel beszélni az ember szívével, azaz érzelmi/affektív és dialogikus találkozás Istennel, Szent Ferenc legeredetibb példája alapján.

3. ÖRÖM

2020 szeptemberében ünnepelhettem szerzetesi életem 25. évfordulóját – az egész eseményt abban a lelkületben kívántam élni, amely a hálaadás lelkülete Isten szeretetéért, hűségéért és irgalmáért. Rengeteg változást éltem meg 25 év alatt, magamban és körülöttem, olyan dolgok történtek, amiknek megtörténtét előre nem sejtettem és magamtól nem is terveztem, de az Úr megadta nekem. Alkalom volt ez a közösségem és a hívek szeretetének megtapasztalására is. Jóleső visszajelzés volt, ami megújította szolgálatom eddigi lendületét.

4. IRGALOM

Az irgalom az az óriási szeretet, amely átölel minden gyengeségem, esendőségem, kicsinységem ellenére, amit megtapasztalok előbb Istentől és családjaimtól – testi, fizikai családom részéről és lelki családom részéről is. Lakva ismerni meg a másikat. Életem nagyobb részét már a rendben töltöttem, így hát az irgalom mindennapi megtapasztalása a szeretet, amit rendi testvéreim részéről kapok. Mi nem választottuk egymást, hanem kaptuk; sokfélék vagyunk, sokfelől gyűltünk össze, nem csak magyarok. Mégis tudom, hogy számíthatunk egymásra, segítjük és támogatjuk egymást. A hívekkel, akik felé a szolgálatom irányul, megint csak a szeretet szép kapcsolatával kötődöm, amely irgalom is. Kölcsönösen támogatjuk egymást a „jó harcban”. Imádságban kísérjük egymást, segítjük egymást.

5. TEREMTETT VILÁG

Nagyon híres – méltán – Assisi Szent Ferenc *Naphimnusza*, amelyben fivérnek és nővérnek, szóval testvéreinek szólítja a teremtett világ egyes teremtményeit. Egy ferences csakis szeretetet érezhet a teremtett valóságok felé. A magam és rendtársaim életében is minden hetünkben ott a természet. A természetet, a természetben járva érezni, ahogyan kisimulnak az ember idegei – szoktam mondani. Az emberi boldogulás nem a teremtett világ ellenében, hanem a teremtett világgal együtt valósul meg. Rendházunk – és abban magam is – minden nagyobb hírverés nélkül időről időre kimegy a szabadba, és egy helyet keresztül-kasul bejárva összeszedi a szemetet.

A Kapucinus Konstitúció – rendi alkotmány – a szegénység témáját boncolva egy alapelvet hagy ránk: *„nem a lehetséges maximumot, hanem a szükséges minimumot”* kell birtoklásunkban célul kitűzni. Ugyanez elmondható arra is, ahogy az ökológiai lábnyomunkhoz viszonyulunk.

6. JELMONDAT

Papi jelmondatom Szent János evangéliumából van: *„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy aki hisz benne, az el ne vesszen, hanem örökké éljen. Nem azért küldte el Isten a Fiát a világba, hogy elítélje a világot, hanem, hogy üdvösséget szerezzen a világnak”* (Jn 3,16-17).

7. EUCHARISZTIA

XVI. Benedek pápa egy szentbeszédében emlékezett meg az abitiniai mártírok vértanúaktáiból megismerhető párbeszédéről, amikor is a Római Birodalom képviselője azt kérdezte ezektől az észak-afrikai keresztényektől, hogy a császár rendelete ellenére miért gyűltek össze mégis a szentmise megünneplésére, mire ők válaszul azt mondták: *„Sine dominico non possumus”*, azaz *„az Úr, a vasárnap, az Oltáriszentség nélkül nem élhetünk”*. Az Oltáriszentség vándorlásunk, földi zarándoklatunk kenyere. Mint Illésnek nekünk is azt mondja az angyal, hogy *„Kelj föl és egyél! Különben túl hosszú lesz neked az út”* (1Kir 19,7).

Assisi Szent Ferenc atyánk a *Miatyánk* kifejtése című imádságban így könyörög: *„Mindennapi kenyerünket: a te szerelmes Fiadat, a mi Urunk Jézus Krisztust, add meg nekünk ma: annak a szeretetnek emlékezetére, megértésére és tisztelésére, mellyel irántunk viseltetett, és azokéra, amiket érettünk mondott, tett és szenvedett.”* És ennél a lelki indíttatásnál maradva: ismert rendtársam, Pietrelcinai Szent Pio is a *Miatyánk* „mindennapi kenyerünket” fohászat oltáriszentséges értelemben érti és a mindennapi szentáldozás fontosságát tanítja.

A szobámban van egy kép, amelynek eredetije egy a San Giovanni Rotondó-i Szent Pio-bazilika altemplomában látható mozaik. Ezen a képen Mindszenty József van megörökítve a börtönben, mellette Szent Pio, aki a kenyeret és a bort viszi bilokációban a főpapnak, hogy szentmisét ünnepeljenek a

börtöncellában. Úgy gondolom, hogy evilági életben számomra is különleges kegyelem, természetfeletti ajándék a szentmise, a szentáldozás, amiből élhetek a jelen nehézségei, jó harcai, küzdelmei és persze örömei közepette.

Bangó M. Klára

kalocsai iskolanővér

Zalai vagyok, vér szerinti családom Zalaegerszegen lakik. Szüleim – bár példás házasságban és szeretetben élnek – sajnos nem gyakorolják hitüket, de húgomat és engem megkereszteltettek. Nem jártunk templomba, csak a nagymamám, aki a miséről hazajőve mindig azt mondta: „Részetek legyen benne!” Tízéves lehettem, amikor kértem, hogy vegyenek nekem egy imakönyvet; abból megtanultam a legfontosabb imádságokat – valahogy szükségét éreztem, hogy tudjam őket.

Az iskolában sosem volt szó Istenről, sem általános, sem középiskolában. Mindkettőbe szerettem járni, jó tanáraink és osztálytársaim voltak. Az általános iskolában sokat kísérleteztünk, szerettem a kémiát, vegyész akartam lenni. Ilyen iskola nem volt a városban, csak Nagykanizsán, így oda jelentkeztem. Egyszer a kollégiumban egy osztálytársammal beszélgettünk arról, hogy van-e Isten, vagy nincs. Akkor azt mondtam, szerintem inkább van, mint nincs. Érettségi előtt megfogadtam, hogy ha átmegyek, akkor hálából elmegyek egy misére. Ezt meg is tettem. Tulajdonképpen akkor voltam elsőáldozó, mert nem tudtam, hogy nekem nem szabad a sorba beállnom. Csináltam, amit a többiek.

Az R-Go együttes egyik osztálytársam kedvence volt, még a középiskola ideje alatt lettem rajongó. Pestre jelentkeztem továbbtanulni, fel is vettek a Kertészeti Egyetem Élelmiszeripari Karára. Tanultam, mellette R-Go-koncertekre és R-Go Klubba jártam. Jó volt a társaság, a rajongók közül többekkel mély barátságba kerültem. Sokat fényképeztem. Egyszer Szikora Robi kért tőlem egy képet, és azt beszéltük meg, hogy a pasaréti

ferences templom előtt, egy vasárnap adom oda neki. Robi megkérdezte, hogy nem megyek-e be én is a templomba. Nem is tudtam, hogy templomba jár. Nemet mondtam, mert fogalmam sem volt, mit kell odabent csinálni. Aztán elgondolkodtam a kérdésen, és egy héttel később megkockáztattam a dolgot. Persze megálltam hátul, a bejárat közelében. Sok ismerős arcot láttam, Robi miatt sok rajongó részt vett a miséken. Tetszett, ami ott történt, ezért attól kezdve minden vasárnap ott voltam. Robi mindig beszélgetett velünk a mise után. Szent Ferenc ünnepén a prédikáció és a tranzitus szépsége nagyon megragadott. Ha tehetem, minden évben elmegyek erre az ünnepre valamelyik ferences templomba, mert szeretet árad belőle.

A huszadik születésnapomat azzal tettem emlékezetessé, hogy otthagytam az egyetemet. A Chinoin Gyógyszergyárban kezdtem dolgozni. Szerettem a munkámat. Augusztusban négy rajongótársammal elhatároztuk, hogy beiratkozunk hittanra, mert többet akartunk tudni Istentől. Szorgalmasan jártunk a hittanórákra. Magyar Gergely atya azokon és máskor is türelmesen állt szüntelenül záporozó kérdéseink elé. Sokszor szentírási idézettel válaszolt, és ezekben nagy erő volt. Minden óra elején imádkozott a saját szavaival, ez nyilvánvalóvá tette számomra, hogy az ima élő beszélgetés Istennel. Májusban elvégeztük az első szentgyónásunkat (öröme ma is elevenen él bennem), és elsőáldozók lettünk (én immár legálisan). Robi ott volt az ünnepen. Néha meghívott egy-egy ferences papot az R-Go Klubba, Budakalászra.

Novemberben egy autóbalesetben életveszélyesen megsérültem. Két R-Go-fellépés között történt. A másik három sérült is az elsőáldozós társaságunkból került ki. A balesetkor elvesztettem az eszméletemet; az intenzív osztályon el kellett magyarázniuk az ápolóknak, hogy kerültem oda. Öt bordám és a combcsontom eltörtött; az életmentő műtét hatórási volt. Minden lélegzetvétel és mozdulat fáj, nyolc cső vagy egyéb

vezeték lógott belőlem. A kórteremben minden éjjel meghalt valaki, nem volt nehéz elképzelnem, hogy én is sorra kerülök. Azt nagyon határozottan éreztem, hogy Isten velem van minden szenvedésben, átölelt, beburkolt mérhetetlen szeretetével. Soha senki nem volt olyan közel hozzám, mint Ő akkor. Teljes béke és nyugalom volt bennem. Pazaréti szentségimádáson hallott énekek visszhangzottak bennem, például a *Bizakodjatok, jó az Úr...* kezdetű. Minden várakozást felülmúlóan rövid idő, három hét múlva helikopterrel hazaszállítottak Zalaegerszegre; Istennek és családom szerető gondoskodásának köszönhetően pedig az orvosok által előre jelzett egy év helyett fél év múlva újra dolgoztam.

A ferences testvérek biztatására a hosszú lábadozás alatt olvastam a Bibliát. Kommentárt is olvastam mellé, és jegyzeteltem is. Utólag jöttem rá, hogy ilyen intenzív találkozás Isten Szavával csak keveseknek adatik meg. Sok hasznát vettem ennek később a teológián. Körülbelül másfél éve rádöbbsenem, hogy sok részre már alig emlékszem, ezért a szentmise aktuális olvasmányain való közös rendi elmélkedésen túl újra folyamatosan is olvasom a Bibliát.

Fél év múlva ment tovább minden, mint azelőtt. A munkahelyemen laboratóriumban dolgoztam. Egy munkatársam református volt, és lelkészképzésre felvételizett. Végeztük a szükséges vizsgálatokat, közben pedig minden alkalmas pillanatban vizsgáztattuk egymást a Bibliából. Sok apró részlet így maradt meg a memóriámban. Szentségekhez rendszeresen járultam, misére később már naponta jártam – a XV. kerületből a II. kerületbe..., de megérte.

Pár hónap múlva, egyszer egy ifjúsági hittan után hazamentem az albérletbe. A házinéni nem volt otthon. Este gyertya mellett szoktam imádkozni, akkor is így tettem. Isten megszólított. Azt mondta, hogy van egy terve velem, örülne neki, ha szerzetes lennék. Korábban soha nem gondoltam

ilyesmire. Azonban azok a szerzetesek, akiket ismertem, normálisak voltak, úgy láttam, hogy ez egy értelmes és boldog hivatás. Erre (is) gondolva nagyon örültem a meghívásnak, és gyakorlatilag azonnal igent mondtam rá. De nem vertem a dolgot nagydobra, mert tudtam, hogy a családomat és a környezetemet is váratlanul éri majd a bejelentés. Gergely és Grácián atyákkal osztottam meg a boldog titkot; ők egy-egy rendet ajánlottak. Mielőtt ezeket megnézhettem volna, egy barátnőm elmondta, hogy egy kalocsai iskolanővér elsőcsütörtöki virrasztásra hívta két barátnőjével együtt, és szeretné, ha elmennék vele. Megdobbant a szívem, hiszen ő még nem tudta, mire készülök. Elmentünk a virrasztásra, utána ott aludtunk a kolostorban, pontosabban a fél éjszakát átbeszélgettük. A szentségimádáson végig melegséget éreztem a szívemben. Becsületből elmentem az atyák által javasolt két másik rendbe is körülnézni, de egyértelműen éreztem, hogy nem hozzájuk hív az Úr. Visszamentem a kalocsai iskolanővérekhez, és megkérdeztem, hogyan lehet belépni hozzájuk. Bár erről nem volt szó, de a munkahelyemet otthagytam, és három hónapot töltöttem csendes egyéni imádságban, elmélkedésben; olvastam Szent Ágoston vallomásait. Pasaréten kértem és kaptam ajánlást, és jelentkeztem a kalocsai iskolanővérekhez. A családomnak a beköltözésem előtt egy hónappal mondtam meg, hogy szerzetes leszek. A szüleim nem voltak túl lelkesek, a húgom pedig annyit mondott: „Ha ez neked jó, és boldog leszel, csináld!”

A jelöltség éve alatt a Főegyházmegyei Ostyaellátóban dolgoztam, majd egy év noviciátus következett Budapesten. Monika nővér volt a „csapatosom”. Egyszer Teofila nővér meglátott egy képet a szobámban, és megkérdezte, honnan szereztem. Mondtam neki, hogy tíznapos koromban kereszteltek, és a plébános atyának szokása volt maga faragta keretben szentképet ajándékozni az ünnepeltnek. A nővér elárulta, hogy az a kép egy kalocsai iskolanővér alkotása. A

zalavégi temetőben pedig az atya sírkövén a neve után három betűt láttam: OFM. (Még a szüleim sem tudták róla, hogy ferences, mert abban az időben ez nem volt publikus.)

Az is kiderült, hogy Beáta Klára névre kereszteltek, de én csak a Beátáról tudtam. Beáta a civil nevem, Klára a szerzetesi nevem. Február 2-án, Urunk bemutatásának ünnepén mutattak be engem is a templomban. Alix alapító anyánk születésnapja is ez, és őt is ekkor keresztelték. 1997 óta ez a nap a Megszentelt Élet Világnapja. *„Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket”* (Jn 15,16).

1994-ben tettünk első fogadalmat. Elkezdtem a Pázmányon a hittanár szakot, majd felvételiztem a Zsámbéki Katolikus Tanítóképző Főiskolára, tanító-hitoktató szakra. Amikor befejeztem az általános iskolát, a szüleim azt mondták, iratkozzam gimnáziumba, és menjek tanárnak. Akkor nem hallgattam rájuk, de az Úristen egy tanítórendbe vonzott. A főiskolát nagyon szerettem, családias hangulatú volt, szinte mindenki ismert mindenkit. Jó csoportunk volt; elkötelezett, hívő fiatalok, tehetséges, remek emberek. Jó hatással voltunk egymásra.

A főiskola után Kiskunfélegyházára helyezett az előjáróm, ahol saját intézményünkben, a Constantinumban elsős osztályt kaptam. Boldog dolog volt bevezetni az apróságokat az olvasás és írás tudományába. Két év után visszakerültem Pestre. A teológiát nagyon szerettem, a Pázmányon korábban a levelezőn és ekkor a nappali tagozaton is „jó arcokkal” tanultam együtt, ide értve a civil hallgatókat és a kispapokat is. Nagyon jó elkötelezett emberektől elkötelezett társakkal együtt tanulni Istenről. Volt olyan tanárunk, aki mindig hozott egy-egy irodalmi művet, általában verset, és óra elején felolvasta. Szokták mondani, hogy érdemes a hittant olyan szinten tanulni, mint az ember saját szakmáját – ezt csak megerősíteni tudom. Sok örömem volt benne.

Az egyetemi éveket követően visszakerültem Kiskunfélegyházára, 1-12. osztályokban tanítottam hittant. 2000-ben tettem örökfogadalmat. Azóta voltam kollégiumi nevelőtanár, kollégiumvezető, intézményvezető; most középiskolásoknak tanítok hittant, és egy gimnazista szakközépiskolás osztálynak vagyok osztályfőnöke. Tanítványaink közül néhányan egyházmegyés papok lettek. Reméljük, szerzetesi hivatások bölcsőjét is ringatjuk. Nagyon jó a Constantinum légköre, sokat tanulunk egymástól, és tiszteljük a másikat.

A szerzetesi életben is vannak örömök és bánatok, hullámhegyek és hullámvölgyek. Fogadalomtétel előtt hajlamos az ördög elbizonytalanítani az embert, egyszer engem is sikerült megingatnia. Nehéz este volt, de az addigi út folytatása mellett döntöttem. Alkalmaztam a tanultakat: „Ködben ne változtass irányt!”

A fogadalomtételek mindig nagy pillanatok. Ezért is szeretek elmenni más rendek ünnepeire is. Nagyon szépek és sokatmondóak a szertartások. Kitágul a tér, a múlt és a jövő eltűnik, csak a jelen van. Amikor elkezdtem mondani az örökfogadalmam szövegét, még nemcsak az járt a fejemben, hogy amit mondok, azt komolyan is gondolom, hanem például az is, hogy rendesen artikuláljak. De ez nagyon hamar eltűnt – Isten átvette a helyzet irányítását, és egyszerűen átölelt. Gondolom, ilyesmi oka lehet annak, hogy néha még a férfi szerzetesek hangja is megremeg, amikor fogadalmat tesznek. A mi Istenünk nagyon közel tud jönni.

Nagyon megrendítő, amikor valaki elhagyja a rendet, vagy otthagyja a papi szolgálatot. Ezeken nehezen tesszük túl magunkat. Főleg akkor, ha az illető közel állt hozzánk. Sok év után is sír a lelkem, ha ezekre gondolok. Ilyenkor számba vesszük a saját életünket is: mi hogyan állunk az

elköteleződéssel? Sokat segítenek a szabályok, a meghatározott életritmus, a közös imák, szentmisék, étkezések és a lelkivezetés.

Volt egy körülbelül kétéves korszakom, amit tudományosan nevezhetnék életközépi válságnak, mindenestre nagy mélypont és küzdelmes időszak volt. Nagyon lehangolt voltam, és semmit sem tudtam segítségként értelmezni. Nem láttam az élet értelmét. Félttem a változatlanságtól és a változtatástól is, sokáig nem tudtam, mi lenne a jó. Csak Isten kegyelme tartott meg. Nem volt könnyű igazgatónak sem lenni, rengeteg munkát és felelősséget jelentett. Alig jutott időm személyes imára, és mindig tele voltam gondokkal. Hálás vagyok, hogy nem kellett két évnél tovább csinálnom.

Nem vagyok benne biztos (sőt!), hogy szerzetesnek kell iskolaigazgatónak lennie, vannak arra alkalmas civil emberek. Nemrég mondta Ferenc pápa egy homíliájában, hogy ha a püspök nem imádkozik, Isten népe szenved, és hogy a püspök másik fő feladata a tanúságtétel. Szerintem ez a papokra és a szerzetesekre is vonatkoztatható. Tudnunk kell, mi a fontossági sorrend a feladatok között. Nehéz a mai közoktatás káoszában kiigazodni; a pedagógusokra – ránk is – aránytalan és fölösleges terhek hárulnak. A világnak szerintem sokkal inkább szüksége lenne arra, hogy valódi jelzőoszlopok legyünk, mint arra, hogy egyre több dokumentumot gyártsunk. Taszít az, ha a bürokrácia útvesztőjében kell bolyongani, ha észérvek helyett a hatalomvágy dönt, ha túl laza vagy túl szoros a gyeplő. Vonz a derű, a komolyan vett élet, a szép liturgia, a közösen megélt hit, a humor.

Biztos vagyok abban, hogy Isten nagyon szeret engem. Igyekszem hűséges lenni hozzá. Szeretek csendben lenni, imádkozni, főleg zsolozsmázni; szeretek az ügyeiben fáradozni. Tanulnom kell az alázatot, hogy Ő lehessen mindig az első.

Számomra a legnagyobb példák az életben:

A szüleimnél áldozatosabb, önzetlenebb emberrel még nem találkoztam. Nagyon szeretnek minket a húgommal.

Szikora Robinak soha nem fogom elfelejteni, hogy behívott a templomba, hogy beszélt nekünk a hitéről, imádkozott velünk. Tetszik, hogy a koncertek végén Istennek is mindig megköszöni a színpadon, hogy segítette. Bátor dolognak tartom, hogy a tévében is beleszövi a mondataiba a hit dolgait. Az iskolánkban is volt már lelkinapot tartani.

Tisztelettel tudok szólni minden ferencesről, akivel valaha is találkoztam.

A pasaréti ferences templom egészen különleges atmoszférájú. Pasarét mindig is forrás marad számomra, rengeteg istenélményem kötődik hozzá. Ha mélyponton vagyok, érdemes oda visszalátogatnom, mert olyan, mint egy benzinkút, fel lehet tölteni. Megrohannak a régi emlékek: a felejthetetlen ünnepek, fogadalomtételek, papszentelések, a sok-sok ministráns, a Csibekórus éneke, a hittanok, a nagy beszélgetések, a 10-es misék „evangéliumi színdarabjai”, a máig ható prédikációk, elsőáldozásom, bér márkózásom, passiók, körmenetek, a virágvasárnapi csacsis bevonulások. Az égi kapcsolatot erősítendő általában oda szoktam ülni, ahol Szent Klára festménye van a falon. A templomban látható Kákonyi Konstantina nővérünk Ferences Madonna-domborműve is.

Magyar Gergely atya volt az első hittantanárom. Derűs, végtelenül nyugodt és türelmes lelkipásztor volt 22 évig. Jó volt látni, hogy bármit csinált, abban mindig örömét lelte. A szentmisén már a mozdulataiból is látszik, mennyire szereti és tiszteli Istent. Reggeltől estig szívesen hallgatnám a beszédeit, minden szavára érdemes odafigyelni.

Ocsovai Grácián atya vidámságával és közvetlenségével sokakat vonz Isten közelébe. Mindig talált és talál időt arra, hogy mondjon néhány biztató szót. Rá mindig számíthatok. Ő most

Zalaegerszezen működik, így a családom evangelizálása jó kezekben van.

Kajtár Edvárd, Földi Tibor és Bezzegh Kelemen atyáknak is sokat köszönhetek.

Az említett atyák mindegyikét sokszor láttam buzgón és áhítattal imádkozni, számomra ez motiváló minta.

Idős nővéreink közül Nagy-Pál M. Consummata és Tóth M. Teofila nővér volt rám a legnagyobb hatással. Mindkettejük lelkesedése ragadós. Éltek-haltak a rendünkért, és minden percük Istennek szentelt volt. Teofila nővér szemléletes történetei mindig megelevenítik a rendi múltat, társulatunk nagy egyéniségeinek életét.

Segítettek a hitben a Szent András Evangelizációs Iskola kurzusai. Ezek olyan „lelkigyakorlatok”, amelyek felszítják a tüzet, lánggra lobbantják a szívet, mozgósítják az akaratot, vidám és kreatív módon erősítik az Istenhez és egyházhoz tartozást.

Hálás vagyok Istennek minden ajándékáért, és kérem Öt, hogy áldjon meg mindenkit, aki bármivel is segített a hit útján. Jó Istennel élni, az Ő útjain járni. Amikor meghívott az Úr, megkérdeztem a lelkiatyámat, milyen szerzetesnek lenni. Rám nézett, megkérdezte, hogy „Csak nem?”, majd a de-t hallva elmosolyodott, és annyit mondott: „Szerzetesnek lenni jó.” Igaza volt.

1. SZOLGÁLAT

A Miasszonyunkról Nevezett Kalocsai Iskolanővérek Társulatának tagja vagyok. Jelenleg kiskunfélegyházi rendházunkban élek, és a fenntartásunkban működő Constantinum Katolikus Óvoda, Általános iskola, Gimnázium, Szakközépiskola, Kollégium hittanára és intézményi lelkivezetője vagyok. Hittant a középiskolában tanítok; tizenegyedikes gimnáziumi diákok osztályfőnöke vagyok.

Igyekszem minden diák, kolléga vagy szülő rendelkezésére állni, akit valamilyen hitbeli kérdés foglalkoztat. A renden belül a hivatásgondozás a szívügyem.

2. KARIZMA

Rendünk őse alapítójának, Boldog Le Clerc Alixnak egy látomásban a Szűzanya odanyújtotta a Kis Jézust, e szavak kíséretében: Neveld, míg felnő! Így lett a nevelés, a tanítás az alapkarizmánk. Nagyon szeretek fiatalok között lenni. Az istenkeresésük, őszinteségük újból és újból meghat. Hitemnek mindennap meg kell újulnia, és naprakésznek kell lennem az élet dolgaiban – őértük is. Nincs nap, amelyiken ne hangzana el egy-egy olyan kérdés, amely életbevágó. Ilyenkor megáll a levegő, és Isten cselekedni tud. Ez csodálatos. A leggyakoribb téma egyébként a *találkozás*. Szükség van arra, hogy tanúskodjunk arról, hogy Isten létezik, és találkozni lehet vele.

3. ÖRÖM

A megszentelt élet éve sokat jelentett számomra. Szerettem a közösségi programokat, megerősítettek a hitben, hivatásomban. Jó volt meglátni saját rendünk értékeit és megismerni más közösségek törekvéseit, eredményeit is.

Egy lelkigyakorlat más rendek nevelőivel együtt, Cencini A *Fiú lelkülete* című könyve alapján sok újat adott a hitben, önismeretben.

Jó kezdeményezésnek tartottam „Az én szerzetesem” kampányt, amelyben sok hívő mutatta be, hogyan lát minket. Az elmúlt évben a szerzetesség szerintem a kommunikáció új formáinak alkalmazásával jobban nyitott lett a világ felé. Nekem az egész év örömben és boldogságban telt. Maradandó élményt jelentett számomra húsz gyerekekkel, vonatos zárandoklat keretében, eljutni a csíksomlyói búcsúba.

4. IRGALOM

Szerintem az irgalmasság elsősorban cselekedetekben nyilvánul meg. Rendünk egyik fontos jelmondata: *Minden lehetséges jót gyakorolni!*

A saját legfontosabb irgalmasságtapasztalataim a gyónások. Ebben a szentségben közvetlenül lehet találkozni Isten és ember irgalmával.

Mindennap elmondom az irgalmasság rózsafüzérét – azért is, mert szeretnék irgalmasabb lenni.

5. TEREMTETT VILÁG

Rendszeresen foglalkozom ezzel a témával, olvasok ezzel kapcsolatos cikkeket, nézek filmeket (szerintem a katasztrófafilmek is sokszor hasznosak és elgondolkodtatnak), és amit csak tudok, személyesen is megteszek a környezet védelmében. Ügyelek arra, hogy a léleképítés mellett az anyagi világra is építő hatással legyek. Például sok dolgot újrahasznosítok, kreatívan felhasználok. A kiszolgált utazótáskák ép részeiből például zsolozsma- és bibliaborítókat varrok – ezek egyedi darabok.

Volt olyan eset, hogy vezettem, és megálltam a buszmegállóban várakozóknál, hogy ne menjen az autó kihasználatlanul. Nagyon érdekes volt, hogy az így szerzett utastársak milyen jól elbeszélgettek, és mire kiszálltak, az egyik álláslehetőséget biztosított a másiknak. Örültem, hogy környezetvédelmi próbálkozásom ilyen gyümölcsöt is hozott.

6. JELMONDAT

A beöltözköskor, illetve a fogadalomtétel alkalmával rendünkben szokás jelmondatot választani. Beöltözésemkor a Bibliából talált meg egy idézet: „*Mivel tehát elismertétek Krisztus*

Jézust Uratoknak, éljete is benne! Verjete benne gyökeret, épüljete rá és erősödjete meg a hitben, ahogy tanultátok, és hálátok ne ismerjen határt!” (Kol 2,6–7). Az ebben található felszólításokat ma is feladatként értelmezem és fontosnak tartom.

Az örökfogadalmamkor Assisi Szent Klára áldásának egy mondata vált útmutatómmá: *„Az Úr legyen veletek mindenkor, és adja meg, hogy ti is mindig Ővele legyetek.”* Mindennap gondolok erre, és igyekszem e szerint élni.

7. EUCHARISZTIA

Az eucharisztia számomra az életet jelenti. Nem tudok nélküle létezni. Maga Jézus az, aki benne nekem adja önmagát. Fontos, hogy a szentáldozás után legyen csend, amikor személyesen találkozhatunk mi ketten. A csend kell ahhoz, hogy a két szív hallja és érezze egymást. Szentmise nélkül el sem tudom képzelni a napomat. A tanítványaim néha megkérdézik, hogy nem unalmas-e mindig ugyanaz. De sosem ugyanaz. Ez a történet mindig aktuális, friss, és tele van élettel. A Covid-korszak kincseket is adott: visszanezhető liturgiákat, gyönyörű hallgatnivalókat. Hálás vagyok ezekért.

Rendi címerünkben szerepel az Oltáriszentség. Minden házunkban van kápolna, ahol gyakran megfordulunk egyénileg is, és naponta többször közösen imádkozunk, zsolozsmázunk. Tanítórond vagyunk – szívünkön hordozzuk tanítványaink, intézményeink, egyházközségeink sorsát. Idősothonunk az elfogadás és olykor a szenvedés élő iskolája. Isten szeretettel mindennap lehajol hozzánk. Az eucharishtiában jelenlétté lesz bennünk, hogy mi is jelen tudjunk lenni az adott feladatban, helyzetben, Jézus iskolájában. A közösségben megélt szentségimádásunk egy közös út Felé, aki meghívott minket, és azt mondta: *„... én felüdítlek titeket!”*

dr. Sipos Imre

János-Pál közösség szerzetes pap

Veszprémben születtem 1961-ben, pedagógusszülők második gyermekeként. Szüleim komoly vallási háttérrel rendelkeztek, amiért három testvéremmel együtt nagyon hálásak lehetünk nekik. Bár egy általános iskolai tanártól, vagy egy szakmunkásképzőben tanító vegyészmérnöktől a szocializmus éveiben nagyon nem vették jó néven a vallásosságra utaló jeleket, édesapámmal minden vasárnap elmentünk szentmisére. Kiskorom óta belenőttem abba, hogy a vasárnapot meg kell szentelni, kell időt adni az Úrnak. Az iskolában nem jártam hittanoktatásra, nagyszüleimnél egy idősebb kedvesnővér készített fel bennünket az elsőáldozásra, amelyre csendben, családi körben kerülhetett csak sor. Gyerekként ha utcán ismerőssel, tanárral találkoztunk, tudtuk, hogy nem kell elárulni, ha templomba megyünk.

Gimnazistakoromban leginkább a reggel fél hetes misékre jártam. Részben azért is, mert a szünnapok legtöbbje kirándulásokkal, országjárással telt el. Amiért szintén nem győzők hálát adni szüleimnek, az a nyitottságra, a kultúra legkülönfélébb ágaira való rácsodálkozás segítése. Tájak, Korok, Múzeumok mozgalom jelvénytulajdonosa, ifjúsági túravezető, később a gimnáziumban az ODK (Országjáró Diákok Köre) ifjúsági vezetője lettem. A szocializmus éveiben olcsók voltak a múzeumi belépőjegyek s az utazás is. Nyaranta hosszabb országjárásokra, sátorozásokra is eljutottunk. Hasonló érdeklődésű barátaimmal sokat jártuk az erdőt, mezőt, különféle kisebb állatokat neveltünk, akváriumot, terráriumokat rendeztünk be.

Hattagú családban felnőve megtanultunk egymásra figyelni. Természetes volt, hogy mindent nem kaphat meg az ember, amit esetleg szeretne. Ami azonban tanulmányainkhoz, egészséges fejlődésünkhöz szükségesnek látszott, arra mindig lett pénz. Korán megtanultuk, hogy részt vegyünk a munkában. 3-4. osztályos koromban a nővéremmel ötforintos órabérben gazdoltunk a szomszéd kertészetben. Mivel elbűvölt a régészet, s a történelemkönyvek olvasása érdeklődésemet a múlt titkai felé irányították, hatodikos koromban szüleim beprotezsáltak egy múzeumi ásatáshoz. Soványnak, gyenge fizikumú fiúnak tűnhettem, ezért először két hét próbaidőre, fizetés nélkül mehettem csak az ásatási területre dolgozni. Mivel a nyári kánikula ellenére sem ment el a kedvem a római halomsírok feltárásában való részvételtől, a továbbiakban már hivatalosan, fizetett „vízhordóként” alkalmaztak, ami persze aktív csákányozást és lapátolást jelentett egy feltáró szelvényben.

Felső tagozatos koromban egy geológus rokonunk jóvoltából a geológia, a kőzetek és az ősmaradványok gyűjtése kápráztatott el. Házunk pincéjében már kis „múzeumot” rendeztünk be. Gimnazistakoromban lettem tagja a Bakony Természeti Képe kutatóprogramnak. A zirci múzeum fiatal zoológusaitól és botanikusától barátaimmal együtt sokat tanultam; nyaranta gyűjtőutakon, rövidebb-hosszabb sátorozásokon vettem részt. Növekedett a fajismeretünk, rendszereztük a gimnázium biológiaszertár-anyagát; biológiai önképzőkört vezettem, országos biológia versenyeken indultam. A természet szeretete vezetett el addig, hogy az érettségi után biológushallgatónak jelentkezsem a Szegedi Tudományegyetemre.

A sok kirándulás, de a sorkatonai szolgálat is hozzásegített, hogy embersorsokat megismerve láthassak jó néhány kisiklott, felettébb értelmetlennek látszó életet. A mélyen titkolt vallásosságnak veszélye is van, hiszen hitünk ereje éppen akkor mutatkozik meg, amikor színt merünk vallani. Mindannyian

kapunk kihívásokat a Jóistentől. Sokszor tán éppen annak hiányában erősödik meg bennünk a vágy, hogy aktívabban merjünk keresni. S a keresésünkben oly sokat jelent, ha megismerünk valakit, aki biztosan tudja, hogy jó úton jár.

A Gondviselés jóvoltából egy múzeumi sátorozás ürügyén vetődtünk el a bakonynánai plébániára, hogy a környék élővilágát tanulmányozhassuk. Egy hatalmas vihar miatt beáztak a sátrak, a családos táborvezető hazament, hogy a gyerekei meg ne betegedjenek. Barátommal kitartottam ugyan, de ismét eleredt az eső. A fiatal plébános, Galbavy Jenő atya behívott bennünket, hogy az újonnan helyreállított régi épületben aludjunk inkább. Azt hiszem, valahogy ott kezdett pislákolni a hivatásom, egy belső nyugalmat árasztó pappal való éjszakába nyúló beszélgetés során. Hiszen a magamra szedett tudomány kételyeket is indított keresztény hitemmel és az evolúcióval kapcsolatban. Néhány hét múlva újra meglátogattam valamiféle „néprajzi gyűjtés” ürügyén. Az erdőben sétálva Jenő atya megosztotta velem rég dédelgetett tervét: kis közösségben együtt élni, Krisztust kereső élettel, mások javára, szerzetesként. Itt, a Gaja-patak mellett van egy régi malom, meg lehetne venni, és átépíteni monostorrá. Segíteni, tanítani az embereket. Micsoda kincs és erő egy evangéliumi közösség! Én akkor csak azt éreztem, hogy nagyszerű a terv, s erőm szerint mindenben segíteni fogom ezt az atyát, annyira nemes dolog az, amire törekszik.

Magam sohasem gondoltam addig arra, hogy pap legyek. A családos hivatás tűnt természetesnek az otthonról hozott keresztény családi élet alapján. Csak találjak valakit, aki olyan áldozatos életre képes, mint az édesanyám. Mivel egy tiszta, vallásos lányt kerestem jövődöbelimnek, tudtam, magamnak is tisztának kell maradnom. Ez a vágy és a komolyan vett tanulás megőrzött a gimnáziumi éveim és a katonaság nehezen viselt esztendeje alatt is mindenféle meggondolatlan kalandtól.

Elsőéves egyetemista koromban aztán megdobogtatta a szívemet egy egyszerű, vallásos leány, de hamarosan fájdalmasan értetlenkedtem, hogy nem fogadta őszinte közeledésemet. A visszautasított szerelemben gyötrődve, kétségbeesve kérdeztem az Istentől: Mit akar? Ne hagyjon egyedül! Legyen, aki segít! Ne legyen már olyan néma!

A csend maradt, majd karácsonyra a kollégiumba egy kis üdvözlőlap érkezett Jenő atyától. Alighogy rengeteg munkával rendbe hozta a plébániát, elhelyezték Bakonyánáról Somogy megyébe, Törökkoppányba. Ha időm engedi, látogassam meg – írta. (Később megtudtuk, hogy az Állami Egyházügyi Hivatal ügyködése van a dolgok hátterében, túlságosan fellendült a hitélet a bakonyi faluban, ezért helyezték el.) Vizsgaidőszak végén meglátogattam néhány napra. Mélyen elbeszélgettünk. Akkor került fel rám először a reverenda. Még nem olyan ünnepélyes keretek között, mint ahogy most adjuk rá egy-egy növendékünkre a szent ruhát. Csak a hit csendes egyszerűségében, mert Jenő atya reményteli bizalmában abba a nyurga egyetemistába belelátta a megbízható testvért. Az utcán „dicsértessékkal” köszöntek nekem is. Az erdőben egy tisztáson megálltunk, távol minden lakott településtől: „Itt kéne felépíteni a monostorunkat; köré egy arborétumot!” Szinte hihetetlennek tűnik, ami az Istenre hagyatkozás következménye lehet. Még messze nem mondtam ki a teljes igent, csak azt éreztem, hogy segítenem kell.

A rokonságom óva intett az elhamarkodott döntéstől, először mindenképpen végezzem el az egyetemet. Jól tanultam, köztársasági ösztöndíjat is folyósítottak. Felsőbbéves-koromban demonstrátorként már az oktatásba is bevontak. Évfolyamtársaim segítségével hathetes mongóliai expedíciót szerveztünk. Az Állattani és Ökológiai Tanszék szervezésében rövidebb tanulmányútra az akkori NSZK-ba is kimehettem. Egy nyáron az Akadémia tihanyi kutatóintézetében is dolgoztam.

Egészen megdöbbsentem, hogy még az egyetemet sem végeztem el, máris egymás után ajánlanak fel álláshelyeket, nemegyszer vezető pozíciót is.

„Ellentételezésként” a kollégiumi szobánkban, az ágyam fölött volt egy kifakuló EKG-görbe. Harmadéves koromban, az egyik élettangyakorlaton én vállalkoztam a vizsgálati alanynak, s rám helyezték fel az érzékelőket. Kapkodva nézte végig a gyakorlatvezető a kötések helyességét, majd felkiáltott: „Ilyen rossz EKG-t én még nem láttam! Azonnal menj el szívorvoshoz!” „Jaj, Istenem, hát még alig éltem. Szinte még el sem kezdtük. Adj még egy kis időt, hogy értelmesen éljek, tehessek valami szépet! Adj legalább húsz évet!” – fakadt ki lelkem mélyéről az őszinte sóhaj. Bár az orvosi vizsgálat eredménye nem volt annyira kétségbeejtő, a figyelmeztetést vettem: el kell végre valami szent dolgot kezdenem, értelmesen élnem. Egyre több időt töltöttem Somogyban: évközből hétvégéket, nyáron pedig heteket. Régi házakat, istállókat vállaltunk bontásra, hogy legyen téglánk. Lenyűgözött az emberek segítőkészsége az egyik oldalról, a másik oldalról pedig mély hallgatásra ösztönzött, amikor észrevettük, hogy testvéri levélváltásunkat figyelik. Több levelünk késve és felbontva érkezett meg. Álnéven, egy jó lelkű özvegyasszony címére írtam a leveleimet, Jenő atya pedig más helyen adta föl az általa írtakat. Ez az éveken át tartó testvéri levélváltás csorgatta a kegyelmet belénk. S az elkezdett közös imádság. Zsoltosma az ideiglenes zsoltosmáskönyvből, egymástól 250 kilométerre. Részemről sokszor a kollégiumi legfelsőbb szint vasalóhelyiségében, vagy a lapos tető teraszán, hajnalban és késő este.

Mivel hivatalosan szerzetesrendek néhány iskola fenntartásán kívül nem működhettek Magyarországon, monostorépítésünk csak távoli reményként élt. Ennek ellenére az első fákat a tervezett arborétumban elültettük 1983-ban, hátha meg tudjuk venni a területet. Először egy közös életre alkalmas

lelkipásztori házat akartunk felépíteni – ehhez alkalmasnak tűnt a romos miklósi plébániaépület, amelyből a nagy szegénység miatt gyakorlatilag elmenekült a plébános. Azért, hogy a közös lelkipásztorkodás, a szerzetesélet ne legyen kalandorjellegű, csendben, valahogy az államilag megengedett keretek között kellett kezdeni. Először is egy biztos hely, lakóépület szükséges, ahonnan egyházi oldalról sem szórhatnak ki egyszerű áthelyezéssel. A testvérek hivatalos státuszaként pedig jól jött az akkor bevezetett lelkipásztori kisegítő titulus. Nem sokkal előbb engedték meg, hogy a teológiát ne csak egyházmegyes kispapok végezhessek Budapesten, hanem civilek is.

Bakonynána kemény lecke volt. Jenő atya a könnyező házigombával fertőzött miklósi plébániaépületet megvásárolta az egyházmegyétől, s elkezdte a tető alatti teljes felújítását. Ott tanultam meg falazni az öreg miklósi kőművesektől. Akkor még nem vezetett a leendő szerzetesházhoz szilárd burkolatú út, nem volt Miklósiban vezetékes víz, telefon.

Sokan segítették munkánkat a falvakból. Ahogy tudtuk, mi is megháláltuk bizalmukat. Láttuk, hogy éhes a nép a kereszténységre. Hajtja őket, hogy tegyenek valami jót ők is Isten dicsőségére. A váratlan segítségek megtapasztalásakor mi áldottuk az Úr gondviselését. A legnagyobb fájdalomnak az tűnt, hogy másban nemigen láttam a teljes elköteleződés lendületét. Több fiatal lelkesedett, akiket beavattunk a nagy tervbe, de aztán megrettentek. „Az »állambácsi« úgysem hagyja” – magyarázkodott az egyik orvostanhallgató. „Ne szomorítsátok meg a Szentlelket” – idézte neki akkor Jenő atya a Szentírást. Krisztus nagyobb mindenfajta „állambácsinál”.

Az egyetem utolsó évében sokak értetlenségére – a nagy döntésre felkészülni – kiköltöztem a kollégiumból, egy mások számára ismeretlen albérletbe. A nagy hivatásbeli döntés nagy némasággal jár. Az egyik oldalról a sátán mindenféle csillogtatással készül az eltántorításra, a másik oldalon Isten

csendben figyelni vívódásunkat. Az egyetemen senki sem értette, mi lehet a nagy hallgatásom oka, mire készülök. Mindenféle külön ösztöndíjat is kaptam, felajánlották tucatnyi állásajánlat mellett azt is, ami gimnazistakoromban a csúcsnak tűnt: a JATE-n a következő évtől én taníthatnám az etológiát. Kitűnő diplomát kaptam. Ráadásul egy bocsánatkérő levél is érkezett egy lánytól, a régi megbántásokért... Kivonultam négy napra a „Szentdombra”, felépítendő monostorunk helyére, az erdőbe, kis sátrammal, egy Szentírással, egy kiló kenyérrel és egy korsó vízzel, hogy döntsek. S az Isten hallgatott... „Nem a jeleknek kell döntenem, hanem neked” – fogadott testvérem, amikor újra visszajöttem az emberek közé. Döntöttem. „Nincs más út, csak az Isten útja...”

Beiratkoztam a Pázmány Péter Hittudományi Akadémia nappali tagozatára, hogy teológiai műveltséget is szerezhessenek. Tanulmányaimat anyagilag nem az egyházmegye, hanem Jenő atya és a jó szándékú híveink támogatása segítette. Hat év újabb tanulás következett, közben rengeteg munkával: hétvégeken hitoktatással, igeliturgiák tartásával, különösen nyáron építkezésekkel.

Dr. Szendi József akkori veszprémi püspök atya messzemenő támogatásáról biztosított, amikor egy falusi lelkipásztori közösség létrehozását körvonalazta neki Jenő atya. 1989-ben, a rendszerváltás évében felszentelte az elkészült miklósi szerzetesházunkban a belső kápolnát. A szükséges teológiai tanulmányok elvégzése után Szendi József püspök atya diakónussá szentelt Törökkoppányban, híveink körében. A papszenteléssel várni akartunk addig, míg egyházbogilag tisztázódik közösségünk helyzete, s így elhelyeztetésekkel nem oszlatlható fel az induló szerzetesi élet.

Mindennap imádkoztunk, s azóta is ezt tesszük, igaz társakért. Eddig harmincnál többen jelentkeztek, hogy csatlakozzanak hozzánk. Néha a kishitűség, emberi

gyengeségek, jellemhibák, szociális érzékenység hiánya, vagy a sok munkától való félelem torpantotta meg őket, s rövidebb-hosszabb idő elteltével máshol, más módon keresték boldogulásukat.

Időközben lelkipásztori területünk egyre nőtt. Új egyházmegye (kaposvári) alapítása miatti átszervezések, illetve halálesetek után megyéspüspök atyánk egyre több falut bízott ránk. A tizenegy kis település összefogása érdekében az egyházmegyében először (1993-ban) mi indítottuk az első kis helyi egyházi kulturális újságot, *Magvetés* címen. Fokozatosan jelentetjük meg falvaink történetét, s néhány biológiai és teológiai művet.

A Törökkoppányban formálódni kezdett lelkipásztori közösségünk életében 1996 igen jelentős dátum. Balás Béla kaposvári megyéspüspök úr július 22-én hivatalosan jóváhagyta a Szent János Apostolról és Remete Szent Pálról Nevezett Közösséget (Societas a Sancto Apostolo Johanne et Sancto Paolo Eremita nuncupata - SJP); vezetőjeként megerősítette Galbavy Jenő József prior atyát.

Hosszú évek során alakult, bontakozott ki a közösség regulája. Jenő atya már a sorkatonai szolgálata alatt, az egyházüldöző hatvanas évek végén sokat megérezett a Krisztust szolgáló közösség erejéből. Abban az időben a papnövendékeket a büntetett előéletűek közé sorozták be. Az embertelen bánásmód ellenére egymás hitét erősítették, összefogásuk lelkiéletük megszilárdulását eredményezte. A honvédségnél átélt élmények alapozták meg azt a mindig visszatérő gondolatot, hogy a papi életet lehetőség szerint közösségben, szerzetesi életformában kell élni.

Többszörösen megtapasztaltuk, hogy a paptestvérek életében a sok keserőséget a megbecsülés hiánya okozza. Hiába voltak kiváló emberek, az egyedüllét, a kitaszítottság, a reménytelenül szegényes környezet, a meg nem értés, sokszor a

hívek és a személytelenné váló közigazgatás értetlensége, a megbecsülés hiánya megtörte szent lelkesedésüket. Úgy kell igyekeznünk közösségben élni, dolgozni, olyan környezetet, tisztaságot, műveltséget kell sugározni a ránk bízott egyházközösségekben, hogy az emberek megbecsüljék Istent és az egyházat. Az evangéliumban olvashatjuk Jézus szavát: „*Úgy világítson a ti világosságtok az embereknek, hogy jótetteiteket látva dicsőítsék mennyei Atyátokat!*” (Mt 5,16).

1996. október 20-án a törökkoppányi templomban szerzetesközösségünk javára áldozópappá szentelt Balás Béla kaposvári megyéspüspök atya. Ezen a szentmisén tettem le Jenő atyával együtt örökfogadalmamat, majd utánunk a közösségünkhöz társult külső testvérek az ígéreteiket. Lelkipásztori munkánk és lehetőségeink kiteljesedhettek. 1997-ben elkezdhattuk monostorépítésünket. Az arborétumban van már olyan általunk ültetett fa, amelyet nem tudunk körbeérni. Emellett a ránk bízott tizenegy faluban immár tizennyolc épületet hoztunk rendbe; Somogydöröcskén új templomot építettünk.

Nagy örömünkre 2015-ben, ötéves itt tartózkodás, tanulás és közös munka után végre utánunk is merte a teljes elkötelezés szavait kimondani a következő testvér; egy másik novíciusunk most fogja megkezdeni teológia tanulmányait. Az idő a kegyelem kerete. Isten végtelen kegyelmében bízva dolgozunk tovább...

1. SZOLGÁLAT

Szent János Apostolról és Remete Szent Pálról Nevezett Közösség tagja vagyok. Kis somogyi falvakban történő lelkipásztorkodás a legfőbb feladatom. Foglalkozunk gyerekekkel, felnőttekkel, öregekkel.

2. KARIZMA

Bizalommal fordulni az emberek felé, hogy a nehézségek ellenére is segítsük kibontani belőlük a jót.

3. ÖRÖM

Az imádság erejének megtapasztalása a család és a közösség kitartó imádsága után. Egy orvosok által többszöri vizsgálatnál Down-kórosnak jövendült, de a szülők (korábbi hittanosunk az apa) által mégis vállalt magzat egészséges megszületése. Továbbá a monostorépítésünk folytán számtalanszor megtapasztalt segítség.

4. IRGALOM

Az irgalom: ki nem érdemelt kegyelem saját gyengeségünk, gyarlóságunk megtapasztalása ellenére is. Isten vigyáz ránk, elbizonytalanodásunk, kishitűségünk, a jövőtől való félelmünk ellenére is megadja a kegyelmét, hogy továbbvigyük a felismert, megkezdett jót.

5. TEREMTETT VILÁG

Mint okleveles biológus-ökológus környezetünkben minden tőlem telhetőt megteszek a biodiverzitás megőrzéséért, a természetvédelemért. Arborétumtelepítésünk során évente 2-300 fát, cserjét ültettünk, monostorunk vízbázisának védelmében zárt rendszerű, biológiai víztisztító rendszert készítettünk, napkollektort szereltünk fel. Ciszternánkban esővizet gyűjtünk, amelyet öntözésre, illetve további építkezéseink során felhasználunk. Tervezzük napelemek telepítését is, anyagi lehetőségeink függvényében.

Madárodú-telepítésünkkel több faj költségét segítjük, téli madáretetéssel sokuk sikeres átteleléséhez járulunk hozzá.

Igyekszünk nem pazarlóan élni. Biogazdálkodást folytatunk monostorunk körül. Gyümölcsösünkben oltással számos ősi fajtát meghonosítottunk. Koppány-völgy természeti értékeiről 30 év kutatómunkájának eredményeként vaskos helytörténeti monográfiát írtam, hetvenoldalas természetrajzi fejezettel.

Nyáron a hittanos fiúknak monostori cserkésztabort szervezünk, amikor a kirándulások mellett sok mindenre, a természet szeretetére is tanítom őket.

6. JELMONDAT

Választott szerzetespapi jelmondatom: *„Az Istent szeretőknek minden a javukra válik”* (Róm 8,28).

7. EUCHARISZTIA

A személyes küzdelmekben nem maradunk egyedül. Óriási erőforrást kapott a világ Isten jelenvalóságában. Az eucharisztia Jézus embert átalakító, jobbítani akaró mélységes misztériuma. Felülmúlhatatlan, személyre szóló isteni karnyújtás felénk.

A lelkipásztori gondozásra ránk bízott falvak templomaiban az év során beosztott szentségimádási napok vannak, amikor próbáljuk híveinket közelebb segíteni a szentségi Jézushoz. Szerzetesházunk „szíve” a kis kápolnánk, az őrzött Oltáriszentséggel; zsolozsmánkat évtizedek óta ott végezzük.

Árpási M. Paulina

Boldogasszony iskolanővér

Tökölről származom, nyolcan születünk testvérek. Az utolsó gyerek vagyok. Két testvérem gyermekkorában halt meg. Akkor még az orvostudomány nem tartott ott, mint most. Az egyikük úgynevezett foglázban, a másik testvérem tüdőgyulladásban halt meg. Édesanyám többször is hívta az orvost, hogy úgy látja, tüdőgyulladása van. Mindig azt mondta a doktor: „Nem anyuka, nem”; és amikor negyedik hívásra végre eljött, akkor beismerte, hogy valóban az volt, de sajnos már nem tud segíteni. A szüleim is mindvégig őrizték testvéreinket a lelkükben, és ezt ránk hagyományozták. Ők hozzánk tartoznak.

Az Istennel való kapcsolatom korán kezdődött: egészen apró gyermekkoromban fogott meg a személye. Édesanyámmal sokat mentünk templomba, főként rorátéra. Engem nem lehetett otthon hagyni.

Nagyon érdekes, hogy volt egy nővér, egy ferences nővér - aki most a Széher úti rendházban él - az életutamban, aki ott volt a templomban. Olyan pici voltam, hogy a térdeplőre csücsültem, és mindig őt néztem. Nem előre felé néztem, hanem fordítva, visszafelé. Többször mondta, hogy „Kislány, ott van elől Jézuska, előre kell nézni!” Néztem előre a sok ember között, lent a mélyben, ott semmi érdekeset nem láttam, ezért visszafordultam, és csak őt néztem. Egyszer aztán, még nagyon kicsiként, sokáig ott maradt az a nővér a templomban és édesanyámnak azt mondtam: „Édesanyám, én meg szeretném várni azt a nénit.” Vártam nagyon sokáig a templomunk harangtornyánál. Ott ácsorogtam, míg nem jött. Nem tudtam, hogy nővér. Egyszer, végre valahára, jött ki egyedül a templomból. Hozzácsapódtam, és megkérdeztem tőle - ezt ő

mesélte el –, ahogy odapenderültem: „Csókolom! Hogy hívják a nénit?” „Ica néni.” „Hol tetszik lakni?” Akkor elmentem hozzá. Kiderült, hogy kertszomszédok vagyunk. A kertünk végében alábújtam a kerítésnek, az ő kukoricásukon keresztülmentem, és akkor ott voltam az udvarukban, a kútnál. Általában a kútnál találtam Ica nénit, aki mosott nagy ütemben. Mellette egy karosszékekben az édesanyja. Ez a másik olyan kép, ami nagyon megmaradt. Az édesanyja béna volt, agyvérzés utáni állapotban. Később derült ki, hogy Ica néni és a testvérei kint voltak Oroszországban, és amikor hazakerültek, az anyuka ezt így bírta feldolgozni, hogy közben beteg lett. Amikor később a Svetits Gimnáziumba kerültem, akkor mondta édesanyám: Tudom-e, hogy Ica néni nővér?

A másik meghatározó élményem szintén aprókoromból van: az összes testvérem szőke volt, én fekete. Kreol bőröm volt, fekete szemem, bogár fekete hajam. Mindig cukkoltak, hogy „Te csúnya fekete, te csúnya kormos, most húztak ki a kéményből!” A lábam hüvelykujjában még most is benne van az érzet, ahogy a templomban pipiskedtem fel a térdeplőn, és néztem a Kis Jézust a jászolban, és a Kis Jézusnak fekete szeme volt, legalábbis én úgy láttam. Ezután, amikor cukkolt a bátyám, hogy: „Te csak a fekete szemű, szurkos vagy”, akkor mondtam: „Nem baj, a Kis Jézusnak is fekete szeme volt!”

A gyökerekben azt látom, hogy az Úristen piszkált. Nem voltam jó gyerek. Nyugtalan voltam, mindig ugráltam, mindig mentem. Ez mind bennem volt, a mai napig is bennem van. Még nem voltam iskolás, elcsavarogtam egyszer a falu végére. A nővéremhez vittek be az iskolába; a nagyapához akartam menni, közben másik köves utat találtam. A gyökerek ennyire meghatározóak. Fontos még, hogy iskoláskoromban nagyon szerettem hittanra járni. Jó hitoktatóim voltak, sok atyát ismertem meg így.

Ezen kívül libapásztor voltam gyermekként, a tanulás mellett. Nagyon szerettem a libáimat. Mindig a réten voltam velük, kora tavasztól ősziig. Mindig körülvettek, beszélgettem velük. Ám a legkedvesebb, igazi szórakozásom valójában a felhők voltak, a felhőjátékok.

Aztán nővérem egyik kis osztálytársa meghalt tízévesen. Én nyolcéves voltam. Ez nagyon meghatározó esemény az életemben. Ahogyan a libákat őriztem, sokat gondolkodtam azon a kislányon is, mert ismertem. Akkor találkoztam először azzal, hogy a halál létezik. Éveken keresztül arra gondoltam: „Istenem, nekem senkim ne haljon meg, inkább én haljak meg!” Az egyik alkalommal, amikor ezen hosszan merengtem, egyszer csak villámszerűen belém csapott: „Milyen önző kutya vagy te! Az nem baj, hogy te fájsz másnak, csak neked ne fájjon más!” Akkor ez nagyon belémhasított. Igen, Istenem, tudomásul veszem, ha nekem kell odaadnom az enyéimet.

Később volt pár atya nálunk, akik nagyon erősen hatottak rám. A plébániára akkortól kezdtünk bejárni a barátnőmmel, amikor ezek az atyák odakerültek. Takarítottunk, virágokkal díszítettük, mint a templomban. Nagyon jól éreztük magunkat. Ott egyszer elém kallódott egy könyv – nem tudom, mi a címe, a mai napig sem –, és elkezdtem lapozgatni. Éppen egy olyan helyre találtam, hogy: „Ha azt akarod tudni, mi a Jóisten szándéka veled, akkor imádkozd vagy dúdold magadban gyakran, hogy: Hol vagy, én szerelmes Jézusom?” Attól kezdve ez zsongott bennem, nagyon hosszú ideig.

Nem akartam továbbtanulni, nem éreztem magam olyan erősnek, olyan szorgalmasnak, olyan jó fejnek, hogy én gimnáziumba menjek vagy továbbtanuljak. Valami szakma körül gondolkodtam; a boltosság megfelelt volna, úgy gondoltam. Nyolcadik osztályban kaptunk egy férfi osztályfőnököt, aki szintén nagy hatással volt rám. Ő volt az a tanár, aki először jött hozzánk családot látogatni, előtte soha

senki. Ki hova megy továbbtanulni? – adódott a kérdés. Egyszer helyettesíteni jött be Bodor László plébános atya, és akkor az óra végén azt mondta: „Gyerekek, ti már nyolcadikosok vagytok, ha gondoljátok, ezekben az iskolákban tudok segíteni, hogy könnyebben felvegyenek benneteket.” Köztük említette a Patronát és a debreceni Svetits Gimnáziumot. Az utóbbit választottam. Ahogy beléptem a Svetits Gimnázium kapuján, teljesen úgy éreztem magam, mintha hazaérkeztem volna. A nővérek nyakába ugrottam, pusziltam jobbról-balról őket. Mindenki az emberem volt. Vilma nővér a szabás-varrást tanította – hozzá talán erősebben kötődtem, több mindent tudtam róla, vele éltünk. Terelődtem az Isten útján. Lelkiatyám Lőrincz Sándor atya volt.

Az első osztály után el akartam jönni a gimnáziumból. Éreztem magamban, minthogyha az Úristen befelé hívna, de nem éreztem eléggé. Nem környezeti hatás-e ez a döntés, ezt akartam határozottabban tudni. Emiatt el akartam menni a Svetitsből, amit a lelkiatyámnak meg is írtam. Kicsit titokzatos levelet írt vissza nekem: „Úgy látom, hogy téged valaki hívna, és te nemet válaszolsz.” Amikor ezt a levelét olvastam, akkor döbbsentem rá, hogy az Úristen hívását érzékelem, én pedig menekültem volna. Ez megerősítés volt, hogy maradjak. Ott maradtam, és mindenkinek segíteni akartam, önként, dalolva; nem húztam ki magam semmiből. Ha valaki gubancba keveredett, én voltam a menhely, amit akkor még fel sem fogtam. A hivatásbeli utam annyira egyenes volt, hogy azt kérték, mielőtt nővér szeretnék lenni, menjek ki pár évig, lássak világot. Én viszont azt mondtam magamban: „Most mire föl próbálgassam magam erre, arra, amarra, amikor tudom, hogy itt a helyem?” Nem bántam meg, pedig nem könnyű élet, semmiképp sem.

Vannak énekek, amelyek megfognak és vezérelnek engem: „*Ki adni tudja önmagát, boldogságot talál. Szíviünk kitárjuk*”, és

„Hiszek Jézus szentséges szívében, mindent átölelő nagy szeretetében”. Ez az abszolút kitárás megérint engem. Édesanyám gimnazistakoromban szemrehányást tett nekem: „Kislányom, te mindig csavarogsz, mindig mész valahova, egyikhez, másikhöz, olyan keveset vagy itthon.” Azt mondtam erre: „Tessék megérteni, hogy én nemcsak édesanyámé vagyok, hanem mindenkié!” Ma sem engedem magam kisajátítani. Ha azt érzem, hogy oda akarnak kötözni valahová, akkor biztos, hogy taszítok. Az Úr Jézus is mindenkié volt, nem lehetett kisajátítani, és nem jobban az egyiké, vagy másiké. Én nem vagyok Jézus, de Isten képére vagyok teremtve. Őt követem. A jelmondatom is az, hogy *„Fiat!” – „Legyen!”* Sokszor úgy vagyok az Úristennel, hogy azt mondom neki: Istenem, bogyózd ki, szemelgesd ki, mert én nem tudom szétszedni.

Fontosnak tartom még, hogy gyermekkoromtól a Szentíráson nőttem fel. 1956-ban a bátyám disszidált, és ekkor decemberben, karácsony környékén jött egy pap Szombathelyről, aki hozott a családukba egy Békés-Dalos Szentírást. Akkor ezek nagyon új dolgok voltak, keveseknek adatott meg. Utána édesanyám a kinyitott Szentírással a kezében azt mondta: „Nézd, kislányom, ez milyen szép! Ezt tanuld meg kívülről!” A szeretethimnusz volt. Megtanultam kívülről, azóta is meghatározó számomra. Azon a szentíráson nőttem fel. Bármilyen foglalkoztatott, mindig azon gondolkodtam: „Vajon az Úr Jézus hogyan csinálta?” – és akkor abból a szempontból néztem végig a Szentírást.

Vágyakozás volt és van bennem. Hogy az a sok gonosz lekerüljön rólam, ami tény és való. Nagyon sok olyan sallangot érzek magamon, ami nem tartozik ide, hozzám. Ezek rám tapadt koszos, amelyeket egyedül Ő tud lemosni rólam. Meg kell csinálnom, amit megcsinálok, és azt tisztességgel kell megcsinálnom, mert rám van bízva; de valahogy azzal a többlettel, hogy itt a földön élünk, de nem ezért a földért élünk.

Segítenünk kell egymást, ez bizonyos: élni, és élni hagyni. Minél több energiával, töltettel.

1. SZOLGÁLAT

A Boldogasszony Iskolanővérekhez tartozom. Napról napra itt, a nővérközösségben élem az életem, és sekrestyési teendőket is ellátok. Ugyanakkor járok az unokaöcsémhez, akinek a szülei elhaltak. Elég mélypontról próbálom visszahúzni. Egyetlen élő nővérem is mindenféle tekintetben rászorul arra, hogy segítsem. Nem anyagilag, hanem lelkileg. Ő 1944-ben született, és azt látom, hogy a 44-esek nagyon nehéz tapasztalatot hordoznak magukban, amit nem is tudnak, hogy mi.

Körülbelül egy éve járok Mátraaljára varrni tanítani fiatal felnőtteket; olyanokat, akiknek munkalehetőséggé válik a varrás – részben a helyben maradás, részben a megélhetési lehetőség, részben a jobb emberré válás miatt. Aki velük foglalkozik helyben, azzal is igyekszem jó kapcsolatot tartani. Hetente odautazom, és ott töltöm a teljes napomat. Nyáron egyhetes, ott tartózkodást jelentő varrásgyakorlatot szerveztem. Csodának tartom, hogy a karácsony előtti időszakban megrendelésük volt. Ezek nagyon nagy dolgok, még akkor is, ha nem látszik anyagilag. Én magam is rácsodálkoztam; ez még attól is több, mint amire számítottam.

2. KARIZMA

A teljes ember nevelése. Mindenneműnek, férfinak, nőnek. Amikor vidéken voltam, fiúkat is tanítottam.

3. ÖRÖM

Azt emelném ki, amikor először tudtam meg, hogy megrendelést kaptak a fiatalok. Azt mondtam, hogy ez nem lehet

igaz. Mátraalja-Vécs település a legszegényebb falu azon a részen.

4. IRGALOM

Az első életgyónásaim környékén, amikor nagyobb szakaszt fogtam át, akkor tapasztaltam meg, milyen az irgalom. Az irgalom a szeretet emberi nyelve. Hogyan élem meg? Az a bizonyos „mindennek ellenére”. Bármit tapasztalok, bármilyen negatívan látok valamit, belül mindig bennem moccan az, hogy: de...! Mindig az a végkicsengése bennem a dolgoknak: lehetetlen, hogy ne sikerüljön, biztos, hogy jó lesz. Nem tudom elhinni, ha a mi szerető Istenünk, aki egyetlen Fiát adta értünk, Jézus Krisztust, aki meghalt értünk a keresztfán, leköpdösve, mindent felvállalva, hogy akkor bárki is elkárhozzék. Ezt el sem tudom képzelni. Az ördög teszi a dolgát, mert ő olyan. Az emberek buknak, bukunk, ezerszer, de Isten újra kezd velünk valamit. Létezik pokol, de azt gondolom, hogy „üres”.

5. TEREMTETT VILÁG

Az első gondolatom az, amit az Úr Jézus mond: „Szeresd embertársadat, mint önmagadat.” A helyes önszeretet tesz képessé arra, hogy képes legyek mást is szeretni. Akár arra gondolok, hogy a saját magamé, de a másik testi, lelki épsége is fontos. Ez az elsődleges, ami bennem a környezettel kapcsolatban megjelenik. Mindig úgy tanítok, hogy magam és a másik. Én is benne vagyok ugyanabban a munkában, mint ők. Hála Istennek, hittanórán tanultam annak idején Dombi atyától: ez a sorsközösség-vállalás. Egyek vagyunk, együtt vagyunk, testvérek vagyunk.

6. JELMONDAT

A „Fiat!” - mindenképpen. Ez a mi kis közösségünk választott jelmondata. Abban a csapatban benne volt Caritas, Cecília, Alíz, Gabriella nővérek, jómagam és később Jozefina nővér. 1969 nyarán öltöztünk be, akkor lett ez a jelszó, és ezt visszük tovább minden fogadalomban; nem változtattunk rajta, egész éltünkben kísér minket.

A másik két idézet képekhez kapcsolódik. Az elsőt beöltözköskor a közvetlen csapatunk tagjainak adtam. A képen egy megkötött csacsi áll, és mellette ez a szentírási mondat franciául: *„Oldjátok el, az Úrnak szüksége van rá!”* (Lk 19,31) - a fogadalmam előtt ez megérintett; készen akartam állni arra, hogy az Úr használhasson. A másikkal életem közepe tájékán találkoztam: szintén egy csacsis kép volt, a csacsi földig felmálházva, és mellette egy öreg bácsi, aki kis micisapkájában, a kerítésnek támaszkodva pihen. Az volt aláírva franciául: *„A legnagyobb kitüntetés, mások terhét hordozni!”* - ezzel is teljesen azonosulni tudok. A magamé mellett a másikat is fel kell venni, és nem kell félni ettől. Még akkor sem, ha rám jön a bögés. Szabad sírni.

7. EUCHARISZTIA

Az én szívemben inkább így hangzik a kérdés: Ki számomra az Oltáriszentség? Számomra az igazi „örök” élet. Jézus isteni találékonyságával papjai által megteríti a mennyei asztalt a földön. Kelettől nyugatig, északról délre a kereszt asztalán adja magát nekünk, embereknek az idők végezetéig. Önmagát adja értünk azért, hogy valóban életünk legyen; azért, hogy legyen erőnk a mindennapokban megküzdeni a Szeretet diadalát. Általános iskolás hetedikes, nyolcadikos koromban Dombi atyától azt tanultam, hogy Jézus értünk szenvedett és áldozta életét. A morzsányi kenyérben és cseppnyi borban s a tisztító

vízcseppben hagyta itt magát végrendeletként: Aki eszi és issza, annak örök élete van, és feltámasztom őt.

Mi van azokkal, akik nem veszik, nem vehetik magukhoz? Ők azok által részesülhetnek a szentségi Jézus kegyelmeiben, akik magukhoz vehetik. A szeretet hullámhosszán Jézus táplálja, erősíti azokat is, akik szentségileg nem vehetik magukhoz.

Az Életről, a világ végezetéig tápláló Istenünkről gondolkodom sokat. Mindennapi isteni ajándék, erő a napi feladathoz; reményem a végcélba jutáshoz; reményem a nagy találkozáshoz Vele és szeretteimmel, valamint azokkal, akiket rám bízott valaha.

Közösségünk erős köteléke a napi szentáldozás. Együtt veszünk részt a szentmisén és a zsolozsmán. Ha van is olykor napközben egymásnak feszülés, a reggeli közös találkozás a Fővel kisimítja a hullámokat. Krisztusnak földi testévé válhatunk egyénileg is és együtt is mindazokkal, akik magukhoz vehetik. Ennek örülök, hiszen egyénileg és közösségileg is megtapasztaljuk az emberi labilitást, ingatagságot, amit azonban Vele együtt képesek vagyunk hordozni.

Csókási Anna

Szent Szív Társaság (Sacré Coeur) nővér

Az első emlékeim a természetfeletti valóság létéről a nagymamámhoz kötődnek: ő tanított meg imádkozni, és ezzel fogalmi meghatározást is adott Isten valóságáról. Isten létét mindig nagyon természetesnek vettem. Olyannak éltem meg Őt, akit nem kell magyarázni. Egyszerűen van. Számomra tapinthatóan. Emlékszem, hogy nagymamám mutatta, hogyan kell lefekvéskor a párnámra egy kis keresztet rajzolni, így is kifejezve, hogy Jézus velem van.

Halványan feldereng, hogy gyermeki gondolataimat – talán négy- vagy ötévesen – megragadta az is, hogy angyalok léteznek. Arra viszont nem emlékszem, hogy kitől hallottam róluk. Angyalok, akiket nem látunk, de vannak. Érdekes, hogy további gyermeki létemet nem határozta meg az angyalvilág. A közelmúlt néhány eseménye viszont arra enged következtetni, hogy az isteni Gondviselés őket küldte védelmemre. Kétszer is megóvtak szörnyű balesettől.

Kiegyensúlyozott gyermekkoromat nagyon felborította, hogy hatévesen új életkörülmények közé kerültem. Addigi életem megváltozott; megszokott, biztonságot és útmutatást adó ismereteim mit sem értek már, felülíródtak – meg kellett találnom magamat és a helyemet ebben az új helyzetben. Egy azonban teljesen biztos volt számomra: Isten jelenléte. Nem tudom, miért. A sok zűrzavar között Ő volt a nyugalom.

A hittanórákon nagyon gyorsan és mélyen megértettem mindazt, amiről tanultunk. A hittitkok belső összefüggései egyszerűek és nyilvánvalóak voltak számomra; örömmel és lelkesedéssel töltöttek el. Teljesen természetesnek vettem ezt. Most, hogy hittant tanítok, látom, hogy egyáltalán nem magától

értetődő a nyitottság és a mély ismeret. Ajándékba kaptam ezt az érzékenységet. Azóta is meghatározó számomra a Szentírásban való elmélyülés. Szeretek elidőzni szavaknál, belehallgatni a mondatokba, utánaolvasni a különböző részek magyarázatainak, esetleg megnézni az eredetét. Időt adni annak, hogy a mélyére hatoljak, és meghalljam, hogy mit is akar mondani nekem Isten az ígén keresztül. Ez olyan számomra, mint amikor egy virág kezd kinyílni, és én részese lehetek ennek a titoknak. Mindig ámulatba ejt.

Gyermekkorom meghatározó élményei közé tartozik a karácsonyi misztériumjátéokra való készülés. A téli esték próbái, a sejtelmes sötét templom, ahol csak a szentély van megvilágítva, mialatt mi a szent eseményeket idézzük fel és játsszuk el újra és újra. A vidám készülődés, a fagyos utakon való hazatérés, mind-mind a közelgő titokzatos misztérium előkészítői voltak számomra. Középiskolásként már én magam írtam a szövegeket és rendeztem a pásztorjátékot. Hosszasan olvastam a Szentírás különböző részeit, a prófétákat az evangéliumok karácsonyi történethez kötődő részeit, és képzeletem szárnyain bejártam Názáret, Jeruzsálem és Betlehem környékét, barátságot kötve a Szent Családdal.

Kis városunkba, Szécsénybe ez idő tájt jöttek vissza a ferences barátok. Számunkra, fiatalok számára egy új világ nyílt meg. Egy kolostor, amit azelőtt soha nem ismertünk, csak mint kollégiumot. Elkezdődtek a felújítások, és egyre ismertebbé lettek a falak titkai, a szerzetesi élet arculata.

Röviddel ezután Budapestre kerültem, teológiát kezdtem tanulni. Közben hitoktattam a nyolcadik kerületben, Futó Karsai bácsinál. Nagyon sokat kaptam és tanultam tőle. Kezdő hittanárságom ellenére a legnagyobb bizalommal volt felém, egyenrangú munkatársként kezelt. Rengeteget növekedtem ebben a bizalmi légkörben. Ötleteimet, kreativitásomat a legnagyobb mértékben támogatta. A szülőktől ugyanezt az

elfogadást kaptam. Kiránduló fiú hittanos csapattal jártuk a Pilist, és nyári túrázó táborokkal fedeztük fel magyar vidékeink szépségeit. Vállalkozó kedvű családom és barátaim támogatásával még biciklis tábort is szerveztem. Most így, 25 év múlva visszatekintve nagy hálát érzek mindezért Karcsi bácsi, a szülők és az azóta már felnőtt gyerekek iránt. Igazi krisztusi közösséget éltem meg közöttük. Idegenként jöttem hozzájuk, mégis közjük tartozóként fogadtak.

Teológiai tanulmányaim alatt ismertem meg a Sacré Coeur nővéreket, egyik barátnőm által. Az első találkozás bennem nagy megütközést keltett. A nővérek egyáltalán nem voltak apácatípusúak. Az első fogadalomra való engedés ünnepe volt aznap, meghitt légkörben imádkoztunk a kápolnában, hosszan és mélyen, ám utána hangos, örömteli ünneplés tört ki. Teljesen megrökönyödtem a nagy váltástól, nem is tudtam követni az eseményeket. Ez a mai napig így van, nem a megrökönyödésem, hanem az ünneplés nálunk. Mert hát hónapok múlva a lelkem visszavitt hozzájuk, és beléptem.

Ezután hosszú út kezdődött számomra a hivatás tisztázásában. Isten hívását már korábbról is éreztem, de nem nagyon akaródzott meghallanom. Más terveim voltak. A hívás többszöri megtapasztalása után magamba szálltam. Feltettem magamnak a kérdést: Valóban komolyan gondolom, hogy Istennel nekem élő kapcsolatom van, hogy Ő fontos a számomra? Miért nem adok neki esélyt? Az esélyt megadtam, de a bizonyosság nagyon lassan született meg bennem a szerzetesi hivatásomról. Soha nem láttam magam előtt többet, mint egy lépést. Így araszolgatva haladtam előre a szerzetesi életben. Nálunk kilenc év képzési idő van az örökfogadalomig, nekem ennyi sem volt elég. Kértem a hosszabbítást, amit megkaptam, míg mások nem. Most, hogy én magam is felelős vagyok a képzésben lévőkért, tapasztalom, hogy kívülről másképpen lehet látni belső folyamatokat, mint belülről. Még az is lehet

nyilvánvaló a többiek számára, ami az egyén számára, akivel mindez történik, egyáltalán nem az.

Mese utcai rendházunkban működik a Forrás Lelkiségi Központ, ahol különböző lelkigyakorlatokat és lelki programokat vezetnek, többek között Szent Ignác-i egyénileg kísért lelkigyakorlatot és táncmeditációt. Mindegyik szolgáltatásért nagyon hálás vagyok. A hittanórákon azt tanulom a gyerekektől, hogy hogyan lehet a hitemet úgy átadni nekik, hogy az érthető és vonzó legyen számukra is.

Az érthetőség elérése talán a legizgalmasabb területe a tanításomnak. Sokan nem jártak még soha hittanra. Az iskolarendszer három év óta lehetővé teszi a hittantantárgy választását, mellyel sok szülő él is. A tanítványaim élethelyzete, életkörülményei nagyon mások, mint amit én magam ismerek a saját családomból. Ilyen háttérrel érkező gyerekeknek egy-egy szó, ami számomra fontos és mély értelmű, érthetetlen vagy nevetséges. Ilyen például Szűz Mária neve. Felsőben tanuljuk Jézus életét gyermekkorától kezdve, és azt hallják tőlem, hogy beszélek egy fiatal lányról, akinek a neve Mária, és ő lesz a megígért Megváltó édesanyja. Az angyali üdvözlés történetét mesélve megszokásból Szűz Máriának nevezem őt, és azt veszem észre, hogy az osztály megrökönyödve bámul rám, majd a fiúk pikáns kérdéseket tesznek fel. Tanítványaim szép lassan leszoktatnak a megszokásokról. Arra készítetnek, hogy nagyon tudatosan és figyelmesen legyenek jelen, apró lépésekben haladjak, és rögtön észrevegyem, ha valami számukra nagyon furcsa vagy kérdéses.

Ugyanakkor azt is megtapasztalom, hogy tanítványaimban a Lélek megmozdul, és új utakra hívja őket, melyre némelyik bátran rá is lép. Ilyen az elkötelezettebb keresztény élet. A Lélek működésének érzékelése más szolgálataimban is ajándékként bukkan fel számomra, amiért ugyancsak mély hála van bennem. Lelki kísérésben és lelkigyakorlatok alatt az egyes emberek

személyes istenkeresését segíthetem. Egy-egy beszélgetésben gyakran tanúja lehetek a szerető Isten érintésének, gyengéd vezetésének, személyes törődésének.

Mindenféle élethelyzetből, személyes nehézséggel érkeznek hozzám az emberek. Nagy öröm számomra, ha keserves kérdéseik, ha hosszú út után is, de megoldódnak, megszületik a béke és az öröm a szívekben. Egy idő után átíródnak a veszteségek olvasatai, rendeződnek a kusza kapcsolatok, újból árad az életerő, megerősödik az önelfogadás, és az istenkapcsolat megújul. Egyre több fiatal keres fel, mert a felnőtté válás nagy nehézségek elé állítja őket. Megkérnek, hogy segítsék nekik abban, hogy megtalálják a valódi vágyukat, amire érdemes az életet alapozni. Nagyon hasonló kívánsággal jönnek hozzám az idősebbek is – az ő keresésüket talán a szív derűje, öröme utáni vágyként tudom megfogalmazni.

Sokféle helyzet, körülmény, állapot, változás tárul fel előttem a beszélgetésekben, ami elmélyíti bennem a tiszteletet a másik személye és egyéni sorsa felé. Az évek előrehaladtával azt vettem észre magamon, hogy egyre inkább elcsendesülök az élet sokszínű megnyilvánulása előtt. Egy-egy beszélgetésben gyakran tanúja lehetek a szerető Isten érintésének, gyengéd vezetésének, személyes törődésének, amit az egyes emberért tesz. Ilyenkor mindig úgy érzem magam, mint Mózes a csipkebokor előtt: *„Vedd le a sarudat, mert a hely, ahol állsz, szent hely.”* Lélekben ezt meg is teszem.

Isten olykor új, ismeretlen utakra is hív. Velem is ez történt, amikor a noviciátus idején a Haus der Stille lelkigyakorlatos házban először találkoztam a táncmeditációval. Az imagesztusok, a lépések, a zene segítségével megtapasztaltam a test és lélek egységét, a szavakon túli imádság erejét. A mai napig fel tudom idézni, hogy egy egyszerű, mély, földig való lehajlás és felemelkedés – azáltal, hogy többször is megismétlődött a táncmeditáció alatt –, hogyan nyitotta meg lelkem egyik elzárt

kapuját. Semmi különös, csupán egy ősi imagesztus, melyet a keleti egyházban a mai napig naponta használnak, elérte a szívemet. Földig hajolni és felemeltetni Krisztus által. Ezután a tapasztalat után időről időre újból és újból találkoztam a táncmeditációval, a legtöbb alkalommal hasonló tapasztalataim voltak különböző imagesztusokkal. Hosszú idő elteltével született meg bennem a vágy, hogy jó lenne ezt másokkal is megismertetni. Talán nekik is lehet ez egy eszköz az Istenhez és önmagukhoz való közelebb jutáshoz. Nyolc éve rendszeresen ajánlok meg imaalkalmakat és lelkigyakorlatot is a táncmeditáció eszközét használva. Sokan jönnek érdeklődve, és akadnak olyanok is, akik fenntartásokkal érkeznek. Vannak, akik visszajönnek, hogy az imagesztusok mélyebb felfedezése által elmélyüljenek Isten jelenlétében, és vannak, akik másban találják meg az őket segítő imaformát.

Az új utak felbukkanása ma is tart az életemben. Számomra, vidéki számára nagyon nehéz volt a budapesti élet. Tömeg, rohanás, órákon keresztül közlekedési eszközön való nyomorgás, bűdös, hangzavar és még sorolhatnám. Úgy éreztem, hogy a semmire megy el egy csomó energiám. Kimerültnék éreztem magam. Egy idő után azt vettem észre, hogy kedvetlen és ingerlékeny vagyok, és nem sok mindent lehet velem kezdeni azután, hogy hazaérkezem a közösséghez. Rájöttem, hogy ez így nem mehet tovább. Sem nekem nem jó ez így, sem a többieknek. A nagyvárost nem tudom megváltoztatni, így csak én lehetek az, aki változik. Fogalmam sem volt, hogy hogyan tegyem ezt. Mustó Péter jezsuita atya mesélt arról, hogy Berlinben van egy különleges lelkigyakorlat, aminek az a neve, hogy Exerzitien auf der Straßen (lelkigyakorlat az utcán). A résztvevők egész nap az utcán vannak, és Isten jelenlétét keresik. Azt gondoltam, ez az én helyem; ott majd csak történik velem valami, ami segít abban, hogy élni tudjak a körülményeimben. Christian Herwartz SJ atyánál végeztem a lelkigyakorlatot.

Emlékszem, az első két nap csak parkban voltam, a város legszebbjében. Semmi zaj, szemét, bűz. Napi beszámolóim után semmilyen dorgálást sem kaptam, sőt „csak így tovább!” kijelentést, biztatásként. Nagyon megrökönyödtem. Bennem az volt, hogy biztosan rosszul végzem a lelkigyakorlatot, és a számomra nehéz helyekre kellene mennem Istent keresni. De Herwartz atya jól ismerte a lelkeket, jól vezetett, és pár nap múlva már azon a helyen találtam magam, amit korábban messziről elkerültem, és itt, ebben kerestem Isten jelenlétét napokon keresztül. A legnagyobb egyszerűségében találtam rá a málló vakolat és a bevásárlóközpont csillogása között is. Elcsendesítő, lefegyverző élmény volt. Lelkigyakorlatom végzése után Herwartz atya biztatott és kért, hogy itthon ajánljak meg ilyen típusú lelkigyakorlatot. Ennek már hat éve, és valóban évről évre hosszabb-rövidebb „utcai” lelkinapot vagy gyakorlatot ajánlunk meg a Forrás Lelkiségi Központban.

Egy másik istenkereső út akkor nyílt meg, amikor egy kismama – Paholics Melinda – azzal keresett meg, hogy milyen jó lenne, ha lenne a részükre is valami olyasféle program, amely segít a nagy egyházi ünnepeinkre való felkészülésben. Legyen ez olyan, ahová a kisbabákat is magukkal tudják hozni, mert az nem zavar, de elmélyülni is tudnak. Így kezdődött el az édesanyák lelkigyakorlata programunk, és évek óta tart, töretlen érdeklődéssel. Persze sok segítőre is szükségünk van, akik a gyerekekkel foglalkoznak addig, míg az anyukák az elmélyülés perceit, óráit élik. A program summája: nagy szervezés, sok öröm. Számomra nagyon felemelő, hogy befogadhatjuk egy pár órára a fiatal anyukákat, és teret adhatunk ahhoz, hogy megerősödjének Istenben.

Úgy érzem, hogy szolgálataim sokszínűsége Isten sokszínűségébe enged betekintenem, ugyanakkor segít abban is, hogy mindaz kibontakozhasson bennem, amit Isten belém rejtett.

Húsz év szerzetesi élet. Nagyon nagy szám ez a húszas. Ennyi év után sem érzem magam beérkezettnek, sokkal inkább úton lévőnek. Úton vagyok az ismeretben, önmagam ismeretében és a közösségi élet ismeretében. Mind a három karakteresen meghatároz. Hol ebben, hol abban érzem úgy, hogy még csiszolódnom kell, még több figyelmet kell szentelnem neki. Keresem az Istent, és nem találom; várok, és nem jön, sőt azt veszem észre, hogy már rég nem is várom, mert teljesen mással vagyok elfoglalva. Amikor ezt észreveszem, kezdődik az önismeret: aha, ha nem az Istenre figyelek, akkor mire, kire, mi foglalkoztat annyira, hogy fontosabb még nála is. Az a tapasztalatom, hogy figyelmességgel és Istenbe vetett bizalommal lassan feltárul az ok, és elkezd rendeződni a kuszaságom, szétszórtságom is. Hasonló élményeim vannak a közösségi életéről is. Vannak könnyebb, és vannak kihívásosabb időszakaink. Az életesemények, feladatok, a munka olykor megterhelik a közösséget, elvonják a figyelmünket a legegyszerűbb testvéri kapcsolódásról, a minőségi, személyes idő odaajándékozásáról. Megfigyeltem magam, hogy amikor kezdek hektikussá válni, igen elfoglalttá, szaladóssá, akkor már felborult az egyensúly. Ideje észbe kapnom és változtatnom. Az a tapasztalatom, ha ezt nem teszem, akkor bántóvá válok, vagy elszigetelté.

1. SZOLGÁLAT

A Szent Szív Társaság (Sacré Coeur) tagja vagyok. Szolgálataim lehetővé teszik, hogy nagyon különböző korú és állapotú emberekkel kerüljek kapcsolatba, amiért nagyon hálás vagyok. Tanítok hittant egy állami iskolában első osztálytól hetedik osztályig; életeseményekben elakadt embereknek segítek lelkipásztoroként, hitéletüket elmélyíteni szeretőknek pedig lelkivezetőként.

2. KARIZMA

Rendalapítónk, Szent Magdolna Zsófia Barat nagy hangsúlyt helyezett arra, hogy Jézus szívéen keresztül szemléljük a világot. Tőle tanuljuk meg, miképpen álljunk hozzá az élet egyszerű és bonyolult, lényeges és kevésbé fontos dolgaihoz. Nagyon megérint az irgalmasság évének logója, mert mélyen kifejezi lelkiségünket. Az ábrán a két személynek – Jézusnak és a megtört embernek, akit cipel – együtt három és nem négy szeme van. Számomra ez azt jelenti, hogy Jézus teljesen belehelyezkedik a mi sorsunkba, az én sorsomba is. Ezt a gyöngéd, mégis erővel teli melléállást szeretném megtanulni Jézustól; ezt az egységet, az ítélkezés nélküliséget, a képességet arra, hogy a megváltoztatható és a megváltoztathatatlan is békében helyet találjon bennem általa.

3. ÖRÖM

Nagy öröm volt számomra, és az öröm forrása még mindig, hogy kis közösségünk új súlypontokat tudott kialakítani, ami az egymás iránti bizalmat és Istent kereső utunkat erősíti. Úgy érzem, hogy ezáltal minőségi változáson megyünk keresztül. Ezek a változások egyáltalán nem világrengető dolgok, de annál inkább életadóak: gyakori és rendszeres élet- és hittapasztalataink megosztása.

4. IRGALOM

Amikor végigtekintek az életemen, azt látom, hogy Isten irgalma, gyöngéd jelenléte mindig velem volt. Életem számomra érthetetlen, fájdalmas tapasztalataiban meg tudtam találni Őt. Ezt nagy irgalomnak tartom. Az élet összehozott olyan mélyen Krisztusban gyökerező emberekkel is, akiktől az irgalmasságot tudtam tanulni. Ez pedig a feltétel nélküli elfogadás. Ilyen volt

Karcsi bácsi elfogadó, befogadó szeretete, Mustó Péter atya egyszerű, mély tisztelettel teli mellettem állása, és az idős Nemes Ödön atya szelíd bátorítása, vagy néhány nővértársamtól kapott bizalom és hűség.

5. TEREMTETT VILÁG

Rendi és közösségi szinten is fontosnak tartjuk a teremtet világ védelmét. Egészen hétköznapi szinten éljük ezt, a gondos, körültekintő használatban, igényeink mérlegelésében, mennyiségben. A természet tiszteletében is megjelenik elköteleződésünk. Nekem különösen is fontos a természettel való harmonikus együttélés. Családunk gazdálkodásból élt, így már kisgyermekként megtanultam a természettel való együttélés törvényeit és tiszteletét.

6. JELMONDAT

Jelmondatom: „*The Free Heart of Jesus*” (Jézus szabad szíve). Rendünkben ősi hagyomány, hogy örökfogadalom-tétel előtt minden örökfogadalomra készülő csoport az általános főnöknőtől kap egy jelmondatot, amely leginkább kifejezi azt, amit a csoport tagjai már magukban hordoznak. A jelmondat meghívás arra, hogy életük folyamán kibontakozzon bennük ez az ígéret Jézus segítségével, elnyerje végső felszabadító, átalakító formáját bennük. Így kaptam én is ezt a mondatot. Nagyon találónak éreztem. Pont olyannak, ami leginkább kifejezi azt, amit Jézustól meg kell tanulnom, amit általa élnem kell.

7. EUCHARISZTIA

Mindent jelent nekem. Átala tanulom a szív csendjét és mások szolgálatát.

Az Oltáriszentség tisztelete rendünk alapításakor már nagy jelentőséggel bírt. Alapítónk, Barat Szent Magdolna Zsófia víziója az volt, hogy a nővérek mellett a növendékek is szentségimádókká váljanak. Így az imádat, a jóvátétel és az odaadás lelkeségével végzett szentségimádás megsokszorozódna, és nemcsak az egyes személyek életét határozná meg, hanem átalakító hatással lenne a társadalomra is. Rendünk másik szentje, Szent Phillipine Duchesne – néhány társával ő volt az, aki először érkezett az új világba, és az indiánok között kezdte meg szolgálatát. Feljegyezték róla, hogy éjszakákat töltött mély imádságban az Oltáriszentség előtt. Nem szavai vagy tettei ragadták meg a bennszülötteket, hanem az imádkozása. Új nevet is kapott tőlük: az imádkozó asszony.

Az Oltáriszentség imádása mind a mai napig meghatározza szerzetesi életünket. Az eucharisztia életünk gyújtópontja. A szentmisék, az Oltáriszentség körül mondott közösségi és egyéni imádságaink lehetővé teszik számunkra, hogy egyre inkább tőle reméljünk mindent és Szent Szívének szeretetét adjuk át másoknak.

José Miguel Mont Bascuñana

marista testvér

A személyi igazolványom szerint a nevem José Miguel Mont Bascuñana. Barcelonában születtem 55 évvel ezelőtt, de Magyarországon Misi testvérként ismernek.

Már kiskoromban arra gondoltam, hogy tanár leszek, ha felnövök. A testvéreimmel (két nővérem és két húgom van) ez volt az egyik kedvenc játékunk: írni egy kis játéktáblára, és úgy tenni, mintha iskolában lennénk. Örömmel mentem a marista kisszemináriumba 12 évesen, mert azt mondták, hogy a maristáknál tanító lesz belőlem. Jó élményekkel teli időszak volt ez. Sokan voltunk, és nagyon jó kapcsolatom volt az osztálytársaimmal és a szerzetestestvérekkel. Ugyanígy volt a nagyszemináriumban, ahol a gimnáziumot végeztük. Érettségi után, már 17 évesen el kellett döntenem, belépek-e a noviciátusba, vagy sem. Túl fiatal és éretlen voltam. Nem magamtól, saját elhatározásomból mentem noviciátusba, hanem azért, mert a társaimmal jól éreztem magam, és nagyon erős közösségi, testvéri kötelékek voltak köztünk. Azt gondoltam, azért létezik a noviciátus, hogy tisztázzam a hivatásom őszinteségét, és „majd meglátjuk, mi lesz...”

A családom nem nagyon támogatta az utamat, de engedték, hogy szabadon döntssek. Azt hiszem, hogy ők is lassan, lépésről lépésre értek meg erre, és végül örültek és büszkéek voltak rám. Két év noviciátus után kezdtem megélni komolyan a hivatásomat, és azóta megpróbálom hitelesen, következesen élni, és személyes kapcsolatba kerülni Jézussal.

Testvérnek lenni az életem értelme. Nagyon tetszik ebben a társaságban, hogy mindenki testvér, és nincs különbség közöttünk. Három évre szól a „főnök” mandátuma, mindössze

kétszer lehet választani valakit, azután már többé nem. Tehát lehet valaki most a tartományfőnök vagy generális tanácsos vagy iskolaigazgató stb., de három vagy hat év után újra egyszerű testvér lesz. Mi, marista testvérek így látjuk az egyházat. Együtt alkotunk egy nagy családot és ebben mindenkinek fontos szerepe van. Lényeges egymásra figyelni, és egyenrangú, testvéries szeretettel élvezni a hivatásunkat. Boldognak lenni.

A marista misszió a gyerekek és fiatalok evangelizációja a nevelésen keresztül, az egyén teljes személyiségének figyelembevételével, a názáreti Mária és Marcellin Champagnat módján. Támogatjuk őket a személyes fejlődésükben, segítve, hogy életük főszereplőivé váljanak, és egy igazságos és szolidáris társadalom felépítése iránt elkötelezett személyek legyenek. Odafigyelő és személyre szabott nevelést kínálunk, különös tekintettel a legsebezhetőbbekre.

Karcagi közösségünk kicsit kiváltságos, mert majdnem mindenki egykorú, 40 és 60 év közötti. Vannak olyan közösségek, ahol az ima nem könnyű a korosztályok különbözősége miatt, mert van, ahol az egyik taizéi imát akar, a másik csak a könyv szerint akarja. Nekünk ezzel nincs problémánk. Tavaly, amikor Madridban tanultam, mondtam a többieknek, hogy mi mossuk a ruháinkat, mi főzünk magunknak otthon. A testvérek közül volt, aki azt mondta: „Hú, én soha életemben nem fogok főzni”. Mintha valami rossz dolog lenne! Sokféle életstílus van. Kiváltságos helyzetben vagyunk, mert úgy élünk, mint egy család – nincs szakácsnőnk, takarítónőnk. Mi magunk csinálunk mindent.

Mindennap összejövünk, és megbeszéljük az iskolában lévő problémákat, mert mindannyian ott dolgozunk, és így majdnem egész nap együtt vagyunk. A vacsora közös, reggeli, esti ima, és egész hétvégén is együtt vagyunk. Mozgalmas családi élet. Olyan szerzetesek vagyunk, akiknek nagyon fontos a közösség. Testvérek, nem papok. Misi testvér vagyok mindenkinek, a

gyerekeknek is. Ezt a szerzetességet úgy próbáljuk élni, mint Mária. Az ő lelkisége, egyszerűsége van benne.

A következő fontos pont az életemben 35 évesen jött el. Arra ébredtem, hogy amit csinálok, nem örömmel teszem. Jómódú gyerekeket tanítottam; jó volt a szakmai teljesítményem, rengeteg iskolán kívüli foglalkozásom volt, és hasznosnak éreztem magam – de láttam, hogy ezt a munkát bárki más jobban végezhetné nálam. Úgy láttam, hogy nem kell szerzetesnek lennem ahhoz, hogy jó tanár legyek. Egyúttal féltem, hogy nincs bennem megfelelő lelkesedés. Veszély leselkedett rám: az, hogy rutinból élem a hivatásomat, és rutinossá válik a Jézussal való mindennapi kapcsolatom. Ezért arra kértem a generális testvért, küldjön más országba, ahol úgy látja, hogy hasznos lehetek. Akkoriban szükség volt Magyarországon és Ruandában testvérekre. Magyarországot választottam. Talán kalandvágyból tettem, de ez meghatározó pont volt az életemben. Itt néhány éve már volt egy marista közösség, Győrben.

Tizennyolc éve vagyok Magyarországon, és hála Istennek, jó itt élni megszentelt életet a szerzetes testvéreimmel. Dolgoztam Győrben, Esztergomban, és most Karcagon. Azt hiszem, hogy olyan helyen vagyok, ahol alapítónk, Champagnat Szent Marcellin atya büszke lehetne ránk. Külön kiemelem azt a kiváltságom, hogy megismerkedhettem a magyar nyelv bonyolult szépségével. Jól érzem itt magam, de ez nem azt jelenti, hogy kezdetben minden rózsaszínű volt.

1990 óta nincs olyan magyar fiatalember, aki a rendünkbe belépett volna. Pedig nagyon is szükségünk lenne magyar maristákra. Kezdetben nemzetközi közösségben éltem: magyar, francia, spanyol, katalán, ausztráliai, mexikói testvér élt együtt. Öröm számomra ilyen sokszínűségben élni, azzal együtt, hogy kívülről lehet, hogy más ember olyannak lát minket, engem, mint aki „különleges” lény; esetleg túl külföldinek, túl

idegennek, túl egzotikusnak ahhoz, hogy biztonságosnak és vonzóknak tűnjünk.

De nem szabad elveszíteni a reményt! Remélek Istenben. Örömkre, a magyar marista hivatás egyre elterjedtebb a laikusok között. Mostanában sokan dolgozunk együtt, szerzetesek és világiak. Mi azt mondjuk, hogy a marista karizma mindenkié, az egész egyházé, nem csak a szerzeteseké. Ismerek sok embert: kollégát, nevelőket, akik maristának érzik magukat.

Mindig próbálunk valamit csinálni, hogy jöjjenek az emberek. Csináltunk élő Betlehemet vagy farsangot az utcán, már három évvel ezelőtt. Most már kezdenek jönni, csatlakozni más iskolák is. De ha őszinte vagyok, azt mondom, nem vagyok túl optimista. Esztergomban van egy közösségi ház, ott van egy utca, egy cigánytelep. A másik utcában nem cigányok élnek. Mintha lenne a két utca közt egy láthatatlan fal, nem találkoznak a cigány és nem cigány emberek. Hiába mondtuk, hogy itt van a teleház, lehet jönni, számíttógépezni, internetezni, nem jött át, aki nem cigány.

Úgy éreztem pár évvel ezelőtt, hogy kicsit fáradt vagyok, nem vagyok annyira buzgó a munkában. A közösség előljárója is voltam; láttam, hogy nem előre viszem a testvéreket, hanem fékezem őket. Túlságosan óvatos akartam lenni. Tavaly nagy szerencsém volt, mert egy szabbatikus évet kaptam „ajándékul”. Az első élményem az volt, hogy végigjártam az El Caminót. Öt hétig gyalogoltam, és mint a lelkigyakorlatokon szokás, igyekeztem arra gondolni, hogy milyen az istenképem. Sok időm volt magamra, végignézni az életemet, és megköszönni Istennek mindazt, amit tőle kaptam.

Aztán továbbképzésen vettem részt, és még több időm volt arra, hogy jobban megismerjem magam. Arra jutottam, hogy sokszor Isten nekem pusztán egy fogalom – egy valami, vagy valaki, amiről, akiről lehet beszélni, gondolni, képzelni valamit, képzelődni. Elméleti. Arra vágytam, hogy legyen egy személyes,

bensőséges *te*-m. Atyám, apám, barátom... de *te*. Arra vágytam, hogy tegezhessem Istent. Hasonlóképpen mondhatom Jézussal kapcsolatban is. Tisztázni akartam, ki az Isten számomra. A végén – úgy érzem – felismertem azt, hogy Istent minden ember arcában megtalálom. Nem kell túl messzire mennem. Könnyű megtalálni Istent, amikor látom a gyerekeket, akiket tanítok.

Mostanában igyekszem jobban az érzéseimre, mint az eszemre hallgatni. Kevésbé gondolkodni és többet szeretni, figyelni. A zárándoklat alatt azt is megtapasztaltam, hogy amikor imádkozom, nekem nagyon természetes Szűz Máriával beszélni, hozzá fordulni. Könnyebb volt Máriához beszélni, mint Jézushoz. Marista vagyok, azaz Máriáé. A rend eredeti neve Mária Kis testvérei (Petit freres de Marie). Mária a példaképe minden marista embernek. Mindig azt szeretnénk, hogy viselkedésünk az evangéliumban lévő Máriához hasonlítson. De mégis azt akarom, hogy Jézus legyen az életem központja. Ő az Isten fia, míg Mária egy csodálatos nő, de ember.

Kezdő vagyok az önismeretben, ám mostanában mintha felfedeztem volna egy új világot. Tanulni, edzeni, több időt szánni rá, és rendszeresen csendben lenni. A közösségben is igyekszünk segíteni egymást a fejlődésben. Jó, amikor együtt tudunk beszélni és jobban megismerni egymást, és ezt követően jobban megismerni magunkat. Néha attól félek, hogy két életünk van, nekem is és mindenkinek. Az egyik a mindennapi életünk, a másik a lelkiélet. Templomba megyünk, ha kell, imádkozunk, amikor illik. Rendesek vagyunk, de ez csak társadalmi hitbeli szerep. Kimegyünk a templomból, és már megfedkezünk arról, hogy miről volt szó. Azt csinálunk, amit várnak tőlünk, és azt mondják a többiek, hogy jó emberek vagyunk. De ez sajnos két külön, egymástól elválasztott élet. Talán hiányzik az őszinteség, a következetesség. Nyilvánvaló, hogy nem lehet a nap 24 óráján át misztikus állapotban lenni. „*Mindennek rendelt ideje van.*” Muszáj, hogy összehangoljuk az Istennel való

kapcsolatunkat és a szomszédokkal, kollégákkal, körülöttünk lévőkkal, a magunkkal való kapcsolatunkat. Az én magam félelme az, hogy szeretem a kényelmességet. Azt akarom, hogy ne legyen felfordulás az életemben, és tartok az új dolgoktól. Ezen dolgozom, hogy ez megszűnjön.

Nem akarjuk, hogy a marista rend csak cigánygyerekekkel foglalkozó legyen, mi mindenkivel foglalkozni akarunk. Nem tetszik az, ha azt gondolják, mi csak a cigányokkal akarunk lenni. Nem, mi mindenkivel foglalkozunk, minden szegénnyel. Ám az iskolának, ahol Karcagon tanítunk, majdnem 80 százaléka cigány. Kezdetben, amikor kezdtem, nagyon nehéz volt. Annyira nehéz volt, hogy izzadtam az órák alatt, mert mindenre kellett figyelnem. A gyerekek figyelmét nem könnyű megkapni. Ám az osztályban volt egy lány, aki olyan volt, mint egy angyal. Ez a lány különleges személy volt nekem, mert ebben a káoszban, amit tapasztaltam, ő jó tanuló volt, kedves, tipikus, aranyos lány. Tudtam, hogy az anyukája otthagya őt, amikor kicsi volt, tudtam, hogy alultáplált, tudtam, hogy az apukája megnősült újra, hogy szegény körülmények közt élnek. A lényeg az, hogy ez a lány mindezek ellenére hogyan tud ilyen szelíden és boldogan élni – rácsodálkoztam erre. Mindennap megköszöntem Istennek, hogy egy ilyen lány itt van mellettem, és így az a káosz, ami az osztályban volt, nem volt annyira katasztrofális, mert mindig volt egy fény valahol. Ez a lány most talpraesett, és minden rendben van vele. Emlékszem, az egyik nyári lelkigyakorlatunkon volt egy feladat, hogy írjunk levelet egy gyereknek vagy valakinek, aki meghatározó ember az életünkben. Én ennek a lánynak írtam levelet.

1. SZOLGÁLAT

Mária Iskolatestvérek Szerzetesrend a hivatalos nevünk. Egy marista közösség van Magyarországon: Karcagon. Öten élünk

benne, és két missziónk van: Esztergomban működik egy szociális-nevelési nyitott közösségi ház a város periferiáján. Karcagon a marista rend a Szent Pál Marista Általános Iskolát tartja fenn, ahol elég magas a hátrányos helyzetű gyerekek száma. Az általános iskola felső tagozatában hitoktató vagyok, ezenkívül az iskola hitbeli, pasztorális tevékenységét koordinálom néhány tanárral együtt, akik a pasztorális bizottság tagjai, velem együtt. Mindaz, amit teszünk, össze van hangolva azzal, amit a tartományunkon belül (Franciaország, Svájc, Katalónia, Görögország és Magyarország) a többi marista intézményben is tesznek evangelizációs és pedagógiai területen.

2. KARIZMA

Foglalkozni a fiatalokkal és a gyerekekkel. Konkrétan megismertetni és megszerettetni Jézus Krisztust. Az iskola az egyik legalkalmasabb helyszín ehhez. Megmutatni a gyerekeknek, hogy milyen lehet az életük, ha tesznek valamit az életcéljaik eléréséhez. Szerzetesek és laikusok igyekszünk szeretettel bánni a gyerekeinkkel. Azt hiszem, ők tudják ezt, annak ellenére, hogy nem mindig megy simán a dolog.

Az egész marista világon megújulást élünk meg. Ezt az jelenti, hogy egyre jobban figyelünk arra, hogy a karizmánk eredeti vonásai ismét erőre kapjanak. Például, hogy jelentősen növekedjen az intézményeink száma a legszegényebbek között, hogy életstílusunk tényleg egyszerű legyen, hogy elősegítsük a multikulturális párbeszédet, és hogy Mária arcképét sugározzuk az emberek között, az egyházban.

Kicsit rossz a testvéreknek, hogy mostanában kevés kapcsolatunk van nagykorú fiatalokkal. Többet szeretnénk foglalkozni főiskolás vagy egyetemista fiatalokkal. Ezért indítottuk el az ifjúsági lelkigyakorlatot húsvétkor. Tavaly nagyon jól sikerült, a résztvevők nagyon elégedettek voltak. Ez

egy közös kezdeményezés a piaristák és Szent Ferenc Kisdővérei együttműködésével.

Ami aggaszt egy kicsit, hogy úgy látjuk, hiába szeretnénk hidakat építeni a roma és a nem roma emberek között. A legtöbb gyerek, akivel foglalkozunk, cigány származású, de álmunk az, hogy valamikor az intézményeinkbe mindenféle gyerek, fiatalember járjon anélkül, hogy származási, életviteli, hitbeli vagy bármelyféle megkülönböztetés legyen köztük.

3. ÖRÖM

Tavaly óta majdnem mindennap visszagondolok az El Camino-zarándokutamra. Annyira életre szóló élmény volt, hogy azóta mindig megköszönöm Istennek az élet ajándékait. Útközben többször az jutott eszembe, miért vagyok én olyan „szerencsés”, és miért vannak emberek, aki szenvednek. Életem során szép, vidám, jó pillanatok voltak, és természetesen szomorúak is. Összeségében el kell ismernem, hogy sokkal több az öröm az életemben, mint a keserűség, de nem csináltam semmi különöset, hogy ezt megérdemeljem. Megkérdeztem magamtól, miért szenved olyan sok ártatlan gyermek mindenféle nyomorúságban. Nem találtam határozott választ. Tudom, hogy Jézus a kereszten maga a válasz, de akkor is sokszor Isten titokzatos marad. Szerető, hatalmas, gyengéd és nagyon titokzatos.

4. IRGALOM

Az irgalmasság éve arra segít minket, hogy törekedjünk a lényegre – ne társadalmi keresztények legyünk, hanem valódiak; ne a törvény, a hagyomány vagy a szent szokás gyermekei legyünk, hanem az irgalmas Isten gyermekei.

A gyermekeinkkel sokszor irgalmasnak kell lennem. Együttérezni velük, megérteni őket, és türelmesebbnek lenni velük, mint mondjuk egy átlagos gyerekkel.

5. TEREMTETT VILÁG

Imádom a tengert, és amikor évente hazamegyek, képes vagyok egy órát ott ülni előtte, és csak nézni. Vagy a Pireneusokat. Volt egy testvér, akivel sokat kirándultunk a hegyekben. Ő Magyarországra készült, de mielőtt idejött volna, beteg lett és meghalt. A csúcson mindig egy spanyol dalt énekeltünk, a 8. zsoltár szövegével: *„Uram, mi Urunk, milyen csodálatos neved szerte a világon!”*

Ha komolyan vesszük a dolgot, kicsit képmutatás, amit csinálunk. Ez mind nagyon szép, mégsem akarunk lemondani a fűtésről, nem akarunk lemondani a számítógépről, az autóról, a kényelmes dolgokról, amik szennyezik a Földet. A világ országai egyáltalán nem csinálnak semmit. Hogyan foglalkoznánk ezzel, amikor nem vagyunk képesek jobban foglalkozni az emberekkel sem, a szegényekkel, menekültekkel, háborús áldozatokkal vagy a cigánygyerekekkel?

6. JELMONDAT

Valamikor régen cserkész voltam. Ott mondtuk: *„Kicsit szebben hagyd magad mögött ezt a világot, mint ahogy ajándékba kaptad”* (Baden-Powell). Ez a nagyon egyszerű kifejezés mozgat engem. Tisztában vagyok vele, hogy nem én teszem, amit teszek, hanem Isten rajtam keresztül.

7. EUCHARISZTIA

Isten bennem lakik, bennünk, minden emberben. Meg vagyok győződve arról, hogy ez így van, és kész. A munkában,

amikor utazom vagy az utcán járok; amikor a kápolnában vagyok, a Szentírásban, amikor imádkozom, vagy egyszerűen amikor elaludtam a fáradtságtól. Mindig velünk van. De az eucharishtiában ez annyira nyilvánvaló, hogy nekem az Isten jelenlétének tökéletes tapasztalata.

Nem mindig tudom megélni Isten jelenletét, ahogy szeretném. Néha vannak külső és belső akadályok ahhoz, hogy az Oltáriszentség előtt csak Jézusra figyeljek. Segít, amikor a hangulat családias. Különleges élmény volt részt venni régen a vasárnapi misén Dobogókőn, vagy debreceni Megtestesülés-templomban. Szeretek fiatalokkal együtt misén részt vetni. Úgy gondolom, hogy a szigorú liturgikus menet nem segít. A papnak mondania kellene: „Szia! Hogy vagytok? Mi újság? Téged, hogy hívnak?...” Ez nincs benne a liturgiában. Pedig jó lenne, ha egy kicsit félre tennénk a misekönyvet, és az emberek nyelvén beszélénk.

A marista testvérek számára az eucharisztia a megszentelt élet szíve. Marcellin Szent Champagnat tanította a testvéreket arra, hogy Betlehem, a keresztt és az oltár legyen a szerzetesek legfontosabb három helye. Megélni Isten jelenletét Jézussal, aki értünk emberré lett, akit értünk keresztre feszítettek, és aki nap mint nap értünk adja magát, és táplál minket. Így azonosulunk vele, és mi is odaadjuk életünket minden embernek. A mindennapi eucharishtiában felajánljuk életünket, örömeinket, nehézségeinket, és ezáltal megerősítjük testvéri szeretetünket az oltár körül.

Nagy Bálint

jezsuita szerzetes pap

Keresztény katolikus családban nőttem fel. Hárman vagyunk testvérek, és ott laktunk gyerekként, ahol édesanyám szülei. A család ezen ágán mélyen hívők voltak a nagyszüleim, de édesanyám és édesapám is. Nagyon erős volt hitük mélysége és természetessége. A mindennapi életnek olyannyira része volt ez, hogy miután nagyapám nyugdíjba ment, rátette az életét, hogy betegeket látogatott és áldoztatott budapesti kórházakban. Orosz hadifogságba került fiatalon, vasárnapi misére menet vitték el. A fogságban megfogadta, hogy ha kiszabadul, akkor naponta egy órát imádkozni fog. Volt nagyapámnál egy szent idő vacsora előtt, amikor bevonult a szobájába, és olyankor nem lehetett hozzá bemenni. Nem mondta el, hogy mit csinál ott, csak később kérdeztünk rá és mesélte el.

Az egész családom rendszeresen járt templomba, ministráltam már hároméves koromtól. Emlékszem egy vicces, kedves történetre: olyan pici voltam még, hogy elkezdtem sírni az oltár előtt, mert kikötődött a cipőfűzőm, ezért leszaladtam a padhoz, ott édesanyám bekötötte. Aztán visszamentem az oltárhoz, és ment tovább az élet.

Hitbeli életem, egy azóta ismerős belső hívás a gimnáziumi érettségi után a jezsuita rendbe vezetett. Mondhatom, hogy valójában belenőttem a társaságba. 18 éves voltam, amikor beléptem. Életkoromból fakadóan sok kérdés belépésem után jött elő: többek között szembesültem azzal a belső kérdéssel, hogy vajon meg tud-e adni nekem az Úr mindent, amire vágyom. Vagy rászed, becsap? A hitem valóság-e, képes vagyok-e így élni, a hívásban bízni? Aztán lassan megszületett bennem. Nem akarattból, hanem magától, tőle. Csak rá tudok csodálkozni

újra és újra, hogy nem is hittem volna, de tényleg megkapok mindent tőle, amire szükségem van. És igen. Ő képes erre, és tényleg jól akar. Sőt, valami picit én is tudok adni neki, amire neki van szüksége.

Sok jó emberrel áldott meg az Úr, kiemelkedő emberekkel. Nagypám, szüleim, testvéreim, nagymamám. Ez a közeg nagyon támogató volt számomra, és még most is az. A ferences gimnáziumban Varga Kapisztrán atya volt a lelkivezetőm; beszélgetéseink meghatározóak voltak. Az osztályfőnököm, Bécser Róbert testvér szintén sokat jelentett, meg az osztálytársaim, barátaim. Vannak, akik nagyon kiemelkedőek, mert közel vannak Istenhez. Talán nem meglepő, hogy van egy-két jezsuita rendtársam, aki nagyon közel áll hozzám, és igazán jó a társaságukban lenni. Hálás vagyok azért is, hogy barátaimnak tudok mondani olyan személyeket is, akik nem keresztények. A kung-fu edzőm például ilyen; nagyon jó ember, nagyon sokat segít nekem, tényleg jó barátom. Egészen más világból jön, mint én, és nem győzők hálás lenni, hogy vannak, akiket így kapok ajándékba az Istentől. Van egy hetvenéves nővér Indiában, aki lelkileg nagyon közel áll hozzám, bár testben távol van, de rendszeresen beszélünk skype-on. Olyan kapcsolataim ezek, ahol az Úr ma is megtart és gondoskodik. Vannak igazi társaim az úton: tanárain, lelkivezetőim, edzőim, akik jelenléte megtart, inspirál, előresegít. Megtartó kapcsolatok ezek, ahol számtalanszor megélem, hogy nem kell tudnom mindent egyedül. Ezek egyszerű példák, de remélem, tudom szemléltetni, hogy az Úr tudja, mire van szükségem, érti a nyelvemet. Úgy kommunikál velem, olyan helyzeteket ad, amire szükségem van. Gondoskodik.

Hat évvel ezelőtt lehetőségem volt lelkivezetést tanulni az Egyesült Államokban. Egy teológiai licenciátust végeztem Bostonban, kétéves program keretében, ahol azt kerestem intellektuális és gyakorlati szinten egyaránt, hogy a személyes

kapcsolat Isten és ember között miben áll. Hogyan találhatom meg magam, és esetleg segíthetek másoknak abban, hogy az Istennel való kapcsolatukban növekedhessenek, miképpen haladhatunk így előre? George Murphy jezsuita és Jane Ferdon domonkos nővér voltak a tanáraink, akik segítségével által valamire ráláttam, amit éreztem korábban is, de elkezdtem szavakat is találni megélt tapasztalataimnak. Elkezdtem igazán hinni abban, hogy Isten tényleg létezik. Nemcsak beszélek róla, hanem újra és újra vele találkozom: vele, aki tényleg aktív. Nem pusztán nekem kell tenni, hanem a személy maga rá tud érezni, hogy milyen az Isten, Ő mit mond, a vele való kapcsolatban mi történik. Óriási felismerés volt számomra, hogy erről lehetséges beszélni, hogy erre van tér, és a belső megmozdulásoknak lehet szavakat és képeket adni. Új volt számomra, hogy ez így lehetséges, és mégis mindez egyszerre nagyon ismerős volt. Ez az a belső tér, ahol újra és újra megélem, hogy szent az a hely ahol állok, itt van a hivatásom gyökere, forrása, itt vagyok otthon. Otthon, ahol Isten otthon van, ahol Ő jelen van.

Pappá szentelésém után iskolalelkész voltam három évig Miskolcon. Abban az időben sok, nagyon sok jó szándékú tanár, szülő felkérése érkezett hozzánk, hogy segítsünk a fiataloknak, hogy jó lelkigyakorlatokhoz jussanak. Ifjúsági csoportok is ugyanezzel a kéréssel kerestek bennünket. Ekkor jött az a gondolat, hogy szervezetten is csinálhatnánk, hogy segítség legyünk másoknak, ahol szükség van ránk, akár plébánián, iskolákban, ifjúsági csoportokban, vezetőképzéseken. Így jött létre az Inigo nevű csoport, amely Szent Ignác fiatalkori nevét kapta. Ebben a közösségben alapvetően azon dolgozunk, hogy megfelelő tereket teremtsünk arra, hogy az emberek az Úrral találkozzanak. Mi magunk ezt tanultuk, ebben vagyunk képzettek, és nagy örömmel szeretnénk átadni, megosztani másokkal, ami nekünk az élet forrása lett. Szeretnénk, ha a jövőben lennének ebben munkatársaink.

Tavaly fejeztem be a rendi képzésemet, és jöttem vissza Magyarországra. A múlt évben Írországban voltam egy évig, amit mi jezsuiták terciának, harmadik próbaidőnek hívunk. A rendbe lépés két éve noviciátussal kezdődik, majd a képzés végén egy, a harmadik visszavonult évvel zárul, aztán újra elvégezzük a harmincnapos lelkigyakorlatot, majd küldetést kapunk egy számunkra új élethelyzetbe. A feladat valójában egyszerű: szemlélődő életet élni a konkrét munka és cselekvések között. Ehhez megkapunk minden lehetséges lelki és szakmai kísérést, támogatást. Én haldoklókat kísértem három hónapig Londonban. Igazán mély tapasztalat volt. Találkoztam mélyen önmagammal, eddig nem ismert félelmeimmel. A testem olyan tüneteket produkált, hogy azt hittem, azért kerültem ide, hogy felkészüljek saját halálomra. Többször kérdeztem meg magamtól: mi van, miért történik ez velem? Nem értek semmit, és valahogy Isten sem válaszol. Így telt el a három hónap, de a végére megszületett bennem valami, amit egy képpel tudok kifejezni, ami nagyon hasonlít a lábmosás eseményéhez. Pár évvel ezelőtt egy jezsuita öregek otthonában voltam, együtt ebédeltem az idős jezsuitákkal, egy asztal körül ültünk és beszélgettünk. Volt ott egy megmagyarázhatatlan erős érzésem, hogy Jézus valahogy itt van az asztal alatt, és mossa az ott ülő idős jezsuiták lábát. Jézus hív, hogy én is menjek le az asztal alá, és csatlakozzam hozzá. Amit Jézus tesz, az nem egy erőből történő szolgálat, nincs benne semmi erőltettség, sőt élvezzi azt, amit csinál. Titokban történik mindez, nem látja senki más. És mindebben óriási szabadság, kreativitás, játékoság van, amire Jézus hív engem, ilyennek akar látni engem.

Ez az a hívás, ami megszületett ebből a nehéz időből, és talán átjön az olvasó számára is, hogy ez nem az elmúlásról, nem a halálról szól, hanem az együttlét játékoságáról, szabadságáról, örömről. Ez az a hívás, amiben szeretnék bízni, ahol lenni akarok. Ez egy kapcsolat közöttünk, egy folyamat, amiben az Úr

kitartóan hív, hogy egyre inkább rá hagyatkozzam külső és belső elvárásoktól szabaddá válva. Ő tesz. Ő érti. Jobban tudja. Én pedig egyre mélyebben szeretnék bízni Őbenne. És egyre jobban viszontszeretem Őt.

1. SZOLGÁLAT

A Jézus Társaságának vagyok tagja, és hivatásgondozója a magyar jezsuitáknak. Elsődleges feladatom, hogy Jézust tegyem láthatóvá, vonzóvá az emberek számára, mert Ő az, aki vonz és társakat hív. És tapasztalom, hogy hív. Első körben rendtársaimmal találkozom, és velük beszélgetek, azután azokkal, akik lelkipavezetésre jönnek hozzám, hivatásukat keresik, vagy akik konkrétan a jezsuita rend iránt érdeklődnek. Hetente csoportjaim is vannak, akikkel rendszeresen találkozom: Inigo, Iránytű, Útkeresés háza, Szentjánosbogár, regnumi és cserkész vezetőképzések, férfinap stb.

2. KARIZMA

A szellemek megkülönböztetése – ez a jezsuita lelkiiség magja. Szent Ignác a lelkigyakorlatos könyvében a lélek belső megmozdulásait figyeli. Az egyik az a hang, amely az emberben megszólal és az Isten felől jön, egy másikfajta megmozdulás pedig eltávolít tőle. Ezeknek a megmozdulásoknak a felismerése, tudatos különbségtétele a szellemek megkülönböztetése. Néha világos ez a folyamat, máskor kevésbé, hogy mi van a megmozdulásaim mögött, mi azok forrása. Mondok egy példát: leülök imádkozni a kápolnába; kívülről nem látsz semmit, imádságos pozícióban ülök, viszont nem imádkozom, hanem mondjuk, a holnapi napomat tervezem, vagy éppen a negatív énemmel küzdök, vagy egy megbántás körül forgok, de nem vagyok szívemmel Isten jelenlétében; nem az Úrnak mondom el a fájdalmamat, kérdésemet, hanem pusztán önmagammal

beszélgetek. A szellemek megkülönböztetése: amikor a bennem zajló történésekre őszintén rá tudok nézni, ezeket a megmozdulásaimat észreveszem, és különbséget tudok tenni megmozdulásaim forrásai között. Ez a lelkeségünk alapja, és minden más ebből fakad.

A kiképzésünkben nem a külső keretek, vagy egy szigorú napirend az, ami meg fog tartani egy jezsuitát, hanem ennek a megkülönböztetésnek a belső ismerete, és a vele való maradás művészete – ez az, ami összetart bennünket, Isten akaratának keresése, megtalálása és követése. Ez lesz a fő formáló ereje rendi képzésünknek, ahol különböző helyzetekbe küldenek, hogy ezt a lelki beállítottságot mélyen elsajátítsuk: három hét pénz nélküli zárándoklat, haldoklók között végzett szolgálat, fizikai munka, tanítás és maga a harmincnapos lelkigyakorlat, csend. Ebből formálódik ki 15–20 év alatt egy olyan személyiség, akit jezsuitának nevezünk, aki küldhető lesz gyakorlatilag bárhová a világon. Mert nem a külső formák fogják megőrizni, hanem kialakult egy olyan ember, aki mer, bíz, és aki ott van az Úrral.

3. ÖRÖM

A legnagyobb örömöm Ő. Hogy az Úr tényleg érti a nyelvemet, és bíz bennem. Örömöm még a lelkivezetés, és azok, akik jönnek, érdeklődnek. Ezen kívül, amikor egy szent életű ember közelében lehetek, ott tapasztalom Jézus szabadságának és jelenlétének ízét. Ez öröm. Igazi öröm.

4. IRGALOM

Akkor válik fontossá ez a szó, mikor ránézünk Jézus arcára. Így fogalmaznám meg: az irgalom egy olyan tekintet, amiben azt érzed, hogy fontosabb vagy, mint a bűn, amit elkövettél; vagy a korlátaid, amivel találkozta, vagy a félelmeid, amikkel szembenézel. Mintha Jézus azt mondaná: „Fontosabb vagy

nekem, mint minden más, ami visszatart. Jobban szeretlek, mint gondolnád.” Ez az életem alapja, ez az, ami megtart.

5. TEREMTETT VILÁG

Ha a kérdés arra irányul, hogy én fenn tudom-e tartani a teremtést, akkor lehet egy igent, vagy egy nemet válaszolni. Az igen elég arrogáns lenne, mert világos az, hogy nem, egyedül nem. Bármit is csinálnék, bármilyen környezettudatosan élnék, téves lenne azt mondani, hogy majd én akkor fenntartom ezt a teremtést. A nem válasz is becsmérlő lenne. Máshol keresném a súlypontot: a teremtés csúcsa nem pusztán az ember, hanem a krisztusi ember (Teilhard de Chardin). És az a teremtés, amely most történik, az bennünk zajlik, a lényege pedig az, hogy egyre inkább olyanná válunk, mint Ő, ha Őt szemléljük.

Ám egy ökológiai témát lehet így is nézni: ha félek az árvíztől, vagy a globális felmelegedéstől, az egy másfajta belső motiváció. Ez is egy legitim dolog, meg akarom óvni magamat, a környezetemet a világegéstől. De a motivációm félelemből fakad. Egészen másfajta motiváció lesz az, amikor az Úr teremt, és én része vagyok ennek a teremtő folyamatnak. Valószínű, hogy amiről Ferenc pápa beszél, és amire meg vagyunk hívva, az a társteremtői és szeretetből fakadó törődésről, figyelemről, önmegtagadásról szól, nem egyfajta félelemből fakadóról.

6. JELMONDAT

Péter kilép a bárkából a vízre, és Jézus hívja: „Gyere!”

7. EUCHARISZTIA

Az eucharisztia előtt számomra mélyen kifejeződik valami, aki vagyok, és mélyen kifejeződik valami abból, aki Ő számunkra. Ha meg szeretném fogalmazni, hogy ki vagyok én,

akkor azt mondanám: „valaki, aki ott vagyok előtte, aki közel vagyok hozzá. Jezsuita vagyok, Jézus társa vagyok. Ez vagyok én. Nem az érdemeim miatt, hanem mert meghívott társának, és én azzá váltam. Az eucharishtiában az Ő oldaláról is mintha kifejeződne valami nagyon hasonlóan: „Itt vagyok veled, közel vagyok hozzád, társam vagy.” Az eucharishtián keresztül megmutatkozik számomra, aki vagyok, de nemcsak a jelen, hanem valami tágasabb, valami mélyebb. Az Oltáriszentségben érinthető Istennel való közös történetem múltja, jelene és jövője. Jelen van valahogy a családom története: nagyszüleim napi szentmiséje, nagyapám kórházi látogatásai, ahogyan a betegekhez viszi az eucharishtiát, édesanyám és édesapám imádságai. Jelen van az egyház története, a szentek imádsága, könnyei, önátadása. De mintha az eucharisztia előtt megmutatkozna életem iránya is: a jövő, az én jövőm, a szolgálataim, emberek, akikhez küldve vagyok...

A napi szentmise központi eleme jezsuita életmódunknak. Ez az a napi imaforma, ami jelen van minden jezsuita életében. A napi eucharishtiában jövőnk össze, itt imádkozunk együtt, itt vagyunk jezsuita hivatásunk lényegénél. Loyolai Szent Ignác, szerzetesi közösségünk alapítója mindenben nagyon közel akart lenni Jézushoz. Először arra gondolt, hogy ott kell élnie, ahol annó Jézus élt, a Szentföldön. Amikor ez nem tudott megvalósulni, a vágya, hogy úgy éljen, mint Jézus apostolai (hogy közel legyen Jézushoz, hogy Jézus társaként odamenjen, ahová Ő küldi őt) összekapcsolódott az eucharishtiával, a rendszeres szentmisével.

Jezsuita lelkeségünk arra tanít, hogy rátalálhatok Isten élő és aktív jelenlétére. Életem megnyílik egy nagyobb valóság felé, ahol megérkezhetek önmagamhoz, és az Ő élő valóságához. Kapcsolódhatom hozzá, mint barát a barátjával (vö: *Lelkigyakorlatok* 54.). Jelen valóságom találkozhat azzal, aki jelen van számomra életem valóságában. Felismerhetem ahogy Ő

keres engem, ahogy Ő tevékeny, gyógyít, vezet, küld. Ennek a mély személyes és közösségi kapcsolódásnak alapvető kifejezése az eucharisztia, ami megnyílik az evangéliumokban, megnyílik a napom eseményeiben, benső mozgásaimban. Istennel való kapcsolatunk kifejeződik az eucharishtiában, engedésre, bevonódásra hív, és megnyit minket a világ felé, hogy az Ő tevékeny munkatársai legyünk.

Tózsér Laura

kamillánus nővér

Keresztény családba születtem 1981-ben. A hit útja tehát a kezdetektől fogva tárva-nyitva állt előttem. Annál is inkább, mert édesapám nagyon lelkes, Istennek szolgáló kántor volt. Ő általa adatott meg az a kiváltságos lehetőség, hogy mint a többi tíz testvérem, ministráns lehessenek a szentmiséken és más liturgikus eseményeken. Akkor még nem tudtam felmérni ennek a nagy ajándéknak hatalmas értékét, s annak, hogy édesanyám mindennapi gondossággal szorgalmazta a családi közös imádságot, a templombajarást, a szegényekre való odafigyelést. Soha nem felejttem el a még mindig fülemben csengő szavait: „Emlékezz mindig, hogy az életben csak egyetlen dolog számít: a Jézussal való személyes kapcsolat!”

Kislányként egyik kedvenc elfoglaltságom volt, hogy a kertünkben levő hatalmas meggyfa tetejére felmászok, és ott a csúcán, ahonnan a templomunk tornya látszódott, hosszasan elgondolkodjam, énekelgessek, csak úgy, magamban. Nagyon megragadott a *Napfivér, Holdnővér* című film, ami egyre inkább arra ösztönzött, hogy én is – Szent Ferenc példájára – mindent elhagyván, teljesen szabadon, Isten nyomdokaiba lépjek. Ez nagyon vonzott. Ám elérkezett a serdülőkor, minden tipikus sajátosságával, ami eléggé eltávolított ettől az iránytól. Erre még nagyban rátett az is, hogy egyes egyházi személyektől nem igazán láttam követendő példát. Éppen ezért, ha valaki fel is hozta a szerzetesi hivatást: teljesen felháborodtam, egyenesen megharagudtam rá.

Gimnáziumi éveim alatt nagyon kedveltem osztálytársaim és más barátaim társaságát. Szerettem moziba járni, divatosan öltözni, zenét hallgatni, zongorázni. Emellett sokat úsztam, és

céltudatosan készültem nagy álmom megvalósítására: hogy egy szép napon kiváló szemorvos legyek. Csak 17 éves voltam, amikor egy jelentős eseményben volt részem. Egy hétköznapi éjszaka kellős közepén az egyik nővérem rendkívüli hirtelenséggel felébredt, s hívott, hogy menjek gyorsan édesapámhoz, aki nagyon rosszul érezte magát. Rohantam is rögtön, ám éppen csak néhány perc leforgása alatt, ott a helyszínen a kezeim közt meghalt. Egyedül voltam vele ezekben a percekben, hisz édesanyám a mentőhívással volt elfoglalva. Szívemben dühöngtem, mert úgy véltem, túl későn érkeztek a mentősök, s nem adtak bele mindent a megmentéséért (ám most már tudom, hogy egy ilyen eset még mind a mai napig nagy kihívás a számukra is, s szinte mindig teljes a tehetetlenség).

Másnap reggel magam mentem be az iskolába, hogy közöljem a hírt az órát tartó tanárommal. Amikor az utcán jártam, nagyon erősen elgondolkodtam az élet értelmén, annak törékenységén és végességén. Azt gondoltam, hogy én tudok valamit, amit a körülöttem lévő emberek nem is sejteneek. Számomra ez az egész történet kulcsfontosságú volt életem további eseményeire nézve. Nem voltam egyáltalán dühös Istenre, de nem is voltam vele oly kimondott jó viszonyban, azonban azt már kezdtem sejteni, hogy igazán jelen van körülöttem, az eseményekben, s valami egészen különlegeset kér majd tőlem. S lelkemben elindult egy komoly folyamat.

Amikor már közeledett az érettségi, hála Istennek egy rendkívül jó káplán atya érkezett kis városunkba. Nagyon szerettem hallgatni a prédikációit, s nagyon szívesen gyóntam nála, beszélgettem vele. Ő egyre inkább Istenhez vezetett. De a szerzetesi hivatásról szó sem volt, sőt azt úgy önmagában elég nagy ostobaságnak tartottam. Sokkal inkább a nagy álmomról beszéltem: az orvosi pályáról, amire csak biztatott és melynek gondolatában támogatott.

Mikor elérkezett a nagy megmérettetés: a felvételi az egyetemre, életem egyik legnagyobb csalódásában volt részem. Tanárain és magam nagy meglepetésére sikertelennek bizonyult. Elkezdtem a budapesti egészségügyi karon tanulni diplomás ápolói szakon. Végeredményben nem volt rossz, de nagyon éreztem, hogy nem vagyok a helyemen. Álmomat nem adtam fel, mindenképp meg akartam újra próbálni. Ám a Jóisten valami egészen mást tartogatott számomra.

Akkori napjaimban szinte csak kizárólag önmagammal foglalkoztam. Minden gondolatom a divat, a sminkkészletem körül forogtak, amiknek tárolására már nem is volt elegendő a kollégiumi szekrényem. Egy nap a villamoson utaztam, amikor a szívemben felcsengett Jézusnak az evangéliumban mondott szava: *„Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, önmagában viszont kárt vall?”* Ez eléggé elgondolkodtatott. Főleg azért is, mert tényleg éreztem a szívemben egy nagy-nagy ürességet, elégedetlenséget, ugyanakkor egy hatalmas vágyat az igazi szépségre, végtelenre, boldogságra.

Mivel egyházi kollégiumban laktam, volt ott egy kápolna, ahová esténként rendszeresen lejárta, amikor már sötét volt, és nem volt ott senki. Csak ennyit mondtam a tabernákulum előtt: *„Nos, én nem tudok imádkozni, ám arra kíváncsi lennék, hogy mit akarsz tőlem.”* E szokásomban elég kitartó voltam, annak ellenére, hogy erre a kérdésemre itt nem kaptam semmilyen választ.

Az egyik barátomtól hallottam, hogy létezik egy sziklatemplom a Gellért-hegyen. El is mentem oda, ami nagyon magával ragadott. Soha nem felejttem el az ottani nagy kereszten függő Jézus kérő tekintetét, az ottani szentmiséket s azt a csupán egy-két beszélgetést a nagyon kedves Zsongor atyával, akinek életpéldája, jósága, szeretete, bátorítása örökké a szívemben él, nagyon nagy hálával együtt.

Elérkezett a nagybőjti időszak, sőt a nagyhét, amit szívem vágya szerint szerettem volna egy kis csöndességben eltölteni. Fel is hívtam az egyik bátyámat, tanácsot kérni, hogy szerintem hová menjek, haza, vagy pedig menjek el a kamillánus nővérekhez Nyíregyházára. Ő a nővérekre szavazott, de csak azért, mert eddig mindig csak otthon voltam.

Elutaztam tehát nagycsütörtökön a nyíregyházi rendházba. Az ottani nővérek is eléggé meg voltak lepődve rajtam, mit keresek én ott derékig érő hajjal, divatos öltözetben, jól kisminkelve. Ismerték ugyanis céljaimat, s hogy a szerzetesi hivatás még csak meg sem fordult a fejemben. Nekik sem, mint ahogy nekem sem volt még halvány gondolatom sem afelől, amit ez a látogatás eredményezhetett.

A kép, amit a templomba kitettek, nagyon nagy hatással volt rám. A szenvedő Jézust ábrázolta az Olajfák hegyén, akit egy angyal vigasztalt és támogatott. Soha azelőtt ilyen gyönyörű képet még nem láttam, de abban a pillanatban, amikor megpillantottam, rögtön egy bizsergető érzés lett úrrá a szívemben: „Én akarok lenni az az angyal!” Elég sokáig virrasztottunk még, ami nagyon különleges volt számomra. Főleg, amikor érkezett a nagypéntek; a csúcspont ugyanis akkor következett. Egészen csendben töltöttük a napot. A nővérek a kis kápolnájukban egy piros párnát helyeztek a földre, enyhén lejtősen, rá pedig egy viszonylag nagy keresztet. Ott ültem előtte már egy jó ideje. Már az előző nap is nagy hatással volt rám, ám ekkorra minden felfokozódott. Jézusra tekintván kérdeztem tőle a szívemben: „De mit akarsz?” S a választ megkaptam: „Téged!” Körülnéztem, nem valaki másra gondolt-e esetleg, de senki más nem tartózkodott odabent. Nagy megilletődöttségemben egészen belekapaszkodtam a székbe, amin ültem, s megkérdeztem, hogy ezt hogy érti, mi módon legyen. S csak ennyit hallottam a szívemben, hogy: „Ide!” Azt gondolom, nem kell mondanom, mennyire össze voltam

zavarodva. A nővérek később elmesélték, milyen holtápadtan festettem azon a napon. És amikor nagyszombat délelőtt hazautaztam, édesanyám első kérdése rögtön az volt: „Mi történt veled?” Estére, a feltámadási körmenetre már magamhoz tértem, és egy addig soha nem érzett öröm lett úrrá a szívemen. Húsvét után, amikor visszautaztam Budapestre, a legnagyobb boldogsággal szinte „repültem” elújságotolni a hírt Zsongor atyának a sziklatemplomban: „Megyek nővérek!” Ő mosolyogva válaszolta: „Én már tudtam.” Ez nagyon meglepett, hiszen előtte soha nem beszéltem a szerzetességről sem neki, sem másnak, ugyanis az még a leghalványabb szándékomban sem állt. Nos, ilyenek a szentek.

Amikor a rokonaimnak, barátaimnak bejelentettem szándékomat, a legnagyobb csodálkozást és egyben ellenkezést váltottam ki belőlük. Csak az édesanyám értette meg. Volt, aki azt mondta: „Ha te nővérek mészt, akkor nekünk is meg kell térnünk.” Olyan is volt, hogy az egyik barátom ismerőse, akit még soha életemben nem is láttam, hivatott, hogy órákig próbáljon lebeszélni róla. Azt mondta: „Te lehetnél Magyarország legjobb szemorvosa.” Számtalan más ellenérvvel is találkoztam. Azonban Jézus szerelme mindennél erősebb volt. Hogy őszinte legyek, tényleg egyedül az Ő vonzóereje, kegyelme, lenyűgöző szeretete, ami segített abban, hogy Őt válasszam, kitartsak mellette. Őmellette, aki engem hamarabb választott minden érdem nélkül, sok-sok gyarlóságom ellenére. Ha Ő nem lenne ilyen végtelenül nagylelkű, lovagias, örült szerelmes, akkor soha nem mentem volna szerzetesnek, és nem is lennék az ma sem. Számomra Ő a legesleghűségesebb férj, társ, barát, akire bármikor számíthatok, s mindig meglep valami újdonsággal. Végtelenül türelmes, rendkívül kedves és nagyon jó humorérzéke van. Sokkal inkább ilyen módon beszélek vele. Igyekszem „online” lenni felé, ám ez sokszor nem sikerül. Ő

azonban a maximálist is meghaladja. Jézus hűsége, gyengédsége és figyelmessége megható számomra.

Ez az év a 15. évfordulója a rendbe való belépésemnek, ami persze nem túl nagy, de nem is olyan kicsi idő. Úgy érzem, egy nagy nász körutat tettem eddig Jézussal, tele vágyakozással, meglepetésekkel, rengeteg örömmel, de egyúttal nem kis fájdalommal is. Ha visszaemlékszem, milyen voltam 18-20 évvel ezelőtt, azt mondanám: nem ismerem magamra. Jézus egy valódi csodát tett az életemmel, amit nem győzők neki eléggé meghálálni. Soha nem éreztem magam ilyen szabadnak és boldognak, mint most Jézussal – noha a kereszt az én életemből sem hiányzik. Eléggé találónak tartom a piros keresztet a habitusunkon. Ám hozzáteszem rögtön: hogy Jézussal mindez megédesül, minden megváltozik, és új értelmet kap. Mert Ő a lényege mindennek. Így másokhoz is új módon viszonyulok. Sokkal, de sokkal könnyebb így a körülöttem lévőket is elfogadnom, megértenem. S ha néha nem így van, akkor rögtön tudom, hogy Jézushoz kell visszatérnem: mindig ez a kiindulópont és a lelke mindennek, de mindennek. Eleinte féltem, hogy Jézus eltávozik majd tőlem. Mi lesz, ha nem fogom érezni a jelenlétét? Vagy amikor kevésbé jönnek majd a külső lelki segítségek? Ám rögtön megnyugtatót, s a bátorító hangját a szívemben soha nem felejttem el: „Az én Szentlelkem mindig vezetni fog téged”.

Nem győzőm eléggé hangsúlyozni: csakis örök hálával tartozom neki mindenért; az egész örökkévalóság nem lesz elegendő arra, hogy megköszönjem neki, amit értem tett, s tesz minden egyes nap, minden egyes emberért. Dicsőség és hála legyen a drága mennyei Atyának, Jézusnak és a Szentléleknek most és örökkön-örökké! Ámen. Alleluja!

1. SZOLGÁLAT

A „Szent Kamill Leányai” Szerzetes Közösségnek vagyok a tagja. Ahogyan már a nevünk is árulkodik a karizmánkról: betegápolók vagyunk. Mivel Magyarországon nincs saját intézményünk, ezért mi járunk ki főként szeretetotthonokba, az otthonaikban lakó betegekhez, idősekhez. Jelen pillanatban én most kevésbé járok, szinte csak hétvégén, ugyanis a DEEK-n (Nyíregyházán) tanulok ápolónak nappali tagozaton. Ez szinte minden időmet igénybe veszi, majdnem egész nap, reggeltől estig iskolában vagyok. Még sokszor együtt vagyok a mentőtiszt-, védőnő-, szülésznő- és egészségügyi szervező szakos hallgatókkal az előadásokon, ami körülbelül 140 fiatalt jelent, akik 19-20 évesek. Számomra ez egy óriási lehetőség az evangelizálásra, mind a tanárok, mind a diákok körében – ám én is rengeteget tanulok tőlük. Már alig várom a nyári kórházi gyakorlatot, ahol közvetlenül a betegek szolgálatába állhatok. Egyébként a közösségemben egy kicsit „mindenes” vagyok, ugyanis hármunk közül jelenleg az egyedüli magyar, ami nem kevés feladattal jár.

2. KARIZMA

Alapítónk, Boldog Tezza Lajos atya egy egész „tízparancsolatot” fogalmazott meg az Isten szolgálatában megélt örömről. Nem gondolom, hogy erre külön fel kellene kérni, hanem inkább annak érzem fontosságát, hogy ezt továbbadjam, terjesszem, mintegy „átragasszam” másokra, hisz – meglátásom szerint – ebben szenvednek sokan hiányt.

3. ÖRÖM

A legnagyobb öröm számomra az örökfogadalmam volt, tavalý Szent Kamill ünnepén. Már évek óta vágytam rá, de az

örömömet még fokozta, hogy előtte egy igen nagy, hosszú megpróbáltatáson mentem keresztül. Egészen az utolsó napig, szinte percekig kísértések sora vett körül, ami a szentmise után elmondhatatlan boldogságba torkollott. Úgy gondolom, hogy ennél már csak a mennyország lesz szebb, mikor Jézust végre szemtől szembe láthatom majd.

4. IRGALOM

Az irgalom számomra az életet jelenti. Anélkül ugyanis nem lehetne újrakezdeni minden egyes nap, minden egyes elesés után. A Jóisten valóban fantasztikus ebben, hogy még a legrémisztőbb rosszból is egy csodás dolgot hoz ki. Soha nem felejttem el a noviciátusba való belépésem előtti életgyónásomat. Ott akkora kegyelmet, jóságot, megbocsátást éltem át a szívemben, hogy azóta hajtogatom a mennyei Atyának, hogy nincs nála csodálatosabb, gyengédebb, aranyosabb édesapa a világon. S ezt a tetőkről szeretném hirdetni mindenkinek. Minden vágyam, hogy ezt továbbadhassam másoknak.

Egy alkalommal, amikor megbántott engem valaki, odamentem hozzá, hogy én kérjek tőle bocsánatot. Erre ő maga is meglepődött, s nagyon meglágyult a szíve. Ezt nagyon megható jelenetnek találtam. Rögtön éreztem, ez nem tőlem, magamtól jött, hanem Jézustól. Ez az Ő Szívének az irgalma volt. Más emberektől pedig többször tapasztaltam már, hogy amikor valamit elvételtem, ők maguk rögtön kimentettek, megvédtek engem. Ez nagyon jólesett, főleg, mert Jézus stílusát véltem felismerni benne.

5. TEREMTETT VILÁG

Igyekszem szerényen élni, nem pazarolni, tömegközlekedési eszközön utazni, a hulladékot gondosan átválogatni, de mégis, ami igazán szennyezi a levegőt, földünket, úgy gondolom, nem

más, mint az ítélkezéseink, haragtartásaink, másokat kibeszélő szavaink. Ezeket próbálom „hatástalanítani” sok-sok pozitívummal. Számomra ez nagyon fontos.

6. JELMONDAT

Mindent szeretetből – szeretetből mindent! Jézus szerelméért, tehát, bármit!

7. EUCHARISZTIA

Békét, biztonságot, örömet, életet. Bensőséges kapcsolatot. Számomra az eucharisztia látható, kézzelfogható jele annak, hogy nem vagyok egyedül, hogy Jézus állandóan jelen van. „Ő van” – mindig. És folyamatosan adja magát minden körülmények között. Soha nem azt nézi, hogy jó vagyok-e, vagy rossz. Az Ő számára én mindig jó vagyok, és azt kívánja, hogy mindig Vele legyek. Csak árasztja, sugározza végtelen szeretetét. Ez számomra óriási tanítás. Felülmúlhatatlan, egyedülálló példakép: Ő, aki a legeslegnagyobb, szinte egy semmiséggé teszi magát, engem meg az Ő szintjére emel, és királynőként bánik velem. Jézus valóban fantasztikus. Összetartó erő, aki köré gyűlünk. Nélküle nem is tudnánk élni, szolgálni. Ám ha rajtam múlna, minden egyes nap kitenném az oltárunk közepére, szép megvilágosítással. Oly’ módon, hogy mindannyian vonzódjunk hozzá menni, körülrajongani, hogy Ő legyen házunk nemcsak legfőbb „vendége”, hanem elsődleges, központi családtagja: a családfő. Véleményem szerint Jézus a maga csendességében többet mond és többet szeretne adni, mint hinnénk.

Molnár Lehel

piarista szerzetes pap

Miután harminc éve Segesváron napvilágra segítettek, szépen cseperedtem testben, lélekben, családom nagy örömeire. Első képmeditációs élményem zsenge gyermekkoromhoz kapcsolódik. Ágyikóm felett egy bárányt tartó Jézuska dobálta irgalmát paplanomra. Kicsi szám pedig dicsérte a báránykát a másnapi csókváltás reményében. Mostanság már küzdeni is tudok az álmosággal, ha egy képet sokáig nézhetek. Néha feltárulkoznak.

A jámborkodás viszont nem volt kötelező program nálunk. Nem voltunk olyanok, akik magukra rántják az oltárterítőt. Csak diszkrétén kellett szunyókálni vasárnaponként a templomban. Ez jobb stratégia volt, mint a szemforgatás, mert azt a nénik észrevették, és szóvá tették. De a dolgok mégiscsak úgy alakultak, hogy a sok prédikáció alatt volt időm sok mindent átgondolni. Időnként kaptam egy-egy jó ötletet, és aztán nyugodtan ábrándozhattam. Jó ötletek lehettek, mert teológiai műveltségemre többen rácsodálkoztak, és már azt kérdezték, hogy mi lesz ebből a gyerekből, ha még le sem esett a tojáshéj a faráról, és már ilyeneket mond. Szellemes legényke lehettem, mert szókompozícióimat már-már türelmetlenül várták a tágabb rokonság tagjai. Ez a várakozás aztán előhozta belőlem a szószátyárság adományát. És mertem beszélni, majd kamaszodva próbára tenni beszédképességemet (például disputakörön). Most már intézményes keretek között hallgattatom magamat kíváncsi vagy kényszerű figyelmű társaságok előtt.

Ilyen alapokra alkalmas időben kezdődött a közösségi építkezés folyamata. Bekapcsolódhattam az éppen alakuló

cserkészcsapatba, amely egész lényünket átmozgatta. Jártunk-keltünk. Mobil póráz híján kinyargaltunk a természetbe, messze az aggódó tekintetek elől, és időnként szilajsággal, máskor szelídséggel próbálgattuk szabadságunkat. Láttam nagyon emberi, de – talán éppen ezért – nagyon türelmes felnőtteket, köztük több papot, akik amellett, hogy szórták az igét, osztatlan szívvel tudtak másokért élni. Ez annyira mély nyomot hagyott bennem, hogy észre sem vettem. Kezdetben inkább a felszínt láttam. Adott esetben az imponáló ellentmondást szerepelvárások és emberség között. De néhány év távlatából visszatekintve egyre világosabban látom, hogy a lombozaton és törzsön túl életük gyökere vonzott leginkább. A feltétel nélküliség, a teljesség, az odaadottság, illetve az erre való törekvés.

Amikor egyre gyakrabban és egyre bosszantóbban kezdtek elhangzani a „Mi leszel, ha nagy leszel?” típusú kérdések, és rájöttem, hogy a támasznyújtás nélküli pusztta kíváncsiság húzódhat meg a kérdés fonáksága mögött, elkezdtem nézegetni, hogy milyen szempontok segíthetnek ebben a rostálási folyamatban. Gyorsan kihullott a férgese. Vagyis, amit biztosan nem választok, mert valami hiba mutatkozott benne: képességeimmel vagy értékeimmel összeegyeztethetetlenek. Innét már csak egy lépés volt annak számbavétele, hogy milyen területeken kaptam talentumokat, amelyeket kamatoztathatok. Például, hogy a szóbeliség, vagy a nálam fiatalabbakkal való foglalkozás területén olyan képességeim vannak, amelyeket megéri ápolgatni, mert hálásan gyarapodnak.

Egyre tudatosabbá váltak vágyaim is, amelyek altruista fantáziákba csatornázták a talentumokat. Tanárként, esetleg papként másokért élni szép ideának tetszett. A papságról viszont már kisiskoláskoromban letettem, amikor kiderült, hogy a pap bácsinak nem lehet felesége. Ezzel mégis egyre ellenállhatatlanabbul körvonalazódott egy olyan belső

gravitálódás, avagy lendület, amely a papság, mélyebben a cölibátus felé mozdított. Nem értettem ezt az erőt; honnét származik. A Miatyánkot csak hiányosan tudtam elmondani: egy ideig hallgattam a „legyen meg a te akaratod” sornál. De aztán „egy életem, egy halálom”, úgy döntöttem, hogy elindulok ennek a sajátos termékenységnak a megélése útján. Hogy elindulok. Vagy racionálisabb, vagy szenvtelenebb, vagy sokat látottabb voltam annál, hogy bizton állítsam, belőlem pap lesz. Nem. Elmegyek szemináriumba, és majd feelingelem a helyzetet, és továbbrostálok. És nagyon gyorsan fel is erősödött egy olyan szempont, amely korábban nem volt annyira hangsúlyos, vagy nem voltak szavaim rá. Kidomborodott számomra a közösség fontossága, és képességeim gyümölcsének, talentumaim kamatának a továbbadása. Korábbi internetes felfedezéseim után könyvben és „véletlen” találkozásokban egyre közelebb kerültem Kalazanci Józsefhez, illetve az ő lelkületében élőkhöz, és azt tapasztaltuk, hogy rezonálunk egymásra. Ezért úgy döntöttem, hogy jó lenne kipróbálni, össze tudjuk-e hangolni magunkat.

Így kezdtem, kezdtük el az összehangolás hosszú folyamatát. A sok tapasztalatot: csendet és tettet, játékot és konfrontációt, a szimpátiák és antipátiák építőkövekké csiszolását. Egyre élesebb kontúrokat kapott az a valahol, ahol otthon lehetek. Egyre bátrabban mer(t)em kimondani, hogy ez az életstílus emberileg élhető. Annak ellenére, hogy nem természetes, mégsem természetellenes. És, ha még Isten is létezik, akkor számomra a feléje vezető út.

Út ez, amelyen most is haladok. Amelyen meg-megállok, hogy láthassam mit hagytam magam mögött, és körvonalaódjanak a távlatok a következő lépések megtételének irányához. Út, amely időnként ködbe vész, máskor a szemem homályosul el (mert képernyő szárítja ki, vagy szemcsepp nedvesíti). Van, hogy simán tudok gurulni rajta, máskor

göröngyökbe botlok, vagy görgetek; magamnak, másoknak. Megyek. Megyünk. Jövök. Jövünk. Jöjj!

1. SZOLGÁLAT

Piarista vagyok, és jelenleg iskolai munkát végzek: tanítok hittant és történelmet, osztályfőnök és kollégiumi nevelőtanár vagyok, TeSzi-t (Tevékeny Szeretet Iskoláját), azaz közösségi szolgálatot végző diákokat kísérek. Tehát életem a tanári és a tanterem által körvonalazott térben zajlik.

2. KARIZMA

Kalazancius számára fontos volt az egész emberi személy boldogulásának munkálása: az értelmi és hitbeli növekedés, a testi és közösségi megerősödés egyaránt. Jó látni, hogy ezek együttes művelése működik – sőt így működik igazán.

3. ÖRÖM

Lelkigyakorlat utáni magányos túrázás közben letelepedtem egy erdei tisztáson...

4. IRGALOM

Az irgalom éve ráirányítja a figyelmemet olyan emlékeimre, és jelenlegi helyzetekben olyan összefüggésekre, amely szerint annak eldöntése, hogy egy adott tapasztalat az irgalom vagy az igazságosság megnyilvánulása, időben bontakozik ki. Csak igazságosnak látott helyzetek bizonyulnak irgalmasnak, irgalmasnak látottak pedig irgalmatlannak.

5. TEREMTETT VILÁG

Én már az a generáció vagyok, akiknek kiskorunk óta tematizálták a környezettudatosság fontosságát. De még azok közé tartozom, akiknek a takarékoság környezettudatossági megfontolások nélkül is fontos. De az emberiségnek abba a szűkebb részébe tartozom, amely nagyobb lábon él, mint amekkorára szüksége lenne – takarékosági, szelektív hulladékgyűjtői, közösségi közlekedési és egyéb hóbortjaim ellenére felélem a következő generációk tartalékait.

6. JELMONDAT

„Jöjj!”

7. EUCHARISZTIA

Az eucharisztia számomra olyan hálaünnep, amelyben Krisztus testéből részesülve részévé válok rejtélyes testének, az ünneplő közösségben megjelenő egyháznak. Ugyanakkor megújuló emlékezés a másokért önmagát kiüresítő Felkentre abban a reményben, hogy egyre inkább hasonulni tudok hozzá.

Szerzetesközösségünk a születésekor szó szerint koldulásból élt. Alapítónk ennek ellenére meghagyta a közösségvezetőknek, hogy a frissen felszentelt papoknak adjanak saját misekönyvet, hogy azt a szobájukban is tanulmányozhassák, és alaposan felkészülhessenek a tanítványokkal ünnepelt eucharishtiára. Színvonalas ifjúsági lelkipásztorkodást szorgalmazott, amelyben a szellemet művelő és a lelket gyarapító szentségi életnek elsődleges szerepet tulajdonított.

Menyhárt M. Teréz

Isteni Szeretet Leányai nővér

Többgyermekes családban nőttem fel, a legidősebb gyermekként. Két magyar megyét tartok szűkebb hazámnak: Fejér megyét és Borsod-Abaúj-Zemplén megyét. Fejér megyében születtem, azt vallom primer közegemnek, stílusomnak, de Borsod megyének köszönhetem a hitben való elmélyedést és a szociális érzékenységet, ezért az is nagyon kedves nekem.

1975-ben, Dunaújvárosban születtem, ahol családom gyermekkoromban nem gyakorolhatta vallását. A vallásgyakorlatba tehát ott nem nőhettem bele, viszont az emberek közötti összefogásnak, egymás iránti érdeklődésnek csíráit ott kaptam meg lelkembe. A tízemeletes házban összejártak a családok, és mi, gyerekek együtt játszottunk. Iskolát is jót adott a Gondviselés, a testnevelés tagozatot a mai napig visszavágyom. Emberileg jó közeget adott nekem a Gondviselés, de a Jóistennel, vele magával csak később tudtam megismerkedni.

A középiskola befejeztével, hosszas felkészülés után keresztkedtem meg, gyermekkorban nem sikerült, ennek több oka is volt – mindazonáltal már 11 éves koromtól fogva jártam templomba. Az általános iskola végén és a középiskolás évek alatt kamaszos lázadozásaim is voltak a hit ellen, Isten ellen, mégis egyre mélyebben érdekelt Isten és az emberek szeretete, segítése.

Istenkapcsolatom mélyülését meghatározó volt az az év, amikor nem akartam kollégista lenni, és szüleim nagy nehezen, de megengedték, hogy egy évig bejárós legyek középiskolásként. Kora reggelente hosszan gyalogoltam az iskolába – vidéken laktunk akkor –, az út nagy része mezők, kukoricaföldek mellett

vitt el, az út szélén gyümölcsfák sorakoztak, hazafelé ősszel gyakran ettem is róluk. Itt gyalogoltam tehát, és egyszer az a gondolatom támadt, hogy társalogjak Istennel. Akkor már évek óta – kamaszos lázadásom miatt – nem imádkoztam, s azon a reggelen mégis az a gondolatom támadt, hogy idézzem fel a Miatyánk imát. Sorról sorra felidéztem tehát, s a végére teljesen bizonyos voltam abban, hogy van Isten, és közel van hozzám.

A mindennapjaimat jobban meghatározta ezek után az imádkozás. Kezdetben inkább spontán, közvetlen imában beszéltem Istenhez, később egyre több kötött, szóbeli imát is megtanultam. Sajnos hittan csoportba nem jutottam el, a rendszerváltás éveit éltük akkor, nekem még nem volt elérhető a közösségi hittan, kiscsoportos közösségi (hit)élet. Akkor fájt ez, de ma már örülök is neki, mert talán az ilyen múltam miatt értek jól szót a kereső fiatalokkal, azokkal is, akik nem beszélnek még az egyházi kisközösségek sajátosnak mondható nyelvezetét. Tehát azok közül vagyok egy, akiknek nem adatott meg az óvodás hittan, iskolai hitoktatás stb. Isten mégis meghívott Fiának szorosabb követésére.

Szerzetesi hivatásom felismerésének is vannak állomásai, itt csak az alapélményt mondanám el: egyre gyakrabban forgattam a Bibliát, és egyre jobban tetszett Jézus élete; megfogalmazódott bennem, hogy úgy szeretnék élni, mint Jézus. De hamar világos lett az is, hogy egyedül nőként nem bandukolhatok a világban, jót téve, hanem társnőkkel szeretném, tudnám jobban megélni a jézusi küldetést. Elkezdtem tehát vágyamat kommunikálni a külvilág felé is, ismerkedtem szerzetesi közösséggel, és 1996 őszén megkezdtem jelöltidőmet az Isteni Szeretet Leányai Kongregációban. Teológiai tanulmányokba kezdtem a Sophián sok más szerzetesnővel és növendékkel együtt. Ott bepótolhattam hiányaim egy részét, az egyházi kisközösség aspektusait, dinamikáját és sajátos nyelvezetét is. Tanáraink hiteles, türelmes viszonyulása, nagy tudása meghatározó volt

számomra. A közösségi esték, vacsorák, a közös munka és kikapcsolódás sajátossága volt annak a képzésnek. Ott született barátságaim ma is életadóak. A követelmény nagy volt, de a szeretet is, amitadtunk-kaptunk ott.

Istenismeretben és önismeretben gyarapodó évek következtek. Az önismeret útján olykor fájdalmas volt látnom, hogy milyen messze vagyok még a szentektől, legalábbis a róluk szóló irodalmat forgatva, arra reflektálva. A szomorúságot és fájdalmat hamar felváltotta az öröm, arra gondolva, hogy Isten így szeret engem, és elfogad olyannak, amilyen vagyok.

A teológiai tanulmányok vége felé, majd diplomásan is pár éven át taníthattam hittant egy jellegzetes világú, jó hírű egyházi középiskolában. Szerettem ott lenni, engem is szerettek, és sok leckét is kaptam ott az élettől, hogy fejlődjem. Majd egyre több feladatot kaptam a szerzetesközösségen belül is, saját intézményünkben is, és egyre többet láttam, tapasztaltam a magyar társadalomnak és a magyar egyháznak bennünket, szerzeteseket is megszólító szükségéből.

Sok öröm adódott utamon, de voltak persze problémák is, és lesznek is. Istennel való közvetlen kapcsolatom segített át a legtöbb problémán, például félelmeken, megrendülésen is. A legnagyobb megrendülésemet említeném itt meg. Ez azzal a realitással kapcsolatos, hogy magyar tartományunk, tehát a magyar jelenlétünk aprócska az egészhez, nemzetközi realitásunkhoz mérve. Gyermekkoromban több testvérral nőttem fel, akikkel sok szép közös élményben lehetett részem, persze, mint a legtöbb családban, nehézség is akadt bőven. Mint legidősebb testvér, és nagy korkülönbség miatt többször felelős is, a felelősséget is hamar meg kellett szoknom. Mai divatos terminológiával élve mondhatom, hogy vezetői és teamtag szerepek egyaránt jutottak rám az otthon töltött évek alatt. Az egyik fő alapélményem: mindig voltunk többen közös munkához, közös kikapcsolódáshoz, közös tervezéshez, a terhek

közös viseléséhez. Amikor szerzetesi közösségbe léptem – körülbelül húsz évvel ezelőtt –, nem egyedül voltam fiatal rendtag. Az évek múlásával azonban egyedül, pontosabban kortárs nélkül maradtam. Új tagok jöttek-mentek, de mind közül egyedül én maradtam meg, leszámítva az idősebb, mégis fiatalos magyar rendtársakat.

Az egyedüllét mindvégig nehéz volt számomra, s ma is nehéz, más okból, mint kezdetben, de ma is okoz nehézségeket. Az első években reménykedtem, hogy Isten belátható időn belül ad társakat, új tagokat. Eleinte ez a remény és bizalom erősen töltött el, de ahogy múltak az évek, és létszámunk egyre csökkent, ugyanakkor nem nőtt az új tagok száma, mélyen megrendültem. Nem volt elég többé az a válasz, hogy türelem, majd jönnek új rendtagok, vagy külföldi nővértársaim segítségünkre, de legfőképp közösségünket erősíteni.

Válaszokat kerestem, amellyel csökkenhetne aggodalmam, tanácsalanságom, és lelkiismeret-furdalásom, hogy netán mit tettem rosszul, mi lesz a jövő, stb. Úgy éreztem, hogy alapvetően jól, hitelesen éltem: Istent kerestem, ha kellett kétkezi munkát végeztem Őerte, ha kellett az iskolapadot koptattam Őerte, éveken át. Alapvetően jó ember vagyok (persze sajnos nem szent), akkor miért történik velem mindez? Ez egy tipikus kérdés lehet szenvedések között. Engem sem került el. Elődeinknél, a Bibliában, az üdvtörténetben találtam meg az egyik legmegnyugtatóbb választ. Szép, örömteli felismerés volt számomra, hogy Ábrahámhoz, vagy női példát említve, Erzsébethez, Keresztelő Szent János édesanyjához hasonló utat járok: nincs utód, esetemben új rendtagok, „csapattagok”, akikkel együtt alkothatnánk. Nincs utód, szégyenérzet azonban van, ha összehasonlítom más szerzetesi közösségek fiatal belépőinek számát a miénkkal.

Ábrahám, Sára, Erzsébet, Hanna és így tovább ismerték ezt a keserű érzést: utód nélkül, szégyenérzettel. Nem vagyok tehát

egyedül ezzel az élménnyel – volt az örömteli felismerés számomra. A fejemben, vagyis értelmemben született egy alapvető nyugalom, de a mindennapokban is választ kellett keresnem arra, hogy miként integrálom ezt a felismerést, a hiányt, vagyis a konkrét létszámhiányt. Választ kellett keresnem, hogy miként élek ezzel a hiánnyal, amikor egy-egy nagyobb projektre, közös munkára vágytam, vagy nem vágytam, de kihívásként ott volt, el kellett végezni, miközben a mi közösségünk kis létszámmal, kevés dolgos kézzel bírt csak. Itt nincs módom konkrét példákat leírni, de bőven volt olyan helyzet, amikor erősen törnöm kellett a fejemet megoldásokon.

A kétségekben Isten, ha nem is rögtön, de mindig küldött valakit, aki tapasztalatával, vagy tudásával mellém állt, hogy segítsen tisztábban látni, nyugodtabban érezni. Isten küldött segítséget valakin keresztül, vagy egy könyv, írás, reflexión keresztül. Szent Ágoston és alapítónőnk, Lechner Franciska Istenben megnyugvása, valamint Szent Ignác és Ward Mária bánása a realitással segítenek az öröm megélésében és a nehezebb realitásokkal való megküzdésben. Chiara Lubich és a Fokoláre mozgalom jött még segítségemre, például Az *elhagyott Jézus* tanítással. Szent Edith Stein tanítása is segített értelmezni utamat: „*Aki Krisztushoz tartozik, annak végig kell élnie Krisztus egész életét.*” Megértettem, hogy nehéz az út, de utamon megélhetem Jézusnak nemcsak örömteli, dicsőséges pillanatait, amikor erősen és társakkal tette Isten akarátát, hanem fájdalmas elhagyatottságának pillanatait. Például a Getszemáni-kertben átélt gyötrődéséből is részt kapok.

Sok öröm van az életemben. De nehezebb kérdésekkel nyomasztó napok, bizonytalanságok is vannak. Bizonytalanságok, nehéz kérdések, mint például, hogy mi lesz velünk, mi lesz a még meglévő kolostorainkkal, munkáinkkal. Ezeket a nehéz pillanatokot felajánlom a bizonytalanságban élő magyar emberekért, honfitársaimért, mindazokért, akiknek

például nincs munkájuk, lakhatásuk, vagy egyéb bizonytalanságok között élnek. Felnőtt, munkás szerzetesi életemet segítik barátaim, ismerőseim is, egymást segítjük az Isten felé vezető úton. Megosztjuk örömeinket és keresztsjeinket is. Ezúton is köszönöm ismerőseimnek, barátaimnak, rendtársaimnak, családtagjaimnak, lelkivezetőimnek, tanáraimnak, egykori diákjaimnak, kollégistáinknak, hogy mellettem álltak és állnak az örömteli és zord időkben is.

1. SZOLGÁLAT

Az Isteni Szeretet Leányai Kongregációjának (FDC) vagyok tagja. Jelenleg felsőoktatásban tanuló lányokkal kapcsolatos az apostoli munkám, valamint lelki kísérői szolgálatot is végzek.

2. KARIZMA

A karizma stílust teremt - hallottam egy római továbbképzésünkön. Ezt emelném most ki. Stílusunk megfogott. Az alapítási karizmára és szerzetesközösségünk karizmájára részletesen most nem térnék itt ki. Csak röviden: „Isten szeretetét láthatóvá tenni” és „Áldásnak kell lenned!” a programunk. Lelkiségünk középpontjában a Szentháromság áll. Szeretetük, egységük. Ez sokat jelent nekem, szívesen dolgozom az egységért másokkal.

Jézus megnyitott szívének szemlélése is fontos lelkiségünkben. Az életben, örömek mellett szenvedés is ér bennünket. A szenvedés értékes is, másokért felajánlható, másokért latba vethető. Ennek kapcsán tudatosan szemlélem, élem alapítónőnk egyik mondását, szenvedéseimet felajánlva azért, hogy mások növekedhessenek Isten megismerésében, szeretetében: *„Mi ennek a szenvedő szeretetnek a lányai vagyunk; ezért mindent latba kell vetnünk, hogy ezt a szeretetet elismerjék és viszonozzák”* (Lechner Franciska).

3. ÖRÖM

Láthattam beérni néhány munkámat, vagy nagyobb munkafolyamatok egy-egy részét.

4. IRGALOM

Isten megbocsát, lehajol hozzám, mellém áll. Én is próbálok embertársam mellé állni. Szeretném azok számát növelni, akik odaállnak a másik ember mellé, irgalommal, empátiával. Az irgalom másik jelentése számomra: a megbocsátás. *„Az irgalom a megbocsátásban ölt testet. Az emberek világa csak akkor tehető »emberiesebbé«, ha valamennyi kölcsönös kapcsolatban, amelyek az ember erkölcsiségéhez tartoznak, helyet és időt hagyunk az evangélium által oly szükségesnek tartott bűnbánat számára. A világban ugyanis a megbocsátás a jele annak, hogy jelen van a bűnnél erősebb szeretet. Továbbá ez a megbocsátás a megbékélésnek is feltétele, mégpedig nemcsak az ember és Isten kapcsolatában, hanem az emberek egymás közötti kapcsolataiban is”* (DM 90). Alapvetően jó embernek tartom magam. De gyenge is vagyok, gyarlóságokkal, s ezért másoknak el kell viselnie engem. Ezúton is köszönöm mindenkinek, aki kapcsolatban állt, áll velem, ezt a viselős szeretetet is!

5. TEREMTETT VILÁG

Mindenekelőtt imádkozom – e kérdésért, a világ felelőseiért, továbbá e terület szakembereiért. Saját szintemen igyekszem nem pazarolni, tudatosan vásárolni, szelektíven szemtelen. Szinte mindennap eszembe jut, hogy sokan vannak, akiknek nem jut kellő víz, fűtés, világítás stb. Hálát adok, hogy nekem van, s azt gondolom, hogy nem pusztán önmagamért adatott nekem, hanem azért, hogy segítsen akadálytalanabbul tennem dolgomat Istenért és embertársaimért.

6. JELMONDAT

„Az élet útját mutatod nekem, örömmel töltesz el színed előtt, s mindörökké tart az öröm jobboldon.” (Zsolt 16)

7. EUCHARISZTIA

Szabályzatunkból és dr. Leonore Mohl FDC nővérünk könyvéből idéznék: *„Hogy Istennel és apostoli életünkkel való elkötelezettségünket tápláljuk és előmozdítsuk, újítsuk meg és mélyítsük el imaéletünket személyes és közösségi imával; a legméltóságosabb Oltáriszentség imádásával...”* (Konst. 34). Az Isteni Szeretet Leánya – mint minden megkeresztelt – beletartozik az Isteni Személyek egymás iránti szeretetébe, *„hogyan a szeretet, amellyel te szerettél engem, „bennük legyen és hogy én is bennük legyek”* (Jn 17,26).

Örökfogadalomkor választott mottóm: *„Aki bennem marad, s én őbenne, az bő termést hoz. Hisz nélkülem semmit sem tehettek”* (Jn 15,5). Mindennapi életemhez, küldetésemhez szükségem van Jézusra. Vele léptem életszövetségre, Vele járom utamat, sokfelé, a munkáimhoz, aztán például a SPAR-ban egyéb helyeken ért emberekhez, emberekkel. Persze folytonosan meg is kell újulnom. Az Oltáriszentség, a Mennyből alászállott kenyér éltet utamon. *„Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, az bennem marad, én meg benne. Engem az élő Atya küldött, s általa élek. Így az is élni fog általam, aki engem eszik. Ez a mennyből alászállott kenyér”* (Jn 6,56–58).

Ullmann Péter Ágoston

premontrei szerzetes pap

Hitvalló keresztény családban születtem egy olyan időszakban, amikor minden családnak sok gondja-baja volt, de szüleim keresztény módon élték meg a nehézségeket. Az ő szerény életvitelük, szolgálatuk, szeretetük nyilván már az anyaméhtől kezdve az én életemben is meghatározó volt. Talán nem ettől lettem én jobb keresztény, meg főképp nem emiatt lettem pap és szerzetes, de elmondhatom, hogy a hivatásom vonala nagyjából töretlen kisgyermekkoromtól fogva a mai napig. Nem volt könnyű, de ez az egyik lehetséges út, és hálás vagyok a Jóistennek, hogy számomra ezt rendelte! Foglalkozom fiatal szerzetesi, papi hivatásokkal, és tudom, hogy milyen az a másik út, amikor valaki felnőttként lesz öntudatos kereszténnyé, felnőttkorban keresi és találja meg hivatását, a számára készített utat, és akkor hozza meg az alapvető döntést. Az én példám nem jelenti azt, hogy időszakonként nem kerül az ember újra meg újra döntéshelyzetek elé. Arról nem is beszélve, hogy végül is mindennap, minden indulás egy új döntés.

Mindig megrendít, amikor valaki fiatalon örökfogadalommal egészen átadja magát a Jóistennek. Az Isten kézzelfogható, megrendítő közelségét tapasztalja meg ilyenkor az ember, valamiképpen úgy, mint Illés érezte az „enyhe szellő” suhogásában. Nem szégyenlem, hogy elsírtam magam, amikor a rendszerváltás után először tett közöttünk örökfogadalmat egy társunk.

Annak idején kíváncsian olvastam *A mi arcaink* első kiadásában a hivatástörténeteket. Többen leírták, hogy életükben melyik volt az a határozott pillanat vagy esemény, amelyben felfedezték az Isten hívását, és döntöttek. Öreg fejjel

faggattam önmagamat, hogy vajon melyik volt az én életemben ez a pillanat, és be kell vallanom, nem találtam ilyent, ezért kis irigységgel olvastam ezeket a történeteket. A felkérés most alkalmat ad az önvallomásra, és megpróbálom revideálni életem kisebb-nagyobb momentumait, amelyek a kezdettől fogva élő hívást erősítették bennem, és segítettek, hogy 21. évemben befogadtak a premontrei rendbe, hogy 28 évesként ünnepélyes fogadalmat tehettem, és 32 éves koromban az egyházi rend szentségében részesültem Krakkóban, Karol Wojtyła érsek áldott emlékü segédpüspöke, Julian Groblicki keze által.

Édesapám 1938-ban ismerte meg édesanyámat. Édesanyám maga is félárván nevelkedett az első világháború után az Erzsébet Árvaházban, és el volt szánva mint tanítónő, hogy vidékre megy, és ott az árva és szegény gyerekek „angyala” lesz. A két nehéz sorsú ember találkozása a kőbányai templomi énekkarban megfordította a dolgot. 1940 tavaszán születtem, utánam két év múlva Mari húgom, András öcsém pedig már a háború alatt, menekülés közben született. Erzsi húgom születésekor már 14 éves voltam, és idősödő szüleink ránk, a testvérekre bízták a keresztszülői felelősséget. Így húszévesen, kirúgott kispapként én lehettem kistestvérem első hitoktatója. Derűs, szép gyerekkorunk volt az ötvenes évek nehézségei ellenére. Édesapánk börtönben is volt, állását többször elvesztette. A hatvanas évek elején miattam is, mert a kőbányai otthonunkban volt a titkos szeminárium egyik sejtje. Édesanyánk megfeszített erővel, nagy szeretettel, mindig vidáman gondoskodott rólunk és a szomszédságban élő idősekről, betegekről, meg a minden vasárnapi „szegénybácsi” ebédjéről. Szüleim életpéldája megelőzi a sok papi és szerzetesi élet jó példáját, melyekkel már gyerekként is találkozhattam.

Megpróbálom az emlékezet mélyéből sorra előszámlálni a jövőmet csendben alakító találkozásokat. Az első szerzetessel való találkozásra nem emlékezhetem: keresztelő- és

keresztapám, édesanyám egykori lelkiatyja, Farkas Alberik cisztercita plébános. A keresztelésen túl is volt szerepe szerzetesi hivatásomban. Később, titkos szerzeteséletem kezdetén, halála előtt meglátogattam a szerzetesek pannonhalmi szociális otthonában, és azt mondta nekem: „Látod fiam, 1911-ben szegénységi fogadalmat tettem, most (1963-ban) végre elkezdtem igazán gyakorolni.”

Első példaképeim a szalézi atyák voltak Kőbányán. 1950-ig még volt az iskolákban hittanóra. Nekünk Don Bosco fiai, a szalézi atyák tartották, akik Kőbányán, a Valéria-telepen és a lengyel templomban szolgáltak. A szegényes szükségkápornák lelkipásztorai, az ifjúság nevelői közül Bánhidai János, Szepesi Jenő és Vámos József atyákat ismertem. Imádkoztak, játszottak, énekeltek velünk, és mindeközben hitre neveltek. A rendek szétszórátása után is visszajártak Kőbányára, hittant tanítottak családjainknál. Jenő atya évekig visszajárt környékbeli családokhoz házat szentelni. A Jóisten megadta az ajándékot, hogy rejtett papként elvihettem a kórházba az Oltáriszentséget halála előtt a súlyos beteg Jenő atyának. Kicsit megsegélhíthattam a jó példájukat. Szívós, fáradhatatlan apostoli munkájuk, a szegények iránti mély szeretetük mély nyomot hagyott bennem tízévesen.

Elsőáldozásom színhelyén, a lengyel templomban ministráltam először. Meszlényi Zoltán püspök 1950 nyarán a Szent László-plébániatemplomban bérmált meg több századmagammal. Évtizedek múlva döbbsentem rá, hogy ez volt a vértanú utolsó bérmálása, és ma már a Gondviselés rendelését látom ebben. A gyermeki szemmel isteni küldötként csodált püspök néhány hét múlva mezítlábasan rőtta a kistarcsai internálótábor kavicsos udvarát, és Tabódy Pista atyai barátomnak a séta közben az égre mutatott: „Ő többet szenvedett”. Ebben a templomban, szüleim esküvője helyén sok évig ministráltam, a nyári szünetben naponta. Akkortájt még sok

különféle atya fordult meg itt. Előkelő, idős plébános, káplánok, kisegítő lelkészek, sőt eleinte még szerzetesek is. Néhány hónapig egy fehér ruhás papnak ministráltam, aki később már csak civilben jött, aztán többet nem mondhatott szentmisét nyilvánosan. Ő volt az első premontrei, akivel találkoztam, Ágoston Rudolf, rendi nevén Gottfried atya, egykori nagyváradi premontrei tanár, akkor pedig egy húsfagyasztó raktárban segédmunkás. Megszerettem, barátkozott velünk, ministránsokkal, de akkor még azt sem tudtam, hogy mi fán terem egy premontrei. Ez is Gondviselés...

A legfontosabb kapcsolatom, hivatásom csendes ápolgatója Kerny Géza atya volt. Egykori középiskolai hittanár, templomunkban segédlelkész, sokak lelkiatyja. Ő is azok közé a papok közé tartozik, akiknek sokat köszönhetek. Kis ministránsként kértem, hogy elkísérhessem a betegekhez, és amit ott tőle láttam, nyolc évtized után is gyakorlom. Évtizedekig ő volt a lelkivezetőm. Gimnazista voltam, amikor meghívott egy titkos családi hittancsoportba, fiatal tanárok közé, egyik tanárunk lakásába; előadásokat tartott filozófiából és mariológiából. Tette ezt 1957-ben, amikor ez valóban kockázatos volt. Talán neki árultam el először, amit szüleimnek sem mondtam el, hogy pap szeretnék lenni. Amikor először tettek ki a szemináriumból, teológiát tanított nekem. Ha szép idő volt, az Új Köztemető végében, a 301-es parcella közelében ültünk le egy padra. Akkor még nem sejtettük, hogy hol is vagyunk. Az 1972-es papszentelést, amiről először még szüleim sem tudhattak, neki elárultam. Alapjában nagyon tartott a rendőri megfigyeléstől, de féelme nem akadályozta meg, hogy hűségesen végezze áldozatos munkáját híveiért. Nyugatra szökött egy IBUSZ-úton, és először a székely menekültek, később vietnámiak lelkigondozója és támogatója lett. Élete végéig kapcsolatban voltunk. Sok része van abban, hogy megmaradtam a „jóban, ami egykor elindult bennem”.

Hivatástörténetem lényeges eleme, hogy 1950 szeptemberében látszólagos véletlen folytán tízévesen tagja lettem a Regnum Marianum közösségnek. Több mint egy éven át járhattam még a Damjanich utca 50-be, a „házba”, így most magam is az „Ősök” egyik tagja, sőt „atyja” lehetek. Ott gyermekként sok hűséges pappal találkoztam, testvéri-baráti kapcsolatokra találtam, és megalapozódott a világszemléletem. Szentanúja voltam a templom szétrobbantásának, mint ahogy hat évvel később ugyanott a Sztálin-szobor ledöntésének. Jelen voltam az utolsó estén, amikor idősebb társaink elmentették Majláth püspök hamvait és az atyák ingóságait.

A Regnum tovább élt a szétszórásban is. Ez szinte borítékolta a jövőmet, fiatalként pedig meghatározta mindennapi életemet. Egy-két év után több helyi kis regnumi csoportnak lettem a szervezője, az úgynevezett kőbányaiaknak. Magam szedtem össze társaimat, akik hasonlóan gondolkodtak, és így alakult ki a kőbányai csoport. Ekkor már a regnumi atyák is példaként álltak előttem, nem csak a szaléziak. A regnumi atyák közül elsősorban Emődi László atyát említem. Ő küldte közénk Kőbányára az első vezetőket, ő küldött már 14 éves koromban vezetőképzőre, és ő bízott meg csoportvezetéssel. Laci bácsi a példaképem lett, édesanyám szerint sokszor még a beszédmódját is utánóztam. Magam előtt bevallottam: ha megendi a Jóisten, hogy én is pap legyek, akkor csak úgy szeretném azt tenni, ahogy ő. Azóta is sok hűséges és kiváló papi emberrel volt dolgom, de az eddigi felsorolásnak ő áll a tetején. Őt látva, vele dolgozva már középiskolás koromban meghoztam a döntést, de nem beszéltem róla. Ahogy velünk élt, dolgozott a nyári táborokban, ahogy tanított, amit elbeszért és felolvasott nekünk, kamasz fiúknak, az mind-mind bélyegként belénk ivódott. Róla mintázhatta volna Chesterton Pater Brown figuráját, kedvenc tábori olvasmányunkat. Évek múlva munkásként, titkos szerzetesként, később papként is sokszor

megkérdeztem magamtól, mit tenne, mondana most helyemben a Laci bácsi.

Érettségim idején elküldtem felvételi kérelmemet az Esztergomi Egyházmegyébe. A felvételi után értesítettek, hogy a Központi Szemináriumba kell mennem. Mint később Emődi atyától megtudtam, ez a regnumi atyák közbenjárására történt így, ezért tudomásul vettem. Nem láthattam előre, hogy mi lett volna, ha valóban Esztergomban kezdem a tanulmányokat. Engedelmes és lelkes fiatalember voltam, és akkor mindez már nem a szüleim és köztem, vagy a lelkiatyám és közötttem játszódtott le, hanem a Jóisten és köztem. Úgy gondolkodtam, hogy ha én erre most rátettem az életemet, akkor az lesz, amit a Jóisten akar. Jó, hogy így fogtam föl, mert rögtön tizenkilenc évesen elért az első látszólagos kudarc: hetvenedmagammal és néhány előljárával kitettek minket a Központi Szemináriumból.

Később akár a rendőrségi ügyek jöttek, akár a minden egyházi foglalkozástól való eltiltás, és az, hogy később a szemináriumot ismét el kellett hagynom, egyikből sem arra következtettem, hogy ez a Jóisten rendelése, és keressek más utat, mert nincs hivatásom. A hivatásról nem a BM-szervek, vagy éppen egyes megfélemlített előljárók döntenek, hanem a Jóisten. Inkább azt gondoltam, hogy éppen ez az útja, hogy teljesítsem az Ő akaratát, és teljesüljön életemben az, amire hívott. Ezt őszintén, tiszta szívvel merem mondani, és ez a gondolkodásmód megmaradt bennem a mai napig, és nagyon megkönnyíti az életemet. A jegyespároknak is tanítom, hogy a szentségi házasságnak óriási előnye az, hogy hiszem, hogy nem csapott be az Úristen, amikor a nagy szerelmet éreztem, és megígértem, hogy egy életre a választottam mellett maradok. Továbbá hiszem, hogy az Úristen rendelése, hogy bármilyen körülmények között én már ezzel az emberrel éljem le az életemet, és biztos lehetek benne, hogy ezt kell tennem, mert ez az én Gondviselés által elrendelt sorsom.

Csak hét hónapot tölthettem a szemináriumban. A kizárásunk előzménye, hogy 1956-ban megszűnt a békepapok szervezete, de az illetékesek 1958-ban megpróbálták újjáéleszteni. Egy-két embert találtak, hogy megalapítsák a papi békemozgalmat, de nem találtak hozzá „legénységet”, nem voltak papok, akik elmenjenek. Ekkor úgy rendelkezett – talán a püspöki kar –, hogy a Központi Szemináriumából kispapok menjenek el testületileg, reverendában a Duna moziba, ahol az alakuló ülés lesz. Ez ötvenkilenc januárjában volt. Nem mentünk el. Az előjárók ugyan közölték, hogy el kell menni, de mi egész nap a szemináriumi kápolnában imádkoztunk.

Kizárásunk után főduktorunk, Tabódy István megszervezte, hogy titokban folytathassuk tanulmányainkat és vizsgázhassunk. Idősebb társainkat római engedéllyel fölszentelték; mi, fiatalabbak egy év után visszakérülhettünk egyházmegyénk szemináriumába, de néhányunknak három hónap után állami nyomásra ismét el kellett hagynia a szemináriumot. Akkor ez nagyon fájt nekem, de lélekben továbbra is kispap maradtam.

Huszonegy éves fejjel azt mondtam magamban, ami eddig történt, az a Gondviselés műve, ha a Jóisten akarja, pap leszek, és akkor, amikor akarja. Ehhez kapcsolódik egy emlékem. Műtős voltam a Bajcsy-kórházban, Konzili Pali, szintén kitett barátom pedig sekrestyés volt az esztergomi bazilikában, és szabadnapomon elmentem őt meglátogatni. Megkértem a Simor Papi Otthonban Gianits József atyát, hogy tartson lelkigyakorlatot nekem. Pont akkor haldoklott az otthonban egy kilencvenéves pap bácsi; elüldögéltem az ágya mellett, és egész éjjel imádkoztam érte. Megtudtam, hogy harmincéves korában lett pap, előtte állomásfőnök volt valahol a Felvidéken. Azt mondtam magamban, most ő itt van kilencvenévesen, mint pap harminctól kilencvenig eleget szolgált. Akkor az imádság közben megfogadtam, hogy „Uramisten, ha akarod, én is

bevallalom, hogy harmincéves koromig más lesz a dolgom, és akár egy évtizedet is várok a szentelésre”. Ezt a fogadalmat egy kicsit túl is teljesítettem, mert végül harminckét évesen lettem pap. Rövidesen megtaláltam a helyemet a premontrei rendben, de a papszentelésre még közel másfél évtizedet vártam.

A hivatásunkhoz való ragaszkodásban találtunk egymásra Fényi Ottó premontrei atyával. Ő is csak huszon-egynéhány éves volt, amikor feloszlatták a rendeket, és mint kelfeljancsi felállt, és a kitűzött célja szerint élt tovább, és ez a hivatástudatának köszönhető. Volt lakatos, levéltári „segédmunkás”, de azt egy pillanatig sem hitte, hogy váltania kéne, nem bírja tovább. Tudta, hogy mi a hivatása. Ő vett fel minket harmadmagammal, titokban, a rendbe. Az ötvenes évek végén több műegyetemi tanárral tervet készítettek, hogy tető alá hozzák a zsámbéki premontrei romtemplomot. Álma kudarcot vallott, de nem csüggedt el, hanem Szent Péter levelére hivatkozva elhatározta, hogy „élő kövekből” építi fel Zsámbékot. Hárman a hatvanas évek elején titokban premontreiek lettünk.

A következő évtized a Gondviselés rendelése és a BM-szervek gondoskodása folytán életem változatos szakasza: voltam kántor, műtős, kórházi könyvelő, katona, kutatási segéderő, orvostanhallgató, raktári segédmunkás és anyagbeszerző. Mindeközben esténként teológiát tanultam, néha jutott időm síelésre és hegymászásra, időnként rendőrségi kihallgatásokra jártam, végül pedig két perben is terheltté nyilvánítottak.

1968 nagyszombatján letettem az örökfogadalmat Ottó atya kezébe. Budán egy kis szoba volt az ünnepélyes fogadalom színhelye. Elöljáróm előszedett a szekrénye aljából egy öreg premontrei habitust, rám húzta, engedelmességet ígértem neki és utódainak, aztán visszaraktuk a ruhát a szekrény aljába. Ezután a rend titulusára felszentelhettek volna. Elő volt készítve

a lehetőség lengyel bencések segítségével, de hosszú ideig a szocialista országokba sem kaptam kiutazási engedélyt.

Végül 1972. február 14-én reggel egy hátizsákkal és a síléccelemmel megérkeztem a Krakkó melletti Tyniec bencés kolostorába. Az apáton és a perjelen kívül senki sem tudhatta, hogy miért vagyok ott. Még aznap meglátogattuk Karol Wojtyła idős segédpüspökét, Julian Groblickit. Ő másnap feladta a kisebb rendeket a tonzúrától a szubdiakonátusig, hamvazószerdán pedig diakónussá és pappá szentelt, és elmondtam vele az első szentmisét. Rajtunk kívül csak egy kanonok volt ott, ő segédkezett a püspöknek. Azóta megtudtam, hogy több ilyen titkos szentelést is végzett Julian püspök. Néhány éve felkerestem a sírját valahol Krakkón kívül. Nyugodjék békében!

Még egy héti remeteként éltem a kolostor vendégházában. Hazaérve összehívtam három rendi testvéremet, és megtartottuk a primíciát. Én prédikáltam, mint Norbert atyánk Xantenben az első miséjén, de én nem dorgáltam meg a testvéreket, mint atyánk tette. Ma is őrzöm a beszédet. Még a szüleim sem tudtak a szentelésről...

A Jóisten után hálás vagyok szüleimnek, a felsorolt és a számtalan meg sem említett papi, szerzetesi jó példának, hogy Isten színe előtt állhatok, és rendi testvéreimmel együtt 81 évesen is szolgálhatom Őt mindannyiunk és az egész Anyaszentegyház javára.

1. SZOLGÁLAT

A Gödöllői Premontrei Apátság nyugalmazott kormányzó perjele és a zsámbéki székhelyű Premontrei Női Kanonokrend magisztere (= a férfiág részéről értük felelős pap) vagyok. Segítek továbbadni a szerzetesi élettel kapcsolatos tapasztalataimat a jelölteknek és novíciusoknak, szívesen magyarázom a zoltárokat krisztológiai szemszögből.

Részt veszek templomaink lelkipásztori szolgálatában, látogatom betegeinket, idős barátaimat és a kórházakat. A járvány kezdete óta online evangéliumi tanításokkal, úgynevezett „üzenetekkel” segítem többszáz barátomat és a környezetünkben élő családokat.

2. KARIZMA

Szent Norbert xanteni kanonok volt. Megtérése után a szigorú szerzeteséletet kezdett, és pápai engedéllyel az apostolok példájára vándorló igehirdető lett. Életének ez a három eleme vezette, amikor 1121 karácsonyán követőivel megalapította rendjét, a szerzeteskanonokok apostoli közösségét.

Számomra a mai napig is öröm forrása az ünnepélyes, énekelt liturgia, a testvéri közösség és az apostoli munka.

3. ÖRÖM

Kérdezik, hogy mi a legnagyobb öröm, amit megoszthatnék másokkal. A sok kicsi bánat mellett sok kicsi öröm is jut az embernek, csak észre kellene venni. Kiemelem a sok közül, hogy tavaly decemberben én is megkaptam a koronavírus-fertőzést. Addig csak imádkoztunk a betegekért, a járvány áldozataiért, az áldozatos orvosokért és ápolókért; öröm volt, hogy immár fertőzöttként is osztozhattam a betegek és ápolóik sorsában. Ajándék volt, hogy miután jobb állapotban voltam, mint szobatársaim, tudtam segíteni, ettettem-itattam, kiszolgáltam őket. Békés, derűs két hetem volt, sok csenddel, imádsággal, a kórházi és medikus éveimre való emlékezéssel.

4. IRGALOM

Az irgalom maga Jézus Krisztus, ő az Atya megtestesült irgalma, ő az irgalmas szamaritánus. Tőle való a sok szeretet, amit életem során az emberektől érdemtelenül kaptam. Az ő irgalmassága, hogy kiválasztott és meghívott szőlőjébe munkásának. Köszönöm, hogy részem lehetett a premontrei nővérek szegényeket szolgáló intézményeinek kialakításában. Az ő irgalmát keresem mindenkiben, hiszen az ő teremtménye az is, akit nekem nehéz szeretni. Adj Isten, hogy senkihez se legyek irgalmatlan, hiszen Ő mindenkihez irgalmas.

5. TEREMTETT VILÁG

A világ számomra a makrokozmosz és a mikrokozmosz minden elemével az Isten dicsőségét hirdeti. Egyaránt köszönöm ezt biológiai stúdiumoknak, a hegymászásnak, a regnumi kirándulások során a Budai-hegyekben szerzett botanikai ismereteknek és az orvosegyetemi sejtteni és fejlődéstani tanulmányoknak – mert ez mind növeli a gyenge hitemet, és imádásra indít, mint a vértanú lelkész a halála előtti éjszakán: *„A csend köröttünk mélyen szerte árad. / Hadd halljuk azt a tiszta éneket, / Amely betölti rejtett, szép világod, / Hol téged dicsér minden gyermeked!”*

6. JELMONDAT

Életem fordulópontjai hirtelen jöttek, akkor nem volt mód szentképnymutatásra és jelmondat választására. Az 1959-es titkos szenteléskor társaink mindnyájan aláírás nélkül csak annyit írtak a primíciás szentképre: *„Hűséges az Isten”*. Ez a szentírási hely közel áll az én szívemhez is. A krakkói papszentelésemkor sem készült szentkép, de ha most kéne jelmondatot választani, talán azt írnám: *„mindenkinek mindene...”* (1Kor 9,22).

7. EUCHARISZTIA

Az eucharisztia a Fiú „hálaadása” az Atyának, az Isten végtelen és számunkra felfoghatatlan szeretetének jele. Hogy lehet, hogy a Jóisten arra méltat egy embert, hogy öt évtizeden át naponta megjelenítheti az Áldozatot? *Jézus, kit csak rejtve szemlélhetlek itt! / Mikor lesz, hogy szomjas vágyam jóllakik? / Hogy majd fátyol nélkül nézve arcodat, / leljem szent fényedben boldogságomat!*

Rendünket „gloriose eucharisticus”-nak nevezték a barokk korban, mert alapítónk, Szent Norbert társaival együtt sikeresen legyőzött Antwerpenben egy az Oltáriszentséget gyalázó tévtant. Ezért a későbbi időben gyakran ábrázolták őt kezében a monstranciával. Napjainkban is törekszünk a liturgia legméltóbb, ünnepélyes végzésére és a rendszeres adorációra.

Kakucs Adél Petra

domonkos nővér

A hittel való találkozás kezdetére nem emlékszem. Szintén nem emlékszem, hogy hogyan, mikor tanultam meg imádkozni. De arra már igen, hogy kisgyerekként nagyon hosszúnak és unalmasnak tűnt az esti közös ima testvéreimmel és édesanyámmal (édesapám legtöbbször akkor ért haza a munkából, amikor már aludtunk, de egyébként sem emlékszem, hogy bekapcsolódott volna a közös esti imánkba). Egyik este – lehettem körülbelül négyéves – fellázadtam, megtagadtam az imában való részvételt, sőt rávettem a két évvel idősebb bátyámat is a „sztrájkra”. (Mentségemre szolgáljon, hogy tényleg hosszú volt az esti ima, hiszen tartalmazta az alábbi imádságokat: Úrangyala, Most segíts meg, Mária; Oltalmad alá futunk; Szűz Szülője; Én Istenem; Órangyalom... s még egy rövid fohászt.) Tisztán emlékszem húgom elkeseredett sírására, aki nem értette a helyzetet, valamint édesanyám neki mondott szavaira, amelyek igazából, nekünk szóltak: „Ha ők nem imádkoznak, akkor nem fogja őket szeretni a Jézuska.” Ezen elgondolkodtam, s jobbnak láttam magamban elimádkozni az összes imát. Ezek után nem emlékszem olyan estére, hogy ima nélkül tértem volna aludni.

Mivel szerető családban nőttem fel, Istent úgy képzeltem el, mint egy hatalmas, jóságos édesapát, akinek szeretetében nem kételkedtem, de egy kicsit mindig félttem tőle, mint ahogy édesapámtól is tartottam. Hittanórákra szívesen jártam, nemcsak a társaság kedvéért, hanem azért is, mert az első években egy kedves nővér tartotta. Bár semmilyen bűvös módszertani fogással nem élt, mégis mélyen belém ivódtak a tőle hallottak. Kérdéseim Istennel kapcsolatosan nem voltak, inkább a végtelen

és a halál kérdése izgatott. Ezeket nem értettem, de nem kérdeztem utána, csak figyeltem minden olyan információra, ami ezt egy kicsit is megvilágította.

Általános iskolában emberileg és szakmailag is kiváló tanáraink voltak, de sosem hallottam őket beszélni Istenről, hitről (a szocializmus éveiben ez teljesen természetes volt). Meg voltam győződve hitetlenségükről, amiért mélységesen sajnáltam őket. Gimnáziumban volt egy meghatározó élményem: pszichológiatanárom kerek perec kijelentette, hogy származtassa magát mindenki attól, amitől akarja, de ő nem származik a majomtól. Én ezt hitvallásként dekódoltam, s ő volt az első civil értelmiségi ember rokonságomon kívül, aki tanúságot tett a hitéről.

Hatéves koromban asztmás lettem, s bár szüleim mindent megtettek a gyógyításom érdekében, a betegség egyre súlyosbodott, meggátolván abban, hogy a testvéreimhez hasonlóan egészséges életet éljek. Nem tudtam futkározni, nem volt szabad labdázni, biciklizni, szinte semmilyen egészséges mozgást végezni. Olvasni viszont szívesen olvastam, és szinte mindent, ami a kezembe került. Tizenkét éves lehettem, amikor elolvastam *az Egy sír a Duna fölött* című könyvet. Úgy tettem le, hogy hangosan is kimondtam: „De jó, hogy nincsenek apácák, mert ha lennének, nekem is azzá kellene lennem.” Betegségem idején (13–14 éves koromra teljesen tünetmentes lettem), bár édesanyám gyakran szorgalmazta, nem voltam hajlandó imádkozni a gyógyulásomért. Haragudtam Istenre, úgy gondoltam, hogy ezt ő adta kérés nélkül, akkor vegye is el, kérés nélkül.

A gimnáziumi évek alatt kollégista voltam. Öten voltunk barátnők, ketten katolikusok, ketten unitáriusok és egy református. Mindegyikünk gyakorolta a hitét. A hitről, vallásról beszélgettünk, ezek megerősítően hatottak rám. Akkor kezdtem el a röpke templomi szentséglátogatásokat (a városban mindig

nyitva volt a katolikus templom) – ezekre sokszor valamelyik barátnő kíséretében került sor. Hittanra már nem jártam. Valószínű volt plébániai hitoktatás gimnazisták részére is, de erről nem tudtam.

A rendszerváltás sok változást hozott az én életemben is. A határok megnyílásával lehetőség adódott, hogy Budapestre utazzam. A Szent István bazilikában láttam először élő szerzetest szerzetesi ruhában. A tizenkét éves koromban felismert hívás megelevenedett. Tudtam, hogy Istentől van, azt is, hogy valóságos, viszont nem akartam engedelmeskedni. Saját elképzelésem volt az életemről: pedagógusnak készültem már kiskoromtól, családra, saját gyerekekre vágytam.

Egy véletlen találkozás folytán kerültem kapcsolatba a Szeretetváros vezetőjével és közösségével, amelynek tagja lettem. A közösségi találkozók, nyári táborokban nagyon jól éreztem magam. Az előadások, beszélgetések, szentségimádások és szentmisék kapcsán fedeztem fel, hogy mennyire „éhes” a lelkem. Természetesen erősödött a bennem zajló küzdelem a hivatás ellen, de még mindig nem akartam engedni, azt reméltem, hogy majd elmúlik.

Négy év elteltével végül is alkuba bocsátkoztam Istennel: egy évet kértem még magamnak. Ez alatt az év alatt volt egy röpimám, melyet számtalanszor elimádkoztam: „Uram, mutasd meg, hogy hová kell mennem, s adj erőt, hogy menni tudjak.” Az év elteltének a felénél kezembe akadt egy újság, amelyben egy lány a domonkos nővérekről írt. Elolvastam a cikket, s tudtam, hogy az imám fele meghallgatást nyert. Hónapokkal később írtam egy érdeklődő levelet, s mikor megérkezett a válasz, tudtam, hogy most van a kezemben az életem döntése. Azt is világosan láttam, hogy az én akaratom és Isten akaratja velem kapcsolatban ellentétes. Viszont tudtam, hogy a bölcsesség azt kívánja, hogy az Ő akaratát tegyem, hiszen Ő jobban tudja, hogy mi a jó nekem, mint én. Ezért döntöttem az igen mellett.

Elmondtam a családomnak, a plébánosomtól elkértem a szükséges papírokat, megkerestem a térképen Szombathely városát, megvettem a vonat- és buszjegyet, s egy hátizsákkal a hátamon elindultam. Az igentől az indulásig öt nap telt el. Megkaptam a kért erőt.

Belépve a kolostor kapuján az az érzés fogott el, hogy hazaérkeztem. Az évek óta tartó kínzó üresség érzése egy csapásra eltűnt. De ahhoz, hogy érzelmileg ne lázadjak az új életforma ellen, még hetek kellettek. A boldogság érzéséhez pedig egy év. Azóta több mint két évtized telt el. Soha egyetlen pillanatig sem merült fel bennem semmiféle kétely a hivatásommal kapcsolatban. A helyemen vagyok, boldog vagyok, és hálás neki, amiért megtartott és megtart.

Istennel való kapcsolatom a szerzetbe lépésemtől kezdve egy folyamatosan mélyülő kapcsolat. Már a jelöltidőben megtanították, hogy a személyes imának kitüntetett helyet kell biztosítani mindennap. Ezért egyedül én vagyok a felelős. Isten hűséges és irgalmas, hosszan tűrő, szelíden alakító. Ő mindig közel van, legfeljebb én vehetek fel távolságot tőle.

Alapvető magatartásommá vált a hála felé. Ha őszintén nézek rá, akkor csak hálát tudok adni. A szentírás mondatainak a mély igazságtartalmát napról napra tapasztalom. Az Ő útjai nem a mi útjaink, az Ő gondolatai nem a mi gondolatunk – folyamatos bizalmat kér, ezen alapul az engedelmesség. Az értelmemmel látok be dolgokat, az érzelmek általában csak később érkeznek meg. A hálaadás is egy értelmi belátás nyomán kezdődött, s csak később vált mély, szívből fakadó hálává.

Isten folyamatos bizalmat kér, és időnként olyasmit is elkér, ami nélkül el sem tudjuk képzelni az életünket (számomra ilyen elkérés volt a szülőföld elhagyása, vagy annak a lehetőségnek az elfogadása, hogy esetleg sosem végezhetem azt a munkát, amit szeretek). Ugyanakkor Ő sosem marad adós, mindig beváltja ígéreteit: a „százannyit” is. Ezt nehéz lehet megérteni kívülről,

ha leragad valaki a hiányok szemlélésénél: nincs családja, gyereke, nem tehet azt, amit akar, stb. Ez csak a látszat, a valóság ennél sokkal több, de ezt felfedezni csak útközben lehet. A szerzetes a legszegényebb életkörülmények között sem szegény: Istennel együtt minden az övé. A vőlegény mellett nem éhezik a násznép.

Sokat jelentett (jelent) számomra hiteles emberek példája, tanácsa. Hálás vagyok, hogy az életem folyamán sok hiteles emberrel találkoztam. Ilyenek voltak az otthoni plébánosaim (akik közül egy kivételével a többi már az Úrnál van), a Szeretetváros vezetője, a magisztrám, lelkivezetőm, gyóntatóim. Nagyon sokat kapok az éves lelkigyakorlatok folyamán, a havonkénti csendes napokon, illetve egy-egy könyvön keresztül is. De az alap a mindennapi személyes ima, az élő kapcsolat vele, mely átszövi az egész napomat.

A szerzetes Isten bizalmas barátja, akit megajándékoz az Isten saját többi barátjával, a szerzetesközösséggel. Ajándék volta mellett a közösség számomra az istenkövetés feltétele is: csak a többiekkel együtt tudom teljesíteni küldetésemet. Ugyanakkor testvérként állnak mellettem, biztosítva állandó segítségükről, figyelmükről, szeretetükről. Közösségi életünk középpontja a közösen végzett zsolozsma, szentségimádás, a szentmisén való közös részvétel. Természetesen a közösségi élet kihívásokat is tartalmaz, de ez mindig csak annyi, amennyi a fejlődésünkhöz szükséges.

Az istenismeret és az önismeret kéz a kézben jár. A véges nem fogadhatja be a végtelent, Istentől mindig csak megsejtünk valamit. De ezek a megsejtések nemcsak hozzá, hanem igazi önmagunkhoz is közelebb visznek. Ehhez szükséges a csend és a közösség. Csend nélkül nem hallható Isten hangja, Ő nem kiabál, nem akarja túlharsogni szórakozottságunkat. Vár ránk. A közösség úgy alakít, hogy közben tükröt tart. Időnként nem kellemes belenézni ebbe a tükörbe, de nagyon hasznos.

Időnként visszatükröznek a gyerekek is. Matematikatanárként többször figyelmeztettem az egyik osztályt, hogy a nagy külső rendetlenség (könyvek, füzetek halomban a padon, némely oda nem illő dolog társaságában) belső rendetlenségre utal. Egyik nap valamilyen oknál fogva bekopogtak az igazgatói irodába egy páran, majd az egyik lány, az íróasztal látványától elképedve, megkérdezte: Petra nővér, nem kellene elmennie gyónni? Azt hiszem elnevettem magam: talált, sülyedt. A tükörtartás mellett az őszinteség is lefegyverzett, ez alapvető feltétele a személyes kapcsolat kialakításában. Egy másik fiú, amikor nyolcadikban búcsúzásra került sor, megfogalmazta: „Maga nemcsak egyszerűen matekot tanított, hanem olyan volt, mintha anyukánk is lenne.” Ezek azok a mondatok, amelyek többet érnek bármilyen kitüntetésnél.

Több mint másfél évtizede élek ugyanabban a kisvárosban. Kezdeti, négyfős közösségünk két és félszeresére növekedett, így próbálunk eleget tenni a ránk bízott küldetésnek. Kezdetben bizalmatlanok voltak velünk az emberek – ennek oka lehetett fiatalságunk is, hiszen én, a legöregebb is alig voltam harmincéves. Azóta ez sokat változott, ma már – úgy érzem – hozzátartozunk a város képéhez. Saját diákjainkkal, azok családjával személyes a kapcsolatunk. Egy-egy velük való beszélgetésből viszont kiderül, hogy mások, akik nincsenek velünk közvetlen kapcsolatban, kissé csodabogárnak tartanak bennünket. De ez együtt jár a jel szerepünkkel, s végül is Jézus jelnek, tanúnak küldött bennünket az emberek közé.

1. SZOLGÁLAT

A domonkos nővérekhez tartozom, jelenleg a kőszegi többcélú nevelési intézmény vezetője vagyok, ez a fő foglalkozásom. De tanítok egy-egy osztálynak hittant és

matematikát. Az egyik családos közösség összejövetelein is egyekszem részt venni, körülbelül kétheti rendszerességgel.

2. KARIZMA

Szent Domonkosról feljegyezték, hogy vagy Istennel beszélt, vagy Istenről beszélt. Számomra ez azt jelenti, hogy teljesen átadta magát Istennek, megszűnt önmaga számára létezni. Szeretném, ha ebben (is) hasonlítanék hozzá.

3. ÖRÖM

Sok örömöm volt és van, hiszen nap mint nap gyermekek között vagyok, akik tele vannak életörömmel és huncutsággal. De a legmeghatározóbb az éves lelkigyakorlat istentapasztalata, illetve a húgom kisfiának a születése.

4. IRGALOM

Az irgalom számomra Isten irgalmas szeretetét jelenti. Ezt mindennap megtapasztalom a szentségekkel való találkozásban, a feladatokban, amelyeket rám bíz. Nem érdemeim szerint bánik velem, egyszerűen csak szeret, úgy ahogy vagyok. Ha ebbe mélyebben belegondolok, akkor mindig egy kicsit beleborzongok, s egy lelki leborulást vált ki belőlem, úgy, ahogy Szent Péter mondta: *„Uram, menj el tőlem, mert bűnös ember vagyok.”* De érkezik hozzá a válasz tőle, mely ígéret az egész létemre nézve: *„Ne félj, én emberhalásszá teszek téged.”*

Az emberek irgalmát leginkább a megbocsátási készségükben tapasztalom meg. Szerető közösségben élek és dolgozom, a szerzetesi közösségemen kívül a tantestület, melynek tagja vagyok, szintén megértő, szerető közösség.

5. TEREMTETT VILÁG

Először is aggodalommal tölt el. Beszélgetünk erről felnőttekkel is és gyerekekkel is. Az életvitelünkön próbálunk egyszerűsíteni, ugyanakkor ajándékként tekinteni és bánni a környezetünkkel. Ez csepp a tengerben, de ezt a cseppet tudjuk hozzáadni.

6. JELMONDAT

„Így ti is, amikor megteszitek, amit parancsoltak nektek, mondjátok: haszontalan szolgák vagyunk, hisz csak kötelességünket teljesítettük.”
(Lk 17,10)

7. EUCHARISZTIA

Titok és találkozás az emberré lett Istennel, aki szüntelenül adni akarja magát nekem. Éltető ajándék mindennapi lehetősége. Értelmemmel körbetapogathatom, rácsodálkozhatom. Időnként megsejtet Önmagából valamit, de érzelmeim számára többnyire bevehetetlen: „lecsúsznak” róla, nem tudnak rajta „fogást találni” – marad a titok, melyet hitemmel közelíthetek meg. Az önmagát értem feláldozó Isten, az önmagát nekem tékozlóan ajándékozó Isten felé az egyetlen elfogadható válasz, magatartás részemről a lélek leborulása: imádás, adoráció.

Mindennap együtt veszünk részt szentmisén, általában a nap nagyon korai időszakában. Olyan, mintha az élet forrásából – Krisztus keresztdozatába önmaga által beleölelvén – közösen részesülnénk, majd ezzel az erővel indulnánk a nap feladatai, örömei felé. Amikor ezek véget érnek (a hétköznapiok kora esti órájában), még egyszer közösségi szentségimádás keretében letérdelünk elé, hozva hálánkat, kéréseinket, imádásunkat, engesztelésünket.

Velebná B. M. Lucetta

Assisi Szent Ferenc Leányai nővér

A szüleim szorgalmas munkás, szüleiket megbecsülő emberek, gyakorló katolikusok voltak (édesapám már meghalt). Ipolszágon (Szlovákiában) születtem. Hárman vagyunk testvérek, és nagyapám együtt élt velünk. Szeretettel, megértéssel éltünk együtt úgy a családban, mint magyar palóc környezetünkkel. A szülőfalum lakói mindannyian templomba járó keresztények voltak.

Az Istentől, a legfőbb Uról, a Gondviselőről, az Atyáról már gyermekkoromban gyakran hallottam a családban és a templomban. Szerettem templomba járni, elsőáldozó, bérházi voltam. Elsőáldozó-korom óta fontos volt számomra a rendszeres szentgyónás a hónap első péntekjén. A bérháziást pedig nagyon komoly, Isten mellett való döntésként éltem meg. Hitem fejlődésében segített a szülőfalumban működő imaközösség. 14–16 évesen, majd főleg a gimnáziumi évek során gyakran elgondolkodtam azon, hogy mi az életem értelme. Mi az Isten szándéka velem? Mi tesz igazán boldoggá? Hogyan tovább?

Évente láttam, találkoztam szerzetesnővérekkel, akik szülőfalunkban töltötték szerzetesi szabadságukat. Mindig nagy tisztelettel felnéztem rájuk. Nagy példaképek voltak ők előttem. Jelenlétükkel, velük való beszélgetések alkalmával az fogalmazódott meg bennem, hogy ők Jézussal nagy barátságban élnek és nagyon jól ismerik Istent. Sejtettem, hogy ez a fajta élet igazi értelmet adhat, boldoggá teheti az embert. Környezetemben ennyire mélyen megragadó példaképek más életállapotból nem igen maradtak meg emlékeimben. Vágytam arra, hogy ilyen nagy értelme legyen az életemnek, mint a

szülőfalumból származó megváltós, vincés és kármelita szerzetesnővéreknek, de még nem tudtam, hogy Istennek szentelt életben, vagy családi életben.

Taszított a fiatalok önfeledt, részegségig menő szórakozása. Nem vonzott egy fiú melletti elköteleződés egy életen át. Tudtam, hogy „mindenkié” szeretnék lenni, másokon segíteni. Erre a házasság szűknek tűnt előttem.

Szülőfalumban az imaközösségben való részvételek alkalmával éreztem, hogy nemcsak a templomban van jelen az Isten, hanem a mindennapokban velünk és közöttünk él. A közösségi imákban sok imaszándékot vittünk az Úr elé: imádkoztunk gyógyulásokért, családokban kiengesztelődésekért stb., és azt láttam, hogy mindezek meghallgatásra találtak. Abban az időben ez sokat jelentett nekem, mert a templomban a szentmisék alatt megtapasztaltam az Isten hozzánk lehajló szeretetét, jelenlétét, a közösségben viszont kézzel foghatóbb lett számomra az élő Isten szeretete, közelsége az imameghallgatások által. Ez is erősítette az Istenbe vetett hitemet, szeretetemet és bizalmamat.

Az életem útján voltak még más kulcsélmények is az Istenhez vezető úton. Lelkigyakorlatok során is évente meghatározó lélekváltoztató pillanatokot adott/ad az Úr és ezek által közelebb kerültem/kerülök Istenhez, önmagamhoz és megerősítést kapok az előttem álló úton a felebarátaim felé.

Hívatásomra úgy ismertem rá, hogy engem más érdekelt, mint az osztálytársaimat, vagy a nálam kicsit idősebb fiatalokat. Hiányzott valami, amit nem tudtam megfogalmazni egyértelműen magam előtt sem, hogy mi az. Arra viszont még nem gondoltam, hogy szerzetes legyek. Több éven át imádkoztam világosságért személyes hivatásom megtalálásáért. Egyedül a templomban több alkalommal mély tapasztalat volt számomra a csendben Isten jelenlétét megragadni és akarni vinni Őt magammal a környezetembe. A feszületen látva a keresztre

fesztett Urat, aki személyesen értem is és az egész világ üdvösségéért is vállalta a halált, egyre inkább az iránta való viszonzszeretetre hajlott a szívem.

17 évesen alkalmam nyílt sokféle szerzetesrendi nővérrel találkozni Fehérvízen (a mai Csehországban található). Szlovákiából „az Isten háta mögé”, Fehérvízre telepítették ki a szerzetesnővéreket, a morva–lengyel határ mellé. Az állami hatóság azt gondolta, majd ott megöregednek a nővérek, nem lesz utánpótlásuk, és így kihalnak a szerzetesrendek. Itt találkoztam először az Assisi Szent Ferenc Leányai Kongregáció nővéreivel. Vonzott Assisi Szent Ferenc személye, így a róla elnevezett nővérek is felkeltették érdeklődésemet. Leveleztem velük, majd Pozsonyban meglátogattam őket. Ott, az intézményükben sok idős, szenvedő beteget láttam. Egy tehetetlen, már beszélni nem tudó, alig mozduló, fekvő idős asszonyt etethettem életemben először. A kiszolgáltatott asszonyon keresztül a szenvedő Úrral való testközeli találkozás megrendítően hatott fiatal lelkemre. Ez is befolyásolt az elköteleződés irányába, és később beléptem a nővérek közé, ahol rövid időn belül betegápoló lettem.

A csendben született meg bennem a döntés, hogy egész életemet átadom neki, Jézusnak, aki azóta vezet. Hiszem Isten állandó jelenlétét, és vágyom lelkét birtokolni minden pillanatban. Jelenléte nem mindig érzékelhető érzelmileg. Valamikor kapok egy kis vigaszt, ami lendületet ad a továbbhaladásban. A „járás közben” Jézusra figyelek, Ő van a középpontban. A Szűzanya kitüntetett helyen van lelkiéletemben, tőle tanulom, hogyan legyek Jézus tanítványa. Tapasztalom, hogy az Ő közvetítésével a kegyelem hatékonyabban dolgozik bennem.

Az istenkapcsolatomat táplálja a mindennapi szentmisén való részvétel, a szentírásolvasás, a lectio divina; a szentségimádások, személyes imák. Elcsendesüléskor az Isten

jelenlétének tudatosításában elé tárom azokat az eseményeket, amelyek a nap folyamán történtek, vagy a jövőben előttem állnak. Próbálom a Szentlélek segítségével hittel felismerni, kin vagy min keresztül szólt hozzám, és mit üzen az Úr. Azt gondolom, az ember önismeretében egész élete során mélyül, mélyülhet. Személyes korlátaimat, gyarlóságaimat ismerem, elfogadom az Istentől ajándékba kapott pozitív tulajdonságaimmal együtt. Úton vagyok ezen a téren. Van terület, amiből már kivonultam és bizonyára vannak még bennem rejlő lehetőségek, melyek Isten országa szolgálatában bontakozóban vannak.

Az embertársaimmal együtt haladok az úton az örökkévalóság felé. Krisztus misztikus Testében mindenkinek meg van a maga helye, és egymás kiegészítésével az Ő dicsőségére vagyunk teremtvé. Örülök a felebarátaimmal való harmóniának, a találkozásoknak, amikor a bennük rejlő kincsekből én is részesülök és valamivel ők is gazdagodnak általam. Örülök, ha Isten eszközeként valóban nővérüknek tekintenek, hisz az Úrban testvérek vagyunk. Néha az idő biztosítása, az elegendő idő a felebarát számára okoz nehézséget.

Szlovákiában Sapiaientia novícia-mesternőm nagy hatással volt rám, nem annyira a tematikus tanítások által, mint személyes életvitelével. A Jézussal való élő kapcsolatát előttünk élte. Élete, alázatossága, szeretetteljes személyisége meghatározó élmény volt szerzetesi életem kezdetén. Különösen akkor, amikor ezt mondta nekem: „Lucetka, te egyszer Magyarországra fogsz kerülni.” Akkor meglepődtem, még nem hittem el neki, de igaza volt, öt év elteltével valóban Magyarországra diszponáltak, és azóta is itt élek. Magyarországon nővértársaim, más szerzetesek, hiteles keresztények, lelkiismeretes szakemberek szintén hatással voltak/vannak rám.

1. SZOLGÁLAT

Az Assisi Szent Ferenc Leányai Kongregáció tagja vagyok. A budapesti Szent Ferenc Kórház higiénés területén és a Lelkigondozó Szolgálatban dolgozom. A Kongregációnk részéről kórházfelelős és a generális vezetőség egyik tanácstagja vagyok. Nap mint nap betegekkel, kórházi dolgozókkal és szerzetesekkel vagyok kapcsolatban.

2. KARIZMA

A több mint 120 éves rendünk Budapesten alakult (1894), karizmánk Szent Ferenc lelkeségével a betegek, szegények, elhagyatottak szolgálatára szól. A betegápolást nővéreink kezdetben magánházaknál, később az ország több helyén különböző kórházakban, majd saját kórházban, a budapesti Szent Ferenc Kórházban teljesítették küldetésüket. A két évtizede újra fenntartásunkban működő kórházban szeretnénk meghonosítani azt a lelkes, szeretetteljes alázatos betegellátást, amely alapítóanyánk szándéka szerint elődeink szolgálatát jellemezte.

Rendünk szeretné, ha karizmánk a kórházi betegellátás terén folytatódna. A Flóra anya idejében épített Szent Ferenc Kórház méreteiben mára már „kinőtte magát”, szükséges egy újabb épületszárnnyal bővíteni. Az előző években az új szárny előkészületi munkáin fáradoztunk. Hamarosan a kivitelezés veszi majd kezdetét. Bízunk a gondviselő Isten támogatásában, hogy álmainkat, ahogy alapítónk álmát is megvalósította, segíti jóakarató és szakértelemmel rendelkező emberek segítségével megépíteni. Nővértársaimmal, munkatársainkkal azon fáradozunk, hogy a magyar egészségügyben keresztény-katolikus értékrendet képviselő és valóban Isten szándéka szerinti betegápolás, betegellátás történjen. Hiszem, hogy a gyökereinkhez való hűséggel, identitásunkban megerősödve a

Szent Ferenc Kórházát illetően a kor igényeinek megfelelően az egyház és a társadalom javát szolgáljuk.

3. ÖRÖM

Az egyik legnagyobb örömöm az elmúlt évben az volt, hogy a budapesti Szent Ferenc Kórház új szárnyára vonatkozó építési engedélyt megkaptuk.

4. IRGALOM

Az irgalom számomra empatisz magatartást jelent felebaráttal szemben úgy, hogy nemcsak beleélem magamat az ő személyébe, nemcsak az ő szemével nézem a helyzetét, hanem együttérzésemet konkrét cselekedettel is kifejezem. Az Isten oldaláról sokszor megtapasztaltam az Ő irgalmát életem során. Ilyenkor, amikor irgalmát kifejezte irántam az Isten, velem Ő is nagyon együtt érző volt, igazságossága, mindenhatósága helyett könyörületével és irgalmával ajándékozott meg.

Néhány éve történt: a többéves szívultrahanggép a kardiológián teljesen felmondta a szolgálatot (korábban többször javították). Szükséges volt beszerezni egy új ultrahanggépet, mert anélkül nincs diagnosztika, viszont kellő mennyiségű pénz (több mint 19 millió forint) nem állt rendelkezésünkre. Nagyon nehéz helyzetben voltunk, mert ezzel egy időben még a szakrendelők felújítása is folyt (a tartalék pénzünk erre kellett). Engem személy szerint eléggé megviselt ez a helyzet. A kilátástalanság miatt több helyen terjesztettük kolduló felhívásunkat. A felhívás sok nyitott szívre talált, számos magánszemély adományából és egy kardiológiai alapítvány támogatásával pár hónap múlva vásárolhattunk új szívultrahanggépet, addig pedig kölcsönkértünk más intézménytől. Emlékezetes, szívemet melengető érzés volt,

amikor magánszemélyektől személyesen vehettem át jelentős összegű támogatást erre a célra úgy, hogy mindkettőnk szeme könnybe lábadt. Megható érzés volt megtapasztalni a felebarátok részéről az együttérző irgalmasságot, és tudatosítani, hogy fontos egymás iránt irgalmasságot gyakorolni.

A kórházi környezetben, ahol dolgozom, nap mint nap alkalom nyílik arra, hogy én is irgalmas legyek. Szívemben hordozom a betegeket – és nemcsak a fizikai betegségben szenvedőket, hanem mindazokat, akik még nem nyitották meg szívüket az Isten irgalmassága előtt akár tudatlanságuk, akár tévedéseik miatt.

5. TEREMTETT VILÁG

Ferences nővérként közel áll hozzám a teremtett világ fenntarthatóságának, védelmének kérdése. A közös összefogás érdekében a témában otthonos előadókat fogok meghívni a kórház dolgozói és betegei számára.

Jómagam pedig szerényen élek, takarékosan használom fel az energiát, gépkocsihasználat során másokon is segítek. Dekorációhoz, ajándékkészítéshez próbálom újrahasznosítani a tárgyakat (szárított virág, gyertyacsonk).

6. JELMONDAT

Az alábbi idézet azért fontos számomra, mert összesűrítve megfogalmazza életcélomat – az Úr dicséretét és jótetteiről való emlékeztetést: *„Áldjad, lelkem, az Urat, és egész bensőm dicsérje szent nevét! Áldjad, lelkem, az Urat, és ne feledd, mennyi jót tett veled!”* (Zsolt 103,1-2).

7. EUCHARISZTIA

Az Oltáriszentségben jelen lévő Isten nélkül elképzelhetetlen a hitem, a létem. Ebben nőttem fel, hogy a templomban valóságosan jelen van az Isten, titokzatos módon. Éppen ezért van ki előtt leborulnom, fejet hajtanom. Előtte, és nem más előtt. Jelenléte állandó, és ünneplése a szentmisében pótolhatatlan valóság számomra. A szentmise, illetve a szentáldozás maga az az aktus, amikor végbemegy a csere – Ő saját magát adja nekem, és én is önmagamot adom neki. Ez az egyesülés az eucharishtiában táplálja bennem Jézus lelkületét. Folyamatos jelenléte tanít a jelenlévésre mások számára, a rendelkezésre állásban a közösségben, a küldetésben a munkatársakkal és a rám bízottakkal. Vonzó csendessége és szelídsége alázatra int. Az eucharishtiában Isten teljességgel, maradék nélkül adja magát nekem, nem tart vissza semmit sem magából. Engem is erre a teljességre hív, hogy úgy adjam magamat neki, ahogy vagyok, bűnösségemmel, gyarlóságaimmal együtt. Előtte a legnagyobb őszinteségre vágyom hiteles énemmel. Az eucharisztia táplál, éltet, megszentel. Folyamatosan arra nevel, hogy a maradandót keressem, erősítsem környezetemben, szemben az ideiglenes, kártékony és romboló dolgokkal.

„Az Oltáriszentség naponta történő ünneplése alkotja életünk és közösségünk középpontját. Az előljárónőknek gondoskodniuk kell, arról, hogy minden nővérnek legyen naponta lehetősége az eucharishtiát ünnepelni, és hogy nővéri közösségeinknek legyen saját kápolnájuk, melyben a legméltóságosabb Oltáriszentséget őrzik. Naponta többszöri látogatásunkkal megtiszteljük a szentségileg köztünk jelenlévő Krisztust.” (Konst. 28.) „A valódi szentségimádás nyugodt pillanata értékesebb és lelkileg termékenyebb, mint akár a legintenzívebb apostoli tevékenység. Ebből a meggyőződésből kellene a gyakori szentségi Krisztus látogatásának kiindulnia... Az eucharisztikus Krisztus minden nővér és az egész közösség lelkiségének forrása” (Dir 28.2).

Godzsa Tamás István

premontrei szerzetes pap

1990. október 19-én születtem Veszprémben. Vallásos családból származom, egy bátyám van, Péter. A Padányi Római Katolikus Gyakorlóiskolában érettségiztem 2009-ben Veszprémben, majd a veszprémi Pannon Egyetemen folytattam tanulmányaimat nemzetközi tanulmányok szakon, melynek harmadik évében egy félévet a németországi Konstanzban töltöttem, az Erasmus-program keretében. Államvizsga utáni nyáron, 2013. augusztus 24-én költöztem Csornára, a Premontrei Rendbe, és november 22-én megkezdtem a noviciátust. Az első ideiglenes fogadalmamat 2014. november 9-én tettem le Csornán, majd november 10-étől Heiligenkreuzban, Ausztriában hallgattam teológiát.

Egészen kiskoromtól kezdve, már általános iskola elejétől tagja lehettem a helyi ministránsközösségnek, melynek hetente volt összejövetele, úgynevezett ministránsfoglalkozás, ahol tanítottak minket a ministrálásra, egyházi ünnepek fontosságára, valamint a szentek életútjait tárták elénk. Minden évben részt vehettünk ministránstáborban, ahol a közös szolgálat mellett jó élményeket szerezhettünk, jó kis közösséggé fejlődve. A középiskolai évekbe lépve ennek a közösségnek többedmagammal vezetője lehettem, átadhattam az addigi tudásomat, tapasztalataimat a ministrálással kapcsolatban.

Ami még nagy jelentőséggel bírt számomra a közösségek tekintetében, az a cserkészélet. Az általános iskola ötödik osztályától lettem tagja a szervezetnek, és vehettem részt számos, szabadidős kiránduláson, táborban és különböző egyházi ünnepen a cserkészcsapattal. A középiskola második felétől belekerültem egy „Kör” nevezetű közösségbe, amelyet

egy iskolatársam alapított, melynek célja, hogy a szürke hétköznapiakat megszínesítsük azzal, hogy egy kicsit az Istenre is próbálunk odafigyelni, arra, hogy tőle jöttünk és hozzá térünk vissza. Heti összejöveteleink egy szentírási szakasz értelmezéséből, beszélgetésekből és vidámságból álltak az iskolánk lelkiigazgatójának társaságában.

A kisközösségek sorát folytatva meg kell említenem a Szentlélek-szemináriumot, melyet egy ciszterci atya vezetett. A kilenc héten át tartó, heti egy alkalommal megrendezett lelkigyakorlat két fő részből állt, egyrészt egy elmélkedési előadásból, másrészt egy kiscsoportos beszélgetésből az adott előadás témájával kapcsolatban. Valamint a Cursillo nevezetű lelkigyakorlatot is ide kell sorolnom, amely háromnapos lelki töltekezést jelentett, hosszabb kihatással az életemre.

Utólag átgondolva, mindegyik kisközösséghez csatlakozásomat egy személyes meghívás előzte meg, és nagyban befolyásolta az akkori és későbbi életemet, valamint az egyházhoz való kötődésemet is.

Csornára való kerülésem története is évekkel a beköltözésem előtt kezdődött. Ok-okozati összefüggéseket próbáltam keresni, lépésről lépésre a kolostori életem kezdetéig.

Hangyányi szeretetért cserébe elefántnyi ajándék – az egyik meghatározó tézisem a hivatás útján. Amikor a 2010-es római ministránstalálkozót (amely számomra már a második római világtalálkozó volt) megelőző felkészítő napon beosztották az utazási rendet, a résztvevők nagy száma miatt a veszprémi egyházmegyéből két autóbust indítottak. Az egyik résztvevő a felkészítő program végén érdeklődött, hogy nem sorolná-e át őt a másik buszra, amelyikre egy jó barátja is került. Mindkét autóbusz telített volt. Felajánlottam, hogy szívesen cserélek vele, hogy utazhasson a kívánt autóbusszal. Így én is autóbust váltottam. (A két autóbusz utasainak más volt a szállása Rómában, ritkán találkozott a két csapat.) Ez csak azért érdekes,

mert csak így ismerhettem meg azt a ciszterci rendi atyát, akivel jó barátságba kerültünk a zarándokút során. Néhány hónappal később ez a ciszterci atya meghívott az általa tartott Szentlélek-szemináriumra, amelyet már említettem. Nagyon megtetszett ez a lelkigyakorlat, tartalmas lelki töltekezést jelentett számomra.

A rákövetkező évben szintén megtartották a szemináriumot, amelyre már kiscsoportosbeszélgetés-vezetőként kaptam a meghívást, melyet örömmel fogadtam. A csoportomba körülbelül 8-10 lelkigyakorlatos került, köztük egy Veszprém melletti faluból származó fiatallal, akivel a szeminárium kilenc hete után is gyakran tartottuk a kapcsolatot az interneten keresztül.

2011 nyarán lehetőségem nyílt a madridi ifjúsági világtalálkozón részt venni, mely rendkívül megerősített abban az elhatározásomban, hogy az egyetem kapcsán éljek az Erasmus-program adta lehetőségekkel (mert, aki nagy helyismerettel rendelkezett és tolmácsolt nekünk – egy zarándoktársunk, jó barátom –, az előző két félévet Madridban töltötte, szintén Erasmus-program keretében). A következő tanév elején jelentkeztem is a Konstanzi Egyetemre, mely városnak ajánlását egy, az előtte Konstanzban Erasmus-évet töltött volt középiskolai társamtól kaptam. Így pályázatot nyertem a 2012-es nyári félévre a Bodentó melletti történelmi városba. Ennek segítségével kipróbáltam az otthontól távoli életet is.

Ez idő alatt is gyakran tartottuk a kapcsolatot azzal a bizonyos Szentlélek-szemináriumi fiatallal, aki egyszer csak bejelentette, hogy szerzetes szeretne lenni Csornán, a premontrei rendben. Még soha nem hallottam ilyen helyről, rendről... Elhatároztam, ha tényleg belép, és már nagyjából beilleszkedett, és megszokta a rendet, akkor meglátogatom, mert érdekelt, hogy milyen lehet egy ilyen élet. A külföldön töltött félévem után

ősszel tényleg be is lépett, és november közepén meglátogattam, amikor megismerkedtem a premontrei renddel, élőben.

Mindössze három vagy négy napot töltöttem Csornán, majd karácsonyra elhatároztam, hogy belépek a rendbe. Korábban is érdekelt az egyházi élet, az Istennek szentelt élet, de nem tudtam, hogy melyik forma passzolna hozzám. Adódott a lehetőség, amellyel éltem. Az utolsó Pannon egyetemi félévem (2013 nyári félév) után, nyáron, augusztus 24-én, az előre betervezett nemzeti nagytábor (cserkésztábor) után beköltöztem Csornára.

Isten útjai kifürkészhetetlenek. Azt hiszem, ezt tapasztalhatom én is. A hivatásra, véleményem szerint, nincs egy állandó egyenlet, hanem mindenki számára személyes jellegű. Mindenki a saját fogékonysága mértékében, tulajdonságai szerint kapja a meghívást. Fontos, hogy megelégedjünk azzal, hogy „csak” a következő csillag fényességét látjuk, és azt követjük. Nem kell, nem lehet látni az egész életutat, sőt nem is érdemes, akkor nem olyan izgalmas. Ugyanakkor, ha szemléltetni akarnám az élet eseményeinek összefüggéseit, talán ezekkel a képekkel tehetném: az élet eseményeinek összefüggései olyan rendszerezetten kapcsolódnak egymáshoz, mint a pókháló szálai. Minden mindennel összefügg, bármelyik nélkül hiányos lenne. Így alkot egy kerek egészet, egy egységet. Vagy mint egy stabilan felépített legóvár, melynek az elemei tökéletesen passzolnak egymásba és egymásra. Ebben látom a gondviselő Isten szeretetét, aki ezt az egységet létrehozta, fenntartja és igazgatja. Ilyen precíz számításokat, tökéletes rendszert csak egy természetfeletti erő képes teremteni, melynek a teljes részletessége felfoghatatlan és észrevehetetlen.

Ahhoz, hogy a kapcsolatunk élővé legyen a Teremtővel, minél gyakrabban beszélgetnünk kell vele. Hívjuk bátran segítségül az Úr nevét, és adjunk hálát minden napunkért! Aranyszájú Szent János így fogalmaz: *„Legfőbb kincsünk az*

imádság, az Istennel való beszélgetés, hiszen ez találkozás és együttlét Istennel.”

Ha bármilyen nehéznek tűnő probléma megoldása áll előttünk, ne legyünk restek segítséget kérni másoktól, bevonni másokat a Gondviselésbe. Önmagunk erejéből semmire sem lennénk képesek, csak sodródnánk az árral. Éppen ezért fontosnak tartom a tapasztalatok továbbadását, célunk megerősítése és elérése érdekében is. Ezzel egyetemben nyitottnak kell lennünk felebarátaink felé a szeretet által. Ők is lehetnek az egység létrehozásának eszközei, vagy fordítva.

A beköltözéssel megkezdődött a jelöltségi idő, mely számomra három hónapig tartott, majd 2013. november 22-én történt meg a beöltözésem, így novícius lettem. A noviciátus alatt tanóráim voltak az Ágoston-reguláról, Szent Ágostonról, szerzetességtörténetről, premontrei lelkiségről, rendtörténetről és az alapítóról, Szent Norbertről, melyeket a novícius mester, a segédmagiszter, az apát úr, illetve „külsősök” tartottak nekem és kurzustársamnak. Amint belemélyedtünk a premontreiség fortélyaiba, úgy erősödtem meg abban a hitben, hogy ezt az életvitelt folytatva lehetek az, amire az Úr kiválasztott és meghívott.

A tanulás mellett sor került minden héten a fizikai munkára is, melyre ugyanúgy szükség van, mint a szellemi tevékenységekre. Ép testben, ép lélek. A kolostor melletti kis konyhakert művelésével, a belső és külső udvar rendbentartásával foglalkoztunk legtöbbször.

Az oratóriumban naponta háromszor gyűltünk össze zsolozsmára. A reggeli zsolozsmákat szentmise követte, majd a testi táplálék után folytattuk a napunkat az órarendnek megfelelően. A napközi imaóra után ebédeltünk, rövid pihenő és lectio divina – lelki olvasmányokkal való foglalkozás – után délutáni órák. Keddenként angolórára jártam, mely sikerrel felkészített a második középfokú nyelvvizsgámra. Az esti

dicséret után vacsora, majd punkta, vagy szentségimádás, vagy csendes este, vagy rekreáció – közös kikapcsolódás.

Rendszeresen kirándultunk, olyan helyeket felkeresve, melyeknek szerzetesi vonatkozásai vannak, illetve voltak. Szombathelyen, ahol a rendnek gimnáziuma működik, Premontrei Rendi Szent Norbert Gimnázium néven, részt vettünk az iskolai ünnepeken és alapító atyánk ünnepén is.

2014. október 28-án elhunyt a legidősebb rendtársunk, Endre atya, akit november 8-án Keszthelyen, egykori premontrei tanárai közé helyeztek örök nyugalomra. Másnap, november 9-én, vasárnap, az esti szentmise keretein belül tehettem le az első ideiglenes fogadalmamat. 10-én, hétfőn költöztettek szüleim Heiligenkreuzba, ahol megkezdtem teológiai tanulmányaimat. Az események szoros egymásutániséga mutatja az általam megfogalmazott „legóváreffektust”, pontosabban a gondviselő Isten szeretetét.

Meglehetősen kedves fogadtatásban volt részem a több mint 880 éves szerzetesi múlttal rendelkező osztrák faluban, így hamar sikerült hozzászoknom a heiligenkreuzi menetrendhez – a ciszterci szerzetesi napi-, illetve főiskolai órarendemhez. A közös vigília, laudes és szentmise után 8-tól tanórák délig, 12-től tercia, sexta, ebéd, majd necrológium és nona, délután 2től folytatódnak a tanórák. Az esti dicséret után vacsora, utána rekreáció, és kompletórium. Az előadások és vizsgák németül zajlanak, az első három vizsgaidőszak megmérettetésein sikeresen túl is vagyok.

Befejezésül szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akik segítettek és támogattak az utamon: szüleimnek, családomnak, rendtársaimnak, közbenjáróimnak, és természetesen a Gondviselőnek a szeretetért, útmutatásért, meghívásért. Kérem, foglaljanak imáikba, hogy továbbra is az Úr tervei szerint haladjak szerzetesi utamon, mert szeretni és szeretve lenni olyan, mintha kétfelől sütné ránk a nap. „*Ne félj,*

ne aggódj, a tűrés mindent elér. Ha tiéd Isten, tiéd már minden, Isten egyedül elég” (Avilai Szent Teréz).

1. SZOLGÁLAT

2017. szeptember 29-én, Szent Mihály napján, apátságunk védőszentjének főünnepén örökfogadalomtétel Csornán;

2018. június 6-án, Szent Norbert alapító atyánk ünnepén diakónusszentelés Csornán;

2020. június 19-én, Jézus Szíve ünnepén papszentelés Veszprémben, szülővárosomban;

Heiligenkreuzban a teológiai tanulmányaimat befejeztem, rendi megbízásaim, dispozicióim: 2020. április 1-jétől apáti titkár; 2020. augusztus 1-jétől káplán Csornán és az általunk ellátott falvakban; 2020. szeptember 1-jétől hittanár a szombathelyi Premontrei Rendi Szent Norbert Gimnáziumban.

2. KARIZMA

A premontrei rend alapítója, Szent Norbert három alapvető oldalát emelte ki a szerzetesi életnek, mégpedig a közösségi életet (közös imádságot, munkavégzést), a kontemplációt (szemlélődést, elmélkedést), melyből erőt merítenek az apostoli szolgálatra, úgymint szentmise bemutatása, szentségek kiszolgáltatása, lelkigyakorlatok tartása. Ezt a hármas együttest nevezik vita mixtának. Ezt az Ágoston-regula követésében élük meg ma is a premontrei szerzetesek. Magam is próbálok ezekre a feladatokra felkészülni a tanulmányaim során.

3. ÖRÖM

Talán kiemelkedő örömet nem neveznék meg, de számos olyan szituációban volt részem, amelyek jó emlékeket hagytak maguk után. Ilyen például, ha egyetértésben élünk a

testvérekkel, egy szívvel, lélekkel az Istent keresve; vagy az apátbenedikálás nálunk az elmúlt októberben; vagy egy sikeres vizsga, vizsgaidőszak a főiskolán; vagy találkozás a szüleimmel, testvéremmel, barátaimmal. Öröm volt számomra a fogadalomtétel 2014. november 9-én. Ehhez kapcsolódik, és nem mellékes öröm, hogy a sokak által szeretett, idős rendtársunk cingulumát kaphattam meg, akit két héttel az esemény előtt hívott haza a Gondviselő.

4. IRGALOM

Irgalmazzatok, hogy ti is irgalomra találjatok. Békességkeresés, nyújtás és elfogadás. Számomra az irgalom az, ha egy felebarátom, társam, összetűzésbe kerül velem, vagy éppen fordítva, és a békére törekszünk, megbocsátunk egymásnak. Irgalom: *„hogya újra lássak”* (Mt 10,51), bűneinktől megszabadulni és megbocsátani. A bűneinktől megszabadulni addig nem lehetséges, amíg meg nem bocsátunk azoknak, akik kérik azt. *„Boldogok az irgalmasok, mert ők irgalmat nyernek”* (Mt 5,7). Mindent meg kell tennünk annak érdekében, hogy fenntartsuk a békét környezetünkben, nem kell sokat tennünk, nem is tudunk, de azt szeretettel. Teréz anya így fogalmaz: *„Úgy érezzük, hogy amit teszünk, csak egy csepp a tengerben, de anélkül a csepp nélkül kevesebb volna a tenger.”* Az életünk belső, lelki valóságára is legalább akkora hangsúlyt kell fektetnünk, mint a külsőre. Avilai Szent Teréz így fejezte ki: *„Bensőnkben van valami, ami összehasonlíthatatlanul értékeesebb mindannál, amit látunk: a lélek.”*

5. TEREMTETT VILÁG

Véleményem szerint annyit kellene tennünk, hogy hagyjuk a természetet a maga módján – természetesen – élni. A természetnek abszolút nincs szüksége az ember által nyújtott

védelemre akkor, ha az ember békén hagyja. Amennyiben belekontárkodunk a természet dolgaiba, mindent meg kell tennünk annak védelmében, és helyre kell állítani a normát. Igaz ez az emberi természetre, valamint annak felborítására is. A természet minden részletében ott rejlik az Isten „ujjlenyomata”, hiszen ezt az adott esetben végtelenül bonyolult és még teljesen nem felfedezett világot, természetet csak egy azon felüli erő képes létrehozni, megformálni és fenntartani. Szemléltetésképpen egy hasonlat: annak az esélye, hogy az Univerzumban minden véletlenszerűen működik és az eseményeket a vakszerencse alakítja, legalább akkora, mint annak az esélye, hogy egy tornádó egy repülőgépgyárba tévedve felkapja az alkatrészeket, és hip-hop összeszerel egy Boeing 747-est.

6. JELMONDAT

A szeretet a legfőbb parancs és csak annak útján érhetjük el azt, amiért most itt, a földön küzdünk és élünk; csak jézusi módon üdvözülhetünk. *„Ne tartozzatok senkinek semmivel, csak azzal, hogy egymást szeretitek, mert aki felebarátját szereti, teljesítette a törvényt”* (Róm 13,8).

Az imádságban legyünk kitartóak és állhatatosak, hittel tegyük, és legyen célja, de ha mégsem lennénk teljesen összeszedettek, akkor ez lebegjen szemünk előtt: *„Akármilyen lanyhán is imádkozzék valaki, Isten mindig nagyon sokra becsüli azt, hogy mégis imádkozik”* (Avilai Szent Teréz).

Az Ige beteljesült, a megváltás elérkezett hozzánk, Jézus szenvedése, kereszthalála és feltámadása által, mint ahogy annak jövődölését Izajás prófétánál, az 53. fejezetben is olvashatjuk: *„a mi betegségeinket ő viselte, és a mi fájdalmainkat ő hordozta... a mi bűneinkért törték össze... és az ő sebe által gyógyultunk meg”*.

7. EUCHARISZTIA

Az eucharisztia vagy Oltáriszentség a mi Urunk, Jézus Krisztus megdicsőült testének jelenléte. Az ostya nem szimbólum, hanem Krisztus valóságos Teste. Nem közönséges étel, hanem az Atya egyszülött Fiának Szent Teste, és a bor nem közönséges ital, hanem az Ő Szent Vére. Ily módon is velünk maradt Jézus a mennybemenetele után is, hogy mindannyiunk lelki tápláléka legyen. Azt a csodálatos megbízatást hagyta a papoknak, lelkipásztoroknak, hogy Jézus áldozatára minden szentmisében emlékezzenek, az Oltáriszentségben jelenítsék meg, és osszák ki a többi hívő számára. A szentáldozás a legközelebbi találkozás Krisztussal, Ő él bennünk, ahogy Szent Pál is írja a Galatákhoz írt levelében: *„élek én, de már nem én, hanem Krisztus él énbenem”*.

Szent Norbert atyánkra is nagy hatást gyakorolt az Oltáriszentség, a hagyomány szerint ő vezette be a mindennapos szentmiseáldozat bemutatását, éppen ezért lett az attribútuma a monstranciában lévő Szentostya.

Kiemelkedő szerepet tölt be a közösség életében is: a mindennapos konvent misében is magunkhoz vehetjük Krisztus Testét, és heti két alkalommal pedig közös szentségimádást tartunk, ezenkívül lehetőség van az egyénire is. Fontos számunkra, hogy mindig Krisztust állítsuk a közösségi életünk középpontjába is, *„mert egy a ti Mesteretek...”*. Nekünk őt kell követnünk, nem a saját *„igazságainkat”*. A lelki béke és nyugalom forrása és csúcspontja. Amíg van Oltáriszentség, amíg velünk van az Isten, addig miénk a minden. Cum Deo vobiscum, qui contra nos?

Zajac Malgorzata

Ferences Mária Misszionárius nővér

1975-ben születtem egy kisvárosban, a lengyelországi Pilznóban. 25 évig éltem szüleimmel és a nálam öt évvel fiatalabb öcsémmel egy kertes házban, melyet nagyon szerettem. A városunkban mindenki katolikus volt, ezért egyértelmű volt, hogy rendszeresen jártak templomba. Ezért nem volt abban semmi különös, hogy minden este együtt imádkoztunk a szüleimmel és az öcsémmel. Emlékszem, néha sokáig kellett várni, hogy mindenki összegyűljön a házban, azért is, mert édesapám rendőr volt. A házból kilépve mindig így köszöntünk el egymástól: „Dicsértessék a Jézus Krisztus!” A szüleim máig ezt teszik.

Különös módon emlékszem az elsőáldozásra való felkészülésre; egész éven át hetente kétszer jártunk előkészítőre a szüleinkkel. Mindannyian nagyon jól tanultunk, mert ha a gyerek nem tudott a kérdésre válaszolni, akkor a szülőnek kellett...

A templomunk az iskola mellett volt, így mindennap iskola előtt és után bementünk a templomba, hogy hódoljunk Jézusnak. Különösen a mozgó betlehemre emlékszem; iskola után mindig sok időt töltöttünk el ott, nézve, ahogy Mária Jézust ringatja, ahogy a pásztorok és a királyok közelednek és meghajolnak előtte, ahogy az egyszerű emberek vizet húznak a kútból, vagy ahogy legeltetik a bárányokat a legelőn, és ahogy a betlehemi csillag ragyog. Májusban és októberben lehetőségeink szerint mindennap jártunk szentmisére, hogy a Szűzanyát dicsérjük litániával vagy rózsafüzérrel. Nem mindig mentem szívesen, mert gyakran hosszúnak tartottam, de szerettem a szentmise utáni időt, amikor a barátokkal és a barátnőimmal a friss, meleg

zsömlékért mentünk a pékségbe, és sétáltunk. A plébániánkon nővérek is dolgoztak, sötétkék habitusban járva, és ritkán láttam őket mosolyogni. Nagyon komolynak tűntek, és határozottan nem „vonzóknak”. Mindig sajnáltam őket, hogy folyton ugyanabban a ruhában vannak, nincsen férjük, gyerekük, saját házuk, autójuk... Tehát általános iskolában a templom elsősorban egy olyan hely volt számomra, ahol – amellet, hogy keresztényi kötelezettségeimet végeztem – találkoztam a barátaimmal.

15 éves koromban nyáron elutaztam a barátnőimmal a ferences ifjúsági találkozóra. Azt tudom mondani, hogy itt megéltem valamit Szent Pál damaszkuszi útjának kegyelméből (lásd ApCsel 9,11). Az Úr Jézus megadta, hogy találkozzam Vele. Attól kezdve valami nagyon megváltozott – úgy gondolom, nem is külsőleg, inkább belül, a szívemben. Úgy éreztem, Isten nagyon szeret engem, éreztem, hogy a szeretet lángja Jézus iránt, mely bennem fellobbant, egyre nagyobb lesz. Most már nem a barátnőim miatt jártam a templomba, ahogy régebben, hanem Istenért magáért.

Amiatt tehát, hogy egy ilyen kis városban mindenki mindenkiről mindent tud, nem akartam, hogy kiderüljön, hogy mindennap járok szentmisére – márpedig ilyen vágyat ébresztett bennem Jézus –, biciklivel, mint egy titkos randevúra, jártam a közeli városokba, ahol senki nem ismert engem. Ma is remeg a szívem, ha visszaemlékszem erre. Az úton, a szentmise előtt és után hosszan beszélgettem vele, és a visszaúton ugyanúgy. Szerettem Jézust, és mindenre kész voltam érte, még arra is, hogy elhagyjam a szeretett otthont és elutazzam misszióba, de mint világi személy, például orvos, semmi esetre sem úgy, mint egy szerzetesnővér.

A gondolat a szerzetesi életről félelemmel töltött el, és mindig úgy gondoltam, hogy szerzetesnővérek lenni az élet legnagyobb katasztrófája. Véget ért a középiskola, és dönteni

kellett, hogyan tovább. Eldöntöttem, hogy az orvostudományira adom be a papírjaimat, arra gondolva, ha Isten úgy akarja, hogy a misszióban érte dolgozzam, biztosan bejutok, annál is inkább, mert mindig az éltanulók közé tartoztam az iskolában, és nagyon sokat imádkoztam ezért a szándékért. És mi történt? Nem jutottam be. Teljes vereség, mert az összes tervem az életemre nézve összedőlt. Semmit nem értettem ebből, és haragudtam Istenre, és megállapodtam abban, hogy felhagyok az ambiciózus terveimmel a misszióval és az önfelajánlással kapcsolatban. Azért, hogy ne veszítsek évet, kémiai tanulmányokba kezdtem, azzal a gondolattal, hogy ez csak ideiglenes megoldás lesz. És Ő itt várt rám, ahogy általában, váratlanul és alázatosan. Ritkán fordul elő, hogy a kémiai tanulmányok mellett etika is legyen, és a mi évfolyamunknak pont volt egy szemeszter. A pap is, aki az etikát oktatta, csupán egy évet tanított az egyetemen, tehát ez sem véletlen. Ő hívott meg a neokatekumenális közösségbe. Nem tudtam mi ez, de kockáztattam, és elmentem. Máig jelen van valahogy az életemben ez az út. A neokatekumenátusi közösségben sokat hallgattuk Isten ígését, itt tanultam meg, hogyan halljam Istent, itt értettem meg, hogy nem az a legfontosabb, mit akarok tenni Istenért, hanem az, hogy mit akar Ő tenni értem.

Következő meghívása az volt, hogy elutazzam egy csendes, Szent Ignác-i lelkigyakorlatra. Nagy kihívás volt ez számomra, mert páran úgy tartották, hogy a számát sosem csukom be. Egy bizonyos idő elteltével, hosszú harcok után, mint amit Jákob Istennel vívott (Ter 32,25), eldöntöttem, hogy elutazom. Sejtettem, hogy valami nagy dolog fog történni. Éreztem, meg kell kérdeznem Istent, milyen tervei vannak az életemmel kapcsolatban, de félve a válaszoktól olyan hosszsan késleltettem, amennyire csak lehetett. Aztán elérkezett életem egyik legfontosabb pillanata. Ahogy a lelkigyakorlatot végeztem, a sok csendben és imában töltött nap után, amikor őszintén álltam

Isten és önmagam előtt, megláttam, hogy a szívem legmélyén van az egyetlen, legnagyobb vágyam – teljesen Hozzá tartozni.

Az elmélkedésem jegyzeteiben leírtam, hogy szerzetesnővér akarok lenni, és magam sem hittem el azt, ami megjelent a szemeim előtt. Az, amitől eddig nagyon féltem, leírhatatlan örömmel és békével töltött el. A választásommal elmentem az Oltáriszentséghez, és megkérdeztem az Úr Jézust: Mit gondolsz? Emlékszem a súlyos csendre és a válaszra való várakozásra. Úgy tűnt, mintha az egész világ megállt volna, mert most Isten fog beszélni. És ezt mondta, olyan világosan hallottam, hogy máig így hangoznak a szívemben ezek a szavak: „*Nyújtsd ki kezedet segítségemre, mivel törvényedet választottam*” (Zs 119). A legkisebb kétségem sem volt afelől, hogy Ő azt akarja, hogy teljesen az övé legyek. Máig bátorítanak ezek a szavak, különösen életem legnehezebb pillanataiban.

Időközben Isten utamba állította a Ferences Mária Misszionárius Nővéreket. Az, ami bennük megfogott, a családias lelkület, az egyszerűség, átlagosság... Igazán később kezdtem felfedezni a karizmát, amely megragadott és továbbra is megragad.

A tanulmányok elvégzése után az utolsó nyarat a szüleimmel és különféle utazásokkal töltöttem. Érdekes dolog, hogy a kolostorba lépés előtt három nappal egy bizonyos pap felhívott engem, és csak egy mondatot mondott nekem: „Emlékezz, hogy megtaláltad a gyöngyöt.” A szüleimnek nagyon nehéz volt elfogadniuk a döntésemet. Ők más életet terveztek nekem, sőt még saját házat is építtettek számomra. Utolsó deszkaként a meneküléshez az utazás előtti napon édesapám megkérdezte: „És mi lesz azzal a házzal?” Én pedig gondolkodás nélkül ezt feleltem: „Az öcsémnek marad.” És az a válasz, amit apukám erre mondott – „Nagylelkű vagy, hogy félmillió zlotyt felajánlasz” – nem hagyott békét. Azért írok erről, mert a harc olykor végig tart. A kolostorhoz vezető úton, amely egy egész

napig tartott, két mondat keringett a fejemben, amelyek egymással harcoltak: „Megtaláltad a gyöngyöt” és „félmillió”. A harc és a kísértés szörnyű volt, de Isten végig fölöttem tartotta a kezét.

1999. szeptember 17-én ferences Mária misszionárius nővérként életem egyik új szakasza kezdődött el. Két év gyönyörű és gazdag jelöltség és noviciátusi idő után küldetést kaptam az első missziós tapasztalatomra Eupatóriába, a Krím félszigetre. Számomra csodálatos, Isten milyen jól ismeri a szívünk vágyait, és milyen gyengéden teljesíti azokat. Társulatunkba lépve kész voltam lemondani arról, hogy többé nem fogok úszni – ez egy dolog a többi közül, amit nagyon szerettem –, és négy év után elküldtek a Fekete-tenger mellé, ahonnan tőlünk csak 15 percre van a tenger.

Itt azt tanultam, hogyan legyen igazi ferences Mária misszionárius nővér. Fiatalokkal, gyerekekkel, felnőttekkel, szegények között és falvakban dolgoztam. Itt olyan személyekkel találkoztam, akik ötven évet éltek például Kazahsztánban vagy Szibériában, és nem volt lehetőségük szentségekhez járulni, és akik könnyekkel a szemükben csókolták a pap kezét, hogy szentmisére mehettek, gyónhattak. Máig hordozom szívemben ezeket az embereket. Két év után a Krím félszigetről Lengyelországba küldtek. Nehéz volt visszatérni, otthagyni azt, amit az ember szeret, amibe a szívét beledja..., de Isten jobban tudja. Lengyelországban a fiatalokkal való munkát bízták rám, habár ettől nagyon féltem, és úgy éreztem, nem vagyok jól erre felkészítve, de Istenre bíztam, mondván: „Legyen nekem a Te szavaid szerint.” Nagyon megszerettem a fiatalokkal való együttlétet, és máig ők a szívem csücske.

Elérkezett életem legnehezebb tapasztalata. Örökfogadalmam előtt egy hónappal telefonáltak otthonról, hogy meghalt az egyetlen öcsém. Az utolsó négy évet

Amerikában töltötte. Az első gondolat, ami az eszembe jutott: ez lehetetlen. A második pedig a meggyőződés, hogy Isten velünk van ebben az eseményben, hogy ez az esemény nem véletlen. Azon a napon reggel, a szentmisén volt egy ígérés, amely rögtön a szemem elé került: „*Elragadta, hogy a gonoszság ne ártson értelmének, és az álnokság el ne csábítsa a lelkét. (...) Látják ezt az emberek, de nem értik, és nem veszik szívükre, hogy kegyelem és irgalom vár az Úr választottjaira és oltalom a szentjeire*” (Bölcs 4,11.15). Szerzetesi fogadalmunkban ezt mondjuk: „*Felajánlom életemet az Egyház és a világ üdvösségéért*”. Láttam, hogy ez a felajánlás nagyon konkrét formát öltött. Amikor hazautaztam, meglepett szüleim hozzáállása. Emlékszem édesanyám szavaira: „Nem kérdezem Istent, hogy miért, láthatóan előre látta ezt a terveiben.” Tudom, hogy ez a hozzáállás nem tőlünk való. Az örökfogadalmamra az első meghívót az öcsémnek küldtem. Először írtam neki ilyen hosszú levelet, amiben megosztottam mindent az életemről, hivatásomról, mindenről, amit Isten értem tett, és hogy Ki Ő számomra. Ez volt a mi búcsúnk, ezen a módon tudtunk utoljára találkozni. Nagyon örültem, amikor kinyitva találták a levelet a lakásában.

Gondolkodtam rajta, milyen idézetet válasszak a fogadalmas szentképemhez. Eldöntöttem, hogy szent Pál egyik mondatát veszem, amely így hangzik: „*Számomra az élet Krisztus, a halál pedig nyereség*” (Fil 1,21). E mondat másik felétől féltem kicsit, mert tudtam, hogy Isten komolyan veszi az embert. Amikor tudomást szereztem öcsém haláláról, világos volt számomra, hogy Isten arra hív meg engem, hogy a teljes mondatot vegyem. Most együtt teljesítjük be ezt az ígét, annál is inkább, mert az öcsém szeptember 17-én halt meg – ugyanazon a napon, amikor beléptem a társulatba. Isten megadta a kegyelmet, hogy 2008. november 9-én örökfogadalmat tegyek szülővárosomban, a plébániai templomban, ahol Ő mindig is várt rám. És teljes

meggyőződéssel tudtam mondani: „*Senki nem veszi el tőlem az életet, én magam adom oda*” (Jn 10,18) – és tudom, kinek adom.

2009. január 15-én Isten megengedte, hogy életemben először magyar földre lépjek – ez az én „szent földem”, ahol egy közösségben élek nővéreimmal, akikért hálás vagyok Istennek. És hogy hogyan is néz ki az életünk belülről? Jöjj, és lásd!

SZOLGÁLAT

Az emberek gyakran felteszik ezt a kérdést: „A nővér mit csinál, milyen feladatai vannak?” Személy szerint nem szeretem ezt a kérdést. Gyakran egy világi személy ugyanúgy meg tudná csinálni a feladatot, vagy még jobban. Tehát nemcsak arról van szó, mit csinálok, hanem hogy ki vagyok. Első és alapvető tapasztalat az, hogy Isten szeret engem, és ez a szolgálat az egyedüli válasz az Ő szeretetére. Számomra a szolgálat azt jelenti, hogy rendelkezésére állok az Istennek, mint Jézus, mint Mária. Jelen vagyok az adott pillanatban, ott, ahol Ő éppen akarja, hogy legyek. Gyakran tapasztalom – a Vele való találkozás során szentmisében, az igében, a szentségimádáson –, hogy világosságot ad nekem, hogyan szolgáljak, szeressek, éljek.

Leggyakrabban az ifjúságpasztorációban szolgálom, fiatalokkal foglalkozom mindenféle formában: találkozásokon, lelkigyakorlatokon, képzéseken, beszélgetések alatt, személyesen és online, zárandoklatokon, kirándulásokon. Ezenkívül vezetem a közösségünk Facebook-oldalát és a csatornánkat a YouTube-on. Néha, ahogyan sétálok az utcán, vagy amikor biciklizem, Isten tanújává válok. Elég valakire rámosolyogni, figyelni, nem közömbösen elhaladni az emberek mellett.

A közösségben igyekszem nővérek, barátok lenni. Szolgálom abban, amiben tudok: autót vezetek, főzök, sütök,

kertészkedem, a kápolnánkat virágokkal díszítem, gyertyákat készítek, néha ajtókat festek, a ház pénzügyeit rendezem, kisebb-nagyobb felújításoknál segítek, vendégeket fogadok, rászorulókkal foglalkozom. Biztos vagyok benne, hogy akkor teszem a legtöbbet, amikor imádkozom.

2. KARIZMA

Pápai jogú, szemlélődő-apostoli társulat vagyunk, 1877-ben születtünk. Az eucharisztia az életünk középpontja; mindennap imádjuk Jézust az Oltáriszentségben, felajánlva életünket az egyházért és a világ üdvösségeért. Nemzetközi közösségekben élünk a világ hetvennégy országában.

Mint ferencesek családi lelkülettel élünk egyszerűségben, örömben és szegénységben; mint misszionáriusok készen vagyunk elmenni mindenhova és mindenkihez, hogy hirdessük a megváltás örömhírét; Máriától, aki Isten ígéjének hallgatásával és teljes önátadásával teljesítette Isten megváltói tervét, tanuljuk a szemlélődést és az életünk kockáztatását Istenért az örömteli rendelkezésre állással.

3. ÖRÖM

Legnagyobb örömöm az, hogy „*nevünk fel van írva a mennyben*”. Benne – Istenben – a legegyszerűbb dolog is örömmel tölt el, nélküle a legcsodálatosabb dolgok sem okoznak örömet. Isten maga a legnagyobb örömöm.

4. IRGALOM

Egykor nagy büntetést kaptam gyorsajátásért, és kötelességemnek éreztem szólni a tartományfőnöknek. Ő pedig ezt írta vissza: ezzel a büntetéssel megleszünk, de te lassabban vezess, mert fontos vagy nekünk.

5. JELSZÓ

„Számomra az élet Krisztus, a halál pedig nyereség” (Fil 1,21).
Minden évben, hónapban és napon igyekszem a szívemben hordozni az adott igét, amely vezet engem.

6. TEREMTETT VILÁG

Azt mondják Szent Ferencről, hogy szerette a virágokat, a napot, a szelet; viszont igazából a Teremtőt szerette, és ebből a szeretetből áradt ki aztán a teremtményekre. Ezt tanulom tőle.

7. EUCHARISZTIA

Az eucharisztia életünk középpontja. Krisztus áldozatában való részvételünk imádással, felajánlással, közbenjárással tölti be életünket. A szemlélt Krisztus testvéreinkhez küld minket, hogy felfedezzük bennük az Ő rejtett jelenlétét, és a testvérek újra visszairányítanak minket Jézus imádásához. Az eucharisztia imádásából fakad egész életünk szemlélődő és misszionáriusi dinamizmusa (részlet az FMM Általános Szabályzatából). Alapítóanyánk, Boldog Marie de La Passion ezt mondta: *„Itt mindent megtalálsz, ami szükséges a hivatásod betöltéséhez”* – ezt mindennap tapasztalom.

Szentháromságról nevezett Katalin Ildikó

sarutlan kármelita nővér

A Hargita megyei Csíkszentsimonból származom. Csíkszeredában láttam meg a napvilágot 1975. augusztus 25-én, mintegy névnapi ajándékként édesapám számára, akit Bertalannak hívtak. Szüleim első gyermeke voltam, és nagy örömmel fogadtak. Amikor hatéves lettem, apai nagymamám elvitt a plébániai hittanra, ahová attól kezdve rendszeresen eljártam. Mindkét nagymamám és édesanyám is rendszeresen jártak szentmisére, csak édesapám nem akart soha eljönni. De ha villanyszerelési segítségre volt szükség, idős plébánosunk mindig őt hívta, és ő készségesen el is ment. Amikor a fizetéséről kérdezték, mindig azt válaszolta: „Majd eggyel többet kondítsanak.”

Kiskamaszkoromban öntudatlanul is mély benyomást tett rám, amikor öcséimmal együtt felfedeztük édesanyám elrejtett imakönyveit: a Szent József tiszteletére szentelt havi ájtatosságot és a kézzel másolt Jézus Szíve-kilencedet. Édesanyám akkoriban jutott el mélyebb, személyes istenkapcsolatra.

Számomra mérföldkőnek bizonyult Istennel való kapcsolatomban az a tény, hogy 1989 szeptemberében megkezdtem gimnáziumi tanulmányaimat a csíkszeredai, akkor még Matematika-Fizika Líceumban, a későbbi Márton Áron Gimnáziumban. Új osztálytársaim között volt egy lány, aki ugyanúgy ingázott, mint én, de a vonat érkezése előtti időt nem az állomáson töltötte, hanem „egy ismerőshöz” ment el. Később kiderült, hogy tulajdonképpen a templomba megy be imádkozni. Idővel én is csatlakoztam hozzá, így együtt jártunk

ugyanahhoz az „ismerőshöz”. Ekkor fedeztem fel a templomban végezett hosszabb kötött vagy csendes imák ajándékát.

Osztálytársnőim közül ketten is elmondták, hogy szerzetesnők szeretnének lenni. Ez a gondolat teljesen meglepett. Soha nem gondoltam arra, hogy milyen lehet egy szerzetesnő élete, mi indít valakit egy ilyen választásra. Abban az időben lett egy barátom, akivel elkezdtünk együtt járni, s ez nagy élmény volt számomra.

Édesapám hirtelen halálával, 1991. március 11-én, életemben krízis következett be. Bár már régóta szívbeteg volt, és sokat szenvedett, halála készületlenül ért. Aznap reggel még szólt, hogy keljek fel, mert lekésem a vonatot, délután pedig azzal szembesültem, hogy ő már nincs. Előző nap délutánján felköszöntött névnapomra, és még ajándékot is adott, majd gyorsan elment. Vajon mi van vele? Mennyire szüksége lett volna az én imámra! A temetését követően napi szentmisére járó lettem, az egyik pap személyében pedig lelkiatyát találtam. Ezt Kis Szent Teréz közbenjárásának éreztem, akit idézett plébánosunk édesapám temetésén, mondván: „Most már mi is bizalommal nézhetünk az égre, és valóban elmondhatjuk: »Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy.«”

Vallásos osztálytársnőimmal kiscsoportot hoztunk létre, és hetente egy délután együtt imádkoztunk „lelkianyánk” lakásán, aki befogadott bennünket. A reggelenként tartott évfolyamhittan mellett délután is eljártunk a plébániai hittanokra, ahol nagyon jó ifjúsági hittanok segítettek abban, hogy a vallást belegyökereztessek nemcsak a hétköznapi programjaiba, hanem az értelmünkbe, szívünkbe, cselekedeteinkbe.

Így jutottam el oda, hogy egyszer csak azt éreztem: ott állok egy elágazásnál. „Szívesen lennék szerzetesnő, ha úgy gondolod, Uram, de ezt nem nekem kell eldöntennem.” Éreztem, hogy ez nem választás, hanem meghívás kérdése. A válasz nem késett soká. Abban az időben a csíksomlyói kegytemplomba is jártunk

szentmisére, a Szent Antal tiszteletére tartott „keddi búcsúra”. Egyik alkalommal, 1991. április vége felé, a szentáldozást követően összesűrűsödött számomra a levegő. Különös élmény volt, és tudtam, hogy ez azt jelenti, a válasz: igen. Vagyis, Isten meghívott arra, hogy szerzetesnő legyek. Hatalmas öröm töltötte be a szívemet. Másnap reggel az évfolyamhittanon arra kért minket hitoktató lelkipásztorunk, hogy imádkozzunk érte, mert nem könnyű annyi embernek prédikálni a kegytemplomban a keddi búcsún, amelynek abban az évben ő volt a szónoka. Majd hozzáfűzte: szerencse, hogy az egyházban van egy olyan rend, amelynek tagjai a papokért imádkoznak, ezek a kármelita apácák. Abban a pillanatban tudtam, hogy én csak kármelita nővér leszek, és semmi más.

Az események továbbra is gyorsan alakultak. Azon a nyáron ferences táborban vettünk részt „lelkianyánk” meghívására, aki a ferences harmadrendhez tartozik. Ott egy vincés nővér csodásérmeket osztogatott. Én nem kaptam, mert a nyakamban már lógott egy nagy érem. Neki nem tűnt fel, de másoknak igen, hogy az nem csodásérem, hanem skapulárérem. Kérdezgették is tőlem, mi az. Így tett egy temesvári lány is, akinek elmondtam, hogy azért hordom, mert kármelita szeretnék lenni. Kiderült, hogy neki van egy kármelita címe, mert őt is érdekli ez a rend. Ide is adta, és írtam egy magyar nővérnek Grazba, aki lelkiségi irodalomért egy budapesti címet adott meg. Kértem, hogy küldjék nekem a *Kármel* újságot, mert itt többünket érdekel. Hamarosan egy olyan újságot kaptam, amelyben a pécsi kármelita nővérek jelezték, hogy fogadnak komoly szándékkal érdeklődő fiatalokat. Azonnal írtam nekik, hogy mi itt vagyunk heten, akik szeretnénk elmenni, mert szándékaink komolyak. Ők két csoportra osztottak bennünket, így az első csoporttal hárman meg is érkeztünk hozzájuk 1992. július 15-én, Kármelhegyi Boldogasszony vigíliáján (pár napra rá pedig bejelentkezés nélkül érkezett még egy hármas csoport Csíkból). Nagyon jól

éreztem magamat közöttük. Szerettem volna ott maradni végleg, de ők (édesanyám nagy megkönnyebbülésére) bölcsen hazaküldtek, hogy érettségizzem le. Abban az évben meglátogatta őket a rendi generális, és a belépési korhatárt 21 és 40 év között állapították meg. Számomra – ígéretük miatt – felmentést kértek. Így történt, hogy 18. születésnapom betöltése után, édesanyám kíséretében, 1993. szeptember 7-én átléptem a Kármel küszöbét, hogy a Szűzanya születése napján én is új életet kezdjek.

Belépésemet követően még évekig a mennyei Atya volt, akihez a leggyakrabban és a legszívesebben imádkoztam, mert édesapám halálát követően tíz évre volt szükségem ahhoz, hogy ez az érzelmi hiány elkezdjen gyógyulni bennem. Emlékszem rá, hogy novíciaként nehéz volt Jézushoz közelednem. Sokszor gondoltam Karl Rahner egyik mondatára, amelynek az elejét azóta elfelejtettem, de amelyben azt mondja, hogy két szerető ember néz egymásra, és élnek együtt hétköznapijaikat. Így próbáltam meg együtt élni Jézussal. Fogadalomtételre az ő bizalommal teli szavait választottam: „*Abba, Atyám!*” (Mk 14,36). Ez mindent összefoglalt abból, amit noviciátusom során megéltem. Újoncmesternőm megtanított arra, hogy minden belső ima elején imádkozzam a Szentlélekhez; amikor pedig beöltözésem közeledtével megkérdezte, milyen misztériumot szeretnék választani, azt mondtam: „Nem tudom miért, de a Szentháromság van bennem, és csak az.” Azt válaszolta, hogy ha nem ezt mondtam volna, akkor ő is ezt javasolta volna számomra.

A Kármelben mindannyiunknak van egy neve és egy misztériuma. Ezt vagy mi választjuk, vagy kérjük, hogy adjanak számunkra, mert Istentől szeretnénk kapni. Tehát a szívben születik meg a misztériumunk, vagy a miénkben, vagy az előjárónkéban, s aztán ebbe a misztériumba valahogyan beletestesül egész szerzetesi életünk. Én máig nem tudom, hogy

miért a Szentháromságot választottam. Számomra a Szentháromság kommuniót jelent, harmonikus közösséget, ahol mindegyik személy teljesen adja önmagát, és befogadja a másikat; ahol mindegyik személy különböző, és mégis hasonló; mindegyik önmagaként ajándékozza önmagát, és mindent együtt tesznek. Nagy titok ez: a legszebb titok, a legvonzóbb titok, a mindent magában foglaló titok, az egyre mélyebben feltáruló titok, a minden emberi vágyat betöltő titok. Ebbe a titokba belépni, ebben élni – ez az én legnagyobb vágyam. S mivel ez a legmélyebb vágyam, ez a legnagyobb küzdelmeim tere is. Nagyon megszenvedem, ha egy kapcsolatom zárlatos, különösen, hogyha évek óta az. Fájdalmasan élem meg, ha úgy érzem, hogy valaki belém gázol, ha úgy közeledik hozzám, hogy nem hagy szabadon, és azt is, amikor azt élem meg, hogy én nem tudom befogadni a nővéremet úgy, ahogy van, olyannak, amilyen, hogy én nem tudom őt szabadon hagyni, ha én közeledem hozzá erőszakosan, elvárva, hogy azonnal megtegye, amit kérek.

A terézi kármelita közösségekben létszámkorlátozás van. A közösség létszáma nem növekedhet huszonegy fölé, hacsak nem különleges okból, engedéllyel. Ez azért van így, hogy ne veszítse el a közösség családi jellegét. Az elmúlt kilenc év nagy részét egészen kis közösségben töltöttem, amely két fővel kezdődött, s lassan fejlődött föl kilencre. Évekig négy-öt fős közösségben élni, amely nem kölcsönös szimpátia révén gyűlt össze, gyakran volt embert próbáló feladat. És nálunk nincsenek áthelyezések. Aki ahol elköteleződik, ott éli le az életét, abban a kolostorban, abban a közösségben. Persze, kivételek ezen a téren is akadnak, hiszen nekem a harmadik kolostorom Pécs és Magyarország után a marosszentgyörgyi, és a második közösségem a magyarorszáki után az itteni – bár ezt a közösséget is jórészt Magyarországról jött nővérek alkotják.

Ezen kívül pedig volt alkalmam egy egész évet tölteni Kis Szent Teréz kolostorában, a lisieux-i közösségben. Ott egy idős nővér kísért egy éven át, és segített önmagamra találni. Újjászületést jelentett számomra ez az év. Volt időm és lehetőségem ábeszélgni vele a kapcsolataimat, és szellemi téren is tág horizontot nyitott meg számomra. Megerősített mindabban, ami jó megérzés volt bennem, és mutatott egy utat a további növekedéshez. Életem fontos küszöbét léptem át az ő segítségével. Rávilágított, hogy mennyi szorongás van bennem. Nagyon sokszor rámutatott azokra az értékekre is, amelyek a személyiségemben vannak. Felejtethetetlenül belém vésődött az az élmény, amikor háromszor is újra íratta velem képességeim listáit, majd a végén egy másik oszlopba oda került nagy betűkkel az a szó, hogy félelem. „Ha félelmet érzel, az olyan, mint egy vészvillogó. Ha átengeded magad a félelemnek, elveszíted mindazt, ami a másik oszlopban van, oda lesz minden képességed.” Örültem, hogy olyan hosszú ideig lehettem az ő tanítványa ebben a szoros lelki kísérésben. Általa megszülettem egy új életre, de még idő kellett, amíg megerősödött bennem. Meglepő élmény és nagy öröm volt átélgni, hogy még évek múlva is kelnek ki olyan magok, amelyeket ő szórt el a lelkembe. Egyébként az ő misztériuma is a Szentháromság. Életemnek meghatározó élménye volt a vele való találkozás és együttműködés. Igazi nővérré vált számomra.

Nagyon tápláló az édesanyámmal való kapcsolat is, amely barátsággá is vált szerzetesi életem során anélkül, hogy elveszítette volna sajátos anya-gyermek jellegét. Mert ahogyan ő megölel, úgy csak egy édesanya tudja megölelni gyermekét.

Szerzetesi életem során megszakadtak a korábbi barátságok. Újakat kaptam helyette. Nem sokat, de nem is vágyom sokra. Kevés legyen, de az minőségi. Így élek lassan két évtizedes barátságban egy pappal és egy szerzetesnővel, akikkel az azonos

generációhoz való tartozás teszi lehetővé a közös kereséseket és találásokat, a mély megosztásokat.

Korábban sokszor féltem mások indulataitól, különösen, ha hatalmuk volt fölöttem. Féltem mások ítéletétől. Attól, hogy felindulásból elvesznek valamit, ami nagyon fontos számomra. Nemrégiben azonban azt tanácsoltam barátnőmnek, hogy bármi is van, ami félelmet kelt benne, amikor nem tudja, hogy valamihez hogyan viszonyuljon, legelőször is ne reagáljon azonnal, hanem vonuljon vissza, és egy csendes helyen beszélgessen erről Jézussal. Hordozza az imájában a kérdéseit, és várja meg, hogy mit mond rá Jézus. Mert fog válaszolni.

1. SZOLGÁLAT

A Sarutlan Kármelita Rendhez tartozom, a marosszentgyörgyi Kis Szent Teréz kármelita kolostor tagja vagyok. Örökfogadalmam letételekor a fogadalmi jelvények között a szertartást vezető püspök az egyház nevében az imádság és közbenjárás szolgálatát bízta rám a zsolozsmás könyv átadásával. Így a kolostor klauzúrájában elrejtőzve az ima révén az egész világgal vagyok napi kapcsolatban.

A mindennapjaimat a nővéreimmel élem, kis testvéri közösséget alkotva. Mivel jelenleg feladatom a munkásokkal való foglalkozás, én találkozom velük, ha valamilyen szolgálat megtételére hívjuk őket a kolostorba. A gyertyadíszítő műhely vezetőjeként a klienseinkkel is én lépek kapcsolatba, vagy ha az előljáró engem küld a hozzánk érkező vendégek fogadására, akkor a legkülönbözőbb emberekkel találkozom.

2. KARIZMA

A belső ima jelenti számomra karizmánk legnagyobb ajándékát, amit Szent Terézia anyánk úgy határozott meg, hogy baráti beszélgetés Istennel, négyszemközti egyedüllét azzal,

akiről tudom, hogy szeret engem. Szeretek egyedül lenni vele a csendben, ízlelgetni az Ő szavait a Szentírást olvasva, elmondani azt, ami bennem van, közbenjárni mindazokért, akik imáinkat kérik. Szeretek csendben dolgozni.

3. ÖRÖM

Az elmúlt évben több nagy öröm is ért. Közösségi életünkben a legnagyobb örömet jelentette, hogy szeptember 8-án ünnepelhettük kolostorunk kánoni megalapítását. 2006. szeptember 18-án felelősként, másodmagammal vágtam bele ebbe a kalandba.

Az elmúlt évben ünnepeltük Szent Terézia anyánk születésének ötödik centenáriumát. Mindennap olvastunk tőle egy gondolatot, és elmondtuk a fohászt, hogy tekintsen le az égből, és látogassa meg azt a szőlőt, amelyet az ő keze ültetett. S ő megtette. Közösségünk létszámát megduplázta.

Személyes életemben az volt a legnagyobb örömöm, hogy 40. születésnapomat együtt ünnepelhettem a két legjobb barátommal, és hatalmas ajándékokat kaptam tőlük. Ez volt az első ilyen alkalom, hogy hárman együtt lehettünk. Nem valószínű, hogy lesz második alkalom is.

4. IRGALOM

Számomra az irgalom odahajlást jelent egy nyomorúságban lévő felé. Jézus megkönyörült a lepráson, olvastuk az elmúlt napokban az evangéliumban, megesett a szíve a népen, amely olyan volt, mint a pásztor nélküli juhok.

Isten mindig irgalmas hozzám, amikor elmegyek gyónni, és felsorolom neki bűneimet, kudarcaimat, küzdelmeimet, azokat az élményeimet, amikor átéltem saját tehetetlenségemet, nyomorúságomat. Ilyenkor Ő mindig megbocsát, vagyis eltörli ezeket a dolgokat, és megadja nekem a békét.

A másik ember irgalmát legmélyebben akkor tapasztaltam meg, amikor egy alkalommal hibáztam valamiben, ami bosszúságot okozott az előjárómnak, és figyelmeztettek erre a nővéreim. Félttem, hogy mi lesz a válasz. Összetört szívvel kértem bocsánatot az előjárómtól, és azzal fejeztem be: „Ez vagyok”. Ő erre azt válaszolta: „De mivé lehetsz!” És elküldött pihenni. Ez nagyon nagy élmény volt számomra az irgalomról. Le voltam sújtva, és ő fölemelt.

Az elesett, összetört ember látványa bennem is irgalmat ébreszt. Amikor pedig egy erőszakos emberrel van dolgom, az ima csendjében rájövök, hogy tulajdonképpen fél, azért erőszakos, ilyenkor irgalmat érzek iránta, és imádkozom érte.

5. TEREMTETT VILÁG

Gyerekkoromban szegényen éltünk. Amikor szerzetes lettem, újoncmesternőnk sokat beszélt a szegénységről, arról, hogy spóroljunk a vízzel, villannyal, mindennel. Mindezzel könnyen tudtam azonosulni, és máig fontos számomra. Szeretek a kertben dolgozni, növényeket termesztani, gondozni. Amiért az ember keményen megdolgozik, azt nem dobálja el egykönnyen; és azt sem, amiért más dolgozott meg keményen. Az egész világon úgy lehet segíteni, hogy megteszem azt a keveset, ami rajtam múlik – ahogy Szent Terézia anyánk mondaná.

6. JELMONDAT

2000. április 29. óta örökfogadalmas jelmondatom Szent Terézia anyánk *Tökéletesség útja* című művéből származik: „Menjünk együtt, Uram! Ahol te vagy, ott akarok lenni én is, amerre te jársz, arra akarok járni én is.” Azt gondolom, hogy ebben minden benne van. Együtt járni Jézussal, nem mögötte kullogva, hanem mellette menni, hagyni, hogy Ő vezessen, oda menni, ahová Ő

akar, vele maradni – ez a nyitottság figyelmes, tapintatos szeretetet is.

7. EUCHARISZTIA

Számomra az eucharisztia mint szentmise a legnagyobb imádság. Az az ima, amelyet maga Jézus végez, az ő legértékesebb áldozata. A tökéletes ima és a tökéletes áldozat, a legnagyobb, amit felajánlhatunk az Atyának önmagunkért, másokért, a világ üdvösségéért. Szeretem imádkozni.

Az eucharisztia mint Oltáriszentség számomra Jézus maga, az ő személye, legerősebb jelenléte, önátadásának, szeretetének és alázatának legnagyobb jele. Akkor adta apostolainak, amikor különösen is lángolt a szíve az irántuk való szeretettől. Szeretem imádni, mielőtt magamhoz venném.

Rövid és lényegre törő regulánk azt írja, hogy a kápolnát a cellák közé építsük, s amennyiben lehetséges, mindennap kötelesek leszünk benne összejönni szentmisére. Tehát az eucharisziát a közösség középpontjába helyezi, a mindennapi találkozás helyévé – nemcsak Istennel, hanem egymással is. Mindazt, amit a szentmisében szemlélünk, meghatározza azt is, ahogy élnünk kell. A Kármel lelakiségét az Isten jelenlétében való élet határozza meg, Illés próféta, a Szűzanya és Szent Terézia szellemében. A szentségimádás ennek kiemelkedő helye lehet, bár ez a gyakorlat később jelent meg az egyházban és a rendben.

Toókos János

bencés szerzetes

A hitet először a családomban tapasztaltam meg. Emlékszem arra, hogy volt egy szép rítusunk: esti mese után édesanyám odaült mellém, a kiságyam mellé, és akkor elmondtuk együtt a Miatyánkot. Én református vagyok, vasárnapi iskolába jártam, de mindkét felekezetből volt élményem, mert édesapám és az ő családja katolikus. Volt, hogy nagymamámmal elmentünk karácsonykor a jászlat megnézni a templomba, vagy egyszerűen csak úgy benéztünk. És van közösségi élményem is, mert a vasárnapi iskolában vagy konfirmandus órán más gyerekekkel, fiatalokkal voltam együtt. Egy gyereket elvarázsol, ha egy jó lelkész vagy lelkészno megkapóan tartja ezeket az alkalmakat. Hétfőtől szombatig jártam iskolába, kéthetente szombaton is volt még tanítás. Édesanyám mondta, hogy menjek vasárnapi iskolába is, én pedig azt válaszoltam: Na, ne, ez már sok, arra ott vannak hétfőtől szombatig a napok! Épp vasárnap voltak a rajzfilmek a tévében, és én pont akkor menjek? De az első pár alkalom annyira megfogott, hogy utána magamtól mentem.

Először mások hozzák létre ezeket a kereteket, mások építik ki, de később, amikor egyre önállóbb vagyok, akkor merül fel a kérdés, hogy ezeket tartom-e magamtól, sőt keresem is, vagy nem keresem. A következő lépés, amikor már nemcsak a lendület visz, hanem én magam is akarom.

Főleg személyes találkozások azok, amik meghatározóak nekem. Voltak a hitéletemben hívő barátok, osztálytársak, idősebb emberek, lelkészek, akikkel egy-egy beszélgetés megerősített abban, hogy igen, én ezt csináljam, ezt keressem; engem az Úristen oda hív, ott szeretettel fogad. Ez több, mint egy

emberi találkozás, ezzel a lelkésszel, baráttal, közösséggel: ez az Úristennel való találkozás. Aztán döntő fordulat volt gimnazistakoromban, amikor az akkori lelkipásztorom elhívott a gyülekezeti istentiszteletre. Gyerekkorom óta szerettem őt, nagyapám barátja volt. Ő volt az, akivel megtaláltam a hangot kisgyerekként, kamaszként és felnőttként is. Úgy prédikált, hogy abból haza tudott vinni egy gyerek, kamasz és egy felnőtt ember is. Hiteles ember volt. Ugyanakkor az Úristen mindig adott mellém hívó barátokat, akik megerősítettek. Két osztálytársam, akik katolikusok voltak, egy idősebb kántor hitoktató, szintén katolikus testvér Szentesen, akiknek sokat köszönhetek. A szülővárosom Szentes, valahogy utolsó kis sztálinista sarok maradt akkor. Ott még megaláztak minket azért, mert hittanra jártunk. Osztályfőnöki órán fel kellett állni, és mondta a tanítónő, hogy rajtunk nyugodtan lehet röhögni, és ki lehet csúfolni. Akkor derült ki nekem, hogy ő is jár hittanra, meg ő is jár, és nem vagyok egyedül. Ez is valahogy összekovácsolt minket, akik reformátusok és katolikusok voltunk, vegyesen. Az általános és a gimnáziumi osztálytársak között is volt olyan, akivel ösztönösen éreztük, hogy összetartozunk. Nagyon jó volt velük.

Aztán volt egy mélypontom egyetemistakoromban, amikor zsinórban jöttek a nehézségek. Több ismerősöm is meghalt. Többek közt fiatalok is, és a családban is több haláleset volt. Nagyszülők meghalnak, ez fájdalmas. Szalai András apologéta mondta, hogy mindenkinek meg fog halni egyszer a nagymamája, de amikor velem egykorú vagy nálam fiatalabb ember hal meg, azt nagyon nehéz feldolgozni. Akkor ezt nem tudtam összerakni. Hogy gondolhatja az Isten? Miért csinálja? Miért hagyja? A kérdéseimre sok évvel később ilyen választ kaptam: ezt nem fogom neked elmondani, mert nem értenéd meg, vagy nem rád tartozik, viszont végigcsinálom veled. Abban az időben, amikor Jézus élt, az Úristen a Földön járt, az életében bőven volt olyan, hogy elhagyta a barátja, meghaltak a szerettei.

Nem mondom meg neked, hogy miért hagyom, de végigcsinálom veled. És ez az Isten szolgálható, vállalható és követhető Isten. Aki ezt mondja: jó, akkor csináljuk együtt.

A másik fordulópont az életemben, amikor 29 évesen Pápára kerültem tanítani. Hosszú, nagyon nehéz időszak után, munkanélküliség, a vele járó reménytelenség, álláskeresés után. Az Úristen odavitt Pápára. Akkor már azt mondtam, a legelső állást, amit kapok, aláírom, bárhol is van az országban. Francia, görög és református vallástanárszakot végeztem. Első körben csak tanári állást kerestem. Több alkalommal átmentem azon a nehézségen, hogy segítene valaki, jó lennék egy munkahelyre, ám akkor jöttek sorban a telefonok: Ne haragudj, összevesztem a főnökömmel, éppen most rúgtak ki engem is, stb. Ilyen széria volt. Már az is, aki nekem akart segíteni, az is rosszul járt. Egy ilyen helyzetben épp Pápa is benne volt a tarsolyban, de nem adtak még visszajelzést. Egyszer csak jött a telefon, hogy Pápán várnak. Akkor padlógázzal mentem, aláírtam.

Nagyon jó református gimnázium a pápai. 2003 és 2010 között dolgoztam ott. Franciatanárnak vettek fel, de később hittant is szívesen vállaltam. Azt tapasztaltam meg, hogy az Úristen egy teljesen reménytelen helyzetből, mint Egyiptomból Izrael népét, úgy vezetett engem egy tejjel-mézzel folyó völgybe, ahol ráadásul munkaköri kötelességem, hogy Isten igéjét olvassam. Nem az volt, hogy van-e rá időm, vagy nincs, hanem védett ideje, helye van, akár a szolgálati lakásomban, akár a templomban, hogy Isten igéjével foglalkozzam, és ez nagy megerősítés volt bennem. Istenre találás volt a pápai kezdet.

Pápa után következett Bakonybél. Elég sokszor gondoltam arra, hogy szerzetes legyek. Mivel református vagyok, úgy tudtam, ilyet csak Taizében lehet. Aztán kiderült, hogy nem csak így van, de ezt akkor még nem tudtam. Nem akartam sem katolizálni, sem külföldre menni. Éltem egy évet külföldön, Genfben ösztöndíjasként. Hangulatos város, visszamennék, de

nem tudnék külföldön élni, ahol nem szavazhatok, nem dönthetek, nincs Túró Rudi, nincs spenót, pacal. Amikor egyre többször feljött bennem, hogy szerzetes legyek, vagy ne – ezt ahhoz szoktam hasonlítani, hogy ha az embernek fáj egyszer a feje, nem foglalkozik vele; ha még este is fáj, akkor iszik egy kávé, bevesz egy fájdalomcsillapítót; ha már egy hete fáj, akkor elmegy orvoshoz. Ez a szerzetes-gondolat annyiszor feljött, hogy csinálnom kellett valamit. Taizében voltam csendes héten, és ott is többször előjött. Megkérdeztem az egyik testvért, hogy mi van, ha az ember sokat gondol erre, honnan lehet tudni, hogy az Istentől van. Azt felelte, hogy ezt egy hét alatt nem fogjuk tudni eldönteni. Hol laksz? Úgy tudom, azon a részen több bencés monostor van Magyarországon. Keress fel egyet, kérj meg egy lelkivezetőt. Lehet, hogy ez több év munkája lesz, de bízd rá magad. Így csináltam.

Pápa és Bakonybél 30 kilométerre van egymástól. Többször voltunk ott kirándulni, iskolai programokon. Onnan ismertem Anzelm testvért. Ő vezetett minket egyszer körbe osztálykiránduláson. Megkértem 2007 nyarán, hogy segítsen ebben, és igent mondott. Akkor volt egy osztályom a gimnáziumban, nagyon szeretetreméltó társaság. Most is kapcsolatban vagyunk, hála Istennek. Nem akartam őket otthagyni egyik napról a másikra. Anzelm testvér is azt mondta, hogy nem kell sietni. A bencés rendben amúgy sem kapkodnak: ha valaki becsönget, hogy bencés akar lenni, akkor egy évig nem költözik be, hanem gyakran meglátogatja a testvéreket. Ezután ha úgy gondolja ő is meg a közösség is, akkor beköltözhet jelöltként, ami legalább fél-egy év.

Én nyolc hónapig voltam jelölt, akkor kértem a beöltözést, utána noviciátus, aztán egyszerű fogadalom, azt is meg kell hosszabbítani. Én most az egyszerű fogadalmam hosszabbítottam három év után újra. A tizedik év végéig dönteni kell, de ez természetes, mert amikor az ember lányának is

udvarol valaki, egy idő után leülteti az apósjelölt a vőjelöltet egy sörre, hogy fiam, akkor döntsük el, hogy...

Kezdetben még nem volt fogalmunk arról, hogy reformátusként szerzetesnek lenni, ez itt lehetséges-e. Látom, hogy olyan vágy van bennem, amit gyakorlatilag lehetetlen megélni. Ha ilyen nincsen, akkor mitől van, hogy bennem mégis él? Aztán szép lassan kiderült, hogy ezer lehetőség van, ahová elmehetnék. Volt más Magyarországon is működő közösség is, a Chemin Neuf, ahol eltöltöttem egy hónapot. Nagyon értékes és igei alapú közösség. Kiderült, hogy Németországban is több közösség létezik, ahová mehetnék. Végül a bencések mellett döntöttem. Nem működöm jól egyedül. Kell nekem, hogy harangozzanak, és tudom, hogy öt perc múlva kezdődik az ima, és akkor lemegyek imádkozni.

Az imaélet, a böjt, a sportolás számomra akkor működik, ha van egy szabályozó keret. Tehát ha szerzetes akarok lenni, akkor kell egy közösség. Azt tapasztaltam, hogy amihez tudok kapcsolódni, az készen áll előttem az életben. Hihetem én magamról, hogy Kongóba kell mennem misszionáriusnak, ha 25 évig nem kaptam vízumot, akkor valószínűleg nem erre hív az Úristen. Az én esetemben két egyházjogi dolog áll össze. Az egyik az, hogy az oblátusközösségbe – akik elvileg a világban élő bencések, de maguk döntenek az életállapotukról: tehetnek az evangéliumi tanácsra is fogadalmat, vagy élhetnek házasságban – felvehető protestáns is.

Az oblátus viszont kérheti azt, hogy beöltözzön és regulafegyelemben éljen. Ez azt jelenti, hogy az életvitele szerzetesi életvitel. Abból a vagyomból élek, mint ők; amit dolgozom, azt beadom a közösbe, és ugyanazt imádkozom. Nyilván, ami a református dogmatikával nem összeegyeztethető, azt kihagyom, de ezek a bencés létben nem dominálnak. Amikor a többiek böjtölnek, én is böjtölök, és szerzetesi ruhát is hordhatok. Kis, lényegtelen különbségek

vannak: mivel nem vagyok katolikus és nem leszek fölszentelt katolikus pap, nem lehetek pannonhalmi főapát, és egyházjogilag ez nem nyilvános fogadalom, hanem magánfogadalomnak számít.

A lehetetlen lehetségesről egy történet: Ábel atyával ott voltunk Habsburg Ottó szívnájának temetésén. Mondtam neki akkor: a hetvenes évek végén öltöztél be, és ha akkor valaki azt mondja neked, hogy újra fog indulni a bakonybéli monostor – amit 1950-ben internálótábornak alakítottak át, és az szelídült azután szociális otthonná –, újraindul a bakonybéli monostor monasztikus profillal, te leszel a perjele, lesz református novíciusod, Habsburg Ottó szívnáját temetitek, ahol ott lesz az evangélikus, katolikus, református püspök és egy rabbi, akkor mit mondasz? Á nem, ilyen nincs! És mégis van. Hála Istennek, meg lehetett ezt az én életemben is csinálni. Ehhez Várszegi Asztrik főapát úrnak, a bencés közösségnek és a főtiszteletű Steinbach József dunántúli református püspöknek a nyitottsága kellett.

A budapesti Bencés Tanulmányi Házban tartottam felnőtt bibliakört, három éven át a református *Bibliaolvasó Kalauz* felosztása szerint végeztük a lectio divinát, azaz a reggeli imádságot a Szentírással; valamint a testvérek átjönnek velem együtt a reformáció napjára, Pápára. Legutóbb Ábel atya szolgált, zsoltározást vezetett; van egy kis szerzetes együttes, két szerzetes és két hölgy taggal, és ők adtak elő vallásos dalokat. Ezek apró lépések, de jó lépések. Én ahhoz kicsi vagyok, hogy belépek, és a két felekezet egymásra talál. Nem is várom. Viszont az, hogy egy református és egy katolikus közösség normális emberi viszonyban tud lenni és együtt tud imádkozni, nagyon jó, és ennek nagyon örülök. A pápai gyülekezet is többször jön hozzánk. Különböző körök tartanak nálunk lelkinapokat. Most ennek kell örülni, hogy ez létezik. Onnan indultunk, hogy 1979-ben ennek a töredéke is megvalósíthatatlannak látszott.

A bencés rend erősen biblikus alapokon áll. A napirendünk is. Fél hattól fél hétig van a lectio divina, a Szentírás imádságos olvasása. Egy átlag református lelkésznek nem hiszem, hogy van napi egy órája erre, sajnos. Gyülekezeti tagnak meg pláne nincs ennyi ideje, hogy a Szentírással foglalkozzon. Mi napi három órát imádkozunk, és hét órát dolgozunk. A három óra imádságból fél óra csendes ima, amit úgy tölt mindenki, ahogy akar: Jézus-ima, szemlélődő imádság vagy szent olvasmányok, zsoltárok olvasása. Csöndben vagyunk együtt. A fönmaradó kettő és fél órából egy óra a bibliai, az igével való elmélkedés, és ezen kívül a zsolozsma. Ennél biblikusabbat nem tudok elképzelni. Valószínű, hogy emiatt is vonzódtam a bencésekhez, amikor megtudtam, hogy így lehet.

Az Istennel való kapcsolatomról elmondható, hogy a minőségi idő a szeretetnyelvem. Ezt az Úristennel így tudom megélni: látszólag kötöttség, hogy nincs családom; látszólag jólesne az embernek, hogy vinné a kisfiát horgászni, de hogyha ezekről lemondok, akkor szabad leszek arra, hogy minél több időt töltssek az Úristennel. Nekem ez a legjobb. Nagyon szeretek zsoltárokat imádkozni.

Lomb Kató tizenhat nyelvű tolmács és fordító volt. Ő mondta, amikor hazajött az első németórájáról, hogy nagyon jó, most már tudok németül. Te tudsz németül? Hogyan? – kérdezték őt otthon. A lámpa úgy van írva: Lampe. Akkor a szoba az úgy lesz, hogy Szobe, a kályha meg Kályhe. Akkor most már tanulhatunk angolul! Így vagyunk az Úristennel is: van egy képünk, néhány esetben felállítunk egy szabályt, ha meg nem úgy viselkedik, akkor nézünk. Franciatanárként olyan nyelvet beszélek, ami hasonlít nagyon a franciára, de amikor dolgozatot javítok, akkor a standard franciának képzelt nyelv alapján javítom ki. Ugyanígy, amikor Istenről beszélek. Adja meg, hogy amikor róla beszélek, ne a fejemben levő istenképről beszéljek, ami lehet, hogy hamis. A lényeg nem is ilyen intellektuális, mert

azt mondja János apostol: aki szereti az Istent, az ismeri az Istent. És ebben még jó fejlődni.

Most azt érzem feladatomnak, hogy arra jöjjenek rá: a szerzetesség nem majd valamikor kezdődik, hanem most van. Azt gondoltam eleinte, hogy jó, ha meglesz majd a beöltözés, akkor már minden rendben lesz. Jön az örökfogadalom, a diplomám, belekezek egy nagy templomfelújításba, minden szanaszét lesz, de majd utána megvalósul. Nem. Láttam nemrég egy feliratot: A boldogság nem egy úti cél, ami ott van valahol, hanem az életnek egy módja, egy útja. Az, hogy keresztény vagyok, szerzetes vagyok, nem azt jelenti, hogy ez valamikor kezdődik, hanem azt, hogy éppen most mi van. A közösségben a Leviták könyvét olvassuk, amit unalmasnak is lehet mondani a sok törvénnyel, de nekem most esett le, hogy azokat a körülményeket, amiben most vagy – a pusztában, hogy nincs állandó lakásod, vándorolsz, aranyborjút csinálsz, újrakezded, stb. –, ezeket a körülményeket Isten által éld meg, hagyd megformálni! Azt, ami van éppen, azt Isten által hagyom megformálni – mondta Anzelm testvér, az első lelkivezetőm. Nekem most az a dolgom, hogy a sok tanulás, munka, felújítás között kérjem Istent, hogy általa legyenek ott, hozzam be Őt is oda. Nem két év múlva kezdődik a szerzetesi élet, amikor minden meglesz. Nem. Itt és most.

1. SZOLGÁLAT

A Magyar Bencés Kongregációhoz tartozom, és a Szent Maurícius Monostorban lakom, Bakonybélben. Mi nem apostoli rend vagyunk. Az, hogy vannak tanító bencések, és van két jó gimnáziumunk, azt a történelem hozta így. Bakonybélben nincs intézményünk, két testvér tart hittanórát a faluban, és vannak hittanos játszóházak, amiben én is részt vettem. Vallásos keretek közt, kötetlen együttlét gyerekekkel. A bencés misszió inkább az,

hogy stabilitást fogadunk Krisztushoz, a közösséghez és a helyhez: azt mondjuk, minket mindig meg lehet találni. Bármikor jön az ember, itt lehet valakivel imádkozni, lehet valakihez fordulni tanácsért; van valaki, akinél lehet gyónni, meg lehet áldozni – mi készen állunk, rendelkezésre állunk. Ezért van a vendégházunk, oda el lehet vonulni, lelkigyakorlatokat tartani.

Ami nekem még többlet ehhez, az a vendégfogadás része, mert én vagyok felelős a vendéglátásért. A vendégeink elég sokfélék: a kamaszoktól kezdve – akik lelkigyakorlatra, önkéntes munkára jönnek – egészen az idősekig. Általában hívő emberek jönnek.

Ezenkívül vannak munkatársaink a faluból, velük dolgozunk. Nem tudnánk üzemeltetni a monostort és a gazdaságot nélkülük. Másrészt meg jó, ha nem szakadunk el a világtól, hanem tudjuk, hogy mit jelent az, hogy szeptember van és iskolakezdés, ez mennyibe kerül valakinek; vagy mit jelent egy gázáremelés, vagy hitel. Akkor nem tehetjük meg, hogy nem vagyunk szolidárisak. Egy-egy olyan is van, hogy turisták jönnek, és ott találnak nálunk szállást. De nem ez a jellemző.

Ezenkívül jelenleg szakács vagyok, mert a közösségben mindenki végez fizikai munkát. Mióta az eszemet tudom, ott voltam, amikor édesapám és édesanyám főzött, és tőlük tanultam. Heti egy napot vagyok a konyhában, a vendégháznak is főzünk.

2. KARIZMA

A közösségteremtés. Ha ki kell emelni, mi a bencés rend specialitása, akkor az a közösség. A regula is a közösségben élőkhez szól – megemlítve a remete-életformát is, hogy van ilyen, de akkor is úgy, hogy valaki a közösségben már megedződött, és utána megy ki remeteségbe. Egy bencést nem

lehet egyedül értelmezni, míg mondjuk egy jezsuitát simán. Egy jezsuita elmegy valahova, és azt mondja, legyen itt tíz éven belül iskola, plébánia, meg egy szövőgyár, kórház, és meg fogja csinálni, erre képezték ki. Olyan nincs, hogy egy bencés egyedül van. Mi közösen imádkozunk és dolgozunk, amennyire lehet. Nem lehet minden munkát együtt, de amennyire lehetséges. Például együtt szedünk gyógynövényt, vagy együtt vagyunk a műtárgymásoló műhelyben. Ezenkívül az önismereti munka a közösségben működik. Amikor visszajelzik a testvérek, hogy ha te így viselkedsz, akkor bennem ez ezt kelti. Ami lehet jó, vagy lehet rossz, és akkor tudunk csiszolódni, formálódni.

3. ÖRÖM

Sok-sok örömöm van. Placid atya – büszkén mondhatom, hogy rendtársam – mondta, hogy a Gulágon örömolimpiát rendeztek. Magiszter atyám, Izsák tanácsára mindennapi imádságomban van egy olyan rész, hogy az előző napból mi volt az a tíz dolog, ami örömet okozott. A napi bibliaolvasásba ezt beleteszem. Bármilyen lehet, például, hogy harkályt láttam az arborétumban, szép idő volt, hóvirágos mező... A második örömöm, hogy az egyik tanítványom férjhez megy, ezt nemrég tudtam meg. Ezenkívül örülök annak, hogy én lettem a vendégpáter.

Jó otthon lenni Bakonybélben. Amiért régen, havonta egyszer-kétszer el tudtam jönni egy vesperásra, azt most életforma-szerűen csinálhatom.

4. IRGALOM

Isten irgalmáról elsőre Jeremiás egy igéje jut eszembe: *„Rászedtél Istenem, és én hagytam, hogy rászedj!”* A nagy csend című filmben is megjelenik – azon kevés szavak egyike, ami elhangzik. Akárhányszor el akartam kanyarodni, mindig az lett a vége,

hogy olyan körülményeket teremtett az Úristen, hogy visszatálaltam. Nem hagyja, hogy elmenjek tőle. Ezt tovább kell adni. Akkor tudok megbocsátani, ha átélem, hogy Isten nekem mennyi mindent megbocsátott. Ha én ezt élem, könnyebben tudok irgalmas lenni.

Amit nagyon hangsúlyoznék még: a szolidaritás. Mint Szent Márton, aki a köpenye felét odaadta. Mi, bencések nem kifejezetten szegénységre, hanem szerzetesi életvitelre teszünk fogadalmat. Nálunk a hangsúly inkább a körülöttünk élőkkel való szolidaritáson van. A haszon egy részét megosztjuk a munkatársainkkal, a rászorulókkal az ételt. A plébániai karitászcsoporthban dolgoznak szerzetesek is. Én is vittem már ki csomagot, és segítettem.

5. TEREMTETT VILÁG

Genfben a 2000-es tanév környékén láttam, micsoda szelektív hulladékgyűjtés van. Ki volt írva a dobozokra: ebben a városban az összegyűjtött hulladékból a stadion világítását vagy a közvilágítást meddig lehet fedezni, vagy a tömegközlekedésben ez mennyit jelent. Gondoltam, hogy ezt nekünk is csinálni kellene, ezért utána megvalósítottam Szegeden, Pápán, és a monostorban is így gyűjtjük a hulladékot.

Nagyon komolyan vesszük a Naphimnusz Teremtésvédelmi Egyesület javaslatait, amiből most minden nagybőjti héten is megvalósítunk egyet. Így szereztük be a környezetbarát tisztítószeret. A gazdaságunk is biogazdaság. Permetezés nincsen, komposztot használunk. Olyan szép helyen élünk! A monostorok, plébániák mellett azért van kert, hogy az édenkertre emlékeztessen minket. Az Úristen a hús alkonyati szélben jár-kei a kertben, és kérdezi az embertől, hogy hol van, mert beszélgetni szeretne vele. Mókusok vannak, harkály, sikló,

gyík, sündisznó, nyest, őz is betéved. Szeretném, ha ez így maradna.

6. JELMONDAT

Nagyon szeretem, amit Szent János apostoltól őrzött meg a hagyomány. Tőle, aki úgy kezdte, hogy a mennydörgés fiai közé tartozott, és de jó volna elégetni ezt a samáriai falut, amúgy meg én volnék a legnagyobb. Azáltal, hogy Jézustól sok szeretetet kapott, és a szeretett tanítvány lett, megszeliődött, és élete végén ezt ismételte, ezt mondogatta: *„Fiacskáim, szeressétek egymást!”* Ezt a mondatát nagyon szeretem.

A másik egy zarándokzsoltár, amit csütörtökönként szoktunk imádkozni. A 84. zsoltár nagyon kedves nekem. Így hangzik a Károli-féle fordításban a 4. és 11. sor: *„A veréb is talál házat, és a fecske is fészket magának, a hová fiait helyezhesse, – a te oltáraidnál, oh Seregeknek Ura, én Királyom és én Istenem!... Mert jobb egy nap a te tornáczaidban, hogysesz ezer másutt; inkább akarnék az én Istenem házában küszöbén ülni, hogysesz lakni a gonosznak sátorában!”*

Beöthy Zsuzsanna Cecília

szociális missziós nővér

Hetvenhetedik életévembe léptem. 28 évig voltam kenyérkereső, 13 évig asszony, most egy gyermek édesanyja és szerzetesnő vagyok.

Örömömről szolgált a lehetőség: írni az életemről. Visszatekintve életem igazságaira és néhány meghatározó emberi találkozásomra, reményem szerint még növekedhetem az örömben, melyet másokkal is megoszthatok. Egy alkalommal ugyanis megragadott Joseph Ratzinger figyelmeztetése: *„Akikre szükségünk van, azok olyan emberek, akiket a kereszténység belülről fogott meg, akik a kereszténységet boldogságként és reményként élik meg, s ezáltal szerető emberekké válnak, és őket nevezzük később szenteknek”* (A föld sója, Szent István Társulat, Budapest, 1997).

Az életem tele volt kihívásokkal. Folyamatosan keresnem kellett a biztonságot ígérő eligazodási pontokat. Beleszülettem a hit és az erkölcs világába, mégis az ezektől való eltéréseket is megtapasztaltam magam körül. Egész életemben éreztem annak hiányát, hogy csonka családban éltem meg gyermekkoromat, ugyanakkor mindig voltak „embereim”, akik pótolták ezt, legalább is részben. Az édesanyám indító akarata ráállított utamra, de ezt magamnak kellett szélesítenem azokkal a törekvéseimmel, melyekre legmélyebb vágyaim motiváltak. Megtanultam értékelni egyedi mivoltomat, de csak közösségben tudok élni, gondolkodni, cselekedni. Egész éneket betölti az öröm, a teljes öröm megélésének vágya, mégis küzdelmeim vannak letörésre indító hajlamaimmal.

Talán egy mélység felett kifeszített függőhídon egyensúlyozva lépegető alaknak ábrázolhatnám magam, aki életútján haladva, előre és felfelé tekint a betlehemi jászolban

fekvő isteni kisdedre, és közben így fohászkodik: „Add hitemnek fényedet, akkor biztosan megyek...” Jelentős találkozásaim során az emberszívekben is felismert Istenhez ismételttem meg ezt a kérésemet. Segítségükkel könnyebb a feladat: *„Első missziós feladatunknak mindig saját lelkünk kiépítését tartjuk, azután pedig békénk és boldogságunk közlését, átöntését testvéreink lelkébe”* (Farkas Edith).

Első meghatározó találkozásom természetesen az édesanyámmal volt, aki születésem után nem sokkal odaállt templomunk Szűzanya-szobra elé, és kérte az égi édesanyát: „Nincsen apja, te vigyázz rá!” Erős akarátú anyám szigorúan nevelt, bizonyos elvárásait nagyon keményen (negatív hatással) érvényesítette felém, de elém élte az igaz ember típusát, és öntudatra ébredésem első pillanatától imádkozni tanított, karonülőkoromtól vitt magával a szentmisékre. Az ő tekintetén át nyílt rá a szemem a teremtett világ szépségeire.

A templomban, ülésben ülve nagyon jól éreztem magam. Nézelődtem, pici „imaköngyemet” (így mondtam) forgatva le-föl, jobbról-balra, és többször megakadt a szemem Margit hitoktató nénin, akinek lehunyt szemű arcát áldozás után különlegesnek (elmélyültnak, komolynak) láttam. Később, amikor mint tanítványa találkoztam vele, a többiekkel együtt engem is egy kis énekkel készített fel elsőáldozásra: „Jézuska! Jézuska! Figyelj most reám. Kis szívem, hű szívem szeret igazán. Szívemet egészen neked adom. Szeress te is engemet nagyon-nagyon.” Manapság is előfordul, hogy a kápolnába térve ezt mondogatom Jézusnak. A Margit nénitől kapott Jézus Szíve-kép és rajta a felirat mindig bizalommal teli reménykedésre indít: „Megáldom a házakat, ahol szívem képét kifüggesztik és tisztelik!” Soha nem felejttem mély empátiával, elvárásokat támasztó első hitoktatónőmet, akivel tartós személyes kapcsolatba lehetett lépni. Talán ebben gyökerezik szeretetem és

bizalmam az Oltáriszentségben jelen lévő Jézus felé. Mert Margit néninél ezt tapasztaltam.

Édesanyám akaratát követve kezdtem el tanulni: szakközépiskola, egyetem, posztgraduális képzések jöttek sorra. Tanáraimra megkülönböztetett tisztelettel néztem mindig, és Jézusra is tanítványként figyelek. Meg kell említenem, hogy emberi kapcsolataim alakításánál még ma is hiányzik az a tapasztalat, amelyet talán elsősorban a családjában sajátíthat el az ember, édesapjával, édesanyjával, testvéreivel megélt élethelyzeteiben. Visszatérő tűnődésem tárgya, hogy ha gyermek- és ifjúkoromban megszokhattam volna, hogy egy-egy „jussért” meg lehet, sőt meg kell küzdenem, de el is kell engedni bizonyos igényeimet ahhoz, hogy jól érezhessem magamat, ha belenőhettem volna egy természetes szeretetnyelvbe, talán magabiztosabb lennék egy-egy párbeszéd alakításban.

Istenkapcsolatomra jellemző volt, hogy édesanyám inkább a büntető Istent helyezte lelki szemeim elé, de már gyermekkori imáim alapján megéreztem, hogy Ő – akit én reggelenként így szólítok meg, hogy „Szívem első gondolata hozzád száll fel Istenem...”, meg esténként, hogy „Én Istenem, jó Istenem...” – szeret engem, és nem büntet meg nagyon.

Sem tanulmányaim idején, sem kenyérkereső munkám során nem volt természetes, hogy vallását gyakorló személy vagyok. „Kádervéleményemben” mindenhová elkísért ennek jelzése. Viszont első találkozásaim Istennel és hiteles emberekkel, megalapozta vallásosságomat. Ezen építkezve minden helyzetben, életállapotban igyekeztem aktuális közösségemet képességeim kamatoztatásával és munkámmal szolgálni (például „névadó” ünnepségek szavalója, faliújságok szerkesztője, később szakszervezeti témák előadója voltam). Talán az előbbiek eredményezték azt a számomra nagyon humorosnak tűnő véleményt, amely az egyetemről első munkahelyemre kísért: „Idealista szemlélete ellenére jó

közösségi szellemű.” Amikor az én kis családomnak mint feleség, illetve anya lettem tagja, nagyon igyekeztem megfelelni hivatásomnak, de hiányzott a „fészekmodell”. Például könyvből gondoztam gyermekemet csecsemőkorában. Pedig tankönyvből nem lehet mindent megtanulni. Bizony voltak kudarcaim.

Az egyik legnagyobb megpróbáltatás volt az életemben, hogy gyermekem 13 éves korában meghalt a férjem, de mindig hálás vagyok Istennek azért, hogy hatévi betegség után szólította őt magához, mert addig együtt nevelhettük fiunkat. Korengedményes nyugdíjba vonulásra volt lehetőségem, és ezáltal újabb találkozásokra is. Feléledt bennem a vágy a szerzetesi életformára. Úgy éreztem, hogy az a keret, amelyben a nővérek élnek, a regulával szabályozott életvitel, a testvéri kötelék, a közös célért való tevékenység ereje, a hangsúlyozott Istenre koncentráció és képességeim hasznosításának vágya 25 évvel ezelőtt bevonzottak engem a Szociális Missziótársulatba.

Itt egy újabb találkozásra nyílt lehetőségem. A földi életre ugyanis édesanyám szült, de a szerzetesi életre Farkas Edith, közösségem megalapítója. Ő lett a példaképem, és tanításai újabb iránytűim. Itt testvéreim is lettek. Alaposan nevelődhetem mindarra, ami egy Krisztusnak ajánlott szerzetesközösségben természetes: alkalmazkodóképesség, alázat, türelem, fegyelem, egyszerűség, szóval olyan szociális erények, melyeknek birtokában sikeres lehet a kapcsolatteremtés egymással és a ránk bízottakkal. A számomra legjelentősebb esemény itt családi együttléstünk Istennel a napi öt imaórában és a szentmisében, amikor is a zsoltárokból, az olvasmányokból és személyesen Krisztustól kapok megerősítést abban, hogy fontos vagyok számára, igényli jelenlétemet és munkámat.

Ahogy közeledik találkozásom az engem létbe hívó, jövőmet megtervező és rólam gondoskodó Istennel, egyre jobban fürkészem azokat a lehetőségeket, melyek az örömben erősítenek. Egész életemben nagyon meg akartam felelni

édesanyámnak, munkahelyi elvárásoknak, anyai hivatásomnak, szerzetesi szabályainknak, eljárómnak, nővértársaimnak és természetesen Istennek. Közben visszatérően tapasztalom, hogy „Lelkem járása el-ellassul, tévedten megáll, lendítés kell neki. Az emberszívből sok a 'holtpont', és sokszor hasztalan keresünk hatékony érzéseket, melyek túllendítenének rajtuk. Jellemünk gátlásai, merevségei, örökölt gyengeségei lassítanak, megakasztanak, mint kerekeket a sűrűlódás vagy a beszáradt gépolaj. Tudjuk, hogy fölébük kell kerekednünk, de nem boldogulunk, hiányzik az erős lendület, mely diadalra vinne” (Prohászka Ottokár: *Élő vizek forrása*, Szociális Missziótársulat, 2012; Szent Gellért Kiadó és Nyomda 2012).

Hála Istennek, mindig akadt, akinek kezén és szívében fogódzva tovább haladhattam Uram öröme felé. Mert „Vannak lelkek, kiknek közelében szeretetre, tisztaságra, bátorságra gyulladunk, minden erényre indíttatunk. Vezetők, akiknek önként adjuk, akikre önként bízunk magunkat. Szeretetük melegít és emel, szívünk megnyílik nekik, mint napnak a virág. Van abban a tényben valami csodálatos, hogy az ember nem marad magára, ha szív a szíven, lélek lelken fejlődik, s az ember más, őt szerető emberek kezén és szívében fogódzva vezetődik Isten felé. Ez a lélekközösség különösen krisztusi, különösen katolikus” (Prohászka Ottokár: *Élő vizek forrása*, Szociális Missziótársulat, 2012).

Most, amikor visszatekintek életem néhány jelentős emberi találkozására, azok jelentőségére, még egy epizód elevenedik meg bennem. 1957 után, még középiskolás- vagy kezdő egyetemistakoromban útra keltem, hogy megkeressem „akit szeret a lelkem...” – féltestvéremet. Ő 12 évvel volt idősebb nálam, addig még soha nem láttam, de nagyon vágyódtam rá, hogy egymással megismerkedve nekem is lehessen igazi testvérem, akivel majd szeretni fogjuk egymást. Bekopogtattam a rendházba, ahol szerzetesként élt. Nem találtam ott, mert külföldre távozott. Isten bizonyára rátekintett mély vágyamra, és mivel az Ő útjai kiszámíthatatlanok, testvérem

szerzetesközösségébe való visszaérkezése után, a kilencvenes években mégis megismerhettem. Életemben először ő mondta nekem: „Te Isten drága kincse vagy. Gyönyörködnöd lehet, sőt kell magadban!” Igen nagy megerősítést jelentett ez számomra, és szavaiból erőt merítve új fejezetet nyithattam az életemben. A közelmúltban a mi szeretetotthonunkba vezérelte őt Isten. Életének utolsó heteiben közvetlen szolgálattal támogathattam, halála óta pedig valamiféle lelki szimbiózisban élünk. Hiszem, hogy kérésemre velem imádkozik égi édesanyánkhoz: *„Mária, Isten Igéjének anyja, virrassz megszentelt életünk felett, hogy az öröm, melyet Isten szava ébresztett bennünk, betöltse egész lényünket. Ámen.”*

1. SZOLGÁLAT

Közösségem, a Szociális Missziótársulat öt működő intézményt tart fenn (óvoda, szakiskola, egyetemi kollégium, két idősek otthona Budapesten és vidéken). Mivel nagyon kevesen vagyunk nővérek, a tényleges intézményi feladatokat világi munkatársaink látják el a mi szakmai és lelki segítségünkkel. Én is látogatom az intézményeket, lelkibeszélgetést folytatok ott az intézményeinkben dolgozókkal és az intézményeinkhez tartozó fiatalokkal és idősekkel. A rendházunkkal egyben levő Farkas Edith Szeretetotthonban szükség szerint az áldoztatásban is részt veszek. Ezenkívül szerzetesi programjaink szervezője vagyok, mint levéltáros különböző kiadványaik szerkesztésében segítek és mások történelmi adatgyűjtésében (szakdolgozatok, tudományos munkák). Az egyházközségben a „közösség” csoport tagja vagyok, és részt veszek a betegek áldoztatásában.

2. KARIZMA

„Egy a szükségés” (Lk 10,41–42) – alapítóanyánk sírfelirata ez, és rendi életünk első „iránytűje”. Az „egy” jelenik meg külső

tevékenységünk mottójában is: „Amit egynek tesztek a legkisebbek közül, nekem teszitek” (vö. Mt 25,40). Több megjelenési formával is rendelkezik ez számomra jelenlegi életemben: „Mindenütt segíteni akarunk, ahol csak segíthetünk, mindenkinek szolgálni akarunk, akinek csak szolgálhatunk, annyit akarunk tenni, amennyit csak tehetünk, de valljuk, hogy e földön minden elmúlik, a szükséges csak egy: a lélek üdvössége” (Farkas Edith).

Amikor már fogyó erővel járom utamat intézményeinkben, főleg időseink között, egyre kevesebb segítőtetre van lehetőségem. De mosolyogni még tudok, és imára tudom kulcsolni kezem. Egy (két) jó szót is tudok mondani. És mindig akad egy ember, akinek ezekkel segíthetek, akárcsak felderítem. És ez is „lélekmentés”. „Egyetlen lélek, mely forró szívét és nagy energiáit Isten szolgálatába állítja, sokat érhet el” (Farkas Edith). Ez az alapítói biztatás abban segít, hogy nagyon kevesen vagyunk és sok a munka. De azért többen vagyunk, mint egy nővér. Az energiát mindennap felszítjuk, a szívet pedig tápláljuk.

3. ÖRÖM

Az elmúlt évben a legnagyobb örömöm volt, hogy megérhettem a megszentelt életet élők évét. Kiemelkedő élmény volt a szerzetesrendek zarándoklata a Nemzeti Kegyhelyre, Mátraverébély Szentkútra, aztán a Szerzetesek terén a különböző szerzetesi közösségek bemutatkozása. Az év során – úgy érzem – növekedett a közösségek ismerete egymásról, a személyes kapcsolatok száma és minősége. Mi magunk is több arcunkat mutathattuk be: kiadtuk második világháborús ostromnaplónkat, amely a befogadás kegyelmeiről szól. Emléktáblát avathattunk alapítóanyánk emlékére szerzetesi anyaházunk falán. Az Ars Sacra Fesztivál keretében Lelki Óvóhely programot hirdettünk meg, kulturális, lelki, közösségi jelleggel. Mindebben részt vehettem.

4. IRGALOM

Isten irgalmas volt hozzám már a születésemkor is, mert lehetővé tette, hogy világra jöjjek, születésem nehéz körülményei ellenére is, aztán irgalmában megismertette velem a belé vetett hit és bizalom tapasztalatát, melyeket a Szentírásból tanulhattam meg. Irgalmas volt hozzám, amikor jó embert adott mellém férjnek, és jó gyermeket, majd özvegységem idején meghívott egy szerzetesi közösségbe, ahol támogatást kaphatok, és én is támogathatom társaimat meg a rám bízottakat.

Mások irántam megnyilvánuló irgalmát visszatérően megtapasztalom, amikor elnézik alaptermészetemből vagy gyökérhibáimból fakadó „érdességeimet”, amelyek nehézségeket okozhatnak kapcsolatunkban.

Az én szívemben is tapasztalok irgalmasságot mások felé. Tudom, hogy Isten szemében mindenki pótolhatatlan, egyedi, felülmúlhatatlan értékű, ezért ha igazságot nélkülözőnek is tapasztalok meg emberi tetteket, mindig igyekszem inkább a változásban bízni, és mindig imádkozom a sikerért.

5. TEREMTETT VILÁG

Már gyermekkoromban megtanított édesanyám rácsodálkozni a teremtetten világra. Sokat sétáltunk erdőkben, mezőkön. Mindig megszorította a kezemet, ha valami szépet látott a természetben: „Nézd, milyen szép!” Ilyenkor idézett a 8. zsoltárból: *„Uram, mi Urunk, milyen csodálatos neved szerte a világon! Hiszen, ha nézem az eget, kezed művét, a Holdat és a csillagokat, melyeket alkottál, mi az ember, hogy figyelemre méltatod, és mi az emberfia, hogy meglátogatod?”*

Életemben mindig meg kellett becsülni a természet kincseit, erre kényszerítettek anyagi körülményeim, de alapvető tisztelem is minden teremtmény iránt. Amikor megismertem a Szociális Missziótársulat eszmeiségét, belenőhettem legfőbb

pártfogónk, Prohászka Ottokár szépség iránt rajongó szellemiségébe. Elbűvölten tudott írásaiban nyilatkozni a természet szépségéről.

6. JELMONDAT

„Ne hagyjátok abba az imádságot, a bizalom csodákra képes” (Lisieux-i Szent Teréz). Az Istennel való kapcsolatom adja meg azt a szilárd fogódzót, amely folyamatosan átlendít a körülöttem és bennem levő bizonytalanságokon. Gyermekkorom óta ingatagnak érzem a lábam alatt levő „talajt”, csak ha folyamatosan felfelé és előre nézek egy biztos pontra, vagy inkább a sötétségeimbe világító fényre, akkor tudok haladni, elesettségeimből felkelni, újraindulni.

7. EUCHARISZTIA

A gyermekkoromtól megélt kapcsolatom az Oltáriszentségben jelen levő Krisztussal most is meghatározza az életemet. Egy fedél alatt élhetek Jézussal, aki az én leghűségesebb barátom, épp úgy, mint a betániai testvéreknek volt földi életében. Bizalmába fogad, és én is elmondhatom neki minden gondolatomat és minden vágyamat. Már egyre kevésbé gondolkodom személyes és közösségi nehézségeink megoldásán, hanem igyekszem jelenlétében élni percről percre, hagyni, hogy sodorjon Szent Lelke örömeivel, a szüntelen hála érzésével mostani szolgálatomban. Ő ismeri vágyamat: szeretném, ha a napi szentmisék és az Oltáriszentség imádásának erejéből nővéreimmel és világban élő szeretteimmel együtt utolsó lehetetünkig szolgálhatnánk a ránk bízottakat az üdvösség elnyerésében.

Kis létszámú szerzetesi közösségben élek. Központi anyaházunk kiemelkedő ékessége a kápolna, ahova mint közösségi erőforrásunk színhelyére megyünk. Az eucharisztia

életünk táplálója. Reggel oda helyezzük és átadjuk az Úr kezébe napi szolgálatunkat, feladatainkat kérésünkkel együtt, hogy mindenben fogadjon el munkatársainak és irányítsa lépteinket. Rendszeres szentségimádásokon figyeljük bensőnkben az Úr eligazító szavait, és a napi szentmise a csúcspont. Ide a rank bízottakat is igyekszünk magunkkal vinni. Akik már nem képesek erre, meglátogatva őket magunk visszük el számukra az eucharishtiát, a testet-lelket megerősítő orvost, a Vigasztalót. Közösségünkben együttesen és személyesen is az istenkapcsolatunkat igyekszünk átsugározni minden hozzánk tartozóra és akikkel találkozunk. Nem maradhat el a napi hálaadás sem, amikor megköszönjük az Úrnak az elmúlt nap örömeit, a nehézségek kezeléséhez kapott erőt, majd kérjük a további kegyelmeket.

Ticz Zsuzsanna

Congregatio Jesu nővér

Nagy hálával gondolok vissza azokra az évekre, amikor a veszprémi Regina Mundi Egyházközséghez tartoztam. Szüleimtől sok jó útravalót kaptam, többek között, hogy vallásosan neveltek. Istent azonban csak a gimnáziumi évek után kezdtem tudatosan keresni.

Biztosan nem véletlen, hogy mindig akadtak olyan emberek, akik segítették hitbeli fejlődésemet. Az első ilyen személy Huhthauser Lajos atya volt, akire még most is sokan jó szívvel emlékeznek. Atyai szeretete sokat segített abban, hogy a gyermekkori büntető Istenről alkotott képem változzon. Neki elhittem, hogy Isten irgalmas szeretettel szeret, és mindig kész megbocsátani. Sokat köszönhetek annak a karizmatikus közösségnek is, akiknek tagjai ehhez az egyházközséghez tartoztak. Meghívtak imatalálkozókra, általuk megtanulhattam többféle imamódot, és megtapasztalhattam, mit jelent egymásra figyelő, egymást segítő keresztény közösséghez tartozni. Lelki kísérőm Varga Laci atya lett, aki éveken át biztos lelki háttérrel jelentett. Több atyára is jó szívvel emlékezem vissza, akik példájukkal, emberségükkel egyre közelebb hozták hozzám Istent és az egyházat. Ilyen volt Varga István atya, de szívesen gondolok vissza Földi István és Sabjanics Miklós atyákra is.

Tóth Gyula atya volt a plébánosom, amikor elhatározásra jutottam. Amikor megtudta, hogy gondolkodom azon, hogy a szerzetesi hivatást választom, sok bátorítást és biztatást kaptam tőle. Az ő határozott fellépésének köszönhetem, hogy kijutottam a párizsi ifjúsági találkozóra, melyet II. János Pál pápa hirdetett meg. Ott tudtam kimondani az igent Isten hívására. Amikor bejelentettem, hogy megszületett a döntésem, és belépek az

angolkisasszonyokhoz, bölcsen csak annyit mondott: „A nehezén már túl vagy, most már csak hűségeseznek kell lenned ehhez az igenhez. Az sem lesz könnyű.” Gyula atya szavai még ma is sokszor eszembe jutnak, amikor nehéz helyzetbe kerülök.

Az egyházközséghez fűződő kapcsolatomban is sokat segített az elköteleződésben, mert mindig szívesen vettem részt a plébánián különböző rendezvényeken, például rendszeresen plakátokat készítettem a templom bejáratánál lévő faliújságra. Később Gyula atya más szolgálattal is megbízott: a 10 órás szentmise alatt a sekrestye melletti hittanteremben kicsi gyerekekre vigyáztam. Amikor a noviciátus után visszakerültem Veszprémbe, újabb feladatokat kaptam tőle: szentmiséken áldoztatás, felolvasás, betegek látogatása. Amikor elindult az ovis mise, ott is örömmel jelen voltam, amíg tehettem. Molnár Edit nővér halála után egyházközségi tag lettem, és a plébánián az első közösségi napot szerveztem. Kreschka Karcsi kántor és jeltolmács unszolására még a siket misékre is eljártam. A templomdíszítésben, hivatalos ügyek intézésében, beszerzésekben is sok segítséget kaptunk a közösség iránt elkötelezett emberektől. A kórustagokkal több rendezvény szervezésében is együttműködtem, működtünk, ami szintén pozitív tapasztalatot jelentett. Nagyon hálás vagyok a veszprémi Regina Mundi Egyházközség híveinek, akik imáikkal, bátorító szavaikkal támogattak, és ma is kísérek.

A főiskolás éveim alatt kezdett határozottabban megfogalmazódni bennem a vágy az elkötelezett élet iránt. Voltak elbizonytalanító helyzetek, de az évek múltával ismételten visszatért ez az érzés. Benei György ferences atya, aki lelki kísérőm volt, okos tanácsaival segített, így végül szabad tudtam lenni a nagy döntésre.

Igazán nagy hatással a veszprémi nővérek hiteles életpéldája, elköteleződésük volt rám. Azzal, ahogyan a nővérek éltek és szolgáltak, teljesen azonosulni tudtam. Az angolkisasszonyok

rendalapítójáról, Ward Máriáról akkor még nem sokat tudtam. Életemben meghatározó szerepe volt a veszprémi Regina Mundi templomban szolgáló angolkisasszony nővéreknek. Nyitottak, természetesek, segítőkészek, befogadók voltak, náluk második otthonomra találtam. Kezdetben rendszeresen segítettem templomot takarítani, díszíteni. Később az esti misék után feljártam a rendházba, és együtt imádkoztam a nővérekkel. Lassacskán megismertem őket. Tetszett, hogy bár nagyon különböző a természetük, mégis tudtak a közös cél érdekében – Isten dicsőségére és az emberek szolgálatára – egymást támogatva együttműködni. Jól kiegészítették egymást. Matild nővér nagyon türelmes, szelíd, halk szavú nővér volt; mindenkihez volt egy jó szava, még az élelmet kérő hajléktalanokhoz is. Teréz nővér mindent alaposan megfontolt. Edit nővér sokaknak volt lelki támasza; fontos volt számára nemcsak az egyes emberek sorsa, de a szerzetesrend, a Szilágyi-iskola, a fiatalok és a haza jövője is. Apolka nővér a tettek embere; határozott egyéniség, nagy szervezőkészséggel megáldva; rendkívül jó a humora, és minden helyzetben feltalálja magát. A nővérek, ahol megjelentek, ott közösséget teremtettek. Sokat tanultam tőlük. Amit köztük megéltem, az igazán vonzó volt számomra. Amikor komolyan kezdtem keresni a hivatásomat, nem volt kérdés számomra, hogy hozzájuk szeretnék tartozni. Nehéz volt elszakadni a szülői háztól, és nem volt könnyű feladni a gyógypedagógusi munkámat sem, amit nagyon szerettem.

A rendbe lépést követően, novíciaként sok megpróbáltatás jutott nekem, különböző betegségek miatt. Sokáig komoly tüdőgyulladással küzdöttem, majd az édesanyám lett beteg. Sokat vívódtam azon, hogyan tudnék a családomnak segíteni, hiszen novíciaként a rendi szabályzat szerint nem mehettem haza az édesanyámhoz. Mayer Magdolna, az akkori tartományfőnöknőm látva a küszködésemet úgy döntött, hogy

elenged, és segített abban, hogy megtaláljuk a megoldást arra, hogy ebben a rendkívüli helyzetben is végül fogadalmat tehessek. Az újoncidőm második évében még nagyobb kihívás elé állítottak előjáróim: rám bízta a szerzetesrend fenntartásában lévő idősothton megszervezését, majd annak vezetését is. Nem volt választásom, a feladatot el kellett vállalom annak ellenére, hogy nem volt semmilyen tapasztalatom. Ezt a noviciátusi képzéssel párhuzamosan kellett végezmem, ezért ez az időszak nagyon nehéz volt számomra.

Szerzetesként, amikor igent mondtam Isten hívására, fontos volt, hogy a fogadalmaimat (engedelmesség, szegénység, tisztaság) belső szabadsággal tegyem. A küldetések elfogadásánál is szükségem van az imára, az időre, a konzultációra, hogy a megkülönböztetési folyamat után szabadon mondjam ki az igent. A noviciátusban és a terciátus (örökfogadalomra való felkészülési év) alatt is több negatív tapasztalatom volt, amikor úgy kaptam küldetést, hogy nem hagytak időt, és ez ellenállást váltott ki belőlem. Számomra a szabadság a boldog élet alapja, az, amikor nincs bennünk túlzott ragaszkodás a dolgokhoz, az emberekhez vagy a tárgyakhoz, az, amikor nincs bennünk félelem, aggodás. A belső szabadság megélése öröm forrása, felszabadít és lelkesít. Meghatározó, hogy a döntéseimben ezt megéljem, hogy ne kényszerből döntssek, ne sűrűssem semmilyen tényező, az idő vagy más emberek rám gyakorolt hatása. Nagy bátorság és kihívás erre a belső szabadságra eljutni; nem magától jön, folyamatosan dolgozni kell érte.

Istenhez való viszonyom folyamatosan változik. Az első harmincnapos lelkigyakorlat megerősítésként hatott rám. Mostanában a zárándok-lelkigyakorlatot választom szívesen, amikor kint lehetek a természetben, közel a teremő Istenhez. Ez az élmény mindig feltölt, szabaddá tesz. Az életállapotom és a vezetésben vállalt feladataim miatt is nagyon sok a munka, sok

az utazás. Amikor úton vagyunk, egyre többször gyakorlom azt, hogy kizárom a külvilágot, és tudatosan befelé figyelek. Ezek a pillanatok persze ritkák, mert a napjaim általában nagyon pörgősek. De ekkor is az a legfontosabb számomra és az ad erőt a továbbjutáshoz, hogy keressem és megtaláljam Isten jelenlétét. A lelkigyakorlaton, amikor Szent Ignác imáját imádkoztam – *„Fogadd el, Uram, szabadságomat”* –, megértettem, mennyire fontos, hogy Isten megajándékozott a szabad akarattal. Nap mint nap válaszolnom kell arra, hogy készen állok-e visszaadni neki a szabadságomat azért, hogy Ő legyen a gondolataimban, cselekedeteimben, kapcsolataimban, vágyaimban, és engedjem, hogy Ő vezessen.

Saját tapasztalatomból tudom, hogy akit Isten kiválaszt, azt úgysem hagyja békén. Ő az, aki nevünkön szólít, és hív erre a szolgálatra. Ad jeleket, melyek elgondolkodtatnak, és megengedi azt is, hogy elbizonytalanodjunk. Figyelni kell a belső megmozdulásokra, és jó, ha ezeket meg tudjuk osztani valakivel, akiben bízunk. A lelki kísérést fontosnak tartom. Ugyan a döntést mindenkinek magának kell meghoznia, de egy külső személy segíthet, hogy tisztábban lássunk.

Ha éledezik valakiben a szerzetesi hivatás utáni vágy, jónak tartom, ha részt vesz hivatástisztázó lelkigyakorlaton, és törekszik arra, hogy megismerkedjen szerzetesnővérekkel, valamint lehetőség szerint egy kis időt, néhány napot együtt töltsön velük a közösségben. A saját, személyes tapasztalatom alapján ez elengedhetetlenül fontos. Érdemes odafigyelni, milyen érzéseket vagy esetleg ellenérzéseket vált ki a velük töltött idő. A döntést nem érdemes hosszú ideig halogatni, mert az az erős vágy, amit Isten hívása ébreszt, lassan eltűnhet az életéből. Szeretném bátorítani azokat a fiatal lányokat, akiknek a lelkében megmozdult a szerzetesi hivatás utáni vágy, hogy ne késlekedjenek, merjenek elindulni ezen a szép, izgalmas, kihívásokkal teli „felfedezőúton”!

1. SZOLGÁLAT

A Congregatio Jesu (népies nevén angolkisasszonyok) szerzetesrendhez tartozom. A budapesti rendház házfőnöke vagyok, a Tartományi Tanács tagja. Renden belül hozzám tartozik a hivatásgondozás is. Az elmúlt években hittant is tanítottam az egyik V. kerületi óvodában.

Nagyon sokféle emberrel van kapcsolatom: a rendi idősoththonba is gyakran járok, a tartományi iroda munkatársaival napi kapcsolatom van. Éppen egy OKJ-képzést végzek, melynek során szoros kapcsolatba kerültem a csoporttársaimmal; a szakmai gyakorlatot az ORFI-ban végeztem, rengeteg beteget ismertem meg ezalatt. Bensőséges kapcsolat fűz a veszprémi Szilágyi-iskolában dolgozó kollégáimhoz, ahol hosszú éveken át tanítottam. Házfőnökként még felelős vagyok a rendházban élő kollégistákért is, akik problémáikkal rendszeresen megkeresnek. Időről időre az egyik nővértársammal lelkigyakorlatokat kísérek iskolánk diákjainak is. Élő kapcsolatom van a gimnazista iskolatársaimmal is. Lelki kísérésre is jár hozzám néhány fiatal, évek óta.

Időközben új küldetést kaptam. Ismét visszakerültem Veszprémbe. Ebben az egyházmegyében rajtunk kívül még egy női szerzetesközösség működik. Brigitta nővérrel ketten egy kis közösségben végezzük szolgálatunkat. A Szilágyi Erzsébet Keresztény Általános Iskolában tanítok; lelkigyakorlatokat tartunk, ha lehetőség van rá, havonta lelki töltődést nyújtó közösségi alkalmakat szervezünk, lelki kísérést is végzünk.

2. KARIZMA

Rendalapítónknak, Ward Máriának mély hite és bátorsága példa számomra. Mária felismerte Isten akaratát, és elszántan, hűségesen követte azt. Nehéz helyzetekben is rendíthetetlenül bízott Isten szándékainak, terveinek megvalósulásában.

3. ÖRÖM

Hálás vagyok a Jóistennek, hogy hozzájárulhatok mások életének javulásához, lelki fejlődéséhez, hogy megtapasztalhatom, hogy támogatottjaink egyenesbe kerülnek, megtalálják helyüket az életben. Nagy öröm látni, hogy akiket évek óta kísérek, révbe érnek, rendeződik az életük. Idén négy esküvő is lesz.

4. IRGALOM

Végtelenül hálás vagyok Istennek, hogy az Ő irgalmas szeretetében bízhatom. Nem könnyű feladat az irgalmasság gyakorlása, ezért kérem ehhez a Szentlélek segítő kegyelmét. A mindennapokban fontos megélni, hogy irgalommal tudjak tekinteni önmagamra és másokra is.

Amit számomra az irgalom szó jelent: nyitott szív, nagylelkűség, megbocsátás; ne ítélkezzem könnyelműen; segítőkészség, empátia, lemondás a saját elgondolásaimról; a másik ember szükségleteit előtérbe helyezem az enyémmel szemben.

5. TEREMTETT VILÁG

A teremtett világ védelmére nemcsak a közösségünk törekszik, de felhívjuk rá a figyelmét a környezetünkben lévőknak is. Például szelektíven gyűjtik a hulladékot a velünk egy házban élő fiatalok és a Tartományi Iroda. Tudatos vásárló vagyok. A főzéshez használatos alapanyagokat a piacon, kistermelőktől vásárolok, a közösség számára rendszerint főzők, és figyelek arra, hogy egészségesen étkezzünk, valamint találjak időt kikapcsolódásra, mozgásra, regenerálódásra. A számunkra feleslegessé vált, de még használható tárgyakat továbbajándékozunk.

6. JELMONDAT

Ezek a mondatok erőt adnak a nehéz időkben is: *„Mutasd magad olyannak, amilyen vagy és légy olyan, amilyennek mutatod magad”* (Ward Mária).

*„Az Úr az én pásztorom,
nem szűkölködöm,
zöldellő legelőkön adott nekem helyet,
csöndes vizekhez vezetett engem.
Felüdítette lelkemet,
és az igazság ösvényein vezetett az ő nevéért.
Járjak bár a halál árnyékában,
nem félek semmi bajtól, mert te velem vagy,
vessződ és pásztorbotod megvigasztaltak engem.
Asztalt terítettél számomra
azok előtt, akik szorongatnak engem.
Olajjal kentél meg fejemet,
és kelyhem csordultig töltötted.
Mert jóságod és irgalmasságod kísér engem
életem minden napján,
hogy az Úr házában lakjam időtlen időig.”* (Zsolt 23)

7. EUCHARISZTIA

Számomra Jézus irgalmas és végtelen szeretetének csodálatos ajándéka. Jézus megerősít általa, hogy feltétel nélkül szeret és találkozni akar velem. Ha igazán szívembe befogadom Őt, ha csak egy pillanatra is, de örömmel, békével tölti be a lelkemet. Megerősít, hogy ha Ő velem van, nincs mitől félek. Erőt, bátorítást kapok a különleges találkozások által, ami sok mindenben átsegített már. Nagyon hálás vagyok ezekért a pillanatokért. Az eucharisztia életem lelki forrása.

A közösség számára is fontos pillanatot jelentenek a közös szentségimádások, az együtt megélt szentmisék, hiszen ezek az

alkalmak nemcsak Jézussal, de egymással is összekapcsolnak bennünket. Ezek az együttlétek közös erőforrást jelentenek, és jó lehetőséget adnak a kiengesztelődésre. Nagyszerű érzés csendben másokkal együtt Istenre figyelni, vagy énekkel, különböző imákkal dicsérni az Urat.

Csóka János

pálos szerzetes pap

1974-ben láttam meg a napvilágot Salgótarjánban, katolikus család harmadik gyermekeként. Családunk mindig is gyakorolta hitét, vasárnaponként együtt mentünk templomba, hittanra. Hálás vagyok szüleimnek, hogy azokban a nehéz időkben is átadták a legnagyobb kincset, a hitet, vállalva az ezzel járó kisebb és komolyabb nehézségeket.

Gyermekéveim közepén fordulatot jelentett, amikor Budapestre költöztünk. Itt a Karolina úti Boldogasszony-kápolnába kezdtem járni. Egy összetartó és nagyon jó közösségbe kerültem. Az itteni atyák hitoktatása, lelkieztetése egyengette tovább lelki fejlődésemet. A táborozások és kirándulások is szép élményeket jelentettek abban az időszakban.

Hetedik osztályos voltam, amikor először felmerült bennem, hogy pap leszek. Az indíttatást hitoktató atyám szavai ébresztették bennem, aki egyszer arról beszélt, hogy milyen kevés a pap, és mennyire szükséges lenne, hogy a fiatalok közt legyenek olyanok, akik vállalják ezt a hivatást. Megszületett bennem a döntés: pap leszek. Ha szükség van rám, hát itt vagyok.

Gimnáziumi éveim alatt aztán elkezdtem más irányban érdeklődni. Akkoriban küzdősportra jártam, és ennek révén nyílt meg az érdeklődésem az ezoterikus és okkult dolgok felé. Lélekben távol kerültem Istentől, bár misére rendszeresen jártam. Csakhogy már nem ő érdekelt, hanem minden más, ami titkos, és ami meghaladja a természetet. Ilyen témájú könyveket és újságokat olvastam. Azt hiszem, hogy ennek tudható be, hogy egy napon hirtelen iszonyú lelki szenvedés, félelem kerített

hatalmába, és csak azt tudtam biztosan: egyedül Isten tud megszabadítani.

Másfél év istenkeresés következett, próbáltam minden erőmből közelebb kerülni Istenhez az ima és a Szentírás olvasása által. Részt vettem egy Élet a Lélekben szemináriumon, ami sokat jelentett, de a döntő belső változás ekkor még nem történt meg. A 2. Országos Karizmatikus Találkozón, amikor a szentségimádásra hozták be az Oltáriszentséget, soha nem tapasztalt dolog történt velem. Jézus jelenlétében találtam magam: teljes világossággal éreztem – nem csak hittem –, hogy itt van, nagyon szeret. Sírnom kellett a megindultságtól.

Az életemet két nagy fejezetre lehet osztani: az e szentségimádást megelőző és az ezt követő életszakaszra. Ez valóban újjászületést jelentett az életemben. Napról napra egyre nagyobb lett bennem a szeretet és az öröm. Olyan tüzet, örömet és szeretetet tapasztaltam meg, amilyenek még a létéről sem tudtam addig. Akkor már tudtam, hogy a karizmatikus megújulásban ezt hívják lélekkeresztségnak – Isten megújító szeretetének misztikus megtapasztalása.

Ezekben a hónapokban kedélyállapotom hullámvásárlól függően vagy boldog voltam, vagy nagyon boldog. Állandóan éreztem Jézus jelenlétét, ami folyamatos tapasztalat volt egész nap, buszon, biciklin, munka és kikapcsolódás közben egyaránt. Vele beszélgettem egész nap. Így tanított meg a szüntelen imára. Olyan szeretetet öntött belém az emberek iránt, hogy csak döbbenet figyeltem magam. Hihetetlen volt, mert tudtam: ez nem én vagyok, de mégis én lettem. Isten „belém bújt”, és elkezdte élni bennem az ő életét. Így belülről ismerhettem meg őt. Ezek a „mézeshetek” három hónapig tartottak. Isten megmutatta nekem, hogy milyen leszek majd, ha szent leszek. Akkor az Úr letett a földre. Most már tudom, mi felé kell tartanom, ismerem nemcsak intellektuálisan, hanem az érzések,

a tapasztalatok szintjén is. Fölemelt, megmutatta a csúcst, aztán letett, hogy együtt nekiinduljunk és megmásszuk.

Ekkortájt megismertem és nagyon megszerettem valakit, és úgy gondoltam, hogy majd én is, mint mások, egyszer megházasodom. Még nem gondoltam újra arra, hogy pap legyek. Azt azonban már elhatároztam, hogy bármi is legyen, én már mindenben azt akarom tenni, amit az Úr akar, és bármit is akar, bármire is hívna, igent akarok mondani neki. Hamarosan az Úr több olyan szentírási idézetet is adott, amiből megértettem: arra hív, hogy pap legyek, és neki szenteljem az életemet. „*A nőtlennek arra van gondja, ami az Úré: hogyan járjon az Úr kedvében. A nős azonban világi dolgokkal törődik: hogyan keresse felesége kedvét, ezért meg van osztva. A nem házas asszony és a szűz arra gondol, ami az Úré, hogy testben és lélekben szent legyen, míg a férjes nőt világi dolgok kötik le: hogyan járjon férje kedvében*” (1Kor 7,32–34). Fél évet vártam, és közben megvizsgáltam a kapott indítatásokat és jeleket, összevetettem adottságaimmal és a józan ész kritériumaival. Végül azt mondtam: „Rendben Uram. Most már biztos vagyok benne, hogy te hívsz papnak. Megyek.”

Többszörösen is nagyon örülök, hogy a szerelem tapasztalata is része lett az életemnek. Ez is egy kinyilatkoztatás volt az Úr részéről számomra. Mivel a lélekkeresztségem utáni időkben történt, a Szentlélek ezt a szeretetet is egészen átjárta és felemelte. Így szeretni csak Isten által lehet. Ebben a szeretetben fel sem tud merülni tisztátalanság. Ez a későbbi szerzetesi életemben sokat jelentett. Az Úr ugyanis megértette velem, hogy ő maga lesz a jegyesem, és egy ilyen mélységű kapcsolatba akar velem lépni.

Miért lettem pálos? Akkoriban már hétköznapi is gyakran jártam a Sziklatemplomba ministrálni. Egyszer az egyik atya adott nekem egy kis imádságot, *Pálosok napi imája* címmel. Akkor maga az ima nem ragadott meg, de ahogy elolvastam, belső világosság töltött el: „Ezt én még sokat fogom imádkozni.” Vagyis eszerint meghívott az Úr, hogy pálos szerzetes legyek?

Mivel – bár kértem – több jelet nem kaptam, megértettem, hogy az Úr most nem akar természetfeletti segítséget adni, hanem bízik bennem: józan eszem alapján is tudok hozni olyan döntést, ami egyezik az Övével. Kértem az Úr segítségét, és neki ajánlottam döntésemet. Minden szempontot átgondolva úgy találtam, hogy szerzetesként jobban Istennek tudom adni az életemet.

Életem további részében, bár értek krízisek, és hivatásomat is többször újragondoltam, de igazán sosem tudtam kételkedni abban, hogy itt a helyem. Tudom, hogy ez Isten külön ajándéka, nem én „csinálom”. Időről időre új és új oldalról fedezem fel, hogy mennyire jó és rám szabott ez a pálos élet. Szinte „nekem találták ki”. Ezeket az elején még nem láthattam. Milyen jó, hogy Ő vezet minket, aki mindent már előre a legjobban tud és lát! Isten meghívott, és az Ő ötlete mindig a legjobb és a legboldogítóbb. Igazából akkor él az ember, amikor végérvényesen és visszavonhatatlanul odateszi magát.

Immár 21 éve vagyok szerzetes. Úton vagyok. A lelki élet tényleg úton járást jelent Istennel. Nem vagyok jobb, mint mások, ezt tapasztalom. Ő viszont irgalmas, és mindig továbbsegít a növekedésben.

1. SZOLGÁLAT

Jelenleg a Magyar Pálos Rend tartományfőnöke vagyok. Naponta misézek, gyóntatok, lelkivezetésre jönnek hozzám.

2. KARIZMA

Boldog Özséb remetéket gyűjtött össze, akik az imádság és az önmegtagadás útját járva segítették világban élő testvéreiket és saját szenté válásukat. Számomra is ez a két dolog a legfontosabb: imádság, ami azt jelenti, Isten jelenlétében élni, vele lenni, bizonyos értelemben jelenlétében maradni mindig;

szegénység, ami lelki szabadságot jelent, és egyszerűségben töltött életet. Töreksem, hogy a dolgokból annyit használjak fel, amire feltétlenül szükségem van életemhez és hivatásom normális teljesítéséhez. Fontos a nehézségek vállalása, legyenek azok külsők vagy belsők, testiek, lelkiek vagy szellemiek.

3. ÖRÖM

Sok öröm ér, azt nem tudom megmondani, hogy melyik a legnagyobb, de szemezgetve: meg-megújuló és legnagyobb öröm az Úr közelsége. Aztán nagy öröm volt a közösségemben az egység, szeretet és kölcsönös bizalom tapasztalata; és az is, hogy érdemes ezért tenni. Öröm, valahányszor sikerül valakinek segíteni, hogy közeledjen Istenhez; vagy amikor tanúja lehetek, hogy a gyónásban, a feloldozáskor Isten gyógyulásokat és szabadulásokat visz végbe az illető lelkében. Nagyon szeretem még azokat a pillanatokat is, amikor baráti társaságban felszabadultan együtt nevetünk, hülyéskedünk.

4. IRGALOM

E téren legnagyobb tapasztalatom a gyónás. Gyakran gyónok. Nem mintha súlyos bűnöm lenne, hanem, mert az Úr leggyakrabban és legtökéletesebben ekkor helyez vissza a bensőséges egységbe önmagával. Amikor feloldoz a pap, Isten újjáteremt minket, meggyógyít, megerősít a küzdelemben, és új kegyelmi ajándékokat is ad.

5. TEREMTETT VILÁG

Ez a gondolat már 16 éves korom óta foglalkoztat, mivel nagyon szeretem a természetet. Azóta, amikor csak tehetem, biciklivel közlekedem, hogy ezzel is kíméljem a levegőt. Felelősek vagyunk, egyénenként, hogy mit teszünk a környezet,

a természet védelméért. Az erdőben fel szoktam venni a szemetet, ott nincs, aki összeszedje. Ezek apróságok, és nyilván nem ezért fog megmenekülni az emberiség, az élővilág, de én a magam posztján ennyit tudok tenni, és ha mindenki megteszi a maga helyén azt a keveset, amit tud, akkor egy szép és tiszta világot fogunk az utánunk jövő testvéreinkre hagyni. Egyébként a legfontosabb: a szeretet nem engedi, hogy csak a jelennek élve tönkretegyük az Isten által teremtet szép világot, ami egyébként fel is emeli a lelkünket Őhozzá, ezt meg kell őriznünk az utánunk jövőknek is – nekik is joguk van ahhoz a világhoz, amit Isten ajándékba adott minden kor emberének.

A másik, hogy a teremtet világ Isten ajándéka. Attól kaptuk, kapjuk, aki végtelenül szeret minket. Szomorú dolog tönkretenni ezt az ajándékot, amit olyan nagy szeretettel készít nekünk az Úr. Ha szeretjük Őt, akkor az ajándékát is becsülni fogjuk. Az uralkodás a világon a szeretet uralmát jelenti. Ahogy Szent Pál írja: *„a teremtet világ is várja Isten fiainak megnyilvánulását”*. Mi ez a megnyilvánulás? Úgy gondolom, az, ami szerető, gondos védelem a teremtet világ felé.

6. JELMONDAT

„Megismertük a szeretetet, melyet Isten oltott belénk, és hittünk benne.” Ez mindent összefoglal.

7. EUCHARISZTIA

„Ha tiéd Isten, tiéd már minden” – mondja Avilai Szent Teréz. Isten akkor az enyém, ha bennem él, betölt, egyesül velem. Na de mit is jelent nekem az eucharisztia? Őt magát és a vele való egyesülést. Amikor megáldozom, mindig átadom magam, életem az Úrnak, amennyire tőlem telik. Gyakran megesik, hogy egy pillanat alatt megváltoztat: betölt természetfeletti örömmel, szeretettel. Fölé emel mindenféle gondnak, békétlenségnek...

úgy, hogy magam is csodálkozom a gyors átalakulásokon. Szóval ez a kis ostya él, élő! És Isten! Ő Jézus Krisztus.

Kolostoraink központja a kápolna. Itt, az Úr közelségében, jelenlétében imádkozunk. Mi magunk is az eucharishtiából táplálkozunk, a szentgyónásban pedig megtisztulunk, felfrissülünk. Az Úrral egyesülve részt veszünk az ő imádkozó, közbenjáró, kereszten megvalósuló áldozatában.

Mivel tapasztaljuk, hogy e szentségek által Isten bennünk munkálkodik, ezért lelkipásztorkodásunkban is nagy hangsúlya van a szentségek kiszolgáltatásának. Hisszük, hogy ez a legtöbb, amit az embereknek adhatunk, mert ekkor maga Isten cselekszik bennük.

Babos Emese Tarzicia

ferences betegápoló nővér

Szülőföldem Erdély, szülőfalum egy háromszéki kis falu, Sárfalva. Édesapám és édesanyám is tősgyökeres helyi családból származnak, így a mai napig természetes, hogy ha hazamegyek szabadságra és találkozom valakivel a faluban, keresztneveken szólít, megkérdi, hogy vagyok; a misére érkező, templom előtt álldogálók némelyike meg is puszil.

1974 decemberében születtem. Fiútestvéremmel ikrek vagyunk, és van egy nővérünk. Ebben a család és faluközösség adta biztonságban nőttem fel, aminek része volt a templomba, hittanórára járás éppúgy, mint a színdarabok betanulása, előadása és az ehhez kapcsolódó bálon való részvétel. A betűvetést is itt tanultam a tanító bácsitól, aki nagyszünetben, amikor esős idő volt, és nem lehetett az udvarra menni, elővette a hegedűt, és mi boldogan jártuk a csárdást. Természetesen nem mind arany, ami fénylik, mert idővel a kapanyéllel és szénacsínálás idején a villanyéllal is meg kellett közelebbről ismerkedni.

Gyermekkorom vallásos élményei között csak pár olyan mozzanat van, amelyekre úgy tekintek, mint Isten lágy szellőjének érintésére. Az elsőáldozásra való felkészülés alatt egyik alkalommal a pap bácsit beteghez hívták, és mi két óra között a szünetben magunkra maradtunk. Valószínű már eléggé fel voltunk készítve a nagy napra, mert ez az óra nem a hittanteremben, hanem a kápolnában zajlott. Ahogy az atya elment, egyre inkább „zajlott”, mert adva volt egy tiltott pálya számunkra: a miséző oltár és környéke, amit futkározva körbe lehetett kerülni. Már vagy az ötödik körnél tartottam én is társaimmal, amikor megtorpant a lelkem, és a tabernákulum

előtt elsuhanva belém nyillalt a felismerés: ez szent hely, nem arra való, amire mi használjuk. Éreztem, ahogy belül zakatolva valami tudatosítja, hogy ki kell lépnem a körből, nekem nem szabad tovább futnom. Ha játékbontó leszek is, ki kell szállnom. Ki is álltam a sorból, senkinek sem magyarázkodtam, de szívem mélyén megmaradt a szent hely megsejtésének felemelő érzése, Isten jelenlétének bizonyossága.

A másik fuvallat szintén olyan eseményhez köthető, ami eltért a megszokottól. A Gyulafehérvári Főegyházmegyében hosszú időre visszanyúló hagyománya van az úgynevezett örökös szentségimádási napnak. Ezt a szokást Isten szolgája Márton Áron püspök 1939-ben megújította, és meghatározta a rendjét. Minden településre, minden templomra vagy kápolnára egy teljes szentségimádási nap jut, körbefonva így az évet. Szülőfalum novemberben került sorra. A szentségimádáson kívül fontos velejárója volt a napnak a lelki megtisztulás, ami kalákagyóntatás keretében történt. Az emberek nagykabátban ültek a padokban, a reverendás pap bácsik sorra érkeztek, pár helyen már kialakultak a gyónók sorai. Gyermekszívvvel nemcsak ünnepi, hanem már-már karácsonyi volt a hangulat. Minden érkező lelkipásztort jóleső, padban megmoccanó érzéssel fogadtak az emberek, de feltűnt az a különös öröm, ami szinte megállította az időt, amikor évről évre megérkezett a barnaruhás pap bácsi. Mintegy lélegzetvisszafojtva ült mindenki, amíg elé haladt az oltárig, nehogy elszálljon az a béke, ami nyomában áradt. Pedig alacsonyabb volt mindenkinél, nesztelenebbül járt mindenkitől.

Az igazi fordulat életemben 1990 őszén következett be, amikor unokatestvéremmel elmentünk a CSIT-re, azaz a Csíksomlyói Ifjúsági Találkozóra. Előtte nővéremtől és baráti körétől hallottam, hogy milyen jó hely, milyen jó lehetőség vallásos fiatalokkal való találkozásra, és milyen sok helyes fiú is jár erre a programra. Mi négy-öt évvel fiatalabbak voltunk, de

lekörözve a társaságot megszerveztük, hogy eljussunk Somlyóra. Legerősebben az a gondolat motivált bennünket, hogy sok helyes fiú van – értsd: jó vadászterület, és ha már ilyen jó hely, akkor nem eshet bajunk. Már a megérkezés, fogadás pillanataiban letaglózott valami. Azt hiszem, a valósággal való szembesülés tisztító hatása. Ahogy bejelentkeztünk, és kezdtem szétnézni, magam körül azt láttam, hogy tőlem sokkal fiatalabb gyerekek is nagy-nagy szeretettel, keresztényi tudatossággal közvetítették azt, amire a találkozó létrejött. Saját környezetemben megvolt a „biztos pozícióm”: a jó gyermek, a jó tanuló – ezeket itt szinte kihullani éreztem kezeim közül. A „valóságos” életet élő fiatalokra tekintve olyan álságosnak vagy inkább hiányosnak, felületesnek éreztem az én jó gyermeki, jó tanulói stb. mivoltomat. Akkor még nem tudtam megfogalmazni magamnak, de a Jóisten ezzel a fogadtatással rendítette meg, és indította el bennem azt, hogy *valami még hiányzik neked...* (Mk 10,21).

A találkozó mottója az volt, hogy *„újja kell születnetek”* (Jn 3,8). A közös éneklések, az énekek szövegei, az előadások, a kiscsoportos beszélgetések, a Csíksomlyói Szűzanya jelenléte mind-mind szívemig hatoltak. A harmadik nap zárómiséjén az volt a benyomásom, hogy mindenki sok kegyelmet kapott. Mindenkit rendkívüli módon megajándékozott a Jóisten. Én is sok kegyelmet, világosságot, örömet kaptam, de emellett valami mást is, amit nem kapott mindenki, és amiért felelős vagyok. Egyszerre tett titkosan megajándékozottá és nyugtalanná ez a valami. A szentmisén való részvételem Jézussal már eléggé személyes hangulatban telt.

Hazaérkezve a találkozóról tele voltam ambícióval ahhoz, hogy újjászülessek, csak az a belső hang ne nyugtalanított volna folyton megjelenő kérlelésével. Ez az érzés arra hívott, hogy adjam oda magam egészen a Jóistennek, kövessem Jézust, legyek szerzetes. Furcsa, hogy ez a szó, ez a fogalom már akkor el lett

ültetve szívembe, amikor még nem tudtam pontosan, mit jelent (súgva jelzem, hogy ekkor, 16 évesen még nem állt össze bennem a kép, hogy gyermekkorom barnaruhás pap bácsija is szerzetes). Megrémisztett a dolog komolysága, és elkezdtem alkudozni a Jóistennel, hátha ezzel elkerülhetem, elhallgattathatom azt a belső kérést. A paktum három részből állt: odahaza nem beszélek vissza elsőre, mindennap imádkozom egy tized rózsafüzért, és mindennap olvasok a Szentírásból. Betartottam ezeket az ígéreteimet, és így kezdett rendszeres találkozás létrejönni Jézus és közöttem (akkor még nem láttam át a szitán). A hang továbbra is megmaradt, és egyre többet beszélgettem róla vele, és szép lassan, a hetek, hónapok teltével megérkeztem a személyes ima területére. Fél évig tartott a belső harc, az átforgatás, és ami előbb keserű volt számomra, átváltozott testem és lelkem édességére. Egyre nyugtalanabb voltam amiatt, hogy igent vagy nemet, de határozottan kell mondjak valamit Istennek arra, amit Ő elindított bennem.

A döntés már hatalmas felszabadulást jelentett, mert az együtt töltött idő alatt egyre jobban azt kezdtem érezni, hogy szabad vagyok a nem kimondására is, de ha most megvonná tőlem a hívó szót, ha most azt mondaná, hogy nem kell meglépnem, mert csak egy próbatétel volt, amin jól átmentem, akkor én lennék a világ legboldogtalanabb embere. Felém való irgalmas tettei között ezt tartom az egyik legnagyobbnak. Amíg én alkudoztam, hezitáltam, magamon sajnálkoztam (például azon, hogy ha igent mondok, többé nem táncolhatok, nem mászhatok fára), addig Ő nem lépett vissza, nem szűnt meg ugyanolyan bensőségesen hívni. Később is erre a stabilitásra építhettem. A tusakodás ideje alatt senkivel sem osztottam meg, ami bennem zajlott. Kimondtam az igent Istennek. Örökre mondtam, „hangosan” mondtam. Ez abból állt, hogy kirándulás közben egy Lourdes-i Szűzanya-szobor lába elé kitett füzetbe

beleírtam a kérésem: segítsen meg, hogy szerzetes lehessek, majd aláírtam a teljes nevemmel.

Ezután léptem kifelé is. Az iskolában hittant tanító káplánhoz fordultam. Többször beszélgettünk, aminek a végkicsengése általában az volt, hogy inkább a férjhezmenés mellett döntsek. Gondolom azért tette ezt, hogy ne a biztatása legyen lépésem mögött, mert máskülönben Jézusért, Szűzanyáért, Kis Szent Terézért való lelkesedése nem azt sugallta, hogy rossz dolog Krisztus szorosabb követését választani. Eközben olvasásra ideadta Walter Nigg, *A szerzetesek titkai* című könyvet. Sokat jelentett ez a mű a maga tiszta, lényegre törő mivoltában, és sokat jelentett az első házi feladat, amit a „tisztítól” kaptam: mondjam el a szüleimnek, ami bennem van.

A szüleimet villámcsapásként érte közlésem. Sehogy nem tudták megérteni. Sok keserűséget, lelki válságot jelentett ez számomra, mert minél jobban igyekeztem bebizonyítani, hogy ezt én érzem, én vagyok felelős ezért, ez nekem jó, Istennek ehhez joga van, annál inkább láttam szenvedésüket és félelmüket, gyanakvásukat, hogy eddig megbízhatónak vélt gyermekük fejét ki tömhettele tele, kinek a befolyása alá került, ki van amögött, hogy ilyeneket mond. Gyötrelmemet csak az oldotta, hogy mindenk felett nagyon szerettük egymást. A testvéreim az életkorukra valló nyitottsággal jobban elfogadták „igazamat”, és aggodásuk mellett támogattak abban, hogy megértessem magam.

Ez a vívódások, megerősödések, Istenre hagyatkozás időszaka volt. Miközben kívül a családommal harcoltam, belül mint kincs ragyogott bennem a bizonyosság: szerzetesnővéreként kell élnem. Ez a belső ragyogás megmaradt, de hamarosan kiderült számomra, hogy nem elég a boldogsághoz. Feltevődött bennem a kérdés, milyen lelkiségben, hol kell Jézus útján járnom. A mind hosszabb, forróbb imák alatt, előtt és után a fény és árnyék váltogatta egymást lelkemben. A fény, hogy életemet

neki kell adnom, az árnyék, hogy milyen formában. Volt, amikor teljesen nyugodt voltam, mert tulajdonképpen már mindenem megvolt: rátaláltam Istenre! Akaratának keresése, jelenlétének érzékelése mindent felülmúlt.

Ebben az időszakban a falunkban átmentileg letelepedett egy közösség. Laikusok és fogadalommal elkötelezettek egyaránt tagjai voltak. Esténként, amikor otthonról kiosontam a kápolnába imádkozni, szomszámot oltani, megrendítő volt látni, ahogyan a közösség egyik tagja ott térdepelt az Oltáriszentség előtt. Sok erőt merítettem a szomszéd község lelkes fiataljaitól is, akik rendszeresen megszervezték az éjszakai virrasztást, szentségimádást.

Sokszor kértem a Jóistent, világosítsa meg az utat előttem. Az, hogy Assisi Szent Ferenc nyomán kell Krisztus-követővé válnom, nem valami egyórás történet. Úgy jött el a felismerés, mint ahogy a felkelő nap szelíd fénye beragyogja, amit csak elér. A Poverellóval való barátságunk kialakulása alatt olvastam Eloi Leclerc *Visszatérés az Evangéliumhoz*, Szent Ferencről, ferencességről szóló könyvét. Szárnyakat kaptam tőle. Méginkább kitűnt, hogy ez az, amit keresek, ez az, amire vágyom (Vö. 1 Cel 22). Mire megpihenhettem volna ennek mámorában, addigra feltűnt, hogy én nem is ismerek ferences nővéreket, azaz tudok egy közösségről Erdélyben, és láttam egy másik közösség tagjait egy óra hosszát az 1991-es találkozón, de semmi más információm nincs. Ismét maradt a fürkészás, Istenre hagyatkozás – és végül a belső bizonyosság, hogy melyik konkrét helyen, közösségben kell jelentkeznem.

Az 1993 nyarán történt belépésem után nagyon sokat jelentett a befogadó testvéri közösség. Az együtt imádkozás, együtt dolgozás, lelki életünk egyes mozzanatainak megosztása, az együtt kacagás, az együtt vesződés megerősítő, horizontot tágitó. Emellett az is, amiben nem találtam befogadásra. Emberi, hitbeli, hivatásombeli fejlődésem útján felbecsülhetetlen érték,

hogy egy eleven közösség tagja lehetek. Az évek során több helységben, több területen, több munkahelyem is volt. A munkahelyen töltött órák alatt kialakultak, formálódtak civil, illetve rendi munkatársaimmal való kapcsolataim. Némelyik barátság vagy felebarátság az önismeret útján olyan területekre vezetett el, amire embertársak nélkül soha nem láttam volna rá. Mint megannyi tükör mutatták gyakran azt, ami magamon végignézve nem tűnt fel.

Naponta érnek benyomások, hatások más emberek részéről. Én ugyanaz maradok, és mégis folyton változom. Ugyanaz a szív mindennap Istene elé viszi a rendtársakkal, munkatársakkal, gondozottakkal, ismerősökkel, ismeretlenekkel kapcsolatos érzéseit, benyomásait, örömeit, bánatait. Ezeken keresztül a Jóisten folyton arra tanít, hogy annyiféleké lehetünk. Mindannyiunk történetének van eleje, közepe, vége. Mi gyakran, egymás életét keresztezve, csak a közepéből egy-egy részletet látunk, és ez olykor elbarikádoz bennünket egymástól. Én azt tapasztalom, hogy ha igazán kérem, a Jóisten mindig szívesen kölcsönadja látását, ami a szeretet látása, és így a végtelenre nyit.

Az évek során Istenben hívő emberként is sok félelmet hordoztam, és hordozok magamban, azzal együtt, hogy többször megtapasztaltam: a félelem eléggé megbénítja bennem a szeretetet. Aktuális félelmem most éppen egybeesik legerősebb vágyammal: félelem attól, hogy nem élek méltón a hivatásomhoz, ahhoz a nagyszerű ajándékhoz, lehetőséghez, amit a földbe rejtett kincs megtalálása felkínál; félelem, vagy inkább belátása annak, hogy még nem tanultam meg eléggé szeretni – olyan, mintha még nem értettem volna meg az evangélium igazi üzenetét. Ugyanakkor ez a legerősebb Istentől jövő megszólítottás is életemnek ebben az időszakában, egyben jövőbe vetett reményem.

1. SZOLGÁLAT

Az Assisi Szent Ferenc Betegápoló Nővérei közösség tagja vagyok. Korábban többnyire betegápolói feladatokat láttunk el, de a Gondviselés úgy alakította az életünket, hogy az utóbbi bő tíz évben inkább szociális gondozást, szociális területeken való munkát végzünk. Belépésem után tizenhárom évet Pécsen, illetve Kozármislenyben éltem, míg 2005-ben létrejött az erdélyi alapítás Sepsiszentgyörgy mellett, Árkoson. Itt adva volt a szolgálati terület, mert egy kismamaotthon működtetésére hívott meg bennünket a Dévai Szent Ferenc Alapítvány és a helyi Pro Vita Hominis magzatvédő társaság. Ez az otthon benntlakást és teljes ellátást biztosít olyan lányok, nők, asszonyok, kismamák, anyák számára, akik nagyon nehéz életkörülmények közül jönnek. A kamaszkorútól a középkorúig bárki, aki lakhatás, jövedelem stb. nélkül marad – várandósan vagy a már megszületett babával, illetve egy vagy több kisgyermekkel. Testi vagy lelki bántalmazások sorát átélve, riadtan tekintenek a jövő felé. Négy nővér látja el a sokrétű feladatot. Egyeseket csak egy-egy nővér, de többnyire mindenki minden területen helyt kell hogy álljon ahhoz, hogy a megtört, kilátástalan szívek picit felderüljenek. Nap mint nap közös az életterem az anyukákkal és csecsemőkkel. Általában együtt végzünk minden feladatot, ami a háztartási munkákat illeti. A baba ellátása, gondozása elsődlegesen az anyuka feladata, de az erre való felkészítés, tanítgatás, bátorítás mindennapos teendőim része. Amolyan dajka-, apa-, nagymama-, nevelő- stb. szerepben tudásom legjavát, istenkapcsolatom, hitem melegét, erejét van lehetőségem átadni. Nagy vágyam, hogy az itt hosszabb időt eltöltő anyukák megízlelhessék az Istenbe vetett bizalom édességét, és ezáltal minden körülmények között tudják: soha nincsenek magukra hagyva. A házban folyó tevékenységek sorát kiszélesíti az utógondozás. Számptalan kihívásával együtt nagyon

szeretem ezt a munkát. Hálás vagyok a Jóistennek, hogy hosszabb-rövidebb ideig részesévé válhatok az életüknek, legmélyebb történéseik társaként. Úgy érzem ezen keresztül mindig nyitva marad bennem egy olyan terület, ahová befogadhatom a következő „rászorulót”, legyen az egy kismama, vagy nővértársam, vagy jómagam.

A másik feladatom: a település katolikus kápolnája sekrestyési teendőinek ellátása. Sokat jelent számomra, hogy az előkészítési munkák által a liturgiába méginkább bekapcsolódom. Minden virágszál, minden gyertya, minden újítás, minden hagyománymegőrzés a fölséges és dicsőséges Isten tiszteletére van. A másik munkámhoz viszonyítva itt mintha lelassulna az idő. Személyes kapcsolat alakul ki a hívekkel, amely egyben lehetőség a lelki építkezésre és a település jobb megismerésére is.

2. KARIZMA

A ferences életeszmény két kulcsszava – a fraternitas és minoritas – közül az utóbbi időben a kisebb testvéri lét misztériuma foglalkoztat mélyebben. Ez mindig aktuális, tűzbe hoz, megszólít. Azért jelent különösen sokat ez a karizma, mert ahogy telnek az évek, egyre inkább úgy tapasztalom: kisebb testvérnem lenni nem valami külső cselekedet, hanem inkább egy belső hely, állapot; nem annyira önlegyőzés, magunk fölé kerekedés, mint inkább az önmagunkról természetes módon való megfeleledkezés mások javára. Aki igazán kisebb, annak már nem fájó ez a kisebbség, hanem békéjének záloga.

3. ÖRÖM

A legnagyobb öröm számomra egy testvéri kapcsolat rendeződése volt. Sok szenvedés után, ami alatt volt idő hibáinkkal, korlátainkkal, a másik hibáival, korlátaival,

félreértésekkel szembesülni, a Jóisten megadta annak kegyelmét, hogy *végül megmarad a szeretet* (1Kor 13,13).

4. IRGALOM

Az irgalom Isten gyöngédségének legmagasabb foka, és a mi emberségünk fokmérője. Teremtő erő, amelybe Isten minket is bevon, gyakran rajtunk keresztül mutatja meg másoknak irgalmas arcát. Az irgalom, ha kapod, könnyűvé tesz, ha adod még könnyebbé.

5. TEREMTETT VILÁG

Erre a kérdésre a realitás talaján maradva egyszerű válaszom van: szelektív hulladékgyűjtés. Pár éve a település lehetőséget biztosít ezek tárolására. Ez nagyban hozzájárult odafigyelésünkhöz, amivel osztályozzuk a hasznosítható dolgokat. Egy-egy híradás, dokumentumfilm megtekintése után azonban felkavar a tudat, hogy sokkal többet tehetnék ezen a területen.

Átvitt értelemben pedig azzal járulok hozzá a teremtett világ fenntarthatóságához, hogy védelmezem a megfogant életet. Megszületése után mindent megteszek azért, hogy emberhez méltó élete legyen, aki majd felnőttként új életet ajándékozhat gyermekeiben a Földnek.

6. JELMONDAT

Jelmondataim, idézeteim közül talán a beöltözési és örökfogadalmi mottómat osztanám meg, amelyek vezetnek. Beöltözésemkor Szent Ferenctől az „*Istenem, én mindenem*” fohászt választottam. Ebben szívem teljes odaadottságának vallomása benne volt. Kifejezte azt, hogy válaszoltam Isten megszólítására. Míg hat évvel később, örökfogadalmamra a

Szentírásból az „*Én, az Úr, vagyok a te Istened*” (Kiv 20,2) kinyilatkoztatást éreztem találónak.

A növendékevek alatt valóban növekedtem, kiteljesedtem, ami leginkább abban mutatkozott meg, hogy bensőmben megváltoztak az irányultságok. Míg korábban inkább úgy éltem meg, hogy én vagyok a cselekvő, addig átformálódásom alatt felismertem, hogy mindig Isten a kezdeményező, mindig Ő a biztos pont, Ő a szeretet forrása, de egyben szeretetünk megajándékozottja is.

7. EUCHARISZTIA

Számomra egyrészt állandó, másrészt szüntelenül változó, újuló társ, jelenség, szerelem, ismeret, jelenlét. Nagyon ingyenes, nagyon tudatos, nagyon finom.

Most valahogy így él bennem, így szólít meg. Jézus nagycsütörtökön, az utolsó vacsorán, amikor először nyújtotta át a kenyeret és bort mint saját Testét és Vérét, már akkor, mintegy elővételezve ki volt engesztelődve keresztáldozatával és mindennel, ami megváltásunk ára. Ennek gyümölcse az eucharisztia. Az az ajándék nekünk, ami rámutat, emlékeztet, mindig visszahív ahhoz a valósághoz, hogy teljes szeretetből, ingyenesen értünk adta magát. Gyakrabban mondjuk: értünk, de ezzel együtt mondhatnánk: nekünk adta magát, hogy legyen eucharishtiánk.

Most leginkább ezt szemlélem, ez tölt be, ez szólít arra, hogy a hétköznapi élethelyzetekben keressem azt a belső helyet, ahol hálaadásban, elfogadásban, kiengesztelődésben vagyok. Az eucharisztia az a lelkület, hogy nekem akkor jó, ha nektek jó. Az jó, ami nektek jó. A történések folyamatos átkonvertálása Isten jelenlétében a szívben. Ez a szeretet. A szívet csak ez tartja melegen rendesből. Jézus lelkülete ez. Eucharishtiánk, vagyis mindennapi betevő falatunk a szeretés útján.

Szentes Judit

szociális testvér

Nyugat-Magyarországon születtem, Sopronban, a hűség városában. Sokat jelent számomra ez – személyes és Istennel való kapcsolatom megélése szempontjából is. A családomban nagy szeretet volt jelen, míg élő, Istenbe vetett hit nem. 12 éves voltam, amikor Isten rám talált. Sokszor, sokféle módon tértem már vissza a későbbi életem folyamán ehhez a tapasztalathoz, hogy jobban megértsem. De teljesen nem tudtam, talán nem is lehet azt befogadni. Ebben az életkorban kezd el kinyílni, absztrahálni a gyermeki elme. A természetes szinten velem is ez történhetett, összekapcsolva isteni kegyelemmel, a természetfeletti.

Egy májusi tanítási nap végén, sok jó jeggyel az iskolatáskámban, a tanárain, a barátaim szeretetével a hátam mögött, bandukoltam hazafelé a körülbelül egykilométeres úton. Tudtam, hogy otthon a családom vár, és nagyon fog nekem örülni. E két öröm és szeretetforrás között – előttem és mögöttem – egyszer csak belém villant a felismerés: ennyi szeretet nincs, nem lehet magától. Valami nagy melegség és még több öröm töltött el, tudtam, hogy Isten az, Ő a szeretet maga. Isten a Szentháromság személyeiben: Atyaként, Jézusként, Szentlélekként fel sem merült még ekkor – csak ez a tiszta istenhit, hiszen nem tudtam, hallottam róluk semmit. Még ott, az úton megszületett bennem az életem válasza is: ha ekkora szeretettel tud Isten szeretni engem, ez számomra mindent betölt, szeretnék az egész lényemmel ehhez a végtelen szeretethez kapcsolódni, számára válasz lenni. A megtérésemmel együtt született meg a szerzetesi hivatásom is – bár ebből a két fogalomból akkor még semmit nem ismertem.

Mindez egy gyönyörű kezdet volt. De azért felmerültek nehézségek is.

Csecsemőként katolikusnak kereszteltek, aminek nagyon örültem, mert így legalább tudtam, hogy tartozom valahová, valami módon, az én szerető Istenemhez. Így a katolikus hit, egyház irányában kezdtem érdeklődni. Sopronban a város szélén, a vasfüggönytől alig pár kilométerre laktunk – itt az egyház, talán még elnyomottabb volt a rendszerváltás előtt, mint az ország belsejében. A szüleim féltettek: engem, a munkájukat. Kérték, hogy hagyjam abba ezt a templomos érdeklődést. Késő volt, akkorra már a padláson elfekvő hittankönyveket végigolvastam, és mint a szivacs szívtam be mindent, ami Istenhez kapcsolódott. Gyermeki „együgyűségem” mutatja: úgy tudtam, az egyházban latinul kell beszélni – hát elkezdtem latinul tanulni. A szentmisékre egyre rendszeresebben járva hamarosan megértettem, hogy mi is történik ott. Nem csak az eszemmel, a lelkem legmélyével értettem meg. Vágytam elsőáldozó lenni.

A gimnáziumi éveim ez a vágy hatotta át. Az érettségi előtt részem lehetett ebben is. Sokat segített nekem a várakozási időben a hűség. Nem az én hűségem, hanem Istené és az elődöké. Úgy jártam reggelente egy kis kerülővel az iskolába, hogy mindennap átmehessek a Hűség-kapun, ami a soproni Tűztorony alatt van. Ez annak a történelmi emléket őrzi, hogy a város hűséges akart maradni Magyarországhoz az 1921-es népszavazás idején. Erőt merítettem abból a magam várakozására, hogy „civitas fidelissima”. 1989-ben azt éreztem, hogy az egész politikai változást az Úr értem tette meg, mert már nem tudok tovább várni, annyira vágyom rá. Természetesen ez a szentségi találkozás még nagyobb pecsét lett a közöttünk lévő belsőséges kapcsolaton. Mint egy csere: Ő önmagát adja nekem, és én, válaszul, az egész életemet szeretném neki szentelni.

A gimnáziumi évek alatt gyakran jártam Győrben. Az egyházon belül később megtalált szerzetesi irányhoz, lelkiséghez fontos volt ez számomra. Havonta egy-egy napot eltöltöttem ott imádságban, sétálásban – félelmek nélkül. A templomok akkor még egész nap nyitva lehettek, és a székesegyházi könnyező Szent Szűz képe előtt töltött imádságok mellett a győri bencés templom volt a kedvencem. Akkoriban nemigen voltak lelki könyveim, Szentírásom is csak 18 évesen lett, de ott, a templomi üvegtárlókban hónapról hónapra egy bencés atya gyöngybetűivel készült bencés lelkiségi írásokat olvastam. Furcsa ma arra gondolni, amikor az internetről a legmesszibb elhangzott előadást is le lehet tölteni, hogy nekem akkor ez mit jelentett és mivé épült bele a mai életembe. Ismeretlenül is nagy hálával tartozom annak az atyának.

Hivatalosan hittanra 1989-től járhattam. A háromfős kis katekumennek számító csapatunkból rajtam kívül van ma még egy ferences atya. Jó csapat voltunk. Fontos volt számomra ez az idő, sok kérdésem volt, sok türelmes választ kaptam a káplánunktól.

Az egyetemi éveim kezdetén folytatni akartam ezt az elmélyülést. A szabad világban, a szabad életben mégis más nehézségekkel találkoztam. Bekerültem egy kétszáz fős hittanra, ahol egymást kellett volna tanítanunk, kisközösségi élet élni... Azt éreztem, hogy ez kevés nekem, nem véleményeket, hanem hitismereteket keresek. Sokat tévelyegtem, keresgéltem abban az időszakban; no és sokat tanultam: nemcsak a leendő szakmámban, hanem önmagamról is.

A JATE matematika-kémia szakára jártam. A tanári pálya választása is Istenhez kapcsolt. Másodikos gimnazistaként még jogi pályára készültem, ügyész akartam lenni, hogy kiálljak az igazság mellett. Furcsállta is mindenki, hogy a fakultációk választásakor abbahagytam a magyar-történelem-latin-érdeklődést, és a természettudományokat választottam.

Akkoriban úgy vezetett Isten, hogy szinte érezhetően fogta a kezemet. Emlékszem, a templomunkba mentem be megbeszélni vele a pályaválasztásom. Teljesen elbizonytalanodtam, amikor a jogi hivatásról neki mesélve az az ige jutott eszembe, hogy „*ne ítélkezzetek, hogy felettetek se ítéljenek*”. Amikor megkérdeztem, hogy de akkor mi legyen, egy másik ige segített „*menjetek és tegyetek tanítványommá minden nemzetet*”. Akkoriban ebből csak annyit értettem, hogy akinek tanítványai vannak, az tanár. Így lettem tanárszakos egyetemista, és akkor már azokat a tantárgyakat választottam, amikben a legjobb voltam.

Sok irányba futó útkeresésem 22 éves koromra ért célegyenesbe. Megjártam két egyetemet, egy szerzetesközösséget, egy főiskolai apácakollégiumot. Budapesten tanultam, matematika- és hittanszakra jártam, amikor egy csoporttársam elhívott egy lelkipraktórlatra, amit a szociális testvérek tartottak a bencés regula alázatosság-fejezetéről. Semmit nem akartam tőlük, csak lecsendesedni, az én Istenemmel találkozni. Ennél még sokkal többet kaptam, megismertem egy közösséget, ami vonzó, élhető, életadó volt számomra. Azt éreztem, lehetek önmagam, és abból hozza elő a közösségi élet, a tanítások, a megosztások a legjobbat, amim van. Mindemellett olyan mély és tápláló lelkiséggel találkoztam, ami elevenítő és inspiráló lett nekem.

A közösségek újraindulásának ideje volt ez – számomra pont kegyelemi idő. Akkori, félelmekkel teli énemnek pont mindig csak azt a döntést kellett meghoznia, amit épp tudott. Isten végtelen irgalmának tudom be ma azt, hogy akkor a közösségi képzés is folyamatosan kialakuló volt. Szerzetesi örökfogadalmam előtt kilenc évig voltam a bevezető képzésben. Ez az ismerkedő év után két év jelentkezőidőt, két év noviciátust foglalt magába. Ezt követte az egyszerű fogadalmas évek ideje. A belépés után még tanítottam és tanultam, önálló életet próbálgattam egy albérletben; nem voltak még házaink, ahová

az összes jelentkező beköltözzön. A noviciátus alatt már azokkal találkoztam, mint felelősök és mint noviciatársak, akikkel évekig előtte együtt örültünk, sírtunk. Így tudtam, mertem a közösség támogatásával új szerzetesi életet kezdeni.

Kútforrás nevű házunkban voltam novícia ötödmagammal. Akkori mesternőm is kezdő volt, mi voltunk az első csapata – utánunk még számomra megszámálhatatlanul sok évfolyamot vezetett a fogadalmak felé. Együtt jártunk a szentlelkes és benedeki úton. Sokat tanultam a többiektől, csiszoltuk egymást. Ma is speciális a kapcsolat azok között, akik együtt növekedtünk – vannak szlengek, amit csak mi használunk, ami összeköt bennünket. Ez így van jól. A közösség mellett maga az életforma volt, ami meghatározó lett számomra. Az esti, reggeli zsolozsma, a szentségimádások a kápolnás házban. Úgy éreztem, hogy megérkeztem. Erre vágytam. Amikor egyetemista koromban meg kellett fogalmaznom valakinek, hogy mire vágyom, ha szerzetes leszek, ez volt: az Úr házában lakni életem minden napján. Az Ő népével élni, Őt szolgálni mindenkiben.

Junioréveim alapvetően a közösségépítésben és a küldetés megtapasztalásában teltek. A társaság életében akkor jött el annak az ideje, hogy új házakat is alapítsunk. A Bölcsesség Házába az annak indulása utáni évben kerületem, majd akkori előljáróm, még juniorként, küldetést adott nekem egy új lakás-közösség megalapítására. Ezt a helyet közösen Benedictusnak neveztük el; a belváros szívében, mégis kicsit rejtve helyezkedett el. Az élet centrumában voltunk itt, és mély szerzetesi elköteleződéssel éltük a mindennapokat.

Hamar kialakult bennem, hogy szívesen támogatom az útjukat kereső fiatalokat. Talán azért is volt ez olyan eleven, mert magam úgy éreztem, hogy nem kaptam egyetemi éveim alatt elég támaszt a megkülönböztetésben, az imádságban és az istenkapcsolat elmélyítésében. A társaságban régóta hagyomány volt, hogy segít minden útkeresőt a hivatásos életben, akár

felénk, akár más közösség felé érdeklődik. Innen is van ma a közösségnek sok kármelita, ferences, bencés, domonkos stb. nővér, testvér barátja. A kis lakás-házunk közösségi szobájában heti rendszerességgel tartottunk hivatáskeresőknak csoportot, volt, hogy földre ülve is alig fértünk el huszadmagunkkal. Kezdetben a csoportot vezető örökfogadalmas testvér segítője voltam, aztán átvettem a helyét, és testvérekkel teammunkában végeztük tovább ezt a szép küldetést.

2003 után, örökfogadalmasan meghívott az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye, hogy legyek az egyházmegyében a pasztorális szakterületen a női hivatásgondozás referense. Ezt a feladatot tizenegy évig végeztem. Közben sok munkatársat és barátot szereztem más közösségekből, kiképződtem különböző lelkigyakorlatok kísérlésére, lelkivezetői szolgálatra. A sok különböző rendezvény szervezése, workshopok, az Iránytű hivatásgondozó kurzus megtervezése és elindítása mellett a legnagyobb örömöm ebben a küldetésben a személyesség volt. Megajándékozott, hogy sokan megosztják velem Isten iránti mély vágyukat, a felmerülő külső, belső akadályokat, örömeket és bánatokat. Nagyon gazdagító tapasztalat ez máig számomra, sokat tanultam azokból a kérdésekből, élethelyzetekből, amiket meghallgathattam. Miközben arra törekedtem, hogy mind jobban jelen tudjak lenni azok számára, akik hozzám fordulnak, felmerült a továbbképzés lehetősége ezen a területen. A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola pasztorális tanácsadói képzését végeztem el. Valóban sok impulzust kaptam mind a tanáraimtól, mind a csoporttársaimtól.

A Szentlélek szelíd vezetése volt, hogy addigra a sok – akár évi 50-60 új emberrel folytatott – lelki beszélgetés, kísérés és lelkigyakorlat vezetés miatt egy speciális területen elég sok tapasztalatot gyűjtöttem. Mélyebben elkezdtem foglalkozni olyan felnőtt fiatal nők segítésének rendszerezésével, akik gyermekkorukban szexuális bántalmazást éltek át. Azt

tapasztaltam, hogy nagyon sokan vannak, túl sokan, és nem igazán van számukra az egyházon belül speciális pasztorális segítség, bár sokan közülük mélyen vallásosak.

Nem vagyok nagy változtató. Szeretem az állandóságot és a biztonságot. Külső apostoli szolgálati helyemen, a Katolikus Pedagógiai Intézetben jelenleg 17. éve dolgozom. Épp ezért érzem különlegesnek, hogy Isten hívása és noszogatása valahogy elért hozzám. Sőt nemcsak elért, hanem lépésekre, további keresésre hívott. A bántalmazott nők segítése kapcsán sok szervezettel kerültem kapcsolatba.

Az mindig jó, ha több irányból, többféle módon lehet segíteni, más szakemberek, szakterületek szempontjainak bevonásával. Ezek a kollégáim nagyon inspirálóan hatnak rám ma is. Őmellettük a másik meghatározó személy számomra Ferenc pápa, aki napról napra hív engem, hogy el merjek indulni a végek felé, a peremen levőkhöz. E két inspiráció nyomán jutottam el a szexuális bántalmazást átélt egy markáns csoportjáig, az emberkereskedelem áldozatainak segítségéig. Velük ma önkéntesként egy rehabilitációs program keretei között dolgozhatom.

Ma azt élem meg, hogy jó nekem szociális testvérnek lenni, jó volt az elmúlt huszonnégy évben, és jó konkrétan ma is. Hogy miért, talán arra nem lehet egy szóval válaszolni. Nagyon fontos volt számomra a kezdetekkor a lelki megerősítés és növekedés, amit a társaságon keresztül kaptam. A közösségiség megélését emelhetem ki a fiatalfogadalmas-évekből. De ma egyértelműen azt mondom, hogy leginkább azért jó szociális testvérnek lennem, mert egy apostoli célokra egyesült közösség tagjaként küldetésben járhatok. Nagy öröm és megtiszteltetés ez nekem – munkatárság a jégyes Krisztus mellett.

A fogadalmi imánk fontos része szól a küldetésről, ennek egy része: *„ég bennem a vágy, hogy enyhíthessem a szenvedést, építhessem országodat a lelkekben...”* Személyesen azt élem meg, hogy a

sokféle terület, ahol küldetésben járhatok, valahol a mélyben összekapcsolódik. Magam is meglepődtem ezen, amikor a gyökerét találtam meg, hogy mi ez a kapocs: együttműködni a Teremtővel abban, hogy az általa alkotott világ sebzettségén segítve helyreállítódhasson a teremtmény eredeti méltósága. Ez köti össze azt a munkát, amit végzek az emberkereskedelem áldozatainak rehabilitációjában a katolikus iskolákért szaktanácsadóként támogatott peremterületekkel. Ezek között van például az ökológiaiilag elkötelezett iskolák és óvodák szakmai segítése, a gyermekvédelmi feladatok, iskolai közösségi szolgálat gondozása, vagy például hátrányos helyzetű roma tanulókat segítő tanárok képzése.

Isten arca, aki megalkotta az embert és a környezetét is, fedezhető fel számomra egy prostituált lány megtört arcán és a környezeti szennyezésektől szenvedő Földgolyón is. Az Ő munkájában való részesedés, ha elmondhatóvá válik egy megtörtté tevő történet, és ezáltal gyógyul a mesélője, ha egy nevelő, egy tanár segítséget kap a mindennapi munkájában, vagy ha az ökoiskolák hálózata bővül, és több természetért elkötelezett gyermek növekszik fel. Isten arca van jelen, az irgalmasság ragyogása.

1. SZOLGÁLAT

A Szociális Testvérek Társaságának tagja vagyok. Többféle területen szolgálok jelenleg a küldetésünkben. Tanárként pedagógusok továbbképzésével foglalkozom, mint szaktanácsadó és pedagógiai szakértő. Az ország minden táján működő katolikus iskolák pedagógusait segítem gyermekvédelmi feladataik ellátásában, az iskolai közösségi szolgálat koordinálásában, roma tanulókkal való foglalkozásban és még sok más területen.

Pasztorális tanácsadóként fiatal nőket segítettem évekig a hivatásuk megtalálásában. Majd gyermekkorban bántalmazott nők lelkigondozása vezetett el az emberkereskedelem áldozatai reintegrációjának segítéséhez – ezt önkéntesként végzem.

Örömmel kísérek lelkigyakorlatokat, segítek a lelki útjukon hozzám fordulókat. A közösségemen belül a nemzetközi központunkban végzek belső szolgálatot.

2. KARIZMA

Slachta Margit testvér bátor és új utakra is vállalkozó volta mély istenkapcsolatában gyökerezett. Ez sokat segít nekem, mert fontos számomra a peremen lévő helyzetek, emberek felkarolása, az „árva feladatok” előtérbe hozása. Mindezt ő mély, Krisztusba vetett, jegyesi bizalommal tette. *„Ha valaki valamit meg akar valósítani, sohase azt kérdezze, szokatlan-e, volt-e már, hanem csak azt, jó-e.”* Hálás vagyok azért az egyensúlyért, hogy ezt a Szentlélekkel való mindennapi útkeresést a legősibb szerzetesi életmód, a bencés lelkiség teszi élővé, élhetővé számunkra.

3. ÖRÖM

Amikor azon gondolkodom, mi volt a legnagyobb örömöm, Isten egy sajátos ajándéka jut eszembe: egy arc. Isten meghallgatta a kérésemet egy fiatal lányért, akit 17 évesen a saját apja akart a szakiskolából kivenni és az utcára küldeni „dolgozni”. Sok fájdalmas, nehezen megküzdött sorsú lánnyal találkozom a rehabilitációs programban – azért voltam különösen hálás, hogy őt sikerült még e tragédia előtt kimenteni. Hálás vagyok, hogy imáimon túl a kapcsolatteremtő képességemet is felhasználta érte Isten, és ma normális mederben folyhat tovább ennek a lánynak az élete.

4. IRGALOM

Szeretem, hogy a héber irgalom szónak köze van az anyaméh jelentéséhez. Talán azért, mert azóta tapasztalom Isten irgalmát, mióta megszülettem, mióta „anyám méhében megformált”. Számomra az irgalom úgy jelenik meg, mint egy ránk ömlő kenet, ami beborít, betakar, gyógyírral ken fel.

Isten irgalmát mintegy közvetlenül tapasztalom a vezetésén keresztül, sosem hagyott el engem, amikor nem sikerült elsőre a helyes irányt felvennem, akkor sem.

Testvéreim irgalmasságát a közösségi élet tükrözi. Jó, hogy a nehéz helyzetekben is mellettem állnak, ahogy én is próbálom feléjük ugyanezt. Ez nem jelenti, hogy nincsenek nehézségek, nézeteltérést, megbántások, hanem pont ezek felett áradhat szét valami több, ami Istentől adatott közöttünk.

Ennek az évünknek a mottója is ez: *„Engedjétek, hadd áradjon irgalmam!”* Ez az irgalomnak két oldaláról is szól nekem: az egyik, hogy mindez Istentől származik, a másik, hogy amit leginkább tenni tudok, engedem, hogy áradhasson, azaz nem állok útjában.

5. TEREMTETT VILÁG

Istennel való kapcsolatomban évek óta nagyon sokat jelent a természet. Valahogy ott szavak, gondolatok nélkül is találkozni tudunk. Ez vezetett közelebb ahhoz az érzékenységhez, amit a közösségen belül már tapasztaltam: felelősek vagyunk a teremtett világért. Persze kicsinységnek tűnhet a házi szelektív hulladékgyűjtésünk, az árammal, vízzel való takarékosság, a madarak téli etetése... De ezek a kicsinységek természetessé, sőt örömmé válása vezetett arra, hogy ma az ökoiskolák és zöld óvodák segítője lehetek a katolikus közoktatásban. Szeretném ezt minél hatékonyabban tenni, hogy egy új nemzedék már úgy

nőhessen fel, hogy természetes ez a felelősségvállalás számára, kicsi gyermekkorától fogva.

6. JELMONDAT

Közösségünkben az a szokás, hogy első fogadalmára mindenki választhat egy mottót, ami hordozza, kifejezi az életét. Ez olyan mintha egy új nevet kapnánk: szinte beleöltözhethünk. Ez a mottó már belépésemkor megszületett bennem, és azóta velem van. Az Efezusi levél egy fél sora: „... *felettébb nagy titok ez!*” Mivel több mint húsz éve imádkozom és élek ebből, ezzel, így ennek jelentése benne van megosztott élettörténetemben.

7. EUCHARISZTIA

Számomra ma azt jelenti, hogy Jézushoz egészen szorosan kapcsolódhatom. Fiatalkoromban, nagyon vágyva az előáldozásra, azt éreztem, hogy ez egy szent csere lehetősége: Isten önmagát adja nekem, és én cserébe odaadhatom mindenemet neki. Ez a bensőséges kapcsolat nem változott ma sem, inkább napról napra teljesebb értelmet nyer: nem csak cseréről van itt szó, sokkal többről, hisz az azóta eltelt harminc év alatt egyre jobban rádöbbsent Isten, hogy mindenben keresztül közelebb akar vonni magához. És ezt teszi is, mégpedig meglepő és vártalan utakon, akár a gyengeségeimen, akár még a bűneimen keresztül is. Így az eucharisztia eredeti jelentésként – mint hálaadás – szintén beleszövődik az életembe: engedni, hogy Isten legyen mindenben Isten.

A szociális testvéri közösségi életünk csúcspontja az együtt ünnepelt liturgia – szerzetesi életünk fő ünnepei, például fogadalmak, jubileumok, mind ehhez kapcsolódnak. Liturgikus ünnepléseinkben bencés és egyházas lelkülettel törekszünk kifejezni odaadásunkat és annak hálás tudatát, hogy életünk forrása és csúcspontja is az eucharisztia. Másrészt apostoli életre

egyesült közösségünk szabályzata szerint az eucharisztikus lelkiségünket úgy is értelmezzük, hogy e nagy titok az életünkben mint a másokról való szerető gondolkodás folytatódik. Apostoli szolgálatainkban így Jézus szeretetben értünk adott életéhez kapcsolódunk. Ezáltal az eucharisztia, Jézus valóságos jelenléte az egyházban, bennünk valós erőforrás a mindennapok szolgálataiban, az idők jeleinek és az arra adandó válaszuk keresésében.

Zatykó László

ferences szerzetes pap

Nem emlékszem az első templomélményemre, hogy milyen is lehetett a hitből és a mindennapi eucharishtiából élő édesanyám áldott méhében nőni, növekedni. Nem emlékszem az anyatej ízére sem, de azt tudom, s „köszönöm, köszönöm, köszönöm”, hogy első eszmélésemről kezdve „számban nevednek jó íze van Istenem, Istenem, Istenem” (Ady Endre: Köszönöm, köszönöm, köszönöm). Édesanyám hitének jellemzésére álljon itt egy levélrészlet: „Ne szomorkodj semmi miatt, a Jóisten mindenért tud kárpótolni. Ő tudja, mi jó neked. Néha a látszat mást mutat.”

A pasaréti ferences templom s a ferencesek családja családunk otthona volt, s a ferencesek is nálunk otthonra leltek. A család baráti köre is a templomi ismeretségből toborzódott. Szentek közt élhettem, élhattünk testvéreimmel. Nem tudok eléggé hálás lenni azért, hogy *a hitvallóknak ily nagy fellege vett körül* (Zsid 12,1). Hálával tartozom. Tartozom. Magamra ismerek a visszafizethetetlen tízezer talentummal adós szolgában, aki könyörületre szorul, s akin a mennyek országának királya szeretete végtelen hatalmában elegánsan, nagylelkűen megkönyörül, minden adósságát elengedi (Mt 18,24). Neki csak annyit kell tennie, hogy ezt ne feledje, éljen ebből a pazar szeretetből, szeressen ilyen „bolondul”, maga is legyen elengedő, megbocsátó, könyörülő, irgalmas. Élete énekelje az „Úr kegyelmes jóságát”, ahogy az „Áldott légy” enciklikában Ferenc pápa felszólít minket: „Énekelve járjunk” (244.)

A napokban kezembe került a szentelési szentképem. Meglepetten olvastam, hogy milyen jelmondatot „választottam”. A meglepettségnek s az idézőjel használatának az a története, hogy az Állami Egyházügyi Hivatal nem járult

hozzá ahhoz a mondathoz, amit én választottam, és a tartományfőnök a nyomdába leadás előtt sebtében maga választott helyettem jelmondatot. Ezt: *„Istenünk kegyelmes jóságát mindörökké éneklek”* (Zsolt 89,2).

Nyaranta ellátogattunk Orosházára, édesapám testvéreihez. Különösen szerettem Sanyi bácsi mintagazdaságában, a gyopárosi gyümölcsösben vendégeskedni. Gyerekként úgy gondoltam, hogy ilyen lehetett az édenkert, melyet a Teremtő nagy szeretetében ajándékozott az embernek (Ter 2,8.15). Sanyi bácsira úgy tekintettem, mint a Teremtő főkertészére, aki azért nem jár templomba, mert neki ez a kert a temploma. Az asztalnál ő gyakorta fel is róttá édesanyámnak, hogy minek jár mindennap templomba: „Van neked elég dolgod az öt gyerekkel, meg különben is olyan gyengécske vagy, betegeskedő. A Jóisten sem kívánja tőled, Ilus, ezt a mindennapi misére járást.” Édesanyám, ha éppen reagált rá, csak annyit mondott csöndesen, mély lélegzetvétel után, hogy épp azért megy, hogy erőt merítsen, hogy bírja. Teltek-múltak az évek, Sanyi bácsi megöregedett, házassága megromlott, felesége elhagyta, gyerekei ellene fordultak, a gyopárosi kertet belepte a gaz. Biológiai tanár lévén bekerülhetett a máriaremetei pedagógusotthonba. Ott látogattam meg. Jólesett neki kiöntenie a lelkét. Sírva, bánva, sorolta élete ballépéseit, vétkeit, majd végül hozzáfűzte: „Most legalább láthatod, Jancsikám – keresztnévemen szólított –, hogy ki is vagyok.” „Látom. Igaz ember” – mondtam. „Te engem feloldozol?” – kérdezte csodálkozva. „Ennél többet is tudok” – válaszoltam. „Megengedi-e, Sanyi bácsi, hogy a Jóisten nevében mondjam ki, hogy én téged feloldozlak bűneidtől?” „Mondjad, Jancsikám, mondjad” – volt a válasz. És én mondtam. Aztán elimádkoztuk közösen a Miatyánkot. Evangélikusnak keresztelték, ezért így kérdeztem: „Akar-e úrvacsorát venni?” Nagy hittel megáldozott. A betegek kenetét nagy csönd követte. Amikor megszólalt, csak ennyit mondott: „Jancsikám, mégiscsak

édesanyádnak volt igaza.” Ez a találkozás megerősítette bennem Szent Ferencnek egy káptalani tanítását, melyben arra intette a testvéreket, hogy *„senkit se ítéljenek meg, és le ne nézzék azokat”,* akik máképp élnek és gondolkodnak, mint ők, mert *„Isten, a mi és az ő Uruk, elég hatalmas ahhoz, hogy magához hívja (meghívja) őket, és mint meghívottakat igazzá, megigazulttá tegye (Róm 8,30). Mi sokakat már a sátán prédájának (tagjának) vélünk, holott még Krisztus tanítványa válhat belőle”* (A három társ legendája 58.).

Számtalanszor tapasztaltam, hogy az emberek mennyire vágnak a jóra, *„a lélek légszomjával”* (Baka István) szomjaznak a hitre, ezért kísérthetők a jóra, kísérthetők a hitre. Érdemes a Szent Ferenc-i pozitív előítélettel közeledni hozzájuk. A nagyszőlősi templom újraépítésének befejezésekor felkértem Horváth Annát, a beregszászi keramikusművészt, hogy készítse el a templom keresztútját. Nagy szemeket meresztett, és tiltakozón a fejét ingatta: *„Lehetetlent kérek. Kommunista, párttag, és zsidó vagyok. Azt sem tudom, hogy mi az a keresztút.”* Áadtam neki Szedő Dénes atya rajzos, stációnként kétsoros keresztútját, melynek első állomása így hangzik: *„Futsz az úrtól hasztalan: / áll előtted szótalan”*. Végigolvasta, patakzott a könny a szeméből, s csak ennyit mondott: *„meg tudom csinálni”*. Meg tudta. Aki Nagyszőlősen jár, meggyőződhet róla.

Nagyszőlős után Szegedre kerültem. Az egyik késő este fáradtan bekapcsoltam a televíziót, a szegedi csatornát. Épp egy idősebb férfi beszélt Down-kóros kislányáról, és arról, hogy ez a kislány mekkora ajándék volt számára, mennyi szeretetet kapott tőle, s hogy a vele való törődés miként gazdagította őt. Igen megragadott a vallomása. Ki ez az ember? Mindenképpen találkozni akartam vele. Amikor meglátogattam, nem tudta felfogni, hogyan lehetséges, hogy őt, Sz. Simon Istvánt, a kommunistát, a hírhedt Komócsin gárda tagját, a volt Központi Bizottsági tagot, egy ferences, egy pap meglátogatja. Elmondtam, hogy én nem tudtam ebbéli tisztségeiről, engem az

embersége ragadott meg, az, ahogyan ehhez a beteg kislányhoz viszonyult. Az első látogatást több is követte. Elhívtam a rendházba, találkozott a testvérekkel, éjszakába nyúlóan beszélgettünk. Kiderült, hogy Kornélia a nevelt lánya volt, meg az is, hogy a kisasszony, bár sem tőlük, sem a nagyszüleitől Istenről nem hallhatott, mégis minden este kikövetelte a mese után a közös esti imát. „És akkor te, a megrögzött kommunista, ateista, marxista minden este szépen imára kulcsoltad a kezed?” – kérdeztem kajánul. „Kénytelen voltam” – jött a válasz. Később sikerült rávennem, hogy írja meg a kislányához fűződő élményeit. Megszületett a könyve, *Kornélia kisasszony* címmel. A könyvhöz tőlem kért ajánlást, s a könyvbemutatóra is engem kért fel. Ott volt az egész kommunista veterán gárda. Azt kértem tőlük, hogy kertelés nélkül mondják el, hogy miért utálják annyira a papokat. Elmondták. Tanulságos volt. Amikor meghalt Sz. Simon István, bár nem volt egyházi temetése, mégis a felesége arra kért, hogy én mondjak gyászbeszédet. Ahhoz az evangéliumhoz fűztem néhány gondolatot, hogy az ítéleten a király így szól a jobbján állókhoz: „*amit a legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, velem tettétek*” (Mt 25,40).

A Jóisten a meglepetések Istene. Tényleg Ő úgy jön, mint a *tolvaj* (Mt 24,43), „*lopva, mint tolvaj*” (Szedő Dénes: *Két triolett*). Az egyik nyáron nagyúr voltam, kaptam egy lakást. Gazdái nyárra kiköltöztek a városból, s felkínálták, hogy költözzem oda. Nem a város vonzott. Tudtam, ha vonatra ülök, onnan egy órányi utazásra van egy – igaz, nehezen megközelíthető – varázslatos vízparti hely, elvonulásra eszményi, embermentes övezet, ahol csak a madár jár, mégpedig csodaszép vízimadarak. Indultam is, táskámban a legszükségesebbekkel: útiköltség, iratok, a (csak ezt el ne veszítsd) lakáskulcs, innivaló, törülköző, *Vigilia*. Megérkeztem. Átverekedtem magam az ingoványon, árkon-bokron. Ruháimat gondosan betettem a táskámba. Letelepедtem. Versenyeztem a szürke gémme, hogy ki bírja

tovább moccanatlanul. Ő győzött, mert nekem kedvem kerekedett egy nagyot úszni. Gondosan elrejtettem a táskámat az egyik bokorba, csak a törülköző és a *Vigilia* maradt elől. Hosszan beúsztam, s jóleső fáradtsággal tértem vissza. Megszomjaztam, s akkor ért a meglepetés, a táskám nincs a bokorban. Azonnal tudtam, hogy itt mégis járt valaki, és ellopta. Csak a törülközőt és a *Vigiliát* hagyta meg. Iszonyatos rémület öntött el. Hogy megyek haza? Sem vonatjegyem, sem ruhám, sem lakáskulcsom. Fojtó pánik kezdett úrrá lenni rajtam. Éreztem, ha hagyom, a szívemig ér, és végem. Ettől még jobban megijedtem. „Uram, Isten!” – tört ki belőlem a hangtalan kiáltás. És ekkor – a pillanat tört része alatt – bevillant a felismerés: kegyelmi állapot, fölkínált ajándék. Most megélhetem azt, aki vagyok, amit fogadtam. Kisebb testvér: kiszolgáltatott, segítségre szoruló, sine proprio, tulajdon nélkül. Itt nincs helye a tanácstalanságnak. Azt kell tennem, amit Szent Ferenc a testamentumában erre a helyzetre ajánl: ha a testvérek, bár megizzadva dolgoztak, de munkájukért nem kapnak semmit, *„járuljanak az Úr asztalához, ajtóról ajtóra alamizsnát kéregetve”* (26). Vettem a törülközőt s a *Vigiliát*, és elindultam. Eláradt bennem a bizalom, vár az Úr asztala (1Kor 10,21). Egy-két kilométert mehettem, amikor horgászokat pillantottam meg. Hitetlenkedve hallgatták a történetemet. Többen fölkerekedtek, hogy ők majd megtalálják a táskámat. Nem jártak sikerrel. Innentől fogva peregni kezdtek az események. Enni, inni adtak; volt, aki a motorjára pattant, és ruhát hozott; a másik fölajánlotta, hogy az autójával hazavisz. Alighogy beültem az autóba, dörögni, villámlani kezdett, s már ömlött is, s aztán jött a jég, a sofőr beállt egy híd alá, hogy szét ne verje az autóját. Ekkor kikérdezett, hogy ki is vagyok. A házban ugyanaz a készség fogadott, mint a horgászoknál, fél órán belül bejutottam a lakásba. Másnap, amikor visszavittem a kapott ruhákat, s megköszöntem a segítséget, a horgászok – akik a sofőrtől már tudták, hogy miféle szerzet vagyok – elmondták,

hogy először azért nem hittek nekem, mert úgy néztem ki, úgy adtam elő a történetet, mint aki azt újságolja, hogy öt találata van a lottón, megnyerte a főnyereményt. Igaz, ami igaz. Megnyertem.

Életem nagy ajándékának tekintem a sugalmazott írásokat, a kánonilag sugalmazottnak nyilvánítottakat, a Szentírást, s a kánonilag meg nem erősített, de attól még sugalmazott írásokat: a világ és a magyar irodalom kincseit. Mind a hit drámáját – Isten és ember kapcsolatának különös kalandját – tárják elem.

Szerencsés flótásnak tartom magam, hogy mint papnak és mint magyar-orosz szakos tanárnak az lett kötelességemmé, ami szívügyem: az olvasás. Amit olvasok, az az életem részévé válik. Azok a küzdelmek, kételyek, megrendülések, melyekről olvasok, már bennem történnek, s akik ezt leírják, azok életem társaivá lesznek. Ezek eleven találkozások, néha nagyon is kézzelfoghatóak. Egy ilyen találkozásról beszámolok. A Tiszatáj Kiadó 2003-ban megjelentette Baka István (1948–1995) összes verseit. Van egy vaskos dossziém, az van ráírva: A századik bárány költészete. Olyan kortárs írók, költők műveit tartalmazza, akik nagyon elcsatangoltak a Jóistentől, de Szent Ferenc szavaival: *„Isten, a mi és az ő Uruk, elég hatalmas (volt) ahhoz, hogy magához hívja őket, és mint meghívottakat, megigazulttá tegye.”* E dossziében – nemcsak a névsor rendje szerint – az első: Baka István. Ezért mentem el Szegeden az ő verseskötete bemutatójára a Grand Caféba. A könyvbemutató után, a fogadáson odajött hozzám egy hajlott hátú, kicsiny öreg néni, megragadta a karomat, s ezt kérdezte tőlem: „Igaz-e, hogy a Pista üdvözült?” A kérdésem igen meglepődtem, és visszakérdeztem: „Milyen Pistára tetszik gondolni?” „Hát a Baka Pistára. Én vagyok az édesanyja, és nekem azt mondták, hogy azt tetszett mondani, hogy »ez az ember biztosan üdvözül«. Én, az édesanyja vagyok a bűnös abban, hogy Pistát nem neveltük vallásosan. De hát mi sem voltunk azok. Az ötvenes, hatvanas években az édesapja is

és én is a fegyveres testületnél szolgáltunk, rendőrök voltunk. A Pista egyszer dühében még szét is tépte az evangéliumot, majd tűzbe vetette. És akárhányszor kérdezték, mindig ateistának, hitetlennek mondta magát. Úgy gondolja, hogy Pista mégis üdvözült?” – kérdezte a kezemet szorongatva. „Úgy gondolom” – válaszoltam. „De boldog vagyok” – mondta a költő édesanyja, és megölelt, megcsókolt. A Baka István üdvösségének „meghirdetése” akkor történt, amikor halála után, az egyik Ferences Evangéliumi Estén a hozzá legközelebb állókkal, Ilia Mihállyal és Darvasi Lászlóval róla és a költészetéről beszélgettünk. Ilia Mihály jegyezte meg, hogy „Az Istennel viaskodó, nagy magyar költészet sorába tartozik Baka István életműve is.” Ennek illusztrálásaképpen az est végén felolvastam néhány „viaskodó” nagy versét, így a *Tűzbe vetett evangéliumot*, a *Tájkép fohással* címűt, mely így zárul: „*És, hogyha rímnek engemet / elég tisztának nem találsz, / beérem azzal is – legyen / versedben asszonánc!*” Elhangzott a Gecsemáné is, majd befejezésül az *Én itt vagyok* című verse, melynek utolsó két sora ez: „*Megszabadultam tőled mégis árvád / Vagyok Uram ki várva várva vár rád*”. Ez után mondtam, hogy „ez az ember biztosan üdvözül”.

Ferencesnek születtem. Édesapám Ferenc. Kisbabaként a bátyám, Ferkó dajkált; a rendbe, a novíciádba is ő kísért el. Kisebb testvér vagyok, a legkisebb a családban. Váratlanul jöttem a világra. Szüleim ráadásajándéknak tekintettek. Amikor Erzsi, az ikertestvérem megszületett, a szülészorvos, mint aki jól végezte dolgát, távozott. Jó tíz perc múlva úgy kellett utánakiáltania a bábának, hogy „Doktor úr, doktor úr, jöjjön vissza, itt még érkezik valaki!” Ez a valaki én voltam, alig-súllyal, igazi kisebb testvér, a nagyok, nagyobbak szíve közepe, szemefénye – én így élem meg. Ugyanezt éltem meg a ferencesek között is. Szeretetük ösztüzében azt érezhettem, hogy én nekik kellek, fontos vagyok. Sőt, mintha a legfontosabb.

Még nem jártam iskolába, de már ministráltam, amikor otthon a vacsoránál büszkén újságoltam, hogy találkoztam a Félix atyával. Testvéreim érezték, hogy valamit nagyon el akarok mondani, ezért faggattak: „És, hol találkoztál?” – „Ő a buszon volt, én a Pasaréti téren, a busz előtt.” – „És mit mondtál neki?” – „Azt, hogy Félix, gyere le” – és még mutattam is, hogy az újammal hogyan hívtam le a buszról. „És a Félix atya mit csinált?” – „Hát, lejött, a busz pedig elment.” Nagy hahota az asztal körül, és továbbfaggatóztak: „Na, és a Félix atya erre mit mondott?” – „Hogy nem baj, nem fontos.” És ez az, amiért én az asztalnál el akartam mondani a történetet. Dicsekedni akartam azzal, hogy én milyen fontos vagyok a Félix atyának, kedvemért csapat-papot otthagytam, elmehet a busz, elmaradhat a programja, csak én számítok.

A ferenceseknél azt is érezhettem, hogy engem mindenképpen elfogadnak, akkor is, és úgy is kellek, ha ügyetlen, hasznavehetetlen balfácán vagyok. Már gimnazistaként történt. Ányos atya, aki teológiai doktor, kiváló hitoktató, magyartanár, később a magiszterem, ezermester volt, épp végét szerelt. A létra tetejéről – melyre nem lehetett könnyű a szűk helyen fölmászni – kért, hogy szaladjak le a pincébe, és zárjam el a főcsapot. Elmagyarázta, hogy azt hol találom meg, csak azt nem mondta el, hogy jobbra zár, balra nyit. Biztos gondolta, hogy ezt már csak tudom. Nem tudtam. Nem elzártam, hanem jobban, teljesen kinyitottam a csapot. Amikor fűtőrésszve visszatértem, azt láttam, hogy áll a létra tetején, és zubog szegényre a víz. Visszafojthatatlan nevetés közepette kérdezte meg, hogy nem akarok-e ferences lenni.

Ugyanezt az elfogadást éreztem később a ferences lelkivezetőimnél. Olyanok voltak hozzám, mint a tékozló fiúhoz az apja: a fiú lerongyolódottan, bűnbánattal érkezett hozzá, ő pedig örömmel, nagy vigalommal fogadta. Minél vaskosabb bűnökkel mentem a lelkiatyáimhoz, ők annál felszabadultabban

élték meg azt az örömet, *„amely a mennyben egyetlen bűnös megtérésekor uralkodik”* (Walter Kasper: *Irgalom*). Hűségem természetéből kifolyólag sokszor részesítettem őket ebben a „mennyei örömben”. Mert milyen is az én hűségem? *„Hűtlenségek sorozata, mely Istenhez fordul elesettségében”* (Hován Ágoston). És milyen Isten hűsége? Hűtlenségeimre milyen az ő válasza? Felemelően megszégyenítő. Eláraszt jelenlétének fényével, örömeivel, erejével. Még ő vigasztal. Axióma: *„ki nem vigasztal / meg, mikor megbántottad, / az nem is szeret”* (Fodor Ákos). Isten szeret, és ez elég.

1. SZOLGÁLAT

Kisebb Testvérek Rendje, OFM: a lelkipásztori munkában segíték. Felnőtt hittancsoportokat vezeték. Lelki asszisztense vagyok a Ferences Betegápoló Nővéreknek és két világi ferences közösségnek. Rekollekciók, lelkigyakorlatok, triduumok tartása; katolikus iskolák tantestületeinek továbbképzése; az *Új Ember* lelkiségi rovatának munkatársa.

2. KARIZMA

A *Megerősített Regula* 10. fejezetének 8. verse és az 1. fejezet 2. verse fejezi ki karizmánk lényegét. A kettő együtt élhető csak meg. 10,8: *„A testvéreknek mindenkifölött vágyakozniuk kell arra, hogy birtokolják az Úr Lelkét és annak szent munkálkodását.”* 1,2; *„A Kisebb Testvérek Regulája és élete ez: tartsák meg a mi Urunk Jézus Krisztus szent evangéliumát, élvén engedelmességben, tulajdon nélkül és szűzi tisztaságban.”*

3. ÖRÖM

Az elmúlt évben: ha hallhattam, s ha mondhattam: „Én téged feloldozlak bűneidtől az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében.” A legutóbbi: hogy befejeztem ezt az írást.

4. IRGALOM

A Jóisten – irgalmasan – a hit útját és a hivatás útját számomra akadálymentesítette. Láttam, hogy én még a tükörsima úton is elbukom. A nagy egyháztanító, Lisieux-i Szent Teréz nyomán vallom, hogy nagyobb szeretet az, ha elveszünk valakinek az útjából a köveket, mintha segítjük fölkelni a bukás után. Isten ezt tette, amikor eltávolította utamból a csapdákat és a botlást okozó köveket. *„Jézus nekem többet bocsátott meg – írja Szent Teréz –, mint Szent Magdolnának, mert már előre megbocsátott, megakadályozva abban, hogy elessem.”* Bízom Jézus irgalmának nagy bravúrában, és Lisieux-i Szent Terézszel bizakodom abban, hogy *„egy szempillantás alatt olyanná tudsz tenni engem, hogy megjelenhessek a színed előtt”.*

5. TEREMTETT VILÁG

A Teremtő ránk bízta ezt a Földet, ezt az ő szépségét és bölcsességét tükröző, gyönyörűséges édenkertet. Sorsa attól függ, hogy az ember megérti-e, és szeretettel megéli-e Jézusnak a testvériségről szóló tanítását: *„Egy a ti Atyátok, aki a mennyben van. Ti pedig mindnyájan testvérek vagytok”* (Mt 23,9.8). Assisi Szent Ferenc megértette ezt a tanítást, Jézussal való forró egységében megélte és megénekelte a teremtett világ testvériségének örömodóját, a teremtmények dicséreteit, melyben kivétel nélkül minden teremtmény testvér: fivérünk, nővérünk. Ferenc pápa második enciklikájának kezdő szava megegyezik a *Naphimnusz*, a *Teremtmények dicséretei* első szavával: *„Dicsértessél!”* És az

enciklikban a pápa vissza-visszatér Szent Ferenc alakjához. Benne látja, az ő szellemiségében a megmenekülés esélyét. Parancsoló felszólítás ez hozzánk, kisebb testvérekhez, hogy éljük elevenen a világ elé Szent Ferencet.

6. JELMONDAT

A papszentelési szentképemre választott mondat továbbra is jelmondatom: *„Új csizmám a sárban, / Százszor bepiszkolnám, / Csak az Úrnak szerelmemet / Szépen igazolnám”* (Ady Endre: *Kis, karácsonyi ének*). Az Állami Egyházügyi Hivatal 1973-ban azt kifogásolta, hogy miért gondolom, hogy a szocializmusban a papnak be kell sározkodnia; ha a pap az állam és az egyház közötti jó viszonyt ápolja, akkor csizmája, mint a lakkcipő, olyan fényes marad. És nem járultak hozzá a jelmondat kinyomtatásához. Ezzel a tiltással máris fröccsent a sár az új csizmára. Amúgy az Úrnak olyan ízlése van, hogy a felé vezető, az érte megtett úton, az árkon-bokron besározkodott csizma kifejezetten tetszik neki.

7. EUCHARISZTIA

Assisi Szent Ferenc az eucharisziát ünnepeelve kiált fel: *„Lássátok Isten alázatát”*. Isten alázata, hogy – a papot elutasító eretnek göggel szemben – a pap kezeire bízza magát: *„a pap kezeiben ott van Krisztus, az élő Isten Fia”*. Isten alázata, hogy – az önünnepeletető hatalmas pompával, göggel szemben – a *„kicsinyke kenyér-forma alá rejtje magát”*. Az eucharisziát szemlélve mondja Ferenc, hogy csak az alázatnak van fönsége és méltósága, ezért a pazar pompa, aranyló ünneplés csak neki jár ki és kijár; és a fordítottját is mondja: csak az fönséges, méltóságos, Istennek kedves, Istennek tetsző, aki alázatos. Ezért úgy tartja, hogy Isten legfönségesebb, legméltóságosabb és legszebb *„temploma... tabernákuluma”* az alázatos szolgálóleány, Mária. Ha Isten alázatára és Máriáéra gondolok,

és ugyanakkor az én szentségimádásaimra, szentáldozásaimra, mi tagadás, ég a képem. De ha szégyenemmel beállok az evangéliumi nagy imádkozók, a pogány százados, a mellét verő vámos, a jobb lator sorába utolsóként, akkor Jézus Atyja és a mi Atyánk, Jézus anyja és a mi anyánk mégis, mégis fölemel, fölsegít. *„Add, Istenem, hogy végül is: szégyenem a Te dicsőségedre váljék. Ahogy az is. Amen”* (Pilinszky János).

Ulrik M. Monika

Boldogasszony iskolánővér

A mai napig elevenen él bennem az a hittanóra, amikor a nekünk hittant tanító atya felmutatta a Bibliát, és mondta, hogy mostantól a Szentírásról fogunk tanulni. Hozzátette: de a Szentírást nemcsak ismerni kell, hanem élni. Ez a mondat felfedezőútra indított engem. 13 évesen ekkor egy játék indult el az életemben. Mindez Szekszárdon történt, egy nagycsalád későn született, hatodik gyermekeként. Figyeltem a napi evangéliumra, ami a szentmisén elhangzott, és kerestem azt, hogy ez mit jelenthet számomra azon a napon.

Nagyon emlékszem a legelső élményemre: *„ha kényszerítenek ezer lépésre, menj el kétannyira”*. Gondoltam, ugyan nem kényszerít senki semmire, de amit aznap kérnek tőlem, azt kétszeres mértékben, intenzitással megteszem. Visszagondolva: egy kamasz elszántsága, játéka, komoly játéka és nagyravágása volt ez napról napra. Nem annyira Istennel való személyes kapcsolatmról szólt mindez, viszont kifinomította a fületem, hogy odafigyeljek a szóra.

Több mint egy év után *„Jézus belépett ebbe a játékba”*. *„Jöjjetek utánam – szólt Jézus, majd azt követően Simon és András elhagyták hálójukat, és követték őt.”* Fogalmam sem volt, hogy ezt hogyan élhetném meg. Mit jelent letenni a hálót, és mit jelent követni Jézust. Megtört minden lendületem, magamra maradtam ezzel a helyzettel. A másnapi szentmisén az evangélium folytatódott: *„Jézus meglátta Jakabot és Jánost, azonnal hívta őket, ők pedig otthagyták apjukat, a hajót, a hálójukat és követték őt.”* Még inkább megrendültem, mert nem értettem ebből semmit; nem tudtam, mit tegyek, pedig már otthonos volt számomra annak öröme, hogy megteszem, amit megértek.

Tudtam, hogy másnap egy másik időben gyászmise lesz a templomban. Gondoltam, ha odamegyek, ott majd biztosan mást olvasnak, amit jobban fogok érteni. *„Amíg élünk, az Úrnak élünk, és ha meghalunk, az Úrnak halunk meg. Tehát életünkben és halálunkban egyaránt az Úréi vagyunk”* – hangzott el a szentleckében. Szíven ütött, hogy ez ugyanarról szól, mint az előző napok történései, de nem értem.

Innen komoly keresés indult meg az életemben. Nem értettem a szót, és ez hiányzott. Itt kezdtem el személyesen Jézushoz fordulni imádságomban, hogy segítsen érteni, hogy mit tegyek, hiszen nagyon egyedül maradtam ezzel a tapasztalatommal. Évekbe telt, mire a sejtésből belső bizonyosságra jutottam, hogy ami bennem történik, az meghívás a szerzetességre. Ekkor kértem felvételemet a Boldogasszony Iskolanővérek, akkori nevén a Miaszszonyunkról Nevezett Szegény Iskolanővérek Kongregációjába.

Ez a fajta keresés a mai napig elkísér. Gyakran megszólal bennem a kérdés: Istenem, mire adod ezt a mai napot, mire, mihez adod az életet, időt, lehetőségeket? Miben számítasz rám? Nagyon sokat jelent számomra a Szentírással imádkozni, életemmel belépni a Szentírás helyzeteibe, és az életem helyzetein keresztül megérteni egy-egy jézusi szituációt. Ha ez megadatik, nem várt örömet és bizonyosságot hoz a napjaimba.

Visszatekintve arra, hogy a Szentlélek hogyan vezetett életem során, több meghatározó élmény jut eszembe. Budapesten, a Patrona Hungariae Gimnáziumban kezdtem tanítani matematikát és fizikát, osztályfőnökként és prefektaként (kollégiumi nevelőtanárként) foglalkoztam tanítványaimmal. Az egyik legnagyobb „siker”, amel ezekben az években ért, az volt, hogy egy lány érettségi előtt a következőket írta nekem: *„Monika nővér elhitette velünk, hogy Isten szokott mosolyogni.”*

Hat év eltelte után a szegedi közösségbe kerültem, és a rendünk által fenntartott Karolina Iskolában folytattam nevelői

szolgálatomat. A cserkészlet elindítása a gimnazisták és az általános iskolások körében nevelői szolgálatom igen eleven területévé vált. Ekkor történt az alábbi eset is, amely életem meghatározó élményei közé tartozik: erdei akadályversenyre, majd a napot lezáró szentmisére készültünk. Előző nap Nemes Ödön jezsuita atyával megbeszéltük a szentmise konkrét előkészületeit. Mindezek után a következő párbeszéd zajlott köztünk: „Izgulsz-e?” – kérdezte. „Igen, eléggé” – válaszoltam. „Miért? Nincs minden előkészítve?” – kérdezte. „Ami csak lehet, minden a legapróbb részletekig elő van készítve” – válaszoltam. „Akkor miért izgulsz?” – kérdezte újra. „Mert mi lesz, ha esik az eső?” – fakadt fel belőlem. „Fogd ezt a papírt – és adott egy lapot. – Írd le, hogy miért foglalkozol ezekkel a fiatalokkal, gyerekekkel. Mi az az érték, amit szeretnél átadni, megtapasztaltatni? Miért adsz életedből akár csak öt percet is erre?” Írtam. Hosszú lett a listám. Rám nézett, és megkérdezte: „Változtat-e ezen valamit, ha esik az eső?” – kérdezte. „Nem” – válaszoltam halkán. Megérintett ugyanis annak a lehetősége, hogy esni fog. Mindehhez hozzáfűzte: „Ha nehezzé válik a helyzet, például esik az eső, kiderül, hogy azt az értéket, ami miatt mindezt teszed, sikerült-e átadni. A fiataloknak személyesen fontossá vált-e, vagy törekeny és még nincs itt az ideje.” Másnap hajnalban arra ébredtem, hogy bizony esik az eső. Felültem, és belém hasított a kérdés: Miért teszem mindezt? Milyen érték kerül most próba elé? És miközben szemem elé jöttek az előző nap adott válaszaim, megszólaltak az első szülői telefonok. „Meg lesz tartva a program? Elindulunk?” Nem várt belső bizonyossággal elindultunk. A fiatalok hihetetlen kreativitása, jókedve és a kisebbekről való gondoskodása megrendítő volt. Azóta ahányszor egy program előtt elfog az izgalom, – hála Ödön atyának – megszólal bennem a kérdés: Miért adsz az életedből akár öt percet is erre? Mi az az érték, ami a tét?

Ebben az időben találkoztam két írással, amely mindezt megerősítette, és szintén „útítársamul szegődött”. Anselm Grün bencés szerzetes írta: *„Ha az imában megnyílunk Isten felé, akkor azt is felfedezzük, milyen küldetésre választott ki bennünket. Istenből mindenki láthatóvá tehet valamit ebben a világban, mely csak általa ragyoghat fel. Minden ember életének van valami mondanivalója, mely csak általa hangozhat el. (...) Jót tesz, ha végiggondoljuk, tulajdonképpen mihez közelítünk, mi életünk vezérgondolata. Miért kelek fel nap mint nap korán, miért vállalom magamra mindazt a viszontagságot, amellyel az élet jár? (...) Mi életem legmélyebb motivációja?”* Pilinszky János pedig így írt: *„A restség aktív vagy passzív elodázása annak, amire születünk.”*

Az életnek ezen nagy kérdései túlságosan mélyre szaladtak bennem, és nagyon is konkrétta váltak, amikor ott voltam először édesapám, majd néhány év múlva édesanyám mellett életük utolsó napjaiban, és abban a pillanatban, amikor visszaadták lelküket Teremtőjüknek.

Kísér a kérdés: Elégedett vagyok-e az életemmel, a kapcsolataimmal, konkrétan a mai napommal? Mitől lennék elégedettebb és hálásabb?

Öt éven át a rendünkbe felvételüket kérő fiatalok, az úgynevezett jelöltek képzésével bíztak meg, majd egy évig házfőnökként szolgáltam Budapesten, eközben választottak meg tartományfőnöknőnek. A tartomány vezetésének szolgálata sok fordulatot hozott az életemben, Istennel, nővértársaimmal és önmagammal való kapcsolatomban. Figyelemmel kísértem iskoláink honlapjait, és beleolvastam a szegedi, általam alapított cserkészcsapat történetébe is. Szíven ütött amit ott találtam. „Monika nővér hősiesen és óriási elszántsággal vezette a csapatot. Elhelyezték őt Budapestre, és a csapat élete majdnem bedőlt. De szerencsére most több fiatal és felnőtt van már, a csapat élete stabillá vált.” Ebben a tükörben megláthattam, hogy a vezetési stílusom egy egyszemélyes vállalkozáshoz hasonlít. Ez

megrendített. Ettől a pillanattól kezdve igyekeztem segítséget kérni ahhoz, hogy egyre felelősebben bevonjam a nővéreket a tartomány életébe; a vezetést, a tartomány életét „több lábra állítsam”.

Ekkor ismerkedtem meg komolyabban az erőszakmentes kommunikáció lényegével. Ami ebben meghatározóan fontossá vált: rávezetett ez a mód arra, hogy a nehéz, sokszor tehetetlenné tevő érzések abból fakadnak, hogy valamilyen alapvető szükségem nincs betöltve. Lassan tanulom, hogy ezekre a szükségeimre odafigyeljek, és megkülönböztessem, hogy kitől kérem azt, amire szükségem van. Kérem-e egyáltalán, és jó helyen kérem-e?

Egy lelkigyakorlat alkalmával szemem elé került az a zsoltársor, hogy *„idegen istened ne legyen soha”*. Először kicsit könnyedén továbbszaladtam a zsoltár imádkozásában, de nem hagyott békén ez a sor. Megrendítő volt szembenéznem azzal, és bevallanom, hogy vannak idegen isteneim: mégpedig az, hogy mások hogyan fogadják szavaimat, döntéseimet, vele együtt engem – azaz, hogy idegen isten az életemben a másik, a mások véleménye; időnként elevenebb és erősebb számomra, mint maga az élő Isten. Az akkor felfakadó kérdések egy új élet lehetőségét hozták számomra: Számítok-e arra, szívem mélyéből, hogy a Lélek másban is tevékeny és működik; abban, aki épp belép hozzám, akivel beszélgetek, a tartomány valamennyi nővérében? Ki körül, mi körül forgok? Akörül, hogy más milyen vezetőnek tart, vagy épp akörül, hogy tetten érjem a másban működő Istent? Életem talán legnagyobb megtérése volt ez. Szívem mélyéből fakadt fel az ima: Isten, te vagy az én Istenem! Szabadságot, szívből jövő örömet hozott az életembe.

1. SZOLGÁLAT

A Boldogasszony Iskolanővérek közösségéhez tartozom. Apostoli szolgálatomat több helyen és formában töltöm be. A Magyarországi Szerzeteselőjárók Konferenciáinak Irodáját vezetem, és ezen keresztül a szerzetesek évének magyarországi programjait, „projektjeit” koordináltam, bevonva a különböző karizmájú, különböző életformát élő közösségek tagjait és civil szakembereket. A rendünk által fenntartott Karolina Iskola spirituális vezetőjeként a tantestület, munkatársak számára lelkigyakorlatokat szervezek, segítem az evangéliumi, azon belül is az iskolanővéri lelkiséget ápolni, közvetíteni az iskolai programok lehetőségeiben. Lelkigyakorlatok és személyes beszélgetések során arra figyelek, hogy akivel találkozom, egyre inkább felszabaduljon és ráismerjen Isten szeretetére és rátaláljon élethivatására.

2. KARIZMA

Kongregációnk alapítójáról, Gerhardinger Mária Terézia anyáról olvassuk az életrajzában: minden élethelyzet Istentől jövő hívásnak, küldésnek, kérésnek, ajándéknak, útmutatásnak bizonyult számára. Nagyon erős a vágyam arra, hogy én is így fogadjam életem minden helyzetét.

Az apostoli szerzetesség – „Krisztus formájú” élet, jézusi életmód – sokat jelent számomra, miközben én is folyamatosan úton vagyok.

Ünnepelni és élni az eucharishtiát – eucharisztikus élet. Az élet tele van az átváltoztatás, átlényegülés csodájával; szeretek erre ráhagyatkozni – például ilyen a nevelés, ilyen egy kapcsolat, ilyen egy szó, amely elér a másikhöz.

3. ÖRÖM

Az egyik legnagyobb öröm és hála, ami bennem él, a találkozások öröme és ereje a szerzetesek közös, áprilisi mátraverebély-szentkúti zárándoklatán és a szeptemberi Szerzetesek terén és annak előkészületeiben. Megéltük a „kenyérszaporítás csodáját”: azaz a szerzetesek és munkatársak rendelkezésre bocsátották a maguk pár kenyérét és néhány halát, rendi karizmáik gyümölcseit – a mai napig alig fogjuk fel azt a bőséget és ajándékot, ami kezünk között, találkozásainkban megnyilvánult.

4. IRGALOM

Számomra nagy világosságot és erőt hozott az a felfedezés, hogy a héberben az irgalomnak az „anyaméhben (rehe) van a székhelye”. Az irgalom az élet, a másik ember életének igenlését, a teljesebb élet igenlését jelenti számomra. A legfrissebb élményem az, hogy eligazít ez a mondatkezdet: „függetlenül attól, hogy...” Az élet, a teljesebb élet igenlése magában rejti számomra a szülés fájdalmát (fájdalom árán is) és örömét. Például egy őszinte szóban, visszajelzésben, a nevelés szolgálatában.

Egy lelkipályakövető vezető nővér tette fel nekünk a kérdést: Amióta fogadalmat tettem, irgalmasabb lettem-e? Azóta érint, kísér a kérdés. Nem arra hív, hogy megválaszoljam, hanem arra, hogy az irgalom az életem legyen.

5. TEREMTETT VILÁG

Néhány fontos állomás, élmény életemben ezen az úton: a cserkészlet alapítója, Baden Powell írta: *„Kicsit szebben hagyd magad mögött ezt a világot, mint ahogy ajándékba kaptad”*. Szerettem ezt a mondatot úgy is értelmezni, hogy szebben hagyjak „magam

mögött” egy helyzetet, kapcsolatot, életteret, a mai napot, mint ahogy abba beléptem. Nemcsak használni, hanem beletenni erőt, energiát, szeretetet, életet; és legalább annyi benzinnel hozzam vissza a közösségbe az autót, mint amennyivel elvittem.

Egy lelkigyakorlat egy súlyos mondata: a legspontánabb és legőszintébb ima, istenkapcsolat, ahogyan reagálok a környezetemre – emberekre, helyzetekre, időjárásra, a teremtés bármely részletére.

Rendünk következő évekre szóló irányvonalát keresve azt a feladatot kaptuk, hogy: Képzeld el, hogy te magad vagy a Föld. Hogy érzed magad? Mitől éreznéd magadat jobban? Ezek a kérdések nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy szívügyemmé váljon a teremtésvédelem, az élet fenntarthatósága.

Tartományfőnöknőként feladatom volt intézményeink fenntarthatóságának biztosítása. Folyamatos kérdés volt a bevétel és a kiadás egyensúlya. Egy váratlan pillanatban, amikor ránéztem a pedagógusokra, megérintett a kérdés, vajon az ő életükben hogyan segíthetnénk azt, hogy lelkileg, szakmailag, szeretetben, energiában legyen annyi bevételük, mint amennyit diákjaik és családjuk, vagy közösségük életében szétosztanak naponta, hetente, évente.

A legfrissebb töprengésem: beszélünk arról, hogy a teremtet világ úgy van alkotva, hogy bele van rejtve, többek között, az egymásrautaltság. Ha egy faj kipusztul, borul a teremtet világ egyensúlya. Elgondolkodtatott ez a tény. Mert akkor a közösségeinkben is így van: ha egy hang, ha egy ajándék „kipusztul”, nem kap, vagy nem vállal szót, szerepet, borul a közösség egyensúlya. Vannak, akik túlvállalják magukat, és vannak, akik ezzel egy időben azt élik meg, hogy nincs rájuk szükség.

6. JELMONDAT

„Életetek Krisztussal az Istenben van elrejtve.” (Kol 3,3)

7. EUCHARISZTIA

Szeretek úgy imádkozni, hogy a kenyér helyzetébe teszem magam. Hívom az életemre a Szentlelket. Szeretettel, bizalommal, békével és bátorsággal tölt el, ha egy-egy pillanatra átélhetem, hogy Jézus a kezébe vesz; megrendít, ha magamhoz engedem a szavait, hogy hálát ad, hálát ad értem az Atyának. Felszabadító számomra, ha belegondolok: miközben önátadásra hív, valójában Ő ad oda mások szolgálatára. És talán az a csoda is történik, hogy kezében azzá formál, akire, amire szükség van az Ő szolgálatában.

Abban a kiváltságos helyzetben vagyok, hogy áldoztathatok a nővérközösség szentmiséin. Ez egyben belső munkára is hív. Amikor kimondom: „Krisztus Teste”, és adom is, egy pillanat alatt mérlegre kerül az életem. Mivel egy közösségben élek azokkal, akiknek Krisztus Testét adhatom ily módon, a kérdés belesűrűsödik az áldoztatás pillanataiba: Az életemmel is közvetítem-e őt? Őt közvetítem-e? És az is erős belső munka, hogy aki engem áldoztat, az ő jelenlétét úgy fogadom-e a mindennapokban, mint Isten ajándékát számomra.

Mostanában hallottam egy zambiai atyától – ugyan a kenyérszaporítás kapcsán –, ami az eucharisztia titkára nyit: Amim van, és amink van, az elég. Ha idehozom Jézushoz, ha megosztom másokkal, ha nyitott vagyok, és elfogadom más ajándékát, amit ő hoz, amit ő oszt meg, aki ő, amink van a közösségben és a tágabb környezetünkben, az elég – ha idehozzuk, ha megosztjuk, ha elfogadjuk és értékeljük a többiek ajándékát, és mindezt rendelkezésre bocsátjuk a ránk bízottak, környezetünk szolgálatára. Ez megeleveníti számomra rendi szabályunk egy az eucharisziáról szóló mondatát: „Jézusra

emlékezve és Őt követve ösztönzést érzünk arra, hogy napról napra éljük az eucharisziát, odaadjuk magunkat másokért, és hálásan fogadjuk az ő ajándékaikat” (K 34).

Alapítónknak, Jézusról nevezett Gerhardinger Mária Terézia nővérnek fontos volt, hogy ünnepeljük és éljük az eucharisziát. Kongregációnk karizmája szorosan egybeköti az eucharisztia, a különbözőségben is megélt, Jézus vágya szerinti egység és a nevelés ajándékát. A nevelés eucharisztikus tevékenység. Kézbe vesszük, pontosabban biztatjuk a ránk bízottakat, hogy vegyék kézbe Istentől kapott ajándékaikat, hogy azok tovább fejlődve alkalmassá tegyék őket adottságaik latba vetésére a teremtet világ és társadalom javára. Ez az átformálódás a kezeink között történik, sokszor magunk sem tudjuk, hogyan.

Szabó-Molnár Bálint

légiós pap

A szeretet sokszor egész váratlanul, egészen drámai erővel tör be az ember életébe. Bár az én esetemben ez egy kicsit másként alakult. Hosszú idő telt el, amíg fel bírtam fogni – ha csak töredékét is – ennek a titoknak, és elismerni az Isten számomra eltervezett személyes ajándékát. Nem lettem egyik napról a másikra új ember. De tudom, hogy nap mint nap a Szentlélek formálja életemet, Jézus maga vezet az úton a papszentelés után is, úgy, ahogy Ő akarja, hogy egyre inkább „másik Krisztussá” (alter Christus) válhassak.

Bakonszentlászlóról származom. Egyszerű, hívő családba születtem: édesapám ugyan evangélikus, de a família tagjaival együtt járt a katolikus szentmisére. Otthon a hit mellett a munka megbecsülését is megtapasztalhattam. Egy húgom van, aki Pécselyre ment férjhez, és négy tüneményes kisgyerek édesanyja. A falusi általános iskola után Kecskeméten végeztem el a Piarista Gimnáziumot (1994–1998), de soha nem fordult meg a fejemben a papi hivatás gondolata – mindaddig, amíg meg nem ismerkedtem a Krisztus Légiója Kongregációval.

Nagy hatást tett rám a szerzetesrend első Magyarországon tevékenykedő tagja, az ír Michael Duffy atya. Ő ismertette meg velem a Mexikóban alapított missziós rendet és karizmáját. Akkoriban a budapesti Pázmány Péter Katolikus Egyetem jogi karának hallgatója voltam. 1999-ben csatlakoztam a rend köré laikusokból szerveződött lelkeségi mozgalomhoz, a Regnum Christihez. A Regnum Christi Apostoli Mozgalom tagjaként két évet följajánlottam az egyháznak, és velük dolgoztam – elsősorban a fiatalok különböző korosztályainak szóló sport- és kultúrprogramokat, lelkinapokat, táborokat szervezve.

„Menjetek el az egész világra, és hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek” (Mk 16,15).

Két mozzanatot szeretnék kiemelni a hivatásom megtalálása, felismerése kapcsán. A missziók során érlelődött meg bennem a hivatás gondolata. Hétvégente fiatalokkal elmentünk falvakba, városokba. Többször jártunk a Felvidéken, Erdélyben, Kárpátalján is. Iskolákban, öregotthonokban beszélgetéseket szerveztünk, házról házra jártunk, imádkoztunk, így próbáltuk a felnőtteket és a gyerekeket Jézushoz vezetni, mai szóval „újraevangelizálni”. Az apostolok is így kezdték, ezért mi is ezt az utat próbáltuk járni, a légiós atyák vezetésével. Adni szerettünk volna, megosztani hitünket, de sokkal többet kaptunk. Karitatív tevékenységként több alkalommal tartós élelmiszereket gyűjtöttünk a „Kiló Akció” keretében Budapesten, amiket nagycsaládosoknak és árvaházaknak adományoztunk. Tetszett ez az „életstílus”, de éreztem, hogy a Jőistén többet kér tőlem, nem csak a szabadidőmet vagy egy-egy hétvégét.

„Nézd, az ajtóban állok és zörgetek. Aki meghallja szavamat és kinyitja az ajtót, ahhoz bemegyek és vele étkezem, ő meg velem” (Jel 3,20)

Öt éven keresztül játszottam Jézust a Budavári Passióban, a Regnum Christi Mozgalom szervezésében. Évente egyszer, húsvét előtt a vállamom vittem a keresztet. Saját és Jézus szenvedését éltem át egyszerre ebben a szerepben, amely nem csupán színészi képességet (ebből nekem nem túl sok adatott), hanem inkább elhitető erőt és különleges lelki azonosulást kívánt. A több mint egy órás út (a Clark Ádám tértől a budai Vár déli rondelláig) a jeruzsálemi bevonulással indult. Itt mindig elhangzott a fent idézett mondat a Jelenések könyvéből, majd felidéztek az utolsó vacsorát, Jézus elfogását és a keresztút állomásait, végül a keresztre feszítését (erre az alkalomra megnövesztettem a hajamat és a szakállamat, hogy

megjelenésem még hitelesebb legyen). Miközben a szegekbe kapaszkodva függtem a kereszten, láttam a körénk gyülekezők arcán a megrendülést, a drámai hatást. Azért adtuk elő a játékot, hogy a közönség és a szereplők egyaránt jobban felkészüljenek húsvétra, a feltámadás ünnepére. A passió során aktív résztvevőként átélhetem Krisztus szenvedését, noha neki nem csupán a kereszthordozás, hanem a világ bűneinek terhe is jutott. A keresztút belső átélésével magam is sokat kaptam: végül, ha nem is közvetlen módon, a hivatás ajándékát.

„Bizony, mondom nektek: mindenki, aki elhagyta házát vagy testvéreit, nővéreit, vagy apját, anyját, a gyermekeit, vagy földjeit értem és az evangéliumért, százannyit kap már most, ebben a világban: házakat, testvéreket, nővéreket, apákat, anyákat, gyermekeket és földeket... és az eljövendő világban pedig az örök életet” (vö. Mk 10,29–30).

2004-ben a nyári hivatástisztázó program után beléptem a rend németországi noviciátusába, hogy megtanuljam a szerzetesi élet csínját-bínját. Vagy ahogyan mi szoktuk mondani: a noviciátus az az egyetem, ahol az ember Krisztust „tanulja”. Nem volt egyszerű elhagyni (otthon hagyni) családot, barátokat és „régiszerelmemet”, a focit sem, de nagyszerű, kegyelmekben gazdag két évet töltöttem el itt. Napról napra világosabban láttam, hogy itt van a helyem, hogy a Jóisten itt akarja, hogy boldog legyek és így másokat is boldoggá tegyek. Majd egy év spanyolországi tartózkodás után, ahol jobbára spanyolt, latin és ógörögöt tanultam, 2007-ben megérkeztem Rómába, a rend felsőoktatási központjába. Így nem tudtam már tovább számolni, hogy hányszor jutottam el az Örök Városba, hiszen éppen itt „vertem sátrat”. Két évnyi ifjúság- és hivatáspasztorációval töltött apostoli gyakorlat kivételével Rómában éltem és készülhettem a papi hivatásra, Isten különleges kegyelméből és sok jótévő adományai révén.

Ezekben az években elmondhatom, hogy tényleg „százannyit kaptam” – testvérből minden bizonnyal. Tudniillik, a római rendházban háromszázötvenen éltünk, filozófiát vagy teológiát tanulva, a világ több mint húsz országából érkezve. Amikor pedig focizunk (mert a foci, a kirándulás a szemináriumból sem hiányozhat), az ember világbajnokságon érezte magát. Vagy ha magyaros ételt akar az egész közösségnek felszolgálni, akkor bizony ötszáz vagy több lángost kell hogy süssön. Persze mindezt nem egyedül, hiszen a közösségben, mint egy családban, mindenki kiveszi részét a munkából. Egymást nemcsak testvérnek hívjuk, hanem testvérként is próbálunk élni – az előjárók és a lelkivezetők áldásos tevékenysége hatására, a papságra készülve. Hihetetlen élmény volt ez: az egyház szívében, a Szentatya közelében készülni arra, hogy az ember a föld sója és a világ világossága legyen (vö. Mt 5,13–16). Jól tudjuk, hogy maga Jézus Krisztus a világ Világossága, mi „csak” só lehetünk, vagy szőlővessző, amely zamatos gyümölcsöt kell hogy hozzon, hogy abból ne csak asztali bor, hanem „oltári” bor is készülhessen Krisztus országának építésére és Isten dicsőségére.

Már a 2014. júniusi esztergomi diakónussá szentelésemet követően hazahelyeztek, egyrészt azért, mert beszélem a magyart és ismerem a kultúrát, másrészt mert szükség volt rám az itthoni ifjúságpasztorációban. Azóta egyéb más – kihívásokkal teli – szolgálat is megtalált. Ahogy a mondás szól: „jó pap is holtig tanul”. Ez teljesen így van! Ez válasz a kihívásokra, melyeket a világ állít eléink, a velünk kapcsolatban álló emberek felé pedig kötelesség, hogy adott élethelyzetben megfelelően tudjunk nekik segíteni.

Pasztorális tanácsadást tanultam a Sapientián. Viccesen azt tudnám mondani, hogy a józan paraszti észen – amit otthonról hoztam – és a Szentlelken kívül még erre is szükség van, hiszen a pszichológiáról kevés szó esett a szemináriumban; de a

lelkigondozásban és az emberekkel való foglalkozásban szükség van rá. Ezért életbevágó, hogy egy pap folyamatosan képezze magát.

1. SZOLGÁLAT

A Krisztus Légiója Kongregáció papja vagyok, ugyanakkor a Regnum Christi lelki családjának tagja, a közösség magyarországi vezetője és Szent II. János Pál Iskolaközpontban a fenntartó képviselője is. Jórészt fiatalokkal, gyerekekkel találkozom nap mint nap az iskolában. A fenntartói teendők mellett a lelkigondozás tölti ki időm nagy részét. De az apostoli munkáink (NET, ECyD, Pure Fashion, Fiatal Missziósok stb.) vezetőivel is rendszeresen, személyesen egyeztetünk. Továbbá fogadok embereket lelkivezetésre vagy fiatalokat jegyesoktatásra.

2. KARIZMA

Küldetésünk teljesítésekor arra törekszünk, hogy megjelenítsük annak a Krisztusnak a misztériumát, aki odamegy az emberekhez, hogy találkozzon velük, megmutatja nekik szíve szeretetét, összegyűjti őket, apostolokká, keresztény vezetőkké alakítja őket, majd elküldi és elkíséri őket, hogy együttműködjenek vele az emberek és a társadalom evangelizálásában. A „Krisztus misztériumának megjelenítése” megfogalmazás igen tömör, mögötte egy egész kincsesláda rejlik. Krisztusra mint Isten országának „apostolára” tekintek, hozzá fordulok, belőle töltekezek, őt követem, hogy aztán vele hirdethessem az Örömhírt. A misztériumból, melynek megélésére meghívást kaptunk, egy életstílus következik, amelyet nevezhetünk Isten országa apostola életstílusának. Ez az életmód az Istennel való kapcsolatból születik és abból táplálkozik.

Közösségünk mottója: Krisztus a mi Királyunk! – Jöjjön el a Te Országod! Isten országa eljőjön az emberek szívébe és a társadalomba: személyes meghívás – másokkal együtt.

3. ÖRÖM

Talán az, hogy keresztapja lehetek húgom legkisebb gyermekének. Örömmel tölt az is, ha láthatom, hogy a rám bízottak növekednek korban és bölcsességben Isten és az emberek előtt, mert sikerült őket Krisztushoz vezetnem (vö. *Az evangélium öröme betölti azok szívét és egész életét, akik találkoznak Jézussal* – Ferenc pápa: *Evangelii gaudium*).

4. IRGALOM

Csodálatos megtapasztalni Isten irgalmát a gyóntatószék mindkét oldalán. Papi életem meghatározó pillanatai a bűnbocsánat szentségének kiszolgáltatása. Ugyanakkor óriási örömforrás is számomra a gyóntatás; egészen feltöltődve, lelkesen tudok „kilépni” belőle, annak ellenére, hogy azért az emberek nem a „legszebb” oldalukat mutatják be egy-egy szentgyónás során. Ez a kegyelem. Jó Isten eszközének lenni. Töreksem arra, hogy irgalmas pap legyek, Isten irgalmas szeretetét közvetítve.

5. TEREMTETT VILÁG

Egyrészt az iskolában (Szent II. János Pál Iskolaközpont) a teremtett világ oltalmára neveljük diákjainkat, többek között a szelektív hulladékgyűjtéssel. Ugyanerre törekszünk kamaraerdei rendházunkban is (komposztálunk, a papírt és a műanyagot külön gyűjtjük). Ezek kis dolognak tűnnek, de hiszem, hogy gyümölcsük nem marad el.

6. JELMONDAT

Papi mottóm: *„Nézd, az ajtóban állok, és zörgetek. Aki meghallja szavam, és kinyitja az ajtót, ahhoz bemegyek, és vele ékezem, ő meg velem”* (Jel 3,20). Továbbá régóta kísér Pusztá Sándor *Ki hegyre megy* című verse:

*Ki hegyre megy, annak kardok közt kell járni,
S odafönt a csúcson keresztnek kell állni.
Az jut csak oda fel, kit Isten keresztel;
De nem babérággal: tövissel, kereszttel.
Száz ezer kard éle fog szívébe vágni...
Mégse engedj, Uram, félúton megállni!*

7. EUCHARISZTIA

A Krisztus szívében égő szeretet közösségben egyesítő szeretet. Arra hív, hogy benne maradjunk. Olyan szeretet, mely testvérekké tesz minket Krisztusban. A közösségben kapják meg az Úrtól az utolsó vacsora ajándékát, az eucharisziát. Leginkább az Oltáriszentségben tapasztalom meg, hogy Jézus szeret engem, hogy Ő az én Királyom, Uram, Barátom. Megmutatja nekem a szívében égő szeretetet: ez a szeretet feltétel nélküli, határtalan és ingyenes.

A szentségimádás (mindennap legalább fél óra) alatt Jézus megtanít, hogy a valóságot az Ő szívében keresztül lássam, és felébreszti bennem a vágyat, hogy elvigyem országa örömhírét azokhoz a szívekhez, akik nem ismerik vagy rosszul ismerik.

Nap mint nap a szentmise bemutatása közben Jézus Krisztus az, aki felemel, magához vonz, átölel. Persze mindezt nem mindig érzi az ember, de hiszi, még ha sokszor csak „mustármagnyi” módon is. Az a jó, hogy Neki ennyi is elég.

Seidel Klára

Nyolc Boldogság Közösség

Budapesten születtem. A szüleim pestiek, anyukám a Bokréta, apukám a Nefelejcs utcában nőtt fel, ha nem is ugyanabban a kerületben. Apai nagypapám vett egy nagy telket Érdligeten még a harmincas évek elején; tavasztól ott laktak, és télen bent, Pesten. A szüleim esküvője után ő kiköltözött Érdligetre, és nekik a Nefelejcs utcai lakást adta, ahol végül is csak egy évet éltünk születésem után (első gyerek voltam), majd kiköltöztünk Érdligetre, mert apai nagypapám meggondolta magát, és bekíváncozott Pestre. Így Érdligeten nőttem fel, egy hatalmas – akkor még gyönyörű – kertben, tudniillik nagypapám kertészmérnök volt anno, megtervezte és megépítette a kertet.

Ha gyerekkoromra gondolok – a hatalmas szép kert, a magas fák, bokrok, sövények – a szabadság, tágasság érzése kerít hatalmába. Isten tágassága, szépsége és titokzatossága volt ott jelen. Ott éltünk, és játszottunk. Kicsit, mint a paradicsomban... Azért is nevezném paradicsomnak, mert egy idő után a szüleim nem bírták karbantartatni a birtokot, és a szép fák, bokrok, dísznövények elkezdtek burjánzani. Itt-ott kifejezetten az édenre hasonlított. A szüleim alapvetően virágkertészek voltak, a kert egy része üvegházakkal volt tele, idejük nagy részét kitöltötte a virágokkal való munka. Talán azért is írok ennyit a kertről, mert utólag úgy látom, hogy innen indult a szemlélődő hivatásom, ebből a tágasságból, szépségből.

A nagyszüleim anyukám oldaláról mélyen hívő katolikus keresztények voltak, anyukámat is így nevelték. Gyerekkoromban minden este az ágyam mellett énekelte az *Immár a nap leáldozott* című himnuszt. Szerettem a hangját.

Apukám szülei is vallásosak voltak, de nem igazán gyakorolták hitüket. Szerető családi körben nőttem fel. Kiskorom óta jártunk templomba, máig emlékszem anyukám énekhangjára, ahogy szépen szállt, betöltve a templomot... Igaz, kamaszkoromban már kevésbé élveztem, hogy mindenki hallja a templomban a hangját, pedig gyönyörűen énekelt – én akkoriban ezt inkább szégyelltem..., mert hogy túlságosan hallatszik. Tőle örököltem a hangomat, ami ugyanúgy „harsog”, ahogy az övé... Énekelni már kisebb koromban is szerettem, és ez később is fontos szerepet töltött be hivatásom alakulásában is. Isten hívása valamiképpen tehát „ott volt a nagy, tágas kertben”, a természetben, a szüleim szeretetében.

Később bekerültem egy ifjúsági hittancsoportba, ahol a hitoktatónő egy fiatal angolkisasszony volt, illegalitásban élő szerzetesnővér. A hetvenes éveket írtuk, csak jóval később tudtam meg, hogy ki is volt ő valójában. Az ő egyénisége, nyitottsága, szeretete meghatározó volt istenkapcsolatom alakulásában. A mosolyára máig emlékszem.

A Svetits Katolikus Gimnáziumba kerültem, Debrecenbe. Ezek már a kamaszévek, magam szerettem volna messzebb menni – a szüleim elengedtek. Maga az iskola és lelkiisége érdekes ellentétes hatásokat váltott ki belőlem, egyrészt szinte naponta jártam misére, ugyanakkor lázadtam is, nem voltam jó tanuló, és nem annyira szerettem az iskolát. Ebben az időszakban meghatározó volt számomra Farkas András atya, hittanárunk személye, szeretete, elfogadása felém. Hittanból mindig jó voltam... Több egyéb tárgyból kevésbé...

Az Istennel való kapcsolatom ebben az időszakban intenzívnek mondható volt, a reggeli misék, és egyéb imák sokat jelentettek. A szerzetesség gondolata viszont nem merült fel még ekkor, hanem csak jóval később, elég rendhagyó módon. 16 éves koromtól jártam egy karizmatikus kisközösségbe Pesten. A gimnázium éveiben nyaranta, majd amikor hazaköltöztem, heti többszöri

alkalommal. Katona István atyához tartoztunk, és az akkori „Felszab tér” volt a találkozóhelyünk. Ebben az időben jártam egy fiúval, aki ezekből a körökből került ki. Vele különösen szorossá vált a kapcsolat, körülbelül másfél év együttjárás után eljegyeztük egymást, és tervezgettük az esküvőt; a másik szálon pedig a közösségi életünket, ugyanis közben – mindez a nyolcvanas évek végén történt – megismerkedtünk a „Júda Oroszlánja és Áldozat Bárányról” elnevezett, 1973-ban alapított francia közösséggel, és eldöntöttük, hogy belépünk közéjük.

Ekkor pár éve már ismertük őket, mert imaközösségünkkel felvettük a kapcsolatot 1986-ban, és elindult egy kölcsönös ismerkedés. Az akkori Róma melletti házukból havonta jöttek hozzánk, folyamatosan ismerkedtünk lelkiségükkel, mi is többször voltunk náluk mind Rómában mind Franciaországban. A közösséget két házaspár alapította – tehát házások is lehettek tagok –, majd az alapítás után pár évvel már „megjelent a megszentelt élet”. Amikor mi 1987-ben először voltunk Franciaországban, a közösségnek legalább a fele már megszentelt életű testvérekből és nővérekből állt, akik habitust hordtak. Jogi értelemben ez akkor magánfogadalomnak számított.

Ami engem megérintett és „hívott” a közösségbe annak idején, az a gyönyörű négyszólamú éneklés volt, a testvérek és nővérek szépsége fehér kórusruhában a kápolnában, a magával ragadó liturgia. Mindezekén keresztül Isten szépsége tárult fel számomra – úgy vélem hogy ebben folytatódott, ami a gyerekkori tágasságban, természetben, az „édenben” elkezdődött. Kicsit a mennyországban éreztem magam, igaz, suta hasonlattal élve, hiszen nem tudom, milyen, de abban biztos vagyok, hogy valami gyönyörű lesz... Ami még vonzó volt számomra, az a testvéri közösség, ez a bizonyos együttélés, testvérek, nővérek házaspárok. Családias volt, amit áthatott az imádság. Vonzó volt.

Tehát a jegyesemmel készültünk belépni imaközösségünk többi tagjával ebbe a közösségbe, ami 1988 őszén meg is történt. A magyar alapító tagok közt voltunk. Péliföldiszentkeresztén volt a közösségünk első háza, ide költöztünk le. A mindennapi munkát a közös és egyéni imák szakították meg; egy óra szentségimádás volt egyénileg mindennap, ez volt a lelkiség egyik legfontosabb pontja. Reggel laudest, este vesperást és kompletóriumot énekeltünk, hetente többször virrasztottunk, intenzív imaéletünk volt.

A személyes életemet illetően nagy változás állt be, pár hónap után szakítottunk a jegyesemmel. Ez egy nehéz időszak volt számomra, mert még szerelmes voltam, eléggé szenvedtem... A nagy szenvedésben – tulajdonképpen zsigerből – még inkább Isten felé fordultam, gyakran éjszaka is mentem szentségimádásra... Jó pár hónapig eltartott a szenvedés. Ez idő alatt gyakran megtapasztaltam Isten vigasztaló szeretetét, de szerzetesi hivatásra még ekkor sem gondoltam. Szakításunk után egy évvel lecsengett a kapcsolatunk, volt még egy közös próbálkozás, majd végképp szétváltak útjaink. Nekem újra udvaroltak, de valahogy kevésbé érintett már ez a közeledés. Beépült a „még több ima”, és két évvel a Péliföldre költözésem után kértem, hogy beöltözhessen.

Ezt megelőzte két nagyon erős istenélmény. Az egyik egy éjszakai szentségimádás alatt történt, a kápolnában. Néztem azt a Jézus-ikont, ami akkoriban közösségünk minden házában a kápolna részét képezte, és ahogy néztem, úgy éreztem, hogy hív. Egy kicsit érzéki élmény volt. Isten, tudván, hogy elég érzelmi és vizuális lény vagyok, tudta, hogyan közelítsen... Megragadott a szépsége, olyan volt, mintha „kijönne a képből”, és ott lenne a kápolnában, érzékelhetően. Ez volt az egyik meghatározó meghívásélményem. Az ikon azóta is az ágyam végében, az éjjeliszekrényen áll, hogy jól lássam... Általában viszem magammal, ha hosszabb-rövidebb időre elutazom. Ha őt

szemlélem, világosodnak a dolgok, a dolgaim... Az örökfogadalomkor általában új nevet kapunk, én maradtam Klára (Klara, Klarus, Klarum – fényes, világos, tiszta). A másik meghívásélmény egy ebéd előtti éneklés alatt érkezett, akkor nagy békességet és örömet kaptam, és egy bizonyosságot Jézus hívásáról.

Most ötvenhárom éves vagyok, harmincegy éve öltöztem be. Jézus hívása soha nem kérdőjeleződött meg számomra mélyen. Akkoriban és még egy jó darabig később sem igazán reflektáltam mélyen életem dolgaira; inkább impulzív típus voltam és maradtam, érzelmi úton megszólítható. Nem rendelkeztem mély önismerettel akkoriban, ezt utólag láttam meg. Huszonnyolc éves korom körül kezdtem el teológiát és pszichológiát tanulni, akkortól csodálkoztam rá emberségem és hivatásom mélységeire. Volt egy nővértársam is, aki sokat segített ebben, visszajelzett bizonyos reakcióimra, viselkedésemmre. A tanuláson és rajta keresztül különösen is megtapasztaltam Isten kegyelmét, jobban tudtam értelmezni, amit élek – mind emberileg mind lelkileg.

A közösségben a kezdetekkor, amikor én beléptem, nem volt „emberi képzés”, csak lelkiségi, és elég karizmatikus módon dőltek el dolgok. Az évek múltával (már egy jó ideje) látom, hogy fontos lett volna egy emberi, pszichológiai alapozás is a képzésben. Ez segítette volna az alaposabb megkülönböztetést minden téren. Főleg, hogy én már harmincegy éves koromtól vezetői szolgálatot végeztem (házfőnök, majd tartományfőnök voltam), ami tizennyolc évig tartott. A tanulás sokat segített ezekben a helyzetekben is. Harmincöt éves voltam, amikor az egyik húgomnak megszületett az első gyereke – akkor nagyon erősen átéltem a hiányt, nevezetesen hogy nekem nem lesz gyereke. Érdekes élmény volt, ami akkor tudatosodott, előtte soha nem gondoltam erre. A hivatásomat nem kérdőjelezte meg, de fájdalommal járt.

Ami segített és most is segít megélni ezt a hiányt, illetve a házastárs hiánya okozta nehezebb percekét, azok Jézuson kívül a barátok. Több fontos baráti kapcsolatom van, amelyek éltetnek. Az évek során megismerve magam megértettem, hogy az én személyiségemnek különösen fontosak a kapcsolatok, a közösségben, ahol élek, és azon kívül is.

Negyvenéves koromban volt egy érdekes élményem. Mentem haza a szüleimhez ünnepelni. Többnyire civilben szoktam menni. Indulás előtt azonban hirtelen megálltam, és emlékszem, hangosan megfogalmaztam magamnak: „Klára, te egy negyvenéves apáca vagy, most habitusban kell hazamenned.” Nagyon boldog lettem ettől a gondolattól...

Kicsit később elkezdődött az életközépi krízisem, ami érintette a „ki vagyok, és mit is csináltam eddig” kérdéskört. Épp ekkor ért véget ez egyik hétéves, nagyon intenzív vezetői munkám. Ezen a krízisen keresztül is formált Isten, megerősített és továbbvitt az úton. Örülök, hogy ezt a hivatást „kaptam”, hogy igent mondtam rá. Boldog vagyok ebben. Örülök hogy Jézus a társam és Uram, hogy a vele való kapcsolatomból élet fakadhat számomra és mások számára is.

1. SZOLGÁLAT

A Nyolc Boldogság Közösség tagja vagyok. Az egyik fő szolgálatom közösségünk imaestjeinek zenei szervezése, illetve minden lelki programunk zenei szervezése. Ebben amatőr énekesként és kórusvezetőként nagy örömet lelem, feltölt, és ki is nyit Istenre. Egyszer azt mondta nekem egy számomra fontos személy: „Úgy élj, ahogy énekelj!” Próbálok az éneklésben megélt erőt a mindennapokra is átvinni.

A liturgia ápolása is feladatom. Az imaórák (laudes, vesperás, kompletórium) dallamait francia közösségi tagok szerezték. Adaptáltuk magyarra, és énekeljük nap mint nap,

ideális esetben négy szólamban; itt nálunk, Pesten két vagy három szólamban. Fontos számomra, hogy Isten szépsége a liturgián keresztül is megnyilvánulhasson – ezen dolgozom. Több zenei CD-t is kiadtunk, melyek közösségünk énekeit tartalmazzák. Imaestjeinkre sokan járnak, nagy öröm számomra, hogy az éneklés által segíthetünk nekik Istenhez közelebb kerülni.

Fontos szolgálatom még a lelkigondozás és lelki kísérés. Önkéntes lelkigondozóként dolgozom az Oázis Lelkigondozó Szolgálatban, és lelki kísérést is végzek. Utóbbi két szolgálatom során sokféle emberrel találkozom – lelkigondozóként bárkivel, aki bejön az Oázisba az utcáról. Többnyire persze keresztény emberekről van szó, akik a legkülönbözőbb elakadásokkal, életvezetési problémákkal keresik meg az Oázist. Eddig inkább fiatalok, 25 év körüliek, illetve 40 körüli kliensem voltak. Lelki kísérőként olyan fiatalokkal vagy középkorúakkal foglalkozom, akik szeretnének istenkapcsolatukkal „foglalkozni”, abban előrehaladni.

2. KARIZMA

Közösségi életünk egyik legfontosabb eleme a közös ima, az énekelt liturgiák. Annak idején engem is az éneklés, a liturgia szépsége fogott meg elsősorban. Most már ritkábban tudunk négy szólamban énekelni, de ma is táplál és alapvető számomra a közös imádság énekelt formában. Ez „közösségi identitásomhoz” tartozik. Normál időben sokat énekelünk, zenélünk barátokkal, külső tagokkal is imaestjeinken, miséken, lelkinapokon. Ilyenkor különösen megélem, hogy ez mennyire fontos nekem. Viszont egy jó ideje a Covid miatt nem tudunk kórussal énekelni, csak itthon magunk közt, kicsit szegényesebben, maximum két-három szólamban. Az utóbbi időben figyeltem meg, hogy így is mennyire táplál engem ez az

imádságos éneklés. Öröm volt megfogalmazni, hogy nem múlt el a liturgia szeretete, változhatnak a körülmények, énekhangok, szövegek jöhetnek-mehetnek, Isten ereje és szépsége „itt maradt és marad” köztünk a liturgiában.

3. ÖRÖM

Közösségünk nagy átalakuláson, krízisen ment át az utóbbi tizenöt évben nemzetközi szinten. Alapítóinkról, régebbi vezetőinkről szomorú és fájdalmas visszaélések derültek ki. Magam is sokat dolgoztam azon még vezetőként, hogy meg tudjuk nevezni a problémákat, és szabadon elköteleződjünk az átalakulás irányába. Róma is segített nekünk ebben, direktívákat fogalmazott meg számunkra, amelyek mentén tudtunk haladni és újfogalmazni magunkat, megőrizve a karizmánkat, lelkiségünket. A belső megtisztulás szervezeti átalakulással párosult, melynek pár hónapja volt egy fontos állomása, amikor is „a megszentelt élet egyházi családja” lettünk. Ezzel az egyház elismerte karizmánkat, és véglegesen igent mondott rá, szemben ez eddigi „ad experimentum” formával. Ennek következménye volt, hogy a megszentelt életűek eddigi magánfogadalmát felváltotta a nyilvános szerzetesi fogadalom, amit másfél hónapja ünnepeltünk. Lelkigyakorlattal készültem a fogadalomra, és örömmel imádkoztam át hivatástörténetemet. Az 1993-ban tett örökfogadalmamat idén, 2021-ben mély meggyőződéssel és hálával újítottam meg.

4. IRGALOM

Isten irgalmát folyamatosan tapasztalom az eseményeken, a hozzám közel állókon keresztül. Az a tény, hogy Isten elfogad, szeret, hogy ennek időnként még érezhető jelét is adja, maga az irgalom. Nagy szavak, de az, hogy élhetek, nem vagyok beteg, Isten irgalmát jelentik számomra. Persze nem gondolom, hogy a

betegséget Isten küldené, de azt igen, hogy ő van mégis valami titokzatos módon minden mögött. A barátaim, szeretteim visszajelzései, korrekciói és a megbocsátásuk különösen hordozzák Isten irgalmát.

Számomra egy folyamat, hogy irgalmassá váljak, még úton vagyok. Amilyen könnyen bocsánatot kérek, és elvárom, hogy megbocsássonak, annyira nem egyszerű megbocsátani igazán mélyről. Ezen tudatosan dolgozom, és figyelem magam, amikor megtalál egy helyzetet. Az a módszerem, hogy imában Isten elé viszem az ilyenfajta elakadásaimat, és szemlélem az érzéseimet. Szembenézek velük. Úgy érzékelem, hogy haladok, és anélkül, hogy érteném, hogyan, alakul az „irgalmasságom”. Egyre gyakrabban találok békét és elfogadást mások felé egy-egy konfliktushelyzetben; kevesebbet problémázom számomra nehezebben értelmezhető viselkedésen, helyzeten, hozzáálláson – próbálom megengedni, hogy ilyen is lehessen, amit én nem feltétlenül tartok jónak. Sokat segít ebben, hogy próbálom magamat kicsit kívülről látni időnként, és bizony megállapítom, hogy nekem is sokat engedett el az Úr és a többiek, akikkel együtt élek.

5. TEREMTETT VILÁG

Nagyon szeretem a természetet, a növényeket különösen – az a bizonyos gyerekkori kert nagyon bennem van még. A templomunk kertjében komposztálunk. Anyukámtól örököltém a „gyűjtögetés karizmáját”, amit pozitívrá fordítottam, és szelektálok. Házunkban én vagyok az, aki foglalkozik a szelektív szeméttel, illetve az újrahasznosítható dolgokkal. Az utcánkban van egy adománybolt, ahol mindent átvesznek, a szakadt harisnyától kezdve a kis műanyag kupakokig; a használt és fölösleges ruhákat összegyűjtöm és elviszem ebbe a boltba. Élvezettel foglalkozom ezzel. Örömmel tölt el a tudat, hogy

szükséget szenvedő emberekhez juttatják el ezeket. Próbálunk úgy vásárolni, hogy minél kevesebb csomagolóanyagot használjunk. A papírt és a műanyagot különös figyelemmel szelektáljuk és használjuk. Hiszek abban, hogy ezek a kis lépések is segítenek megőrizni teremtet világunkat.

6. JELMONDAT

„Ha kitartotok tanításomban, valóban tanítványaim lesztek, megismeritek az igazságot, és az igazság szabaddá tesz benneteket” (Jn 8,32). Tizennégy éves koromban kaptam egy szentképet képet attól a hittantanárnőmtől, akiről már említést tettem. Ez a jánosi idézet volt ráírva. Akkoriban ebből nem sokat értettem, de nagyon tetszett. Most már kapisgálom... Gyakran átélem és átéltem, hogy az igazság szabaddá tesz. Például amikor valamilyen módon (a kegyelem, vagy barátok, vagy egyszerre a kettő) segített, segítettek rálátni magamra, egy-egy vakfoltomra, és ez által tudtam változni, szabadabbá válni. Amikor vezetőként egy-egy nehéz helyzetet tudtam igaz módon kezelni, megnevezni a problémát, felvállalni a konfliktust - ez is növelt a szabadságban.

Szeretnék Isten ismeretében haladni, hogy olyan szabadon szemlélhessem a dolgokat a maguk tágasságában, szépségében, igazságában, ahogy annak idején a házunk nagy kertjében a virágokat, lepkéket, fákat, madarakat. És vágyom arra, hogy ez a szemlélődés mások javára is szolgálhasson.

7. EUCHARISZTIA

A közösség tagjaként a legfontosabb számomra a belső ima, a napi szentségimádás, ami életem alapja. Ez karizmánk és lelkiségünk egyik legfontosabb eleme. A közösség alapításakor a testvérek nagyon sokat imádkoztak mind közösen, mind egyénileg. Gyorsan kialakult az a ma is élő gyakorlat, miszerint

mindenki egy óra belső imát végez – amennyiben lehetséges, a kitett Oltáriszentség előtt. Úgy tartjuk, hogy ebből fakad minden más, minden szolgálat, missziós munka. Én ezt reggel szoktam végezni, a közös laudes után vagy előtt. Ilyenkor többnyire friss vagyok, és nyitottabb, összeszedettebb, jelen tudok lenni Isten számára, kapcsolatba tudunk kerülni. De az évek során megtanultam azt is, hogy nincs ideális, tökéletes idő Jézussal; ami van, ott kell megtennem a magamét, és ő kiegészíti, megszenteli az én próbálkozásaimat.

Az eucharisztikus Jézus nagyon közeli számomra, fontos, hogy „láthassam” a kitett szentségtartóban. Meghívásom is az Oltáriszentségben velem lévő Jézushoz kötődik. Volt egy rövidebb időszak az életemben, amikor nem mentem szentségimádásra, és Isten sajátos módon figyelmeztetett. Volt egy álmom, amiben egy üres templomot láttam a kitett Úrral. Nagyon szép volt, de egyedül volt. Egyértelmű volt számomra, hogy visszahív az Úr.

A napi szentmise is nagy erő. Közösségünkben alapvető a napi mise méltó ünneplése. Gyakran tapasztalom, hogy akkor „működöm” igazán, ha imádkozom. Létszükséglet számomra az eucharisztikus Jézussal való kapcsolat.

György Alfréd

kamilliánus szerzetes

Az életre való meghívás mindig Isten csodája. Először az életre lettem meghívva, utána a szerzetesi életre. Koraszülött vagyok, hat hónapra születtem, súlyos mozgássérültséggel, ami azt jelenti, hogy ötéves koromban álltam lábra. A középiskolára lettem teljesen önálló. Addig még a táskámat is az osztálytársak vitték, merthogy nem bírtam a hátamon.

Az első élményem a Jóistennel az volt, amikor eltűntem egyszer otthonról. Egész nap keresett a rendőrség, és este megtaláltak a templomban. Azt kérdezte édesanyám: „Hát, fiam, mit csináltál?” Akkor még nem tudtam járni, csak négykézláb. De bemásztam a templomba, és beszélgettem a Jézuskával. Édesanyám elmondása szerint én akkor éreztem az első meghívást.

Nyílt csigolya- és izomgörcsösödésem van. Ebből adódóan a lábfejeim befele fordultak teljesen. Az első felismerés az volt, hogy hazamentem hittanóráról, és mondtam édesanyámnak, hogy Jézus lába úgy áll a kereszten, mint az enyém. Ez volt az a pont, amikor azt éreztem, hogy nekem van hivatásom. Ez később megerősödött, 12 éves kor körül, a ferenceseknél. Ott adták rám először a ferences habitust. Egy rönkre fölállítottak, mert túl pici voltam. Akkor tettek be először ministrálni, úgy, mint egy csomagot, mint egy babát; beraktak az oltár mellé, mise után meg kivettek. Ott tanultam meg a rózsafüzért imádkozni. Egyszer egy atya tartott előadást a Lourdes-i Szűzanyáról, hogy ott a betegek meggyógyulnak. Akkor kötöttem egy üzletet a Szűzanyával, hogy ha meggyógyít, akkor pap leszek. Hazamentem, mondtam édesanyámnak, hogy gyűjtsön pénzt, mert megyünk Lourdes-ba.

Gyerekkori érdekes történetek ezek, amelyekből kifejlődött gyakorlatilag a papi és szerzetesi hivatásom. Aztán jött a kamaszkori krízis, és természetesen jött az első szerelem. Akkor elgondolkodtam, hogy inkább családos leszek.

Csíkszentdomonkosi születésű vagyok, Márton Áron püspök szülőfalujából származom – és biztos, hogy ez is hatással volt rám, az egész környezet. Aztán 16 évesen megkérdeztem az érsek atyát, mehetek-e kisszemináriumba, igaz-e az, hogy a mozgássérültségem miatt nem vesznek fel. Mondta, hogy igaz, ő nem tud az egyházi törvényeken változtatni. Ez volt életem egyik legnagyobb krízise. Azt éreztem, hogy no, akkor én az Istennek sem kellek. Azt éltem meg, hogy a gyerekkori élmény tévedés volt. Az volt a mélypont, amikor már nem akartam élni, és megpróbáltam öngyilkos lenni. De a Jóisten ezt nem engedte meg.

Bőjte Csaba testvér akkor indította, pár évvel később, a dévai gyerekek otthonát. Ebben a krízisben hozzá mentem. Akkor ő azt mondta nekem, hogy fiam, a Jóisten nem teremtett selejteket. Ez volt az a mondat, ami engem fölállított, és akkor tervezgettem, hogy elmegyek majd Csaba testvérhez dolgozni. Aztán közben volt egy barátnőm, és gondoltam, hogy családot alapítok. Érettségiztem, és az iskolakönyvtárban dolgoztam Csíkszentdomonkoston.

Egyszer találkoztam egy osztrák atyával, aki lelkigyakorlatot tartott. Ausztriában egy falut alapított mozgássérültek számára. Mivel tudtam, hogy pap nem lehetek, igazából az érdekelt, hogy lássam azt az otthont, amit ő alapított. Ő egy mozgássérült atya, aki ugyancsak sántított. Tehát elmentem erre a lelkigyakorlatra érdekből. Az is érdekes, hogy a Jóisten a hivatástörténetben az érdekeket is olyan szépen tudja alakítani. Elmentem oda, és az atya fekete reverendában volt, nagy vörös kereszttel a közepén. Nem tudtam, hogy ez milyen ritka madár. A harmadik nap végén rám mutatott, és megkérdezte, hogy „Te nem akarsz pap

lenni?” „Nem akarok, mert a katolikus egyházban nem lehet, és másképp nem akarok.” „Ki mondta, hogy nem lehet? Látod, én is sérült vagyok. A kamilliánus rend alapítója is sérült volt. Ha nem lehetsz, akkor az más miatt lesz. Ha alkalmas vagy a közösségi életre, akkor lehetsz, úgyhogy jöhetsz hozzánk.”

Akkor jött a következő krízis. Mit csináljak a barátnőmmel, hogy mondom meg neki? Hogy legyen? Nemes Ödön atya Gyulafehérváron volt akkor spirituális. Elmentem hozzá lelkigyakorlatra. Ő tanított meg a Szent Ignác-i elmélkedésre. Utána hazamentem a szülőfalumba, és ott a segítőnővérekhez jártam minden hónapban csendes lelkinapra. Itt Annamari nővér volt a lelkivezetőm. Nagyon sokat segített, tanított.

Három éven keresztül, amíg beléptem a rendbe, rendszeresen lelkigyakorlatoztam, hogy megtaláljam a helyemet. Kemény belső munka volt. Már 25 éve vagyok a kamilliánus rendben, azóta sem volt ilyen kemény lelki munkám. 1996-ban végül megérkeztem a szerzetesközösségbe.

Szent Kamill 1550-ben született, és ő is későn tért meg. A lábfejenél volt egy lábsebe, valószínű a lovaglástól, a kengyeltől, ami nem gyógyult be. Miután megtért, belépett a kapucinusokhoz. De ott a durva csuha mindig felsértette a lábsebét. Háromszor rúgták ki a rendből novíciusként, hogy menjen kórházba és kezeltesse magát, azután menjen vissza. És a harmadik tartózkodása alkalmával jött rá arra, hogy az Isten arra hívja, alapítson egy rendet, ahol a betegekkel foglalkozik. Merthogy az akkori Rómában a kórházak állapota olyan volt, mint most sok hajléktalanszálló. Azok a zsoldoskatonák, akiket meggyógyítottak, ledolgozták a gyógyítás költségeit. Nagyon rosszak voltak az állapotok. Szent Kamill megpróbálta ezt átalakítani. Ki is alakította a rendi ruhánkat. Vörös kereszt a mellünkön, a szívünkön, ami Krisztus szeretetét jelképezi. Aki erre a keresztre ránéz, akkor az erőt kapjon belőle.

A rendünknek van egy negyedik fogadalma is - a szegénység, tisztaság, engedelmesség mellett a betegek szolgálata, életünk kockáztatása árán is. Betegpasztorációban szerzett licenciátusom van. Az is fontos, hogy a lelki gyógyulás útjára lépjünk. Úgy érzem, a Jóisten arra hívott meg, hogy a lelki gyógyulás szolgálatába álljak. Lelki segítséget nyújthatok. Szent Kamill életében az tetszett, hogy lelkes volt. Kicsit olyan fafejű volt, amilyen én vagyok. Az a jó, hogy mikor a Jóisten meghív minket, akkor a saját karakterünkkel hív meg. Mindig azt mondom a szerzetes növendékeknek is, hogy nem kell álarcot öltetni, nem kell jámborkodni, Isten a természetedet hívja meg mindennel együtt; a hibáiddal együtt hív meg.

Amikor a gyerekeknek tartottam lelkigyakorlatot vagy táborot, kérdezték: „Atya, te sosem bántad meg, hogy pap lettél?” „Nem az a kérdés, hogy én megbántam-e, vagy meg fogom e bánni, hanem hogy a Jóisten sosem bánja meg. Bármit tehetek, ő elégedett azzal, hogy ő meghívott.” Ez a fajta belső szabadság, amit tanulok még mindig.

Volt Olaszországban egy krízisem. Ott a mesterem pap volt, és pszichológus. Három évig úgymond pszichológiai kezelésem is voltam. Sok dolog feljött a lelkemből, és a mozgássérültség elfogadása volt az egyik alapvető. Akkor már majdnem harmincéves voltam. Kaptam egy feladatot, hogy végre tisztázzam ezt a Jóistennel. Emlékszem, hogy bementem a kápolnába, és kifakadtam a Jóisten előtt, hogy Istenem, én nem tudom ezt neked megbocsátani, hogy nyominak teremtetél. Hogy lehet ilyet mondani? Hét év teológia után. És nem szakadt le a mennyezet, és nem jött ki Jézus a tabernákulumból. Nem történt semmi. De annyira fölszabadultam, és belső szabadság lett bennem.

Fölajánlottam magamat Szent Kamill szívének Rómában, ahol beteg volt és meghalt. A szenteknek a szívereleklyét is ki szokták tenni néha. Ott tettem egy felajánlást. Itt vagyok, Uram,

meg itt van Szent Kamill, ha szükséged van rám... És felajánlás után hívott a generális, hogy kinevez tartományfőnöknek Ausztriába.

Nagyon érdekes, dinamikus a kapcsolat a Jóistennel. Van egy kis veszekedés, aztán újra visszatér a régi szerelem. Ezt élem meg az irgalomban is. Azt szeretném megtanítani az embereknek, hogy olyan szemmel nézz magadra, amilyen szemmel néz rád a Jóisten. Az sokszor a problémánk, hogy saját magunknak nem tudunk megbocsátani, mert magunkat nem szeretjük jól. Ezt megtanítani, hogy Isten szemével nézzünk önmagunkra. Még azt szoktam viccesen mondani, hogy amit a Jóisten a lábamból kivett, azt az álkapcsomba beletette. Könnyebben tudok beszélni.

Alakulunk egymáshoz a Jóistennel. Együtt nővünk bele ebbe a kapcsolatba. Aminek az a lényege, hogy jel legyek a világban, hogy reményt adjak. Elég tragikus, de szép élmény, hogy amikor Ausztriában dolgoztam, elmentem egy kocsmába. Ott leültem sörözni egy emberrel. Mondta, hogy jó, hogy itt vagy, atya. Gyere, igyunk meg egy sört, mert ez az én utolsó söröm, utána megyek, és végzek az életemmel. Mielőtt végeznék, beszéljük meg, hogy mi van. És akkor elmondta, hogy van egy értelmi sérült gyereke, aki már harmincéves, és akkora, mint egy kisbaba. És ezt már tovább nem bírja. Akkor mondtam, hogy menjünk el, és nézzük meg a gyereket. A gyerek visított. Artikulált hangokat adott ki, nem kommunikált másképp. Akkor azt mondtam, hogy na, Uram, most te vagy itt. Itt már nem tudok mit csinálni, te jössz. És akkor megfogtam a gyerek kezét, és elkezdtem mondani magyarul a Miatyánkot... A gyerek megnyugodott, és elcsendesedett. Akkor az édesapa elkezdett sírni, és azt mondta, hogy köszönöm neked, megértettem, hogy a gyerekek szüksége van rám. De ezt, hogy csináltad? Mondom, elmondtam a Miatyánkot. Úgyhogy, ott

megtapasztaltam, hogy ott volt Jézus velem. És segített, hogy annak az embernek az életét megmentjük.

1. SZOLGÁLAT

Jelenleg tartományfőnök vagyok. Tartományi előjáróként vagyok jelen 2023-ig. Az a szolgálatom, hogy kórházlelkészként dolgozom. A lelki gyógyulás a legfontosabb feladatomban. Gyerekeket táboroztatunk, amit szívesen csinállok mindig, és betegekkel, hozzátartozóikkal, mindenféle korcsoporttal találkozom. Dolgoztam Bécsben kórházlelkészként, dolgoztam Salzburgban is a klinikán, illetve Ausztriában, a mozgássérült faluban is egy évet. Mindenütt nagyjából ez a tevékenységem, a lelki gyógyulás, a lelkigondozás. Néha szoktam elmélkedéseket tartani. Általában személyes kapcsolataim is vannak kisebb közösségekkel.

2–3. KARIZMA ÉS IRGALOM

Hogyan foglalnám össze az élethivatásomat? A könnyek gyöngye. Az tud igazán nevetni, aki igazán sírni is tud. A mások könnyében meglátni az Isten szeretetét. A könnyek gyöngye mindig elvezet a szívhez. Ami még a szívhez vezet legközelebb, az a seb. Amikor megvágjuk az ujjunkat, akkor rögtön gyorsabban kezd pumpálni a szívünk, és nyomja a vért, hogy ott alvás legyen. Ezen az úton, az életúton, a keresztúton, a szívtől szívig elkísérni az embert a Jóistennel együtt az én hivatásom.

3. ÖRÖM

A gyerektáborok, amikor látom a gyerekek élményeit, a szeretetét, a tisztaságát, ahogy a természetben együtt tudunk imádkozni. Legutóbb nyolcvan gyerekkel együtt sétáltunk a természetben, megtanítottam nekik a Jézus-imát; egy

kilométeren keresztül nem szólni senkihez, csak minden lépésre mondjuk, hogy Jézus. Az a csend és belső imádság, ami érződött a gyerekekben, azt nem lehet visszaadni. Nagy öröm.

A másik örömöm az, hogy Márton Áron szülőfalujából származom. Évek óta szerettem volna a Márton Áron-tiszteletnek az előmozdítását. Idén elindult a Márton Áron-kilenced az új érsek atya, Kovács Gergely támogatásával, amit én indítványoztam. Így most minden hónap negyedik szombatján Csíkszentdomonkoson kilencedre van lehetőség – szentségimádás, gyónás, szentmise, prédikáció, kilenc hónapon keresztül. Tehát, igen, akkor vagyunk boldogok, amikor az álmaink teljesülnek. Azt gondolom, hogy mindig. Ha feladjuk az álmainkat, akkor nem.

5. TEREMTETT VILÁG

Próbálok odafigyelni a tiszta víz használatára, és az áram lekapcsolása mindig fontos. Ha van a kolostorban több szolgálati autó, akkor megpróbálunk átállni hibridre. Persze ilyenkor mindig ki kell várni, hogy mikor lesz rá anyagi lehetőségünk. De maga a mentalitás a fontos, hogy átállunk egy másik formára. Én még hozzátenném a környezetvédelemhez, hogy a lelki szennyezésekre való odafigyelés is fontos (csúnya beszéd, vulgaritás).

6. JELMONDAT

A jelmondatom: *Tudjuk, hogy az Istent szeretőknek minden a javára válik* (Róm 8,28).

7. EUCHARISZTIA

A sebzettség a megtört test misztériuma. Amikor megtöröm a szentostyát, Krisztus testét a szentmisében, akkor ott vannak

azok a megtört testek a kórházi ágyon. Hosszabb ideig emelem fel a szentostyát és a kelyhet az átváltoztatáskor... igazából kapaszkodom benne, és ő bennem. Azt hiszem, hogy a szentmisében, minden úrfelmutatáskor van egy belső gyógyulás. Az Oltáriszentség gyógyít. Amikor elkezdem megáldani az Oltáriszentséggel a betegeket, elkezdenek potyogni a könnyeim. A könnyemen és a monstrancián keresztül látom az embereket. Akkor már nem én vagyok, hanem az, Akit közvetítek. Hiszem azt, hogy Isten gyógyító eszközei vagyunk. A sebzett gyógyító. Isten nem veszi el sebzettségünket – a seb visz el a szívig. Isten szívétől az ember szívéig.

**Az egyház mi vagyunk.
Te, én, mi és Jézus,
mindannyian, együtt.**

Az egyház nem csak papok, püspökök, szerzetesek hol szeretetre, hol kritikára érdemes társasága. Az egyház nem egy szolgáltató ház, ahol egy órai figyelmünkért a lelkiismeretünk ápolásban részesül.

Az egyház, Jézus ajándéka mindannyiunknak. Közös hitre, öröme, közös cselekvésre, munkára hívó ajándék. Az isteni szeretet ajándéka, amelyben felelősek vagyunk egymásért, legyünk akár világi hívők, felszentelt papok, szerzetes testvérek vagy nővérek. A szeretetben felelősek vagyunk egymás hitéért, mosolyáért. A világ aszerint lesz jó, vagy rossz, hogy mivé tesszük. Isten nem tud nélkülünk cselekedni, amióta megteremtette szabadságunkat. Ez a könyv kísérlet. Ferenc pápa az egyház megújítására szólító kiáltásának kicsiny visszhangja. A szerzetesség éve lezárását követően a római katolikus egyház negyvenkét szerzetes tagja osztja meg gondolatait egyházáról, közösségéről, istenhez fűződő személyes viszonyáról. Vall hivatásának születéséről, örömeiről, küzdelmeiről, Isten szeretetéről. Ők nem egy elit csapat, hanem egyházunk szerzetesi közösségeinek tagjai. A mieink. A mi arcaink. Te, én és mi. Jézus XXI. századi arcmásai, testvéreink.

Olvassunk egymás tekintetéből!